

Page of edition: 1

Chapter: 1

بسم الله الرحمن الرحيم

Strophe: 1

Verse: a سپاس و آفرین آن پادشا را

Verse: b که گیتی را پدید آورد و مارا

Strophe: 2

Verse: a بدو زیباست ملک و پادشایی

Verse: b که هر گز ناید از ملکش جدایی

Strophe: 3

Verse: a خدای پاک و بی همتا و بی یار

Verse: b هم از اندیشه دور و هم ز دیدار

Strophe: 4

Verse: a نه بتواند مرو را چشم دیدن

Verse: b نه اندیشه درو داند رسیدن

Strophe: 5

Verse: a نه نقصانی پذیرد همچو جوهر

Verse: b نه زان گردد مرو را حال دیگر

Strophe: 6

Verse: a نه هست او را عرض با جوهری یار

Verse: b که جوهر پس ازو بوده ست ناچار

Strophe: 7

Verse: a نشاید وصف او گفتی که چون است

Verse: b که از تشبیه و از وصف او برون است

Strophe: 8

Verse: a به وصفش چند گفتی هم نه زیباست

Verse: b که چندی را مقادیرست و احصاست

Strophe: 9

Verse: a کجا وسفش به گفتن هم نشاید

Verse: b که پس پیرامنش چیزی نباید

Page of edition: 2

Strophe: 10

Verse: a به وصفش هم نشاید گفت کی بود

Verse: b کجاستش را مدت نپینود

Strophe: 11

Verse: a و گر کی بودن اندر وصفش آید

Verse: b پس او را اول و آخر ببايد

Strophe: 12

Verse: a نه با چیزی بیبوسته ست دیگر

Verse: b که پس باشند در هستی برابر

Strophe: 13

Verse: a نه هست او را نهاد و حد و مقدار

Verse: b که پس باشد نهایتش پدیدار

Strophe: 14

Verse: a نه ذات او بود هر گز مکانی

Verse: b نه علم ذات او باشد نهانی

Strophe: 15

Verse: a زمان از وی پدید آمد به فرمان

Verse: b به نزد برترین جوهر ز گیهان

Strophe: 16

Verse: a بدان جایی که جنبش گشت پیدا

Verse: b وز آن جنبش زمانه شد هویدا

Strophe: 17

Verse: a مکان را نیز حد آمد پدیدار

Verse: b میان هر دوان اجسام بسیار

Strophe: 18

Verse: a نفرمایی که آراید سرایی

Verse: b بدین سان جز حکیمی پادشایی

Strophe: 19

Verse: a که قوت را پدید آورد بی یار

Verse: b به هستی نیستی را کرد قهار

Strophe: 20

Verse: a خداوندی که فرمانش روایی

Verse: b چنین دارد همی در پادشایی

Strophe: 21

Verse: a نخستین جوهر روحانیان کرد

Verse: b که او را نزمکان ونز زمان کرد

Strophe: 22

Verse: a برهنه کرد صورت شان زمادت

Verse: b سراسر رهنمایان سعادت

Strophe: 23

Verse: a به نور خویش ایشان را بیاراست

Verse: b وزیشان کرد پیدا هر چه خود خواست

Strophe: 24

Verse: a نخستین آنچه پیدا شد ملک بود

Verse: b وزان پس جوهری کرد آن فلک بود

Strophe: 25

Verse: a وزیشان آمد این اجرام روشن

Verse: b بسان گل میان سبز گلشن

Strophe: 26

Verse: a بهمین شکلیست ایشان را مدور

Verse: b چنان چون بهترین لونی منور

Page of edition: 3

Strophe: 27

Verse: a چو صورتهای ایشان صورتی نیست

Verse: b که ایشان را نهیب و آفتی نیست

Strophe: 28

Verse: a نه یکسانند هواره به مقدار

Verse: b به دیدار و به کردار و به رفتار

Strophe: 29

Verse: a اگر بی اختر ستی چرخ گردان

Verse: b نگشتی مختلف اوقات گیهان

Strophe: 30

Verse: a نبودی این عللهای زمانی

Verse: b کزو آید نباتی زندگانی

Strophe: 31

Verse: a چو این مایه نبودی رستنی را

Verse: b نبودی جانور روی ز می را

Strophe: 32

Verse: a و گر بی آسمان بودی ستاره

Verse: b جهان پر نور بودی هامواره

Strophe: 33

Verse: a فروغ نور ظلمت را ز دودی

Verse: b پس این کون و فساد ما نبودی

Strophe: 34

Verse: a و گر نه کردی بودی چرخ مایل

Verse: b بدین سان لختکیمیل معدل

Strophe: 35

Verse: a نبودی فصلهای سال گردان

Verse: b نه تابستان رسیدی نه زمستان

Strophe: 36

Verse: a بزرگا کامگارا کردگارا

Verse: b که چندین قدرتش نبود مارا

Strophe: 37

Verse: a چنان کس زور و قوت بی کرانست

Verse: b عطابخشی و جودش همچنانست

Strophe: 38

Verse: a نه گر قدرت نماید آیدش رنج

Verse: b نه گر بخشش کند پالایدش گنج

Strophe: 39

Verse: a چو خود قدرت نمای جاودان بود

Verse: b مرو را جود و قدرت بی کران بود

Strophe: 40

Verse: a به قدرت آفرید اندازه گیری

Verse: b ز دادار جهان قدرت پذیری

Strophe: 41

Verse: a هیولی خواند او را مرد دانا

Verse: b به قوتها پذیرفتن توانا

Strophe: 42

Verse: a چو ایزد را دهشها بی کران است

Verse: b پذیرفتن مرو را همچنان است

Page of edition: 4

Strophe: 43

Verse: a پذیرد افرینشها ز دادار

Verse: b چو از سکه پذیرد مهر دینار

Strophe: 44

Verse: a مثال او به زر ماند که از زر

Verse: b کند هر گونه صورت مرد زرگر

Strophe: 45

Verse: a چو ازد خواست کردن این جهان را

Verse: b کزو کون و فسادست این و آن را

Strophe: 46

Verse: a همی دانست کاین آن گاه باشد

Verse: b که ارکانش فرود ماه باشد

Strophe: 47

Verse: a یکی پیوند بر باید به گوهر

Verse: b منور گردد آن را در برابر

Strophe: 48

Verse: a یکی را در کژی صورت به فرمان

Verse: b یکی بر راستی او را نگهبان

Strophe: 49

Verse: a پدید آورد آن را از هیولی

Verse: b چهار ارکان بدین هر چار معنی

Strophe: 50

Verse: a از آن پیوندها آمد حرارات

Verse: b دگر پیوند کز وی شد برودت

Strophe: 51

Verse: a رطوبت جسمها را کرد چوان

Verse: b که گاه شکل بستن بد به فرمان

Strophe: 52

Verse: a بیبوست همچنان او را فرو داشت

Verse: b بدان تقویم و آن تعدیل کاوداشت

Strophe: 53

Verse: a چو گشتند این چهار ارکان مهیا

Verse: b ازان گرمی بر آمد سوی بالا

Strophe: 54

Verse: a و گر سردی به بالا بر گذشتی

Verse: b ز جنبسهای گردون گرم گشتی

Strophe: 55

Verse: a پس آنکه چیره گشتی هر دو گرمی

Verse: b برفتی سردی و تری و نرمی

Strophe: 56

Verse: a لطیف آمد ازیشان باد و آتش

Verse: b ازیرا سوی بالا گشت سر کش

Strophe: 57

Verse: a بگردانید مثل چرخ گردان

Verse: b همه نوری گذر یابد دریشان

Strophe: 58

Verse: a بدان تا نور مهر و دیگر اجرام

Verse: b رسد ز انجا بدین الوان و اجسام

Strophe: 59

Verse: a زمین را نیست با لطف آشنایی

Verse: b که تا بر وی بماند روشنایی

Strophe: 60

Verse: a و گر چونین نبودی او به گوهر

Verse: b نماندی روشنایی از برابر

Page of edition: 5

Strophe: 61

Verse: a چو هستی یافتند این چار مادر

Verse: b هوا و خاک پاک و آب و آذر

Strophe: 62

Verse: a ازیشان زاد چندین گونه فرزند

Verse: b ز گوهرها و از تخم برومند

Strophe: 63

Verse: a هزاران گونه از هر جنس جان ور

Verse: b همیشه حال گردانند یکسر

Strophe: 64

Verse: a و لیکن عالم کون و تباهی

Verse: b دگر گون یافت فرمان الهی

Strophe: 65

Verse: a کجا در عالم مبدا و بالا

Verse: b به ترتیب آنچه بد به گشت پیدا

Strophe: 66

Verse: a در این عالم نه چونان بود فرمان

Verse: b که اول گشت پیدا گوهر از کان

Strophe: 67

Verse: a به ترتیب آنچه به بد باز پس ماند

Verse: b طبیعت اعتدال از پیش می راند

Strophe: 68

Verse: a چه آن مادت کزو مردم همی خاست

Verse: b خدای ما نخست آن را بیبر است

Strophe: 69

Verse: a فزونیهای آن را کرد اجسام

Verse: b یکایک را دگر جنس و دگر نام

Strophe: 70

Verse: a به کان اندر مرو را زرعیان است

Verse: b و لیک از دیدهء مردم نهان است

Strophe: 71

Verse: a نحستین جنس گوهر خاست از کان

Verse: b به زیرش نوع گوهرهای الوان

Strophe: 72

Verse: a دوم جنس نبات آمد به گیهان

Verse: b سیم جنس هزاران گونه حیوان

Strophe: 73

Verse: a چو یزدان گوهر مردم بیالود

Verse: b از آن با اعتدالی کاندرو بود

Strophe: 74

Verse: a پدید آورد مردم را ز گوهر
Verse: b بران هم گوهران بر کرد مهتر

Strophe: 75

Verse: a غرض زیشان همه خود آدمی بود
Verse: b که اورا فصلهای مردمی بود

Strophe: 76

Verse: a نبات عالم و حیوان و گوهر
Verse: b سراسر آدمی را شد مسخر

Page of edition: 6

Strophe: 77

Verse: a چو او را پایه زیشان بر تر آمد
Verse: b تمامی را جهانی دیگر آمد

Strophe: 78

Verse: a بدو داده است ایزد گوهر پاک
Verse: b که نز بادست و نز آبست نز خاک

Strophe: 79

Verse: a یکی گوید مرو را روح قدسا
Verse: b یکی گوید مرو را نفس گویا

Strophe: 80

Verse: a نداند علم کلی را نهایت
Verse: b برون آرد صنعت از صنعت

Strophe: 81

Verse: a چو دانش جوید و دانش پسندد
Verse: b بیاموزد پس آن را کار بندد

Strophe: 82

Verse: a ز دوده گردد از زنگ تباهی
Verse: b به چشمش خوار گردد شاه و شاهی

Strophe: 83

Verse: a شود پالوده از طبع بهیمی
Verse: b به دست آرد کتبهای حکیمی

Strophe: 84

Verse: a نخواهد هیچ اجسام زمین را

Verse: b همیشه جوید آیات برین را

Strophe: 85

Verse: a بلندی جوید آنجا نه مکانی

Verse: b و لیک از قدر و عز جاودانی

Strophe: 86

Verse: a چو رسد گردد از چنگال اصداد

Verse: b شود آنجا که او را هست میعاد

Strophe: 87

Verse: a شود مانده آن پیشینگان را

Verse: b کزیشان مایه آمد این جهان را

Strophe: 88

Verse: a چنین دان کردگارت را چنین دان

Verse: b بیفگن شک و دانش را یقین دان

Strophe: 89

Verse: a مکن تشبیه او را در صفاتش

Verse: b که از تشبیه پاکیزه ست ذاتش

Strophe: 90

Verse: a بگفتم آنچه دانستم ز توحید

Verse: b خدای خویش را تمجید و تحمید

Page of edition: 7

Chapter: 2

گفتار اندر ستایش محمد مصطوفی عالیہ السلام

Strophe: 1

Verse: a کنون گویم ثناهای پیمبر

Verse: b که ما را سوی یزدانست رهبر

Strophe: 2

Verse: a چو گمراهی ز گیتی سر بر آورد

Verse: b شب بی دانشی سایه بگسترده

Strophe: 3

Verse: a بیامد دیو و دام کفر بنهاد
Verse: b همه گیتی بدان دام اندر افتاد

Strophe: 4

Verse: a ز غمری هر کسی چون گاو و خر بود
Verse: b همه چشمی و گوشی کور و کر بود

Strophe: 5

Verse: a یکی ناقوس در دست و چلیپا
Verse: b یکی آتش پرست و زند و استا

Strophe: 6

Verse: a یکی بت را خدای خویش کرده
Verse: b یکی خورشید و مه را سجده برده

Strophe: 7

Verse: a گرفته هر یکی راه نگونسار
Verse: b که آن ره را به دوزخ بوده هنجار

Strophe: 8

Verse: a به فصل خویش یزدان رحمت آورد
Verse: b ز رحمت نور در گیتی بگسترده

Strophe: 9

Verse: a بر آمد آفتاب راست گویان
Verse: b خجسته رهنمای راه جویان

Strophe: 10

Verse: a چراغ دین ابوالقاسم محمد
Verse: b رسول خاتم و یاسین و احمد

Strophe: 11

Verse: a به پاکی سید فرزند آدم
Verse: b به نیکی رهنمای خلق عالم

Strophe: 12

Verse: a خدا از آفرینش آفریدش
Verse: b ز پاکان و گزینان بر گزیدش

Strophe: 13

Verse: a نبوت را بدو داده دو برهان

Verse: b یکی فرقان و دیگر تیغ بران

Strophe: 14

Verse: a سخن گویان از ان خیره بماندند

Verse: b هنر جویان بدین جان برفشانند

Strophe: 15

Verse: a کجا در عصر او مردم که بودند

Verse: b فصاحت با شجاعت می ننودند

Page of edition: 8

Strophe: 16

Verse: a بگو در شعرها گفتار ایشان

Verse: b ببین در نامها کردار ایشان

Strophe: 17

Verse: a سخن شان در فصاحت آبدارست

Verse: b هنرشان در شجاعت بیشمارست

Strophe: 18

Verse: a چنان قومی بدان کردار و گفتار

Verse: b زبان شان در نثار و تیغ خونبار

Strophe: 19

Verse: a چو بشنیدند فرقان از پیمبر

Verse: b بدیدندش به جنگ بدر و خیبر

Strophe: 20

Verse: a بدانستند کان هر دو خداییست

Verse: b پذیرفتنش جان را روشناییست

Strophe: 21

Verse: a سران ناکام سر بر خط نهادند

Verse: b دوال از بند گیتی بر گشادند

Strophe: 22

Verse: a ز چنگ دیو بد گوهر برستند

Verse: b بتان مکه را در هم شکستند

Strophe: 23

Verse: a به نور دین ز دوده گشت ظلمت

Verse: b وز ابر حق فرو بارید رحمت

Strophe: 24

Verse: a بشد کیش بت آمد دین یزدان

Verse: b زمین کفر بستد تیغ ایمان

Strophe: 25

Verse: a سپاس و شکر ایزد چون گزاریم

Verse: b مگر جان را به شکر او سپاریم

Page of edition: 9

Strophe: 26

Verse: a بدین دین همایون کاو به ما داد

Verse: b بدین رهبر که بهر ما فرستاد

Strophe: 27

Verse: a رسول آمد رسالتها رسانید

Verse: b جهانی را ز خشم او رهانید

Strophe: 28

Verse: a چه بخشاینده و مشفق خدایست

Verse: b چه نیکو کار و چه رحمت نمایست

Strophe: 29

Verse: a که بر بیچارگی ما ببخضود

Verse: b رسولی داد و راه نیک بننود

Strophe: 30

Verse: a پذیرفتیم وی را به خدایی

Verse: b رسولش را به صدق و رهنمایی

Strophe: 31

Verse: a نه با وی دیگری انبار گیریم

Verse: b نه جز گفتار او چیزی پذیریم

Strophe: 32

Verse: a به دنیوی و به عقبی روی با اوست

Verse: b بجز اومان ندارد هیچ کس دوست

Strophe: 33

Verse: a اگر شمشیر بارد بر سر ما

Verse: b جزین دینی نباید در خور ما

Strophe: 34

Verse: a نگه داریم دین تا روح داریم

Verse: b به یزدان روح و دین با هم سپاریم

Strophe: 35

Verse: a خدایا آنچه بر ما بود کردیم

Verse: b تن و جان را به فرمانت سپردیم

Strophe: 36

Verse: a ز پیغمبر پذیرفتیم دینت

Verse: b بیفزودیم شکر و آفرینت

Strophe: 37

Verse: a و لیکن این تن ما تو سرشتی

Verse: b قصای خویش بر ما تو نوشتی

Strophe: 38

Verse: a گرایدون کز تن ما گاه گاهی

Verse: b پدید آید خطایی یا گناهی

Strophe: 39

Verse: a مزن کردار ما را بر سر ما

Verse: b مکن پاداش ما را در خور ما

Strophe: 40

Verse: a که ما بیچارگان تو خداییم

Verse: b همیدون ز امتان مصطفاییم

Strophe: 41

Verse: a ار چه با گناه بی شماریم

Verse: b به فصل و رحمت امیدواریم

Strophe: 42

Verse: a ترا خوانیم و شاید گر بخوانیم

Verse: b که ما ره جز به در گاهت ندانیم

Strophe: 43

Verse: a کریمان مر صعیفان را نرانند

Verse: b بحاصه چون به زاریشان بخوانند

Strophe: 44

Verse: a کریمی تو بخوان ما را به در گاه

Verse: b چو خوانیمت به زاری گاه و بیگاه

Strophe: 45

Verse: a صعیفانیم شاید گر بخوانی

Verse: b گنهکاریم شاید گر نرانی

Strophe: 46

Verse: a ز تو نشگفت فصل و بردباری

Verse: b چنان کز ما جفا و زشتکاری

Page of edition: 10

Strophe: 47

Verse: a ترا احسان و رحمت بیکرانست

Verse: b شفیع ما همیدون مهربانست

Strophe: 48

Verse: a چو پیش رحمت آید محمد

Verse: b امید ما ز فصلت کی شود رد

Chapter: 3

گفتار اندر ستایش سلطان ابوطالب طغریک

Strophe: 1

Verse: a سه طاعت واجب آمد بر خردمند

Verse: b که آن هر سه به هم دارند پیوند

Strophe: 2

Verse: a از یشانست دل را شاد کامی

Verse: b وزیشانست جان را نیک نامی

Strophe: 3

Verse: a دل از فرمان این هر سه مگردان

Verse: b اگر شواهی که یابی هر دو گیهان

Strophe: 4

Verse: a بدین گیتی ستوده زندگانی

Verse: b بدان گیتی نهشت جاودانی

Strophe: 5

Verse: a یکی فرمان دادار جهانست

Verse: b که جان را زو نجات جاودانست

Strophe: 6

Verse: a دوم فرمان پیغمبر محمد
Verse: b که آن را کافی بی دین کند رد

Strophe: 7

Verse: a سیم فرمان سلطان جهاندار
Verse: b به ملک اندر بهای دین دادار

Strophe: 8

Verse: a ابوطالب شهنشاہ معظم
Verse: b خداوند خداوندان عالم

Strophe: 9

Verse: a ملک طغرلبک آن خورشید همت
Verse: b به هر کس زو رسیده عز و نعمت

Strophe: 10

Verse: a ظفر وی را دلیل و جود گنجور
Verse: b وفا وی را امین و عقل دستور

Strophe: 11

Verse: a مر آن را کاوست هم نام محمد
Verse: b چو او منصور شد چون او مؤید

Strophe: 12

Verse: a پدید آمد ز مشرق همچو خورشید
Verse: b به دولت شاه شاهان شد چو جمشید

Strophe: 13

Verse: a به هندی تیغ بسته هند و خاور
Verse: b به تر کی جنگ جویان روم و بربر

Strophe: 14

Verse: a میان بسته ست بر ملک گشادن
Verse: b جهان گیرد همی از دست دادن

Page of edition: 11

Strophe: 15

Verse: a چه خوانی قصهء ساسانیان را
Verse: b همیدون دفتر سامانیان را

Strophe: 16

Verse: a بخوان اخبار سلطان را یکی بار
Verse: b که گردد آن همه بر چشم تو خوار

Strophe: 17

Verse: a بیابی اندرو چنان که خواهی

Verse: b شگفتیهای پیروزی و شاهی

Strophe: 18

Verse: a نوادرها و دولت‌های دوران

Verse: b عجایبها و قدرتهای یزدان

Strophe: 19

Verse: a بخوان اخبار او را تا بدانی

Verse: b که کس ملکت نیابد رایگانی

Strophe: 20

Verse: a زمین **ماورالنهر** و **خراسان**

Verse: b سراسر شاه را بوده ست میدان

Strophe: 21

Verse: a نبردی کرده بر هر جایگاهی

Verse: b برو بشکسته سالاری و شاهی

Strophe: 22

Verse: a **چو از توران سوی ایران** سفر کرد

Verse: b **چو کیخسرو به جیحون** بر گذر کرد

Strophe: 23

Verse: a ستورش بود کشتی بخت رهبر

Verse: b خدایش بود پشت و چرخ یاور

Strophe: 24

Verse: a نگر تا چون یقین دلش بد پک

Verse: b که بر رودی چنان بگذشت بی باک

Strophe: 25

Verse: a **چو نشکوهید** او را دل ز **جیحون**

Verse: b چرا بشکوهد از حال دگر گون

Strophe: 26

Verse: a نه از گرما شکوهد نه ز سرما

Verse: b نه از ریگ و کویر و کوه و دریا

Strophe: 27

Verse: a بیابانهای **خوارزم** و **خراسان**

Verse: b به چشمش همچنان آید که بستان

Strophe: 28

Verse: a همیدون شیخ های کوه **قارن**

Verse: b به چشمش همچنان آید که گلشن

Strophe: 29

Verse: a نه چون شاهان دیگر جام جویت

Verse: b که از رنج آن نام جویت

Strophe: 30

Verse: a همی تا آب **جیحون** راز پس ماند

Verse: b دو صد **جیحون** ز خون دشمنان راند

Strophe: 31

Verse: a یکی طوفان ز شیمشرش بر آمد

Verse: b کزو روز همه شاهان سر آمد

Strophe: 32

Verse: a بدان گیتی روان شاه **مسعود**

Verse: b خجل بود از روان شاه **محنود**

Strophe: 33

Verse: a کجا او سرزنش کردی فراوان

Verse: b که بسپردی به نادانی **خراسان**

Strophe: 34

Verse: a کنون از بس روان شه‌یاران که

Verse: b که با باد روان گشتند یاران

Page of edition: 12

Strophe: 35

Verse: a همه از دست او شمشیر خوردند

Verse: b همه شاهی و ملک او را سپردند

Strophe: 36

Verse: a روان او برست از شرمساری

Verse: b که بسیارند همچون او به زاری

Strophe: 37

Verse: a به نزدیک پدر گشته ست معذور

Verse: b که بهتر زو بسی شه دید مقهور

Strophe: 38

Verse: a کدامین شاه در مشرق گه رزم

Verse: b توانستی زدن با شاه خوارزم

Strophe: 39

Verse: a شناسد هر که در ایام ما بود

Verse: b که کار شه ملک چون بر سما بود

Strophe: 40

Verse: a سوار ترک بودش صد هزاری

Verse: b که بس بد با سپاهی زان سواری

Strophe: 41

Verse: a ز بس کاو تاختن برد و شیخون

Verse: b شکوهش بود ز آن رستم افزون

Strophe: 42

Verse: a خداوند جهان سلطان اعظم

Verse: b به تدبیر صواب و رای محکم

Strophe: 43

Verse: a چنان لشکر بدر روز کینه

Verse: b که سندان گران مر آبگینه

Strophe: 44

Verse: a هم از سلطان هزیمت شد به خواری

Verse: b هم اندر راه کشته شد به زاری

Strophe: 45

Verse: a بد اندیشان سلطان آنچه بودند

Verse: b همین روز و همین حال آند

Strophe: 46

Verse: a هر آن کهتر که با مهتر ستیزد

Verse: b چنان افتد که هرگز برنخیزد

Strophe: 47

Verse: a تنش گردد شقاوت را فسانه

Verse: b روانش تیر خذلان را نشانه

Strophe: 48

Verse: a و لیکن گر ورا دشمن نبودی

Verse: b پس این چندین هنر با که ننودی

Strophe: 49

Verse: a اگر ظلمت ننودی سایه گستر

Verse: b نبودی قدر خورشید منور

Strophe: 50

Verse: a همیدون شاه گیتی قدر والاش

Verse: b پدید آورد مردم را به اعداش

Strophe: 51

Verse: a چو صافی کرد خوارزم خراسان

Verse: b فرود آمد به طبرستان و گرگان

Strophe: 52

Verse: a زمینی نیست در عالم سراسر

Verse: b ازو پژموده تر از وی عجیتر

Strophe: 53

Verse: a سه گونه جای باشد صعب و دشوار

Verse: b یکی دریا دگر آجام و کهسار

Strophe: 54

Verse: a سراسر کوه او قلعه همانا

Verse: b چو خندق گشته در دامانش دریا

Page of edition: 13

Strophe: 55

Verse: a نداند زیرک آن را وصف کردن

Verse: b نداند دیو در وی راه بردن

Strophe: 56

Verse: a درو مردان جنگی گیل و دیلم

Verse: b دلیران و هنرجویان عالم

Strophe: 57

Verse: a هنرشان غارتست و جنگ پیشه

Verse: b بیامخته دران دریا و بیشه

Strophe: 58

Verse: a چو رایتهای سلطان را بدیدند

Verse: b چو دیو از نام یزدان در رمیدند

Strophe: 59

Verse: a از آن دریا که آنجا هست افزون

Verse: b ازیشان ریخت سلطان جهان خون

Strophe: 60

Verse: a کنون یابند آنجا بر درختان

Verse: b به جای میوه مغز شوربختان

Strophe: 61

Verse: a چو صافی گشت شهر و آن ولایت

Verse: b از آنجا سوی ری آورد رایت

Strophe: 62

Verse: a به هر جایی سپهداران فرستاد

Verse: b که یک یک مختصر با تو کنم یاد

Strophe: 63

Verse: a سپهداری به مکران رفت و گرگان

Verse: b یکی دیگر به موصل رفت و خوزان

Strophe: 64

Verse: a یکی دیگر به کرمان رفت و شیراز

Verse: b یکی دیگر به ششتر رفت و اهواز

Strophe: 65

Verse: a یکی دیگر به اران رفت و ارمن

Verse: b فگند اندر دیار روم شیون

Strophe: 66

Verse: a سپهداران او پیروز گشتند

Verse: b بد اندیشان او بدروز گشتند

Strophe: 67

Verse: a رسول آمد بدو از ارسلان خان

Verse: b به نامه جست ازو پیوند و پیمان

Strophe: 68

Verse: a فرستادش به هدیه مال بسیار

Verse: b پذیرفتش خراج ملک تاتار

Strophe: 69

Verse: a جهان سالار با وی کرد پیوند

Verse: b که دید او را به شاهی بس خردمند

Strophe: 70

Verse: a وزان پس مرد مال آمد ز قیصر

Verse: b چنان کاید ز کهتر سوی مهتر

Strophe: 71

Verse: a خراج روم ده ساله فرستاد

Verse: b اسیران را ز بندش کرد آزاد

Strophe: 72

Verse: a به عنوریه با قصرش برابر

Verse: b مناره کرد و مسجد کرد و منبر

Strophe: 73

Verse: a نوشته نام سلطان بر مناره

Verse: b شده زو دین اسلام آشکاره

Page of edition: 14

Strophe: 74

Verse: a ز شاه شام نیز آمد رسولی

Verse: b ننوده عهد را بهتر قبولی

Strophe: 75

Verse: a فرستاده به هدیه مال بسیار

Verse: b وزآن جمله یکی یاقوت شهوار

Strophe: 76

Verse: a یکی یاقوت رمانی بشکوه

Verse: b بزرگ و گرد و ناهنوار چون کوه

Strophe: 77

Verse: a ز رخشانی چو خورشید سما بود

Verse: b خراج شام یک سالش بها بود

Strophe: 78

Verse: a ابا خوبی و با نغزی و رنگش

Verse: b بر آمد سی و شش مثقال سنگش

Strophe: 79

Verse: a ازان پس آمدش منصور و خلعت

Verse: b لوای پادشاهی از خلیفت

Strophe: 80

Verse: a بیوشید آن لوا را در صفاهان

Verse: b بدانش تهنیت کردند شاهان

Strophe: 81

Verse: a به یک رویه ز چین تا مصر و بربر

Verse: b شدند او را ملوک دهر چاکر

Strophe: 82

Verse: a میان دجله و جیهون جهان نیست

Verse: b ولیکن شاه را چون بوستان نیست

Strophe: 83

Verse: a رهی گشتند او را زور دستان

Verse: b ز دل کردند بیرون مکور دستان

Strophe: 84

Verse: a همی گردد در این شاهانه بستان

Verse: b به کام خویش با درگه پرستان

Strophe: 85

Verse: a هزاران آفتاب اندر کنارش

Verse: b هزاران اژدها اندر حصارش

Strophe: 86

Verse: a گهی دارد نشست اندر خراسان

Verse: b گهی در اصفهان و گه به گرگان

Strophe: 87

Verse: a از اطراف ولایت هر زمانی

Verse: b به فتهی آوردش مژدگانی

Strophe: 88

Verse: a ز بانگ طبل و بوق مژده خواهان

Verse: b نخفتم هفت مه اندر صفاهان

Strophe: 89

Verse: a به ماهی در نباشد روزگاری

Verse: b کز اقلیمی نیارندش نثاری

Page of edition: 15

Strophe: 90

Verse: a جهان او راست می دارد شادی

Verse: b که و مه را همی بخشد به رادی

Strophe: 91

Verse: a مرادش زین جهان جز مردمی نه

Verse: b ز یزدان ترسد و از آدمی نه

Strophe: 92

Verse: a بر اطراف جهان شاهان نامی

Verse: b ازو جویند جاه و نیک نامی

Strophe: 93

Verse: a ازیشان هر کرا او به نوازد

Verse: b ز بخت خویش آن کس بیش نازد

Strophe: 94

Verse: a به درگاه آنکه او را کهترانند

Verse: b مه از خانان و بیش از قیصرانند

Strophe: 95

Verse: a کجا از خان و قیصر سال تا سال

Verse: b همی آید پیایی گونه گون مال

Strophe: 96

Verse: a کرا دیدی تو از شاهان کضور

Verse: b بدین نام و بدین جاه و بدین فر

Strophe: 97

Verse: a کدامین پادشه را بود چندین

Verse: b ز مصر و شام و موصل تا در چین

Strophe: 98

Verse: a کدامین پادشه را این هنر بود

Verse: b که نزرنج و نه از مرگش حذر بود

Strophe: 99

Verse: a سزد گر جان او چندان بماند

Verse: b که افزونتر ز جویدان بماند

Strophe: 100

Verse: a هزاران آفرین بر جان او باد

Verse: b مدار چرخ بر فرمان او باد

Strophe: 101

Verse: a ستاره رهنمای کام او باد

Verse: b زمانه نیک خواه نام او باد

Strophe: 102

Verse: a شهنشاهی و نامش جاودان باد

Verse: b تنش آسوده و دل شادمان باد

Strophe: 103

Verse: a کجا رزمش بود پیروزگر باد

Verse: b کجا بزمش بود با جاه و فریاد

Strophe: 104

Verse: a به هر کامی نشاط او را قرین باد

Verse: b به هر کاری خدا او را معین باد

Page of edition: 16

Chapter: 4

گفتار اندر ستایش خواجه ابو نصر منصور بن مهمد

Strophe: 1

Verse: a چو ایزد بنده ای را یار باشد

Verse: b دو چشم دولتش بیدار باشد

Strophe: 2

Verse: a ز پیروزی به دست آرد همه کام

Verse: b ز به روزی به چنگ آرد همه نام

Strophe: 3

Verse: a کجا چیزی بود زیبا و شهوار

Verse: b کجا مردی بود شایستهء کار

Strophe: 4

Verse: a دهد یزدان بدان بنده سراسر

Verse: b که او باشد بدان هنواره در خور

Strophe: 5

Verse: a بدین گونه که داد اکنون به سلطان

Verse: b گزین از هرچه تو دانی به گیهان

Strophe: 6

Verse: a همه مردان در گاهش چنانند

Verse: b که با ایشان دگر مردان زناند

Strophe: 7

Verse: a ولیکن هست ازیشان نامداری

Verse: b دلیری کردانی هوشیاری

Strophe: 8

Verse: a حکیمی زیر کی مرد آزمایی

Verse: b کریمی نیکخویی نیک رای

Strophe: 9

Verse: a سخنگویی سخندانی ظریفی

Verse: b هنرمندی هنرجویی لطیفی

Strophe: 10

Verse: a کجا در گاه سلطان را امیدست

Verse: b به هر کاری و هر حالی حمیدست

Strophe: 11

Verse: a به پیروزی و بهروزی مؤید

Verse: b ابونصر است و منصور و محمد

Strophe: 12

Verse: a خداوندی که از نیکی جهانست

Verse: b دُرّو رای بلندش آسمانست

Strophe: 13

Verse: a ازین گیتی سوی دانش گراید

Verse: b ز دانش یافتن رامش فزاید

Strophe: 14

Verse: a همیشه نام نیکو دوست دارد

Verse: b ابی حقی که باشد حق گزارد

Strophe: 15

Verse: a کم آزار است و بر مردرم فروتن

Verse: b مرو را الجرم کس نیست دشمن

Strophe: 16

Verse: a چرا دشمن بود آنرا که جانس

Verse: b همی بخشاید از خواهندگانش

Page of edition: 17

Strophe: 17

Verse: a خرد را پیش خود دستور دارد

Verse: b دل از هر ناپسندی دور دارد

Strophe: 18

Verse: a هر آوازی بداند چون سلیمان

Verse: b هزاران دیو را دارد به فرمان

Strophe: 19

Verse: a به رادی هست از حاتم فزونتر

Verse: b به مردی بهترست از رستم زر

Strophe: 20

Verse: a چنان گوید زبان هفت کضور

Verse: b که گویی زان زمینش بود گوهر

Strophe: 21

Verse: a طرازی ظنّ برد کاو از طرازست

Verse: b حجازی نیز گوید از حجازست

Strophe: 22

Verse: a چو نثر هر زبانش خوشتر آید

Verse: b به نظم آن زبان معجز نماید

Strophe: 23

Verse: a دری و تازی و ترکی بگوید

Verse: b به الفاظی که زنگ از دل بضوید

Strophe: 24

Verse: a دو شمشیرست ز الماس و بیانش

Verse: b یکی در دست و دیگر در دهانش

Strophe: 25

Verse: a یکی گاه هنر خارا گذاراد

Verse: b یکی گاه سخن دانش نگارد

Strophe: 26

Verse: a بسا گُردا کزان گشته ست پیچان

Verse: b بسا جانا کزین گشته ست بی جان

Strophe: 27

Verse: a که و مه لشکر سلطان عالم

Verse: b به جان وی خورند سوگند محکم

Strophe: 28

Verse: a چو با کهتر ز خود، سازد پدروار

Verse: b چو با مهتر، همی سازد پسروار

Strophe: 29

Verse: a بدو با همسران مثل برادر

Verse: b نباشد زادمردی زین فزونتر

Strophe: 30

Verse: a زهر فن گرد او جمع حکیمان

Verse: b خطیبان و دبیران و ادیبان

Strophe: 31

Verse: a ز هر شهری بدو گرد آمدستند

Verse: b به بحر جود او غرقه شدستند

Strophe: 32

Verse: a اگر او نیستی ما را خریدار

Verse: b نبودی شاعری را هیچ مقدار

Strophe: 33

Verse: a و گر چه شاعری باشد نه دانا

Verse: b بسی احسنت و زه گوید به عمدا

Strophe: 34

Verse: a یکی از بهر آن تا کاو شود شاد

Verse: b دگر تا بیشتر باید عطا داد

Page of edition: 18

Strophe: 35

Verse: a ز مشرق تا به مغرب کار گیهان

Verse: b به زیر امر و کردست سلطان

Strophe: 36

Verse: a بروبر نیست چندان رنج از این کار

Verse: b که از یک جام می بر دست میخوار

Strophe: 37

Verse: a بزرگا جود دادار جهان بین

Verse: b که بخشد مردمی را فصل چندین

Strophe: 38

Verse: a الا تا در جهان کون و فسادست

Verse: b وزیشان خاک مبادا و معادست

Strophe: 39

Verse: a بقا باد این کریم نیکخو را

Verse: b بر افزون باد جاه و دولت او را

Strophe: 40

Verse: a همیشه بخت او پیروز گرباد

Verse: b به پیروزی و نیکی نامور باد

Strophe: 41

Verse: a متابع باد او را ملک گیهان

Verse: b موافق باد وی را فرّ یزدان

Chapter: 5

گفتار اندر گرفتن سلطان شهر **اصفهان** را

Strophe: 1

Verse: a چو سلطان معاصم شاه شاهان

Verse: b به فال نیک آمد در **صفاهان**

Strophe: 2

Verse: a به شادی دید شهری چون بهاری

Verse: b چو گوهر گرد شهر اندر حصاری

Strophe: 3

Verse: a خلاف شاه او را کرده ویران

Verse: b کجا ماند خلاف شه به طوفان

Strophe: 4

Verse: a اگر نه شاه بودی سخن عادل

Verse: b به گاه مهر و بخشایش نکو دل

Strophe: 5

Verse: a **صفاهان** را نماندی خشت بر خشت

Verse: b نکردی کس به صد سال اندر و کشت

Strophe: 6

Verse: a ولیکن مردمی را کار فرمود

Verse: b به شهری و سپاهی بر ببخضود

Strophe: 7

Verse: a گنہشان زیر پا اندر بمالید

Verse: b چنان کز خشم او یک تن ننالید

Strophe: 8

Verse: a نه چون دیگر شہان کین کہن خواست

Verse: b به چشم خویش دشمن را بیپراست

Strophe: 9

Verse: a چنان چون یاد کرد ایزد به فرقان

Verse: b چو گفתי حال بلقیس و سلیمان

Page of edition: 19

Strophe: 10

Verse: a کہ شاهان چون به شہر نو در آیند

Verse: b تباہیہا و زشتیہا نمایند

Strophe: 11

Verse: a گروهی را کہ عزّ و جاہ دارند

Verse: b بہ دست خواری و سختی سپارند

Strophe: 12

Verse: a خداوند جہان شاہ دلاور

Verse: b پدید آورد رسمی زین نکوتر

Strophe: 13

Verse: a ز ہر گونه کہ مردم بود در شہر

Verse: b ز داد خویش دادش جملہ را بہر

Strophe: 14

Verse: a سپاہی را ولایت داد و شاہی

Verse: b نہ زشتی شان ننود و نہ تباہی

Strophe: 15

Verse: a بدانگہ کس ندید از وی زیانی

Verse: b یکی دیدند سود و شادمانی

Strophe: 16

Verse: a چو کار لشکری زین گونه بگزارد

Verse: b چنان کز ہیچ کس مویی نیازارد

Strophe: 17

Verse: a رعیت را ازین بهتر ببخضود

Verse: b همه شهر از بداندیشان پیالود

Strophe: 18

Verse: a گروهی را به مردم می سپردند

Verse: b رعیت را به دیوان غمز کردند

Strophe: 19

Verse: a به فرمانش زبانهاشان بریدند

Verse: b به دیده میل سوزان در کشیدند

Strophe: 20

Verse: a پس آنکه رنج خویش از شهر برداشت

Verse: b برفت و شهر بی آشوب بگذشت

Strophe: 21

Verse: a بدان تا رنج او بر کس نباشد

Verse: b که با آن رنج مردم بس نباشد

Strophe: 22

Verse: a گه رفتن صفاهان داد آن را

Verse: b که ارزانیست بختش صد جهان را

Strophe: 23

Verse: a ابوالفتح آفتاب نامداران

Verse: b مظفر نام و تاج کامگاران

Strophe: 24

Verse: a به فصل اندر جهانی از تمامی

Verse: b شهنشه را چو فرزند گرامی

Strophe: 25

Verse: a ملک او را سپرده کدخدایی

Verse: b برو گسترده هم فرخدایی

Strophe: 26

Verse: a پسندیده مرو را در همه کار

Verse: b دلش هرگز ازو نادیده آزار

Strophe: 27

Verse: a به هر کاری مرو را دیده کاری

Verse: b وزو دیده وفا و استواری

Strophe: 28

Verse: a به گاه رفتن او را پیش خود خواند

Verse: b ز گنج مهر بر وی گوهر افشاند

Strophe: 29

Verse: a بدو گفت ارچه تو خود هوشیاری

Verse: b وفاداری و از دل دوستداری

Strophe: 30

Verse: a ز گفتن نیز چاره نیست ما را

Verse: b که در گردن کنیمت زینها را

Page of edition: 20

Strophe: 31

Verse: a ترا بهتر ز هر کس برگزیدم

Verse: b چو اندر کارها شایسته دیدم

Strophe: 32

Verse: a به گوش دل تو بشنود هر چه گویم

Verse: b کزین گفتن همه نام تو جویم

Strophe: 33

Verse: a نخستین عهد ما را با تو انست

Verse: b کزو ترسی که دادار جهانست

Strophe: 34

Verse: a ازو ترسی بدو امید داری

Verse: b و زو شواهی تو در هر کار یاری

Strophe: 35

Verse: a سر از فرمان او بیرون نیاری

Verse: b همه کاری به فرمانش گزاری

Strophe: 36

Verse: a دگر این مردمان کاندز جهانند

Verse: b همه چون من مراو را بندگانند

Strophe: 37

Verse: a بحق در کار ایشان داوری کن

Verse: b همیشه راستی را یاوری کن

Strophe: 38

Verse: a ستمگر دشمن دادار باشد

Verse: b که از فرمان او بیزار باشد

Strophe: 39

Verse: a به خنجر دشمنانش را ببیزای

Verse: b به نیکی دوستانش را ببخشای

Strophe: 40

Verse: a چو نپسندی ستم را از ستمگار

Verse: b مکن تو نیز هرگز بر ستم کار

Strophe: 41

Verse: a که ما از چیز مردم بی نیازیم

Verse: b به داد و دین همی گردن فرازیم

Strophe: 42

Verse: a صفاهان را به عدل آبد گردان

Verse: b همه کس را به نیکی شاد گردان

Strophe: 43

Verse: a درون شهر و بیرونش چنان دار

Verse: b که ایمن باشد از مکار و غدار

Strophe: 44

Verse: a چنان باید که زر بر سر نهدزن

Verse: b به روز و شب بگردد گرد برزن

Strophe: 45

Verse: a نیارد کس نگه کردن دران زر

Verse: b و گرنه بر سر آن زر نهد سر

Strophe: 46

Verse: a ترا زین پیش بسیار آم

Verse: b به هر کاری ز تو خشنود بوم

Strophe: 47

Verse: a بدین کار از تو هم خشنود باشم

Verse: b نکاهد آنچه من بفزود باشم

Strophe: 48

Verse: a سخن جمله کنیم اندر یکی جای

Verse: b تو خود دانی که ما را چون بود رای

Strophe: 49

Verse: a تو خود دانی که ما نیکی پسندیم

Verse: b دل اندر نعمت گیتی نبندیم

Strophe: 50

Verse: a بدین سر زین بزرگی نام جوییم

Verse: b بدان سر نیکوی فرجام جوییم

Strophe: 51

Verse: a تو نام ما به کارخیر بفروز

Verse: b که نیکی مرد را فرخ کند روز

Page of edition: 21

Strophe: 52

Verse: a درین شاهی چو از یزدان بترسم

Verse: b هر آنچه از من بپرسند از تو پرسم

Strophe: 53

Verse: a چو کار ما به کام ما گزاری

Verse: b ز ما یابی هر امیدی که داری

Strophe: 54

Verse: a امید و رنج تو صایع نمائیم

Verse: b ترا زین پس به افزونی رسانیم

Strophe: 55

Verse: a هر آن گاهی که تو شایسته باشی

Verse: b به کار بیش از این باثسته باشی

Strophe: 56

Verse: a به بهروزی امید دل قوی دار

Verse: b که فرمانت بود با بخت تو یار

Strophe: 57

Verse: a فراوان کار بسته بر گشاید

Verse: b ترا از ما همه کامی بر آید

Strophe: 58

Verse: a مراد خویش با تو یاد کردیم

Verse: b برفتیم و به یزدانت سپردیم

Strophe: 59

Verse: a پس آنگه همچنین منصور کردند

Verse: b همه دخل و خراج او را سپردند

Strophe: 60

Verse: a یکی تشریف دادش شه که دیگر

Verse: b ندادست ایچ کس را زان نکوتر

Strophe: 61

Verse: a ز تازی مر کبی نامی و رهوار

Verse: b برو زرین ستام و زین شهوار

Strophe: 62

Verse: a قبای رومی و زریفت دستار

Verse: b دگر گونه جزاین تشریف بسیار

Strophe: 63

Verse: a همان طبل و علم چونانکه باید

Verse: b که چون او نامداری را بشاید

Strophe: 64

Verse: a اگر چه کار خلعت سخت نیکوست

Verse: b فزون از قدر عالی همت اوست

Strophe: 65

Verse: a چگونه شاد گردد ز اصفهانی

Verse: b دلی کاو مهتر آمد از جهانی

Chapter: 6

گفتار اندر ستایش عمید ابو الفتح مظفر

Strophe: 1

Verse: a چه خواهی نیکوترین ای صفهان

Verse: b که گشتی دار ملک شاه شاهان

Page of edition: 22

Strophe: 2

Verse: a همی رشک آرد اکنون بر تو بغداد

Verse: b که او را نیست آنچه ایزد ترا داد

Strophe: 3

Verse: a شهنشاهی چو سلطان معظم

Verse: b به پیروزی شه شاهان عالم

Strophe: 4

Verse: a خداوندی چو بوالفتح مظفر
Verse: b ز سلطان یافته هم جاه و هم فر

Strophe: 5

Verse: a هم از تخمه بزرگ و هم ز دولت
Verse: b هم از پایه بلند و هم ز همت

Strophe: 6

Verse: a هم از گوهر گزیده هم ز اختر
Verse: b هم از منظر ستوده هم ز مخبر

Strophe: 7

Verse: a چو مشرق بود اصلش هامواره
Verse: b بر آینده ازو ماه و ستاره

Strophe: 8

Verse: a کنون زو آمده خواجه چو خورشید
Verse: b جهان در فرّ نورش بسته امید

Strophe: 9

Verse: a ز فتحش کنیت آمد وز ظفر نام
Verse: b ازیرا یافتست از هر دوان کام

Strophe: 10

Verse: a جهان چون بنگری پیر جوانست
Verse: b عمید نامور همچون جهانست

Strophe: 11

Verse: a جوانست او به سال و بخت و رامش
Verse: b چو پیرست او به رای و عقل و دانش

Strophe: 12

Verse: a خرد گر صورتی گردد عیانی
Verse: b دهد زان صورت فرخ نشانی

Strophe: 13

Verse: a کفش با جام باده شاخ شادیست
Verse: b و لیکن شاخ شادی باغ دادیست

Strophe: 14

Verse: a ز نیکویی که دارد داد و فرمان

Verse: b همی وحی آیدش گویی زیزدان

Strophe: 15

Verse: a چنین باید که باشد هیبت و داد

Verse: b که نام بیم و بی دادی بیفتاد

Strophe: 16

Verse: a به چشم عقل پنداری که جانست

Verse: b به گوش عدل پنداری روانست

Page of edition: 23

Strophe: 17

Verse: a گذشته دادها نزدیک دانا

Verse: b ستم بودست دادش را همانا

Strophe: 18

Verse: a چنان بودست و صفش چون سرابی

Verse: b که نه امید ماند زو نه آبی

Strophe: 19

Verse: a چو امرش از مظالم گه بر آید

Verse: b قصا با امرش از گردون در آید

Strophe: 20

Verse: a امل گوید که آمد رهبر من

Verse: b اجل گوید که آمد خنجر من

Strophe: 21

Verse: a روان گشتی گر او فرمان بدادی

Verse: b که زُفت و بددل از مادر نزادی

Strophe: 22

Verse: a چو من در وصف او گویم ثنایی

Verse: b و یا بر بخت او خوانم دعایی

Strophe: 23

Verse: a ثنا را می کند اقبال تلقین

Verse: b دعا را می کند جبریل آمین

Strophe: 24

Verse: a اگر چه همچو ما از گل سرشتست

Verse: b به دیدار و به کردار او فرشتست

Strophe: 25

Verse: a اگر چه فخر ایران اصفهانست

Verse: b فزون زان قدر آن فخر جهانست

Strophe: 26

Verse: a به درد دل همی گرید نشابور

Verse: b ازان کاین نامور گشتست ازو دور

Strophe: 27

Verse: a به کام دل همی خندد صفاهان

Verse: b بدان کز عدل او گشتست نازان

Strophe: 28

Verse: a صفاهان بد چو اندامی شکسته

Verse: b شکست از فر او گردید بسته

Strophe: 29

Verse: a نباشد بس عجب کامسال هنوار

Verse: b درختش مدح خواجه آورد بار

Strophe: 30

Verse: a وز انم عدل او باد زمستان

Verse: b نریزد هیچ برگی از گلستان

Strophe: 31

Verse: a همی دانست سلطان جهاندار

Verse: b که در دست که باید کردن این کار

Strophe: 32

Verse: a گر او بیمار کردست اصفهان را

Verse: b هنو دادش پزشک نیک دان را

Strophe: 33

Verse: a به جان تو که چون کارش ببیند

Verse: b مرو را از همه کس بر گزیند

Strophe: 34

Verse: a سراسر ملک خود او را سپارد

Verse: b که به زو مهتری دیگر ندارد

Strophe: 35

Verse: a صیچنان خوش خو چنان مردم نوازست

Verse: b که گویی هر کس او را طبع سازستص

Strophe: 36

Verse: a صز خوی خوش بهار آرد به بهمن

Verse: b به تیره شب از طلعت روز روشنص

Strophe: 37

Verse: a که و مه را چو بینی در سپاهان

Verse: b همه هستند او را نیک خواهانص

Strophe: 38

Verse: a صکه او جاوید به گیهان بماند

Verse: b همیدون بر سر ایشان بماندص

Strophe: 39

Verse: a صهران کاو کارها خواهد گشادن

Verse: b بیاید بست گفتن راز دادنص

Strophe: 40

Verse: a همیدون پندهای پادشایی

Verse: b دو بهره باشد اندر پارساییص

Strophe: 41

Verse: a صز چیز مردمان پرحیز کردن

Verse: b طمع نا کردن و کمتر بخوردنص

Strophe: 42

Verse: a به لهو و آرزو مولع نبودن

Verse: b دل هر کس به نیکی برربودنص

Strophe: 43

Verse: a سیاست را به جای خویش راندن

Verse: b به فرمان خدای اندر بماندنص

Strophe: 44

Verse: a همیشه با خردمندان نشستن

Verse: b سراسر پندشان را کار بستنص

Strophe: 45

Verse: a صبه فریاد سبک مایه رسیدن

Verse: b ستمگر را طمع از وی بریدنص

Strophe: 46

Verse: a سراسر هر چه گفتم پارسایست

Verse: b ولیکن بندهای پادشایستص

Strophe: 47

Verse: a نه دیدم آن که گفتم نه شنیدم

Verse: b کجا افزونتر از خواجه ندیدمص

Strophe: 48

Verse: a چنین دارد که گفتم رسم و آیین

Verse: b بجز وی کس ندیدم با چنین دینص

Strophe: 49

Verse: a صنه چشم از بهر کین خویش دارد

Verse: b کجا از بهر دین و کیش داردص

Strophe: 50

Verse: a چو باشد خشم او از بهر یزدان

Verse: b برودر ره نیابد هیچ شیطانص

Strophe: 51

Verse: a جوانست و نجوید در جوانی

Verse: b ز شهوت کامهای این جهانیص

Page of edition: 25

Strophe: 52

Verse: a صاگر بندد هوا را یا گساید

Verse: b ز فرمان خرد بیرون نیایدص

Strophe: 53

Verse: a طریق معتدل دارد همیشه

Verse: b چنانچون بخردان را هست پیشهص

Strophe: 54

Verse: a صنه بخشایش نه بخشش باز دارد

Verse: b ز هر کس کاو نیاز و آز داردص

Strophe: 55

Verse: a کجا در ملک او آسوده گشتند

Verse: b بدان شهری که چون نابوده گشتندص

Strophe: 56

Verse: a کسانی را که بد کردار بودند

Verse: b وز ایشان خلق پر آزار بودندص

Strophe: 57

Verse: a صگروهی جسته اندر شهر پنهان

Verse: b ز بیم جان یله کرده سپاهانص

Strophe: 58

Verse: a صگروهی بسته در زندان به تیمار

Verse: b گروهی مهر گشته بر سر دارص

Strophe: 59

Verse: a همه دیدند دههای صفاهان

Verse: b که یکسر چون بیابان بود ویران

Strophe: 60

Verse: a زدهها مردمان آواره گشته

Verse: b همه بی توشه بی پاره گشته

Strophe: 61

Verse: a چو نام او شنیدند آمدند باز

Verse: b ز کوهستان و خوزستان و شیراز

Strophe: 62

Verse: a یکایک را به دیوان خواند و بناخت

Verse: b بدادش گاو و تخم و کار او ساخت

Strophe: 63

Verse: a به دو ماه آن ولایت را چنان کرد

Verse: b که کس باور نکردی کاین توان کرد

Strophe: 64

Verse: a همان دهها که گفتی چون قفارند

Verse: b کنون از خرّمی چون قندهارند

Strophe: 65

Verse: a به جان تو که عمری بر گذشتی

Verse: b به دست دیگری چونین نگشتی

Strophe: 66

Verse: a به چندین بیتها کاو را ستودم

Verse: b به ایزد گر به وصفش بر فزودم

Strophe: 67

Verse: a نگفتم شعر جز در وصف حالش

Verse: b بگفتم آنچه دیدم از فعالش

Strophe: 68

Verse: a یکی نعمت که از شکرش بماندم

Verse: b همین دیدم که او را مدح خواندم

Strophe: 69

Verse: a کجا از مدح او بهروز گشتم

Verse: b به کام خویشتن پیروز گشتم

Strophe: 70

Verse: a شنیدی آن مثل در آشنایی

Verse: b که باشد آشنایی روشنایی

Page of edition: 26

Strophe: 71

Verse: a مرا تا آن خداوند آشنا شد

Verse: b دلم روشنتر از روشن هوا شد

Strophe: 72

Verse: a مرا تا آشنا شیر شکارست

Verse: b کبابم ران گور مرغزارست

Strophe: 73

Verse: a الا تا بر فلک ماهست و خورشید

Verse: b همیدون در جهان بیمست و امید

Strophe: 74

Verse: a همیشه جان او در خرمی باد

Verse: b همیشه کام او در مردمی باد

Strophe: 75

Verse: a جهانش بنده باد و بخت رهبر

Verse: b زمانه چاکر و دادار یاور

Chapter: 7

برون آمدن سلطان از اصفهان و داستان گویندهء کتاب

Strophe: 1

Verse: a چو کوس از درگه سلطان بگرید

Verse: b تو گفתי کوه و سنگ از هم بدرید

Strophe: 2

Verse: a به خاور مهر تابان رخ بپوشید

Verse: b به گردون زهره را زهره بجوشید

Strophe: 3

Verse: a سپاهی رفت بیرون از صفاهان

Verse: b که صد یک زان ندیدند ایچ شاهان

Strophe: 4

Verse: a خداوند جهان سلطان اعظم

Verse: b برون رفت از صفاهان شاد و خرم

Strophe: 5

Verse: a رکابش داشت عژ جاودانی

Verse: b چو چترش داشت فر آسمانی

Strophe: 6

Verse: a به هامون بود لشکر گاه سلطان

Verse: b زبس خرگاه و خیمه چون کهستان

Strophe: 7

Verse: a پلنگ و شیر در وی مردم جنگ

Verse: b بتان نغز گور و آهو و رنگ

Strophe: 8

Verse: a فرود آمد شهنشہ در کهستان

Verse: b کهستان گشت خرم چون گلستان

Strophe: 9

Verse: a روان گشت از کهستان روز دیگر

Verse: b به کوهستان همدان رفت یکسر

Page of edition: 27

Strophe: 10

Verse: a مرا اند صفاهان بود کاری

Verse: b در آن کارم همی شد روزگاری

Strophe: 11

Verse: a بماندم زین سبب اندر صفاهان

Verse: b نردفتم در رکاب شاهشاهان

Strophe: 12

Verse: a شدم زی تاج دولت خواجه بوالفتح

Verse: b که بادش جاودان در کارها فتح

Strophe: 13

Verse: a بپرسید از خداوندی رهی را

Verse: b در آن پرسش بدیدم فرهی را

Strophe: 14

Verse: a پس آنکه گفت با من کاین زمستان

Verse: b همی باش و مکن عزم کهستان

Strophe: 15

Verse: a چو از نوروز گردد این جهان نو

Verse: b هوا خوشتر شود آنکه همی رو

Strophe: 16

Verse: a که من سازت دهم چندانکه باید

Verse: b ترا زین روی تقصیری نیاید

Strophe: 17

Verse: a بدو گفتم خداوندم همیشه

Verse: b برین بودست وایش بود پیشه

Strophe: 18

Verse: a که مهمان داری چاکر نوازی

Verse: b به کام دوست دشمن را گدازی

Strophe: 19

Verse: a ز دام رنج رهاییان را رهانی

Verse: b ز ماهی بر کشتی بر مه رسانی

Strophe: 20

Verse: a که باشم من که مهمانت نباشم

Verse: b نه مهمان بل که دربانت نباشم

Strophe: 21

Verse: a چو زین درگه نشینید گرد بر من

Verse: b زند بختم به گرد ماه خرمن

Strophe: 22

Verse: a تو داری به زمن بسیار کهتر

Verse: b مرا چون تو نباشد هیچ مهتر

Strophe: 23

Verse: a گر این رغبت تو با پروین نمایی

Verse: b بیاید تا به پا او را بسایی

Strophe: 24

Verse: a چو من بر خاک ایوانت نهم پای

Verse: b مرا بر گنبد هفتم بود جای

Strophe: 25

Verse: a مرا نوروز دیدار تو باشد

Verse: b هوای خوش ز گفتار تو باشد

Strophe: 26

Verse: a مباد از بخت فرخ آفرینم

Verse: b اگر گیتی نه بر روی تو بینم

Strophe: 27

Verse: a به مهر اندر چنینم کت ننودم

Verse: b و گر در دل جزین دارم **جهودم**

Strophe: 28

Verse: a چو کردم آفرینش چند گاهی

Verse: b بدین گفتار ما بگذشت ماهی

Page of edition: 28

Strophe: 29

Verse: a مرا یک روز گفت آن قبلهء دین

Verse: b چه گویی در حدیث **ویس رامین**

Strophe: 30

Verse: a که می گویند چیزی سخت نیکوست

Verse: b درین کضور همه کس داردش دوست

Strophe: 31

Verse: a بگفتم کام حدیثی سخت زیاست

Verse: b ز گرد آوردهء شش مرد داناست

Strophe: 32

Verse: a ندیدم زان نکوتر داستانی

Verse: b نماند جز به خرم بوستانی

Strophe: 33

Verse: a ولیکن پهلوی باشد زبانش

Verse: b نداند هر که برخواند بیانش

Strophe: 34

Verse: a نه هر کس آن زبان نیکو بخواند

Verse: b و گر خواند همی معنی نداند

Strophe: 35

Verse: a فراوان وصف هر چیزی شمارد

Verse: b چو بر خوانی بسی معنی ندارد

Strophe: 36

Verse: a که آنکه شاعری پیشه نبودست

Verse: b حکیمی چابک اندیشه نبودست

Strophe: 37

Verse: a کجااند آن حکیمان تا ببینند

Verse: b که اکنون چون سخن می آفرینند

Strophe: 38

Verse: a معانی را چگونه بر گشادند

Verse: b برو وزن و قوافی چون نهادند

Strophe: 39

Verse: a درین اقلیم آن دفتر بخوانند

Verse: b بدان تا پهلوی از وی بدانند

Strophe: 40

Verse: a کجا مردم درین اقلیم هنوار

Verse: b بوند آن لفظ شیرین را خریدار

Strophe: 41

Verse: a سخن را چون بود وزن و قوافی

Verse: b نکوتر زانکه پینودن گزافی

Strophe: 42

Verse: a بژاصه چون درو یابی معانی

Verse: b به کار آیدت روزی چون بخوانی

Strophe: 43

Verse: a فسانه گر چه باشد نغز و شیرین

Verse: b به وزن و قافیه گردد نو آیین

Strophe: 44

Verse: a معانی تابد از الفاظ بسیار

Verse: b چو اندر زر نشانده دُرّ شهوار

Strophe: 45

Verse: a نهاده جای جای اندر فسانه

Verse: b فروزان چون ستاره زان میانه

Strophe: 46

Verse: a مهان و زیرکان آن را بخوانند

Verse: b بدان تا زان بسی معنی بدانند

Page of edition: 29

Strophe: 47

Verse: a همیدون مردم عالم و میانه

Verse: b فرو خوانند از مهر فسانه

Strophe: 48

Verse: a سخن باید که چون از کام شاعر

Verse: b بیاید در جهان گردد مسافر

Strophe: 49

Verse: a نه زان گونه که در خانه بماند

Verse: b بجز قایل مرو را کس نخواند

Strophe: 50

Verse: a کنون این داستان ویس و رامین

Verse: b بگفتند آن سخندانانند پیشین

Strophe: 51

Verse: a هنر در فارسی گفتن ننودند

Verse: b کجا در فارسی استاد بودند

Strophe: 52

Verse: a بیپوستند ازین سان داستانی

Verse: b درو لفظ غریب از هر زبانی

Strophe: 53

Verse: a به معنی و مثل رنجی نبودند

Verse: b برو زین هردوان زیور نکردند

Strophe: 54

Verse: a اگر داننده ای در وی برد رنج

Verse: b شود زیبا چو پر گوهر یکی گنج

Strophe: 55

Verse: a کجا این داستانی نامدارست

Verse: b در احوالش عجایب بیشمارست

Strophe: 56

Verse: a چو بشنود این سخنها خواجه از من

Verse: b مرا بر سر نهاد از فخر گرزن

Strophe: 57

Verse: a زمن در خواست او کاین داستان را

Verse: b بیارا همچو نیسان بوستان را

Strophe: 58

Verse: a بدان طاقت که من دارم بگویم

Verse: b وزان الفاظ بی معنی بضویم

Strophe: 59

Verse: a کجا آن لفظها منسوخ گشتست

Verse: b ز دوران روزگارش در گذشتست

Strophe: 60

Verse: a میان بستم بدین خدمت که فرمود

Verse: b که فرمانش ز بختم زنگ بزود

Strophe: 61

Verse: a نیایم دولتی هر چند پویم

Verse: b ازان بهتر که خشنودیش جویم

Strophe: 62

Verse: a مگر چون سر ز فرمانش نتابم

Verse: b ز چرخ همتش معراج یابم

Strophe: 63

Verse: a مگر مهتر شوم چون کهترانش

Verse: b و یا نامی شوم چون چاکرانش

Strophe: 64

Verse: a ندیدم چون رصایش کیمیایی

Verse: b نه چون خشمش دمنده ازدهایی

Strophe: 65

- Verse: a بجویم تا توانم کیمیایش
Verse: b بیرهیزم ز جان گز اژدهایش

Strophe: 66

- Verse: a چو باشد نام من در نام ایشان
Verse: b بر آید کام من چون کام ایشان

Strophe: 67

- Verse: a گیا هر چند خود روید به بستان
Verse: b دهندش آب در سایه گلستان

Strophe: 68

- Verse: a بماناد این خداوند جهاندار
Verse: b به نام نیک هنواره جهان خوار

Strophe: 69

- Verse: a بقا بادش به کام خویش جاوید
Verse: b بزرگان چون ستاره او چو خورشید

Strophe: 70

- Verse: a قرین جان او پاکی و شادی
Verse: b ندیم طبع او نیکی و رادی

Strophe: 71

- Verse: a هزاران بنده چون من باد گویا
Verse: b به فکرت داد خشنودیش جویا

Strophe: 72

- Verse: a کنون آغاز خواهیم کرد ناچار
Verse: b که جز پندش نخواند مرد بیدار

Chapter: 8

آغاز داستان ویس و رامین

Strophe: 1

- Verse: a نوشته یافتم اندر سمرها
Verse: b ز گفت راویان خبرها

Strophe: 2

Verse: a که بود اندر زمانه شهریاری

Verse: b به شاهی کامگاری بختیاری

Strophe: 3

Verse: a همه شاهان مو را بنده بودند

Verse: b ز بهر او به گیتی زنده بودند

Strophe: 4

Verse: a نوشته یافتم اندر سمرها

Verse: b ز گفت راویان خبرها

Strophe: 5

Verse: a < به پایه بت تراز گردنده گردون

Verse: b > به مال افزونتر از کسری و قارون

Strophe: 6

Verse: a < گه بخشش چو ابر نوبهاری

Verse: b > گه کوشش چو شیر مرغزاری

Strophe: 7

Verse: a < به بزم اندر چو خورشید در فشان

Verse: b > به رزم از پیل و از شیران سرافشان

Strophe: 8

Verse: a ضشده کیوان ز هفتم چرخ یارس

Verse: b > به کام نیکخواهان کرده کارش

Strophe: 9

Verse: a صز هشتم چرخ هرمزد خجسته

Verse: b > وزیرش بود دل در مهر بسته

Strophe: 10

Verse: a سپهدارش ز پنجم چرخ بهرام

Verse: b > که تا ایام را پیش او کند رام

Page of edition: 32

Strophe: 11

Verse: a < جهان افروز مهر از چرخ رابع

Verse: b > به هر کاری یدی اورا متابع

Strophe: 12

Verse: a < شده ناهید رخشانس پرستار
Verse: b > چو روز روشنش کرده شب تار

Strophe: 13

Verse: a < دبیر او شده تیر جهنده
Verse: b > ازین شد امر و تهی او رونده

Strophe: 14

Verse: a < به مهرش دل مهر تابان
Verse: b > به کین دشمن او شتابان

Strophe: 15

Verse: a < شده رایش به تگ بر ماه گردون
Verse: b > شده همت ز مهر و ماهش افزون

Strophe: 16

Verse: a < جهان یکسر شده او را مسخر
Verse: b > ز حدّ باختر تا حدخوار

Strophe: 17

Verse: a < جهان اش نام کرده شاه موبد
Verse: b > که هم موبد بُد و هم بخرد رد

Strophe: 18

Verse: a < همیشه روزگارش بود نوروز
Verse: b > به هر کاری همیشه بود پیروز

Page of edition: 33

Strophe: 19

Verse: a < همه ساله به جشن اندر نشستی
Verse: b > چو یکساعت دلش بر غم نخستی

Strophe: 20

Verse: a < صهمیشه کار او می بود ساغر
Verse: b > ز شادی فربه از اندوه لاغر

Strophe: 21

Verse: a < یکی جشن نو آیین کرده بد شاه
Verse: b > که بد در خورد آن دیهیم و آن گاه

Strophe: 22

Verse: a < نشسته پیشش اندر سر فرازان
Verse: b > به بخت شاه یکسر شاد و نازان

Page of edition: 34

Strophe: 23

Verse: a چه خرم جشن بود اندر بهاران

Verse: b به جشن اندر سراسر نامداران

Strophe: 24

Verse: a زهر شهری سپهداری و شاهی

Verse: b زهر مرزی پری رویی و ماهی

Strophe: 25

Verse: a گزیده هر چه در ایران بزرگان

Verse: b از آذربایگان وز ری و گرگان

Strophe: 26

Verse: a همیدون از خراسان و کهستان

Verse: b ز شیراز و صفهان و دهستان

Strophe: 27

Verse: a چو بهرام و رهام اردبیلی

Verse: b گشسپ دیلمی شاپور گیلی

Strophe: 28

Verse: a چو کشمیریل و چون نامی آذین

Verse: b چو ویروی دلیر و گرد رامین

Strophe: 29

Verse: a چو زرد آن رازدار شاه کضور

Verse: b مرو را هم وزیر و هم برادر

Strophe: 30

Verse: a نشستہ در میان مهتان شاه

Verse: b چنان کاندرا میان اختران ماه

Strophe: 31

Verse: a به سر بر افسر کضور گشایان

Verse: b به تن بر زیور مهتر خدایان

Strophe: 32

Verse: a ز دیدارش دمنده روشنایی

Verse: b چو خورشید جهان فرّ خدایی

Strophe: 33

Verse: a به پیش اندر نشسته جنگجویان

Verse: b ز بالا ایستاده ماهرویان

Strophe: 34

Verse: a بزرگان مثل شیران شکاری

Verse: b بثن چون آهوان مرغزاری

Strophe: 35

Verse: a نه آهو می رمید از دیدن شیر

Verse: b نه شیر تند گشت از دیدنش سیر

Strophe: 36

Verse: a قدح پر باده گردان در میان شان

Verse: b چنان کاندرا منازل ماه رخشان

Strophe: 37

Verse: a همی بارید گلبتگ از درختان

Verse: b چو باران درم بر نیکبختان

Page of edition: 35

Strophe: 38

Verse: a چو ابری بسته دود مُشک سوزان

Verse: b به رنگ و بوی زلف دلفروزان

Strophe: 39

Verse: a ز یکسو مطربان نالنده بر مل

Verse: b دگر سو بلبلان نالنده بر گل

Strophe: 40

Verse: a نکوتر کرده می نوشین لبان را

Verse: b چو خوشتر کرده بلبل مطربان را

Strophe: 41

Verse: a به روی دوست بر دو گونه لاله

Verse: b بتان را از نکویی وز پیاله

Strophe: 42

Verse: a اگر چه بود بزم شاه خرم

Verse: b دگر بزمان نبود از بزم او کم

Strophe: 43

Verse: a کجا در باغ و راغ و جویباران

Verse: b ز جام می همی بارید باران

Strophe: 44

Verse: a همه کس رفته از خانه به صحرا

Verse: b برون برده همه ساز تماشا

Strophe: 45

Verse: a ز هر باغی و هر راغی و رودی

Verse: b به گوش آمد دگر گونه سرودی

Strophe: 46

Verse: a زمین از بس گل و سبزه چنان بود

Verse: b که گفتی پر ستاره آسمان بود

Strophe: 47

Verse: a ز لاله هر کسی را بر سر افسر

Verse: b ز باده هر یکی را بر کف اخگر

Strophe: 48

Verse: a گروهی در نشاط و اسپ تازی

Verse: b گروهی در سماع و پای بازی

Strophe: 49

Verse: a گروهی می خوران در بوستانی

Verse: b گروهی گل چنان در گلستانی

Strophe: 50

Verse: a گروهی بر کنار رود باری

Verse: b گروهی در میان لاله زاری

Strophe: 51

Verse: a بدانجا رفته هر کس خرمی را

Verse: b چو دیبا کرده کیمخت زمی را

Strophe: 52

Verse: a شهنشہ نیز هم رفته بدین کار

Verse: b به زینهاو زیورهای شهوار

Strophe: 53

Verse: a به پشت ژنده پیلی کوه پیکر

Verse: b گرفته کوه را در زرّ و گوهر

Strophe: 54

Verse: a به گودش زنده پیلان ستوده

Verse: b به پرخاش و دلیری آه

Page of edition: 36

Strophe: 55

Verse: a ز بس سیم و ز بس گوهر چو دریا

Verse: b اگر دریا روان گردد به صحرا

Strophe: 56

Verse: a به پیش اندر دونده بادپایان

Verse: b سم پولادشان پولاد سایان

Strophe: 57

Verse: a پس پشتش بسی مهد و عماری

Verse: b بدو در ماهرویان حصاری

Strophe: 58

Verse: a به زیر بار تازی استرانش

Verse: b غمی گشته ز بار گوهرانش

Strophe: 59

Verse: a ز هر کوهی گرانتر بود رختش

Verse: b ز هر کاهی سبکتر بود تختش

Strophe: 60

Verse: a به چندان خواسته مجلس بیارست

Verse: b نماندش ذره ای آنکه که بر خاست

Strophe: 61

Verse: a همه بخشیده بود و بر فشانده

Verse: b بخورد و داد کام خویش رانده

Strophe: 62

Verse: a چنین بر خور ز گیتی گر توانی

Verse: b چنین بخش و چنین کن زندگانی

Strophe: 63

Verse: a کجا نه زُفت خواهد ماند نه راد

Verse: b همان بهتر که باشی راد و دلشان

Strophe: 64

Verse: a بدین سان بود یک هفته شهنشاه

Verse: b به شادی و به رامش گاه و بیگاه

Strophe: 65

Verse: a پتی رویان گیتی هامواره

Verse: b شده بر بزمگاه او نظاره

Strophe: 66

Verse: a چو شهرو ماه دخت از ماه آباد

Verse: b چو آذربادگانی سرو آزاد

Strophe: 67

Verse: a ز گرگان آبنوش ماه پیکر

Verse: b همیدون از دهستان ناز دلبر

Strophe: 68

Verse: a ز ری دینار گیس و هم زرین گیس

Verse: b ز بوم کوه شیرین و فرنگیس

Page of edition: 37

Strophe: 69

Verse: a ز اصفاهان دوبت چون ماه و خورشید

Verse: b خجسته آب ناز و آب ناهید

Strophe: 70

Verse: a به گوهر هر دوان دخت دبیران

Verse: b گلاب و یاسمن دخت وزیران

Strophe: 71

Verse: a < دو جادو چشم چون گلبوی و مینوی

Verse: b سرشته از گل و می هر دو را روی

Strophe: 72

Verse: a ز ساوه نامور دخت کنارنگ

Verse: b کزو بردی بهاران خوشی و رنگ

Strophe: 73

Verse: a همیدون ناز و آذرگون و گلگون

Verse: b به رخ چون برف و بروی ریخته خون

Strophe: 74

Verse: a سہی نام و سہی بالا زن شاه

Verse: b تن از سیم و لب از نوش و رخ از ماه

Strophe: 75

Verse: a <شکر لب نوش از بوم هماور
Verse: b > سمن رنگ و سمن بوی و سمن بر

Strophe: 76

Verse: a ازین هر ماهرویی را هزاران
Verse: b به گرد اندر نگارین پرستاران

Strophe: 77

Verse: a بنان چین و ترک و روم و بربر
Verse: b بنفشه زلف و گل روی و سمن بر

Strophe: 78

Verse: a به بالا هر یکی چون سرو آزار
Verse: b به جعد زلف همچون مورد و شمشاد

Strophe: 79

Verse: a یکایک را ز زرّ ناب و گوهر
Verse: b کمرها بر میان و تاج بر سر

Strophe: 80

Verse: a ز چندان دلبران و دلنوازان
Verse: b به رنگ و خوی طاو و سان و بازان

Strophe: 81

Verse: a به دیده چون گوزن رودباری
Verse: b شکاری دیده شان شیر شکاری

Strophe: 82

Verse: a نکوتر بود و خوشتر شهربانو
Verse: b به چشم و لب روان را درد و دارو

Strophe: 83

Verse: a به بالا سرو و بار سرو خورشید
Verse: b به لب یا قوت و در یا قوت ناهید

Strophe: 84

Verse: a رخ از دیبا و جامه هم ز دیبا
Verse: b دو دیبا هر دو در هم سخت زیبا

Strophe: 85

Verse: a لبان از شکر و دندان ز گوهر

Verse: b سخن چون فوهر آلوده به شکر

Page of edition: 38

Strophe: 86

Verse: a دو زلف عنبرین از تاب و از خم

Verse: b چو زنجیر و زره افتاده در هم

Strophe: 87

Verse: a دو چشم نرگسین از فتنه و رنگ

Verse: b تو گفتی هست جادویی به نیرنگ

Strophe: 88

Verse: a ز مشک موی او مر غول پنجاه

Verse: b فرو هشته ز فرقش تا کمرگان

Strophe: 89

Verse: a ز تاب و رنگ مثل ریش زاج

Verse: b ز سیم آویخته گسترده بر عاج

Strophe: 90

Verse: a کجا بنشست ماه بانوان بود

Verse: b کجا بگذشت شمشاد روان بود

Strophe: 91

Verse: a زمین دیبا شده از رنگ رویش

Verse: b هوا مشکین شده از بوی مویش

Strophe: 92

Verse: a زرنگ روی گل بر خاک ریزان

Verse: b ز ناب موی عنبر باد بیزان

Strophe: 93

Verse: a هم از رویش خجل باد بهاری

Verse: b هم از مویش خجل عود قماری

Strophe: 94

Verse: a چو گوهر پاک و بی آهو و در خور

Verse: b و لیک آراسته گوهر به زیور

Strophe: 95

Verse: a برو زیباتر آمد زرّ و دیبا

Verse: b که بی آن هر دوان خود بود زیبا

Chapter: 9

خواستن موبد شهرو را و عهد بستن شهرو با موبد

Strophe: 1

Verse: a چنان آمد که روزی شاه شاهان

Verse: b که خواندندش همی موبد منیکان

Strophe: 2

Verse: a بدین آن سیمتن سرو روان را

Verse: b بت خندان و ماه بانوان را

Strophe: 3

Verse: a به تنهایی مرو را پیش خود خواند

Verse: b به سان ماه نو بر گاه بنشانند

Strophe: 4

Verse: a به رنگ روی آن حور پری زاد

Verse: b گل صد برگ یک دسته بدو داد

Page of edition: 39

Strophe: 5

Verse: a به ناز و خنده و بازی و خوشی

Verse: b بدو گفت ای همه خوبی و گشتی

Strophe: 6

Verse: a به گیتی کام راندن با تو نیکوست

Verse: b تو بایی در برم یا جفت یا دوست

Strophe: 7

Verse: a که من دارم ترا با جان برابر

Verse: b کنم در دست تو شای سراسر

Strophe: 8

Verse: a همیشه پیش تو باشم به فرمان

Verse: b چو پیش من به فرمانست گیهان

Strophe: 9

Verse: a ترا از هر چه دارم بر گزینیم

Verse: b به چشم دوستی جز تو نبینم

Strophe: 10

Verse: a که کام تو زیم با تو همه سال

Verse: b ببخشایم به تو جان و دل و مال

Strophe: 11

Verse: a اگر با روی تو باشم شب و روز

Verse: b شب من روز باشد روز نوروز

Strophe: 12

Verse: a چو از شاه این سخن بشنید شهر و

Verse: b به ناز او را جوابی داد نیکو

Strophe: 13

Verse: a بدو گفت ای جهان کامگاری

Verse: b چرا بر من همی افسوس داری

Strophe: 14

Verse: a نه آنم من که یار و شوی جویم

Verse: b کجا من نه سزای یار و شویم

Strophe: 15

Verse: a نگویی چون کنم با شوی پیوند

Verse: b از آن پس کز من آمد چند فرزند

Strophe: 16

Verse: a همه گردان و سالاران و شاهان

Verse: b هنرمندان و دلخواهان و ماهان

Strophe: 17

Verse: a از ایشان مهترین آزاده و **ویرو**

Verse: b که بیش از پیل دارد سهم و نیرو

Strophe: 18

Verse: a ندیدی یو مرا روز جوانی

Verse: b میان کام و ناز و شادمانی

Strophe: 19

Verse: a سهی بر رسته همچون سرو آزاد

Verse: b همی برد از دو زلفم بویهباد

Strophe: 20

Verse: a ز عمر شویش بودم صر بهاران

Verse: b
چو شاخ سرخ بید از جویباران

Page of edition: 40

Strophe: 21

Verse: a
همی گم کرد از دیدار من راه

Verse: b
به روز پاک خورشید و به شب ماه

Strophe: 22

Verse: a
بسا رویا که از من رفت آبش

Verse: b
بسا چشما که از من رفت خوابش

Strophe: 23

Verse: a
اگر بگذشتمی یک روز در کوی

Verse: b
بدی آن کوی تا سالی سمن بوی

Strophe: 24

Verse: a
جمال خسروان را بنده کردی

Verse: b
نسیم مردگان را زنده کردی

Strophe: 25

Verse: a
کنون عمرم به پاییزان رسیدست

Verse: b
بهار نیکوی از من رمیدست

Strophe: 26

Verse: a
زمانه زرد گل بر روی من عیخت

Verse: b
همان مشکم به کافور اندر آمیخت

Strophe: 27

Verse: a
روزیم آب خوبی را جدا کرد

Verse: b
بلورین سرو قدّم را دوتا کرد

Strophe: 28

Verse: a
هر آن پیری که بُرنایی نماید

Verse: b
جهانش ننگ و و رسوایی فزاید

Strophe: 29

Verse: a
چو کاری بینی از من ناسزاوار

Verse: b
به رشتی هم به چشم تو شوم خوار

Strophe: 30

Verse: a
چو بشنید این سخن موبد منیکان

Verse: b
بدو گفت ای سخنگو ماه تابان

Strophe: 31

Verse: a همیشه شادکام و شادمان باد
Verse: b هر آن مادر که همچون تو پری زاد

Strophe: 32

Verse: a دهان پر نوش بادا مادرت را
Verse: b که زاد این سرو بالا پیکرت را

Strophe: 33

Verse: a زمینی کاو ترا پرورد خوش باد
Verse: b درو مردم همیشه شاد و گش باد

Strophe: 34

Verse: a چو در پیری بدین سان دلستانی
Verse: b چگونه بوده ای روز جوانی

Strophe: 35

Verse: a گلت چون نیم پزمرده چنیست
Verse: b سزاوار هزاران آفرینست

Strophe: 36

Verse: a به گاه تازگی چون فتنه بودست
Verse: b دل آزاد مردان چون ربودست

Strophe: 37

Verse: a کنون گر تو نباشی جفت و یارم
Verse: b نیارایی به شادی روزگرم

Strophe: 38

Verse: a ز تخم خویش یک دختر به من ده
Verse: b به کام دل صنوبر با سمن به

Page of edition: 41

Strophe: 39

Verse: a کجا چون تخم باشد بی گمان بر
Verse: b بود دخت تو مثل تو سمن بر

Strophe: 40

Verse: a به نیکی و به شادی در فزایم
Verse: b که باشد آفتاب اندر سرایم

Strophe: 41

Verse: a چو یابم آفتاب مهربانی

Verse: b نخواهم آفتاب آسمانی

Strophe: 42

Verse: a به پاسخ گفت شهر و شهریارا

Verse: b ز دامادیت بهتر چیست ما را

Strophe: 43

Verse: a مرا گر بودی اندر پرده دختر

Verse: b کنون روشن شدی کارم زاختر

Strophe: 44

Verse: a به جان تو که من دختر ندارم

Verse: b و گر دارم چگونه پیش نارم

Strophe: 45

Verse: a نژادم تا کنون دختر وزین پس

Verse: b اگر زایم تویی داماد من بس

Strophe: 46

Verse: a صبه شوهر بود شهر را یکی شاه

Verse: b بزرگ و نامور از کضور ماهص

Strophe: 47

Verse: a ص شده پیر و بفسرده ورا تن

Verse: b به نام نیکیش خواندند قارنص

Strophe: 48

Verse: a چو با جفت عنین خویش پیوست

Verse: b چو شاخ خشک گشته سرو اوپستص

Strophe: 49

Verse: a چو شهر و خورد پیش شاه سوگند

Verse: b بدین پیمان دل شه گشت خرسند

Strophe: 50

Verse: a سخن گفتند ازین پیمان فراوان

Verse: b به هم دادند هر دو دست پیمان

Strophe: 51

Verse: a گلاب و مشک را در هم سرشتند

Verse: b وزو بر پرنیان عهدی نبشتند

Strophe: 52

Verse: a که شهرو گر یکی دختر بزاید

Verse: b به گیتی جز شهنشہ را نشاید

Strophe: 53

Verse: a نگر تا در چه سختی او فتادند

Verse: b که نازاده عروسی را بدادند

Page of edition: 42

Chapter: 10

گفتار اندر زادن ویس از مادر

Strophe: 1

Verse: a جهان را رنگ و شکل بیشمارست

Verse: b خرد را بافرینش کارزارست

Strophe: 2

Verse: a زمانه بندها داند نهادن

Verse: b که نتواند خرد آن را گشادن

Strophe: 3

Verse: a نگر کاین دام طرفه چون نهادست

Verse: b که چونان خسروی دروی فتادست

Strophe: 4

Verse: a هوا را در دلش چونان بیاراست

Verse: b که نازاده عروسی را همی خواست

Strophe: 5

Verse: a خرد این راز را بر وی بگشاد

Verse: b که از مادر بلای وی همی راز

Strophe: 6

Verse: a چو این دو نامور پیمان بکردند

Verse: b درستی را به هم سوگند خوردند

Strophe: 7

Verse: a نگر چنین شگفت آمد ازیشان

Verse: b کجا بستند بر ناموده پیمان

Strophe: 8

Verse: a زمانه دستبرد خویش بنمود

Verse: b شگفتی بر شگفتی بر بیفروود

Strophe: 9

Verse: a برین پیمان فراوان سال بگذشت

Verse: b ز دلها یاد این احوال بگذشت

Strophe: 10

Verse: a درخت خشک بوده تر شد از سر

Verse: b گل صد برگ و نسرين آمدش بر

Strophe: 11

Verse: a به پیری بارور شد **شهربانو**

Verse: b تو گفتی در صدف افتاد لولو

Strophe: 12

Verse: a یکی لولو که چون نه مه بر آمد

Verse: b ازو تابنده ماهی دیگر آمد

Strophe: 13

Verse: a نه مادر بود گفتی مشروقی بود

Verse: b کزو خورشید تابان روی بنمود

Strophe: 14

Verse: a یکی دختر که چون آمد ز مادر

Verse: b شب دیجور را بزود چون خور

Page of edition: 43

Strophe: 15

Verse: a که ومه را سخنها بود یکسان

Verse: b که یارب صورتی باشد بدین سان

Strophe: 16

Verse: a همه در روی خیره بمانند

Verse: b به نام او را خجسته **ویس** خواندند

Strophe: 17

Verse: a همان ساعت که از مادر فرو زاد

Verse: b مرو را مادرش با دایگان داد

Strophe: 18

- Verse: a به خوازان برد او را دایگانش
Verse: b که آنجا بود جای و خان و مانش

Strophe: 19

- Verse: a ز دیبا کرد و از گوهر همه ساز
Verse: b پیرورد آن نیازی را به صد ناز

Strophe: 20

- Verse: a به مشک و عنبر و کافور و سنبل
Verse: b به آب بید و مُرد و نرگس و گل

Strophe: 21

- Verse: a به خَزّ و قاقم و سنور و سنجاب
Verse: b به زیورهای نغز و درّ خوشاب

Strophe: 22

- Verse: a به بسترهای دیبا و حواصل
Verse: b بفروردش به ناز و کامهء دل

Strophe: 23

- Verse: a خورشها پاک و جان افزای و نوشین
Verse: b چو پوششهای نغز و خوب و رنگین

Strophe: 24

- Verse: a چو قامت بر کشید آن سرو آزاد
Verse: b که بودش تن زسیم و دل ز پولاد

Strophe: 25

- Verse: a خرد از روی او خیره بماندی
Verse: b ندانستی که آن بت را چه خواندی

Strophe: 26

- Verse: a گهی گفتی که این باغ بهارست
Verse: b که در وی لاله‌های آبدارست

Strophe: 27

- Verse: a بنفشه زلف و نرگس چشمکانست
Verse: b چو نسرين عارض و لاله رخانست

Strophe: 28

- Verse: a گهی گفتی که این باغ خزانست
Verse: b که درسی میوه‌های مهرگانست

Strophe: 29

Verse: a سیه زلفینش انگور به بارست

Verse: b ز نخ سیب و دو پستانش دونارست

Strophe: 30

Verse: a گهی گفتمی که این گنج شهانست

Verse: b که در وی آرزوهای جهانست

Strophe: 31

Verse: a رخصی دیبا و اندمش حریرست

Verse: b دو زلفش غالیه گیسو عبیرست

Strophe: 32

Verse: a تنش سیمست و لب یاقوت نابست

Verse: b همان دندان او در خوشابست

Strophe: 33

Verse: a گهی گفتمی که این باغ بهشتست

Verse: b که یزدانش ز نور خود سرشتست

Page of edition: 44

Strophe: 34

Verse: a تنش آبست و شیر و می رخانش

Verse: b همیدون انگینست آن لبانش

Strophe: 35

Verse: a روا بود ار خرد زو خیره گشتی

Verse: b کجا چشم فلک زو تیره گشتی

Strophe: 36

Verse: a دو رخسارش بهار دلبری بود

Verse: b دو دیدارش هلاک صابری بود

Strophe: 37

Verse: a به چهره آفتاب نیکوان بود

Verse: b به غمزه اوستاد جادوان بود

Strophe: 38

Verse: a چو شاه روم بود آن روی نیکوش

Verse: b دو زلفش پیش او چون دوسیه پوش

Strophe: 39

- Verse: a چو شاه زنگ بودش جعد پیچان
Verse: b دو رخ پیشش چو دو شمع فروزان

Strophe: 40

- Verse: a چو ابر تیره زلف تابدارش
Verse: b به ابر اندر چو زهره گوشوارش

Strophe: 41

- Verse: a ده انگستی چه ده ماسورهء عاج
Verse: b به سر هر یکی را فندقی تاج

Strophe: 42

- Verse: a نشانده عقد او را در بر زر
Verse: b به سان آب بفشرده بر آذر

Strophe: 43

- Verse: a چو ماه نو برو گسترده پروین
Verse: b چو طوق افکنده اندر سر و سیمین

Strophe: 44

- Verse: a جمال حور بودش طبع جادو
Verse: b سرین گور بودش چشم آهو

Strophe: 45

- Verse: a لب و زلفینش را دو گونه باران
Verse: b شکر بار این بدی و مشکبار آن

Strophe: 46

- Verse: a تو گفתי فتنه را کردند صورت
Verse: b بدان تا دل کند از خلق غارت

Strophe: 47

- Verse: a و یا چرخ فلک هر زیب کش بود
Verse: b بران بالا و آن رخسار بننود

Strophe: 48

- Verse: a چنین پرورد او را دایگانش
Verse: b به پروردن همی بسپرد جانش

Strophe: 49

- Verse: a به دایه بود رامین هم به خوزان
Verse: b همیدون دایگان بر جانش لرزان

Strophe: 50

- Verse: a به هم بودند آنجا ویس و رامین
Verse: b چو در یک باغ آذر گون و نسرين

Page of edition: 45

Strophe: 51

- Verse: a به هم رُستند آنجا دو نیازی
Verse: b به هم بودند روز و شب به بازی

Strophe: 52

- Verse: a که دانست و کرا آمد گمانی
Verse: b که حکم هر دو چونست آسمانی

Strophe: 53

- Verse: a چه خواهد کرد با ایشان زمانه
Verse: b در آن کردار چون دارد بهانه

Strophe: 54

- Verse: a هنوز ایشان ز مادرشان نزاده
Verse: b نه تخم هر دو در بوم او فتاده

Strophe: 55

- Verse: a قصا پارداخته بود از کار ایشان
Verse: b نبشته یک به یک کردار ایشان

Strophe: 56

- Verse: a قصای آسمان دیگر نگشتی
Verse: b به زور و چاره زیشان بر نگشتی

Strophe: 57

- Verse: a چو بر خواند کسی این داستان را
Verse: b بدانند عیبهای این جهان را

Strophe: 58

- Verse: a نباید سرزنش کردن بدیشان
Verse: b که راه حکم یزدان بست نتوان

Page of edition: 46

Chapter: 11

نامه نوشتن دایه نزد شهرو و کس فرستادن شهرو به صلب ویس

Strophe: 1

Verse: a چو قدّ وِیس بت پیکر چنان شد

Verse: b که همبالای سرو بوستان شد

Strophe: 2

Verse: a شد آگنده بلورین بازوانش

Verse: b چو یازنده کمند گیسوانش

Strophe: 3

Verse: a سر زلفش به گل بر سایه گسترد

Verse: b به ناز دل نیازی را بیورد

Strophe: 4

Verse: a پراگنده شده در شهر نامش

Verse: b ز دایه نامه ای شد نزد مامش

Strophe: 5

Verse: a به نامه سرزنش کرده فراوان

Verse: b که چون تو نیست بد مهتی به گیهان

Strophe: 6

Verse: a نه بر فرزند جانت مهربانست

Verse: b نه بر آن کس که وی را دایگانست

Strophe: 7

Verse: a < نه فرزند نیازی را نوازی

Verse: b > نه بر دیدار او یک روز نازی

Strophe: 8

Verse: a به من دادی ورا آنگه که زادی

Verse: b سزای دخترت چیزی ندادی

Strophe: 9

Verse: a کنون بر رُست پیش من به صدناز

Verse: b به پرواز اندر آمد بچهء باز

Strophe: 10

Verse: a همی ترسم که گر پرواز گیرد

Verse: b به کام خود یکی انباز گیرد

Strophe: 11

Verse: a بپروردم ورا چونانکه بایست

Verse: b به هر رنگی و هر بویی که شایست

Strophe: 12

Verse: a به دیباها و زیورهای بسیار

Verse: b ز رخت و طبل هر بزاز و عطار

Strophe: 13

Verse: a همی نپسندد اکنون آنچه ماراست

Verse: b و گر چه گونه گونه خز و دیباست

Strophe: 14

Verse: a چو بیند جامهای سخت نیکو

Verse: b بگویدهر یکی را چند آهو

Strophe: 15

Verse: a که زردست این سزای نابکاران

Verse: b کبودست این سزای سوکاران

Page of edition: 47

Strophe: 16

Verse: a سفیدست این سزای گنده پیران

Verse: b دو رنگست این سزاوار دبیران

Strophe: 17

Verse: a چو بر خیزد ز خواب بامدادی

Verse: b ز من خواهد حریر استاربادی

Strophe: 18

Verse: a چون باشد روز را هنگام پیشین

Verse: b ز من خواهد پرند بهمن چین

Strophe: 19

Verse: a شبانگه خواهم دو رویه دیا

Verse: b ندیمان از پری رویان زبیا

Strophe: 20

Verse: a کم از هشتاد زن پیشش نایند

Verse: b که کمتر زین ندیمی را نشایند

Strophe: 21

Verse: a هر آن گاهی که با ایشان خورد نان

Verse: b همه زرینه خواهد کاسی و خوان

Strophe: 22

Verse: a اگر روزست و گر شب گاه و بیگاه

Verse: b کنیزک خواهد اندر پیش پنجاه

Strophe: 23

Verse: a کمرها بسته افست بر نهاده

Verse: b پرستش را به پیشش ایستاده

Strophe: 24

Verse: a که من زین بیش او را بر نتابم

Verse: b همان چیزی که می خواهد نیابم

Strophe: 25

Verse: a که باشم من که دارم رخت شاهان

Verse: b به کام خویش و کام نیک خواهان

Strophe: 26

Verse: a چو این نامه بخوانی هر چه زوتر

Verse: b بکن تدبیر شهر آرای دختر

Strophe: 27

Verse: a ز صد انگشت ناید کار یک سر

Verse: b نه از سیصد ستاره نور یک خور

Strophe: 28

Verse: a چو آمد نامهء دایه به شهر و

Verse: b به نامه در سخنها دید نیکو

Strophe: 29

Verse: a به نیکی یافت آگاهی ز دختر

Verse: b که هم رویش نکو بود و هم اختر

Strophe: 30

Verse: a به مژده پیک او را تاج زر داد

Verse: b بجز تاجش بسی زرّ و گهر داد

Strophe: 31

Verse: a چنان کردش ز بس دینار و گوهر

Verse: b که بودی زاد بر زادش توانگر

Strophe: 32

Verse: a پس آنکه چون بود شاهانه آیین

Verse: b فرستادش فراوان مهد زرین

Strophe: 33

Verse: a به پیش مهدهش اندر خادمانی

Verse: b به بالا هر یکی چون نردبانی

Page of edition: 48

Strophe: 34

Verse: a شدند از راه سوی ویس شادان

Verse: b ز خوزان آوردندش به همدان

Strophe: 35

Verse: a چو مادر دید روی دخترش را

Verse: b سهی بالا و نیکو پیکرش را

Strophe: 36

Verse: a خجسته نام یزدان را فرو خواند

Verse: b بسی زرّ و بسی گوهر بر افشاند

Strophe: 37

Verse: a چو او را پیش خود بر گاه بشناخت

Verse: b رخس از ماه تابان باز نشناخت

Strophe: 38

Verse: a گل رخسار گانش را بیاراست

Verse: b بنفشه زلفکانش را بیاراست

Strophe: 39

Verse: a عبیر و مشکش اندر گیسوان کرد

Verse: b ز گوهر یاره اندر بازوان کرد

Strophe: 40

Verse: a به دیباهای زربفتش بسر افروخت

Verse: b بخور عود و مشکش زیر بر سوخت

Strophe: 41

Verse: a چنان کرد آن نگار دلستان را

Verse: b که باد نوبهاری بوستان را

Strophe: 42

Verse: a چنان اراست آن ماه زمین را

Verse: b که مانی صورت ارژنگ چین را

Strophe: 43

Verse: a چنان بنگشاشت آن زیبا صنم را

Verse: b که نقاشان چین باغ ارم را

Strophe: 44

Verse: a چنان بایسته کرد آن بافرین را

Verse: b که در فردوس رضوان حور عین را

Strophe: 45

Verse: a اگر چه صورتی باشد بی آهو

Verse: b به چشم هر که ببند سخت نیکو

Strophe: 46

Verse: a چو آرایش کنند او را فراوان

Verse: b به زرّ و گوهر و دیبای الوان

Strophe: 47

Verse: a شود بی شکّ ز آرایش نکوتر

Verse: b چنان کز گونه گردد سرخ تر زر

Chapter: 12

دادن شهر و ویس را به ویرو و مراد نیافتن هر دو

Strophe: 1

Verse: a چو مادر دید ویس دلستان را

Verse: b به گونه خوار کرده گلستان را

Page of edition: 49

Strophe: 2

Verse: a بدو گفت ای همه خوبی و فرهنگ

Verse: b جهان را از تو پیرایه ست و اورنگ

Strophe: 3

Verse: a ترا خسرو پدر بانوت مادر

Verse: b ندانم در خورت شویی به کضور

Strophe: 4

Verse: a چو در گیتی ترا همسر ندانم

Verse: b به ناهمسرت دادن چون توانم

Strophe: 5

Verse: a در ایران نیست جفتی با تو همسر

Verse: b مگر ویرو که هستت خود برادر

Strophe: 6

Verse: a تو او را جفت باش و دوده بفروز

Verse: b وزین پیوند فرخ کن مرا روز

Strophe: 7

Verse: a زن **ویرو** بود شایسته خواهر

Verse: b عروس من بود بایسته دختر

Strophe: 8

Verse: a ازان خوشتر نباشد روزگارم

Verse: b که ارزانی به ارزانی سپارم

Strophe: 9

Verse: a چو بشنید این سخن **ویسه** ز مادر

Verse: b شد از بس شرم رویش چون مُعصفر

Strophe: 10

Verse: a بجنیدش به دل بر مهربانی

Verse: b نمود از خامشی همداستانی

Strophe: 11

Verse: a نگفت از نیک و بد بر روی مادر

Verse: b که بود اندر دلش مهر برادر

Strophe: 12

Verse: a دلش از مهربانی شادمان شد

Verse: b فروزان همچو ماه آسمان شد

Strophe: 13

Verse: a به رنگی می شدی هر دم عذارش

Verse: b به رو افتاده زلف تابدارش

Strophe: 14

Verse: a بدانست از دلش مادر همانگاه

Verse: b که آمد دخترش را خامشی راه

Strophe: 15

Verse: a کجا او بود پیر کار دیده

Verse: b بد و نیک جهان بسیار دیده

Strophe: 16

Verse: a به بُرنایی همان حال آه

Verse: b همان خاموش او را نیز بوده

Strophe: 17

Verse: a چو دید از مهر دختر را نکو رای

Verse: b بخواند اخترشناسان را ز هر جای

Strophe: 18

Verse: a پیرسید از شمار آسمانی

Verse: b کزو کی سود باشد کی زیانی

Strophe: 19

Verse: a از اختر کی بود روز گزیده

Verse: b بد بهرام و کیوان زو بریده

Page of edition: 50

Strophe: 20

Verse: a که بیند دخترش شوی و پسر زن

Verse: b که بهتر آن ز هر شوی این ز هر زن

Strophe: 21

Verse: a همه اختر شناسان زیج بردند

Verse: b شمار اختران یک یک بکردند

Strophe: 22

Verse: a چو گردشهای گردون را بدیدند

Verse: b ز آذر ماه روزی بر گزیدند

Strophe: 23

Verse: a کجا آنگه و ز گشت روزگاران

Verse: b در آذر ماه بودی نوبهاران

Strophe: 24

Verse: a چو آذر ماه روز دی در آمد

Verse: b همان از روز شش ساعت بر آمد

Strophe: 25

Verse: a به ایوان کیانی رفت شهر و

Verse: b گرفته دست ویس و دست ویرو

Strophe: 26

Verse: a بسی کرد آفرین بر پاک دادار

Verse: b چو بر دیو دژم نفرین بسیار

Strophe: 27

Verse: a سروشان را به نام نیک بستود

Verse: b نیایشهای بی اندازه بننود

Strophe: 28

Verse: a پس آنکه گفت با هر دو گرامی

Verse: b شما را باد ناز و شاد کامی

Strophe: 29

Verse: a نباید زیور و چیزی دلارای

Verse: b برادر را و خواهر را به یک جای

Strophe: 30

Verse: a به نامه مَهر موبد هم نباید

Verse: b گوا گر کس نباشد نیز شاید

Strophe: 31

Verse: a گواتان بس بود دادار داور

Verse: b سروش و ماه و مهر و چرخ و اختر

Strophe: 32

Verse: a پس آنکه دست ایشان را به هم داد

Verse: b بسی کرد آفرین بر هر دوان یاد

Strophe: 33

Verse: a که شال و ماهتان از خرّمی باد

Verse: b همیشه کارتان از مردمی باد

Strophe: 34

Verse: a به نیکی یکدگر را یار باشید

Verse: b وزین پیوند بر خوردار باشید

Strophe: 35

Verse: a بمانید اندرین پیوند جاوید

Verse: b فروزنده به هم چون ماه و خورشید

Page of edition: 51

Chapter: 13

آمدن زرد پیش شهرو به رسولی

Strophe: 1

Verse: a
چو بد فرجام خواهد بد یکی کار
Verse: b
هم از آغاز او آید پدیدار

Strophe: 2

Verse: a
چو خواهد بود سال بد به گیهان
Verse: b
پدید آیدش خشکی در زمستان

Strophe: 3

Verse: a
درختی کاو نباشد راست بالا
Verse: b
چو بر روید شود کژیش پیدا

Strophe: 4

Verse: a
چو خواهد بود بر شاخ اندکی بار
Verse: b
به نوروزان بود بر گلش دیدار

Strophe: 5

Verse: a
چو تیر از زه بخواید تافتن سر
Verse: b
پدید آید در آهنگ کمانور

Strophe: 6

Verse: a
همیدون کار ماه دل افروز
Verse: b
پدید آورد ناخوبی همان روز

Strophe: 7

Verse: a
کجا چون آفرین بر خواند شهرو
Verse: b
نهادش دست او در دست و پرو

Strophe: 8

Verse: a
همی کردند ساز میهمانی
Verse: b
در آن ایوان و کاخ خسروانی

Strophe: 9

Verse: a
ز دریا دود رنگ ابری بر آمد
Verse: b
به روز پاک ناگه شب در آمد

Strophe: 10

Verse: a
نه ابرست آن تو هفتی تند بادست
Verse: b
کجا در کوه خاکستر فتادست

Strophe: 11

Verse: a
ز راه اندر پدید آمد سواری
Verse: b
چو کوه ویژه زیرش راهواری

Strophe: 12

Verse: a سیا اسپ و کبودش جامه و زین

Verse: b سوارش را همیدون جامه چونین

Strophe: 13

Verse: a قبا و موزه و رانین و دستار

Verse: b به رنگ نیل کرده بود هنوار

Strophe: 14

Verse: a جلال و مطرف و مهد و عماری

Verse: b به گونه چون بنفشهء جویباری

Page of edition: 52

Strophe: 15

Verse: a بدین سان اسپ و ساز و جامهء مرد

Verse: b چو نیلوفر کبود و نام او زرد

Strophe: 16

Verse: a رسول شاه و دستور و برادر

Verse: b هم او و هم نوندش کوه پیکر

Strophe: 17

Verse: a ز رنج راه کرده لعل گون چشم

Verse: b گرہ بسته جبینش را بس چشم

Strophe: 18

Verse: a چو شیری در بیابان گور جویان

Verse: b و یا گرگی سوی نخچیر پویان

Strophe: 19

Verse: a به دست اندر گرفته نامهء شاخ

Verse: b ز بویش عنبرین گشته همه راه

Strophe: 20

Verse: a کجا نامه حریری بُد نیشته

Verse: b به مشک و عنبر و می در سرشته

Strophe: 21

Verse: a سخنها گفته اندر نامه شیرین

Verse: b به عنوانش نهاده مُهر زرین

Strophe: 22

Verse: a چو زرد آمد سوی درگاه ویرو

Verse: b به پشت اسپ شد تا پیش شهرو

Strophe: 23

Verse: a نمازش برد و پوزش خواست بسیار

Verse: b که پیشت آدمم بر پشت رهوار

Strophe: 24

Verse: a کجا فرمان شاهنشاه چینست

Verse: b مرا فرمان او همتای دینست

Strophe: 25

Verse: a مرا فرمان چنان آمد ز خسرو

Verse: b که روز و شب میاسای و همی رو

Strophe: 26

Verse: a به راه اندر شتاب تو چنان باد

Verse: b که گردت را نیابد در جهان باد

Strophe: 27

Verse: a چنان باید که رانی باره بشتاب

Verse: b به پشت باره جویی خوردن و خواب

Strophe: 28

Verse: a همی تا باز مرو آیی ازین راه

Verse: b نیاسای ز رفتن گاه و بیگاه

Strophe: 29

Verse: a به راه اندر نه خسبی نه نشینی

Verse: b ز پشت باره شهرو را ببینی

Strophe: 30

Verse: a رسانی نامه چون پاسخ بیابی

Verse: b عنان باره سوی مرو تابی

Strophe: 31

Verse: a پس آنکه گفت با خورشید حوران

Verse: b سلامت باد بسیار از خسوران

Strophe: 32

Verse: a درودت باد شهرو از شهنشاه

Verse: b ز داماد نکو بخت و نکوخواه

Strophe: 33

Verse: a درودت با بسی پذیرفتگاری
Verse: b به شاخی و مهی و کامگاری

Page of edition: 53

Strophe: 34

Verse: a پذیرشهای او کردش همه یاد
Verse: b پس آنگه نامه خسرو بدو داد

Strophe: 35

Verse: a چو شهر و نامه بگشاد و فرو خواند
Verse: b چو پی کرده خری در گل فرو ماند

Strophe: 36

Verse: a کجا در نامه بسیاری صحن یافت
Verse: b همان نو کرده پیمان کهن یافت

Strophe: 37

Verse: a سر نامه به نام دادگر بود
Verse: b خدایی کاو همیشه داد فرمود

Strophe: 38

Verse: a دو گیتی را نهاد از راستی کرد
Verse: b به یک موی اندران کژی نیاورد

Strophe: 39

Verse: a چنان کز راستی گیتی بیاراست
Verse: b ز مردم نیز داد و راستی خواست

Strophe: 40

Verse: a کسی کز راستی جوید فزونی
Verse: b کند پیروزی او را رهنونی

Strophe: 41

Verse: a به گیتی کیمیا جز راستی نیست
Verse: b که عزّ راستی را کاستی نیست

Strophe: 42

Verse: a من از تو راستی خواهم که جویی
Verse: b همیشه راستی ورزی و گویی

Strophe: 43

Verse: a تو خود دانی ما با هم چه گفتیم
Verse: b به پیمان دست یکدیگر گرفتیم

Strophe: 44

Verse: a به مهر و دوستی پیوند کردیم
Verse: b وزان پس هردوان سوگند خوردیم

Strophe: 45

Verse: a کنون سوگند و پیمان را بفرموش
Verse: b بجا آور وفا در راستی کوش

Strophe: 46

Verse: a به من تو ویس را آنگاه دادی
Verse: b که تا سی سال دیگر دخت زادی

Strophe: 47

Verse: a چو من بودم ترا شایسته داماد
Verse: b به بخت من خدا این دخترت داد

Strophe: 48

Verse: a به بخت من بزادی روز پیری
Verse: b چو سروی بار او گلنار و خیری

Strophe: 49

Verse: a بدین دختر که زادی سخت شادم
Verse: b به درویشان فراوان چیز دادم

Strophe: 50

Verse: a کجا یزدان امیدم را وفا کرد
Verse: b بدین پیوند کامم را روا کرد

Page of edition: 54

Strophe: 51

Verse: a کنون کان ماه را یزدان به من داد
Verse: b نخواهم کاو بود در ماه آباد

Strophe: 52

Verse: a که آنجا پیر و بر ناشاد خوارند
Verse: b همه کنگالگی را جان سپارند

Strophe: 53

Verse: a جوانان بیشتر زن باره باشند
Verse: b در آن زن بارگی پر چاره باشد

Strophe: 54

Verse: a همیشه زن فریبی پیشه دارند

Verse: b ز رعنائی همین اندیشه دارند

Strophe: 55

Verse: a مباد آن زن که بیند روی ایشان

Verse: b که گیرد ناستوده خوی ایشان

Strophe: 56

Verse: a زنان نازک دلند و سست رایند

Verse: b بهر خو چون بر آری شان بر آیند

Strophe: 57

Verse: a زنان گفتار مردان راست دارند

Verse: b به گفت خوش تن ایشان را سپارند

Strophe: 58

Verse: a زن ارچه زیرک و هشیار باشد

Verse: b زبون مرد خوش گفتار باشد

Strophe: 59

Verse: a بلای زن دران باشد که گویی

Verse: b تو چون مه روشنی چون خور نکویی

Strophe: 60

Verse: a ز عشقت من نژند و بی قرارم

Verse: b ز درد و زاری تو جان سپارم

Strophe: 61

Verse: a به زاری روز و شب فریاد خوانم

Verse: b چو دیوانه به دشت و که دوانم

Strophe: 62

Verse: a اگر رحمت نیاری من بمیرم

Verse: b بدان گیتی ترا دامن بگیرم

Strophe: 63

Verse: a ز من مستان به بی مهری روانم

Verse: b که چون تو مردمم چون تو جوانم

Strophe: 64

Verse: a زن ارچه خسروست ار پادشایی

Verse: b ز گر خود زاهدست ار پارسایی

Strophe: 65

Verse: a بدین گفتار شیرین رام گردد

Verse: b نیندیشد کزان بد نام گردد

Strophe: 66

Verse: a اگر چه ویسه به آهو و پاکست

Verse: b مرا زین روی دل اندیشناکست

Strophe: 67

Verse: a مدار او را به بوم ماه آباد

Verse: b سوی مروش گُسی کن با دل شاد

Strophe: 68

Verse: a مبر انده زبهر زرّ و گوهر

Verse: b که ما را او همی باید نه زیور

Strophe: 69

Verse: a مرا پیرایه و زیور بسی هست

Verse: b سزاتر زو به گنج من کسی هست؟

Page of edition: 55

Strophe: 70

Verse: a من او را روز و شب در ناز دارم

Verse: b کلید گنجها او را سپارم

Strophe: 71

Verse: a دل اندر مهر آن بت روی بندم

Verse: b هر آنچه او پسندد من پسندم

Strophe: 72

Verse: a فرستم زی تو چندان زرّ و گوهر

Verse: b که گر خواهی کنی شهری پراز زر

Strophe: 73

Verse: a ترا دارم چو جان خویشان شاد

Verse: b زمین ماه را بی بیم و آزار

Strophe: 74

Verse: a بدارم نیز ویرو را چو فرزند

Verse: b کنم با وی ز تخم خویش پیوند

Strophe: 75

Verse: a چنان نامی کنم آن خاندان را

Verse: b که نامش یاد باشد جاودان را

Strophe: 76

Verse: a چو شهر و خواند مشکین نامه شاه

Verse: b چنان شد کش نبود از گیتی آگاه

Strophe: 77

Verse: a ز شرم شاه گشت آزرده خویش

Verse: b دلش پیچان شده از کرده خویش

Strophe: 78

Verse: a فرو افکنده سر چون شرمساران

Verse: b همی پیچید چون زنهار خواران

Strophe: 79

Verse: a هم از شاه و هم از دادار ترسان

Verse: b که بشکست این همه سوگند و پیمان

Strophe: 80

Verse: a بلی چونین بُد زنهار خواری

Verse: b گهی بیم آورد گه شرمساری

Strophe: 81

Verse: a چنان چون بود شهر و دلشکسته

Verse: b لب از گفتار بسته دم گسسته

Strophe: 82

Verse: a مرو را دید و بس ماه پیکر

Verse: b ز شرم و بیم گشته چون مُعصفر

Strophe: 83

Verse: a برو زد بانگ و گفتا چه رسیدت

Verse: b که هوش و گونه از تن برپریدت

Strophe: 84

Verse: a ز هنجار خرد دور او فتادی

Verse: b چو رفتی دخت نازاده بدادی

Strophe: 85

Verse: a خرد کردار چونین کی پسندد

Verse: b روا باشد که هر کس بر تو خندد

Strophe: 86

Verse: a پس آنکه گفت با زرد پیمبر
Verse: b چه نامی وز که داری تخم و گوهر

Strophe: 87

Verse: a جوابش داد کز کسهای شاهم
Verse: b به درگاهش ز پیشان سپاهم

Strophe: 88

Verse: a چو با لشکر بچنید نامور شاه
Verse: b من او را پیشرو باشم به هر راه

Strophe: 89

Verse: a هر آن کاری که باشد نام بُردار
Verse: b شهنشہ مر مرا فرماید آن کار

Strophe: 90

Verse: a چو رازی باشدش با من بگوید
Verse: b ز من تدبیر خواهد رای جوید

Strophe: 91

Verse: a به هر کاری بدو دمساز باشم
Verse: b به هر سرّی بدو همراز باشم

Strophe: 92

Verse: a همیشه سرخ روی و خویش کامم
Verse: b سیه اسپم چنین و زرد نامم

Strophe: 93

Verse: a چو بشنود آن نگارین پاسخ زرد
Verse: b به گرمی و به خنده پاسخش کرد

Strophe: 94

Verse: a که زردا زرد باد آن کت فرساد
Verse: b بدین فرزانگی و دانش و داد

Strophe: 95

Verse: a به مرو اندر شما را باشد آیین
Verse: b چنین ناخوب و رسوا و بنفرین

Strophe: 96

Verse: a که زن خواهد از آنجا کش بود شو
Verse: b ز پاکی شو و زن هر دو بی آهو

Strophe: 97

Verse: a نیننی این همه آسوب مهمان

Verse: b رسیده بانگ خنیاگر به کیوان

Strophe: 98

Verse: a به بت رویان شهر و نامداران

Verse: b سرا آراسته چون نوبهاران

Strophe: 99

Verse: a به زیورها و گوهرهای شهوار

Verse: b طرایفها و دیباهای زرکار

Strophe: 100

Verse: a مهان نامی از هر شهر و کضور

Verse: b یلان جنگی از هر مرز و گوهر

Strophe: 101

Verse: a بتان ماهرو یاز هر شبستان

Verse: b گلان مشک موی از هر گلستان

Strophe: 102

Verse: a به رنگ و روی جامه دلفروزان

Verse: b ز بوی اسپر غم و از عود سوزان

Page of edition: 57

Strophe: 103

Verse: a به فریاد آمده دل زیر هر بر

Verse: b ستوهی یافته هر مغز در سر

Strophe: 104

Verse: a نشط هر کسی با همنشینی

Verse: b زبان هر کسی با آفرینی

Strophe: 105

Verse: a که جاوید این سرا آراسته باد

Verse: b پر از شادی و ناز و خواسته باد

Strophe: 106

Verse: a درو خرم و یوکان و خسوران

Verse: b عروسان دختران داماد پوران

Strophe: 107

Verse: a کنون کاین بزم دامادی بدیدی

Verse: b سرود و آفرین هر دو شنیدی

Strophe: 108

Verse: a عنان بارهء شبرنگ برتاب

Verse: b شتابان رو به ره چون تیر پرتاب

Strophe: 109

Verse: a بدین امید مسپر دیگر این راه

Verse: b که باشد دست امید تو کوتاه

Strophe: 110

Verse: a به نامه بیش از این ما را مترسان

Verse: b که داریم این سخن با باد یکسان

Strophe: 111

Verse: a مکن ایدر درنگ و راه بر گیر

Verse: b که ویرو هم کنون آید ز نخچیر

Strophe: 112

Verse: a ز من آزرده گردد وز تو کیندار

Verse: b برو تا خود نه کین باشد نه آزار

Strophe: 113

Verse: a ولیکن بر پیام من به موید

Verse: b بگو چون تو نباشد هیچ بخرد

Strophe: 114

Verse: a بسی گاهست خیلی روزگارست

Verse: b که نادانیت بر ما آشکارست

Strophe: 115

Verse: a ز پیری مغزت آهومند گشتست

Verse: b ز گیتی روزگارت در گذشتست

Strophe: 116

Verse: a ترا گر هیچ دانش یار بودی

Verse: b زیانت را نه این گفتار بودی

Strophe: 117

Verse: a نجستی زین جهان جفت جوان را

Verse: b ولیکن توشه جستی آن جهان را

Strophe: 118

Verse: a مرا جفت و برادر هر دو و پروست

Verse: b همیدون مادرم شایسته شهروست

Strophe: 119

Verse: a دلم زین خرم و زان شاد باشد

Verse: b ز مرو و موبدم کی یاد باشد

Strophe: 120

Verse: a مرا تا هست و پرو در شیبستان

Verse: b نباشد سوی مروم هیچ دستان

Page of edition: 58

Strophe: 121

Verse: a چو دارم سرو گوهر بار در بر

Verse: b چرا جویم چنان خشک و بی بر

Strophe: 122

Verse: a کسی را در غریبی دل شکیباست

Verse: b که اندر خانه کار او نه زیباست

Strophe: 123

Verse: a مرا چون دیده شایستست مادر

Verse: b چو جان پاک بایسته برادر

Strophe: 124

Verse: a بسازم با برادر چون می و شیر

Verse: b نخواهم در غریبی موبد پیر

Strophe: 125

Verse: a جوانی را به پیری چون کنم باز

Verse: b ملا گویم ندارم در دل این راز

Strophe: 126

Verse: a چو زرد از ویس این گفتار بشنید

Verse: b عنان بارهء شبگون بیچید

Strophe: 127

Verse: a همی رفت و نبود او هیچ آگاه

Verse: b که در پیشش همی راهست یا چاه

Strophe: 128

Verse: a چنان بی سایه شد چنان بی آرم

Verse: b که بر چشمش جهان تاری شد از شرم

Strophe: 129

Verse: a همی تا او ز مرو آمد سوی ماه

Verse: b نیاسودی ز اندیشه دل شاه

Strophe: 130

Verse: a همی گفتی که زرد اکنون کجا شد

Verse: b چنین دیر آمدنش از مه چرا شد

Strophe: 131

Verse: a به بوم ماه وی را نیست دشمن

Verse: b که یارد دشمنانی کرد بامن

Strophe: 132

Verse: a نه قارن کرد یارد شوی شهرو

Verse: b نه آن مهتر پسر کش نام ویرو

Page of edition: 59

Strophe: 133

Verse: a چه کار افتاد گویی زرد ما را

Verse: b که افزون کرد راهش درد ما را

Strophe: 134

Verse: a مگر دژخیم ویسه دژ پسندست

Verse: b که ما را اینچنین در غم فگندست

Strophe: 135

Verse: a دل سنگین به بوم ماه بنهاد

Verse: b همی ناید به بوم مرو آباد

Strophe: 136

Verse: a همی گفتی چنین با خویشان شاه

Verse: b دو چشمش دیدبان گشته سوی راه

Strophe: 137

Verse: a که ناگاهی پدید آمد یکی گرد

Verse: b به گرد اندر گرازان نامور زرد

Strophe: 138

Verse: a بسان پیل مست از بند جسته

Verse: b ز خشم پیلانان دلش خسته

Strophe: 139

Verse: a ز بس کینه نداند به ز بتر
Verse: b بود هامون و کوهش هر دو یکسر

Strophe: 140

Verse: a ز کین جویی شده چونان بی آرم
Verse: b که در چشمش جهان تاری بد از شرم

Strophe: 141

Verse: a چو زرد آمد چنین آشفته از راه
Verse: b ز گرد راه شد پیش شهنشاه

Strophe: 142

Verse: a هنوز از رنج رویش بد پر آژنگ
Verse: b نگردانیده پای از پشت شبرنگ

Strophe: 143

Verse: a شهنشاه گفت زردا شاد بادی
Verse: b به نیکی دوستان را یاد بادی

Strophe: 144

Verse: a بگو چون آمدی از ماه آباد
Verse: b نه شادی از پیام خویش یا شاد

Strophe: 145

Verse: a رواکام آمدی یا نرواکام
Verse: b ازین هر دو کدامین بر نهم نام

Page of edition: 60

Strophe: 146

Verse: a جوابش داد زرد از پشت باره
Verse: b به بخت شاه شادم هامواره

Strophe: 147

Verse: a ازین راه آمدستم نرواکام
Verse: b پس او داند که چونم بر نهد نام

Strophe: 148

Verse: a پس آنکه از تگاور شد پیاده
Verse: b میان بسته زبان و لب گشاده

Strophe: 149

Verse: a نهاد آن روی گرد آلود بر خاک

Verse: b ابر شاه آفرین کرد از دل پاک

Strophe: 150

Verse: a بگفتش جاودان پیروزگر باش

Verse: b همیشه نام جوی و نامور باش

Strophe: 151

Verse: a به پیروزی مهی و مهر ورزی

Verse: b جهان را هم مهی کن تو که ارزی

Strophe: 152

Verse: a چنانست باد در دولت بلندی

Verse: b که چون جمشید دیوان را ببندی

Strophe: 153

Verse: a صحنانت باد اورنگ کیانی

Verse: b که تاج فخر بر کیوان رسانی ص

Strophe: 154

Verse: a ترا بادا ز شاهی نیکبختی

Verse: b زمین ماه را تنگی و سختی

Strophe: 155

Verse: a زمین ماه یکسر باد ویران

Verse: b شده مأواگه گرگان و شیران

Strophe: 156

Verse: a زمین ماه بادا تا یکی ماه

Verse: b شده شمشیر و آتش را چراگاه

Strophe: 157

Verse: a صهمه بادش پر آتش ابر بی آب

Verse: b ز دردش آفتاب از مرگ مهتابص

Strophe: 158

Verse: a زمین ماه را دیدم چو فرخار

Verse: b پر از پیرایه و دیبای شهوار

Strophe: 159

Verse: a به شهر اندر سراسر بسته آیین

Verse: b ز بس پیرایه چون بتخانهء چین

Strophe: 160

Verse: a زن و مردش نشستند در خورگاه

Verse: b خورگاه از بتان پر اختر و ماه

Page of edition: 61

Strophe: 161

Verse: a زمین از رنگ چون باغ بهاری

Verse: b فروزان همچو لاله رودباری

Strophe: 162

Verse: a بسی ساز عروسی کرده شهرو

Verse: b عروسیش ویسه و داماد ویرو

Strophe: 163

Verse: a ز دامادیش با شه نیست جز نام

Verse: b کس دیگر همی یابد ازو کام

Strophe: 164

Verse: a ازین شد روی من هم گونهء بُرد

Verse: b تو کندی جوی آبش دیگری برد

Strophe: 165

Verse: a به تو داده زن از تو چون ستانند

Verse: b مگر ایشان که ارز تو ندانند

Strophe: 166

Verse: a که و مه راست باشد نزد نادان

Verse: b چو روز و شب به چشم کور یکسان

Strophe: 167

Verse: a نه با آن کرده اند این ناسزا کار

Verse: b که پاداشی نداری شان سزاوار

Strophe: 168

Verse: a ولیکن تا بدیشان بد رسیدن

Verse: b همی باید به چشم این روز دیدن

Strophe: 169

Verse: a کجا ویروست آنجا مهتر رزم

Verse: b ز نادانی به زور خویش در بزم

Strophe: 170

Verse: a لقب کردست روحا خویشان را

Verse: b به دل در راه داده اهرمن را

Strophe: 171

Verse: a به نام او را همه کس شاه خوانند

Verse: b جز او شاه دگر باشد ندانند

Strophe: 172

Verse: a ترا نز شهریاران می شمارند

Verse: b گوهری خود به مردت می ندارند

Strophe: 173

Verse: a گوهری موبدت خوانند و دستور

Verse: b چو خوانندت گوهری موبد درو

Strophe: 174

Verse: a صکنون گفتم هر آنچه دیده ام من

Verse: b سخنهایی که آن بشنیده ام منص

Page of edition: 62

Strophe: 175

Verse: a صترا بادا بزرگی بر شهانی

Verse: b که بر شاهان گیتی کامرانی ص

Chapter: 14

خبردار شدن موبد از خواستن ویرو ویس را و رفتن به جنگ

Strophe: 1

Verse: a چو داد آن آگاهی مر شاه را زرد

Verse: b رخان از خشم شد مر شاه را زرد

Strophe: 2

Verse: a رخی کز سرخیش گفתי نبیدست

Verse: b بدان سان که گفתי شنبلیدست

Strophe: 3

Verse: a زبس خوی کز سر و رویش همی تاخت

Verse: b تنش گفתי ز تاب خشم بگداخت

Strophe: 4

Verse: a زبس کینه همی لرزید چون بید

Verse: b چو در آب رونده عکس خورشید

Strophe: 5

Verse: a پیرسید از برادر کاین تو دیدی
Verse: b به چشم خویش یا جایی شنیدی

Strophe: 6

Verse: a مرا آن گوی کش تو دیده باشی
Verse: b نه آن کز دیگری بشنیده باشی

Strophe: 7

Verse: a خبر هر گز نه مانند عیانست
Verse: b یقین دل نه همتای گمانست

Strophe: 8

Verse: a بیفگن مرمر از دل گمانی
Verse: b مرا آن گو که تو دیدی عیانی

Strophe: 9

Verse: a برادر گفت شاها من نه آنم
Verse: b که چیزی با تو گویم کش ندانم

Strophe: 10

Verse: a به چشم خویش دیدم هر چه گفتم
Verse: b شنیده نیز بسیاری نهفتم

Strophe: 11

Verse: a ازین پیشم چو مادر بود شهرو
Verse: b مرا همچون برادر بود و پرو

Strophe: 12

Verse: a کنون هر گز نخواهن شان که بینم
Verse: b که از بهر تو با ایشان به کینم

Strophe: 13

Verse: a تن من جان شیرین را نخواهد
Verse: b اگر در جان من مهتر بکاهد

Strophe: 14

Verse: a اگر خواهی خورم صد باره سوگند
Verse: b به یزدان و به جان تو خداوند

Strophe: 15

Verse: a که مهمانی به چشم خویش دیدم
Verse: b ولیکن زان نه خوردم نه چشیدم

Page of edition: 63

Strophe: 16

Verse: a کجا آن سورو آن آراسته بزم

Verse: b گرانتر بود در چشمم من از رزم

Strophe: 17

Verse: a همیدون آن سرای خسروی گاه

Verse: b به چشم من چو زندان بود و چون چاه

Strophe: 18

Verse: a ز بانگ مطربان گشتم بی آرام

Verse: b نواشان بود در گوشم چو دشنام

Strophe: 19

Verse: a من آن گفتم که دیدم پس تو به دان

Verse: b که تو فرمان دهی من بنده فرمان

Strophe: 20

Verse: a چو بشنید این سخن موبد دگر بار

Verse: b فزون از غم دلش را بار بر بار

Strophe: 21

Verse: a گهی چون مار سرخسته بیچید

Verse: b گهی چون خم پرشیره بجوشید

Strophe: 22

Verse: a بزرگانی که پیش شاه بودند

Verse: b همه داندان به داندان بر بسوندند

Strophe: 23

Verse: a که شهرو این چرا یارست کردن

Verse: b زن شاه را به دیگر کس سپردن

Strophe: 24

Verse: a چه زهره بود و ویرو را که می خواست

Verse: b زنی را کاو زن شاهنشاه ماست

Strophe: 25

Verse: a همی گفتند از این پس کام بدخواه

Verse: b برادر شاه ما از کضور ماه

Strophe: 26

Verse: a کنون در خانهء **ویروی** و قران

Verse: b ز چشم بد بر آید کام دشمن

Strophe: 27

Verse: a چنان گردد جهان بر چشم **شهرو**

Verse: b که دشمن تر کسی باشدی **ویرو**

Strophe: 28

Verse: a نه تنها **ویس بی ویرو** بماند

Verse: b و یا آن شهر بی **شهرو** بماند

Strophe: 29

Verse: a کجا بسیار جفت و سهر نامی

Verse: b شود بی جفت و بی شاه گرامی

Strophe: 30

Verse: a دمان ابری که سیل مرگ آرد

Verse: b به بود **ماه** تا ماهی بیارد

Page of edition: 64

Strophe: 31

Verse: a مندی زد قصا بر هر چه آنجاست

Verse: b که چیز آن فلان اکنون فلان راست

Strophe: 32

Verse: a بر آن کضور بلا پرواز دارد

Verse: b کجا لشکر که وی را باز دارد

Strophe: 33

Verse: a بسا خونا که می جوشد در اندام

Verse: b بسا جانا که می لرزد بی آرام

Strophe: 34

Verse: a چو شاهنشاه زمانی بود پیچان

Verse: b دل اندر آتش اندیشه سوزان

Strophe: 35

Verse: a دبیرش را همانگه پیش خود خواند

Verse: b سخنهای چو زهر از دل بر افشاند

Strophe: 36

Verse: a فرستادش به هر راهی سواری

Verse: b به هر شهری که بودش شهریاری

Strophe: 37

Verse: a ز شهرو با همه شاهان گله کرد

Verse: b که بی دین چون شد و زنهار چون خورد

Strophe: 38

Verse: a یکایک را به نامه آگهی داد

Verse: b که خواهیم شد به بود ماه آباد

Strophe: 39

Verse: a از یشان خواند بهری را به یاری

Verse: b ز بهری خواست مرد کارزاری

Strophe: 40

Verse: a ز طبرستان و گرگان و کهستان

Verse: b ز خوارزم و خراسان و دهستان

Strophe: 41

Verse: a ز بوم سند و هند و تبت و چین

Verse: b ز سغد و حدّ توران تا به ماچین

Strophe: 42

Verse: a چنان شد در گهش ز انبوه لشکر

Verse: b که دشت مرو شد چون دشت محشر

Chapter: 15

آگاه شدن ویرو از آمدن موبد بهر جنگ

Strophe: 1

Verse: a چو از شاه آگهی آمد به ویرو

Verse: b که هم زو کینه دارد هم ز شهرو

Strophe: 2

Verse: a ز هر شهری و از هر جایگاهی

Verse: b همی آمد به درگاهش سپاهی

Page of edition: 65

Strophe: 3

Verse: a بدان زن خواستن مر چه مهتر

Verse: b گزینان و مهان چند کضور

Strophe: 4

- Verse: a ز آذربایگان و ری و گیلان
Verse: b ز خوزستان و اصرخ و سپاهان

Strophe: 5

- Verse: a همه بودند مهمان نزد و برو
Verse: b زن و فرزندشان نزدک شهرو

Strophe: 6

- Verse: a در آن سورو عروسی پنج شش ماه
Verse: b نشسته شادمان در کضور ماه

Strophe: 7

- Verse: a چو گشتند آگه از موبد منیکان
Verse: b که لشکر راند خواهد سوی ایشان

Strophe: 8

- Verse: a به نامه هر یکی لشکر بخواندند
Verse: b بسی دیگر ز هر کضور براندند

Strophe: 9

- Verse: a سپه گرد آمد از هر جای چندان
Verse: b که دشت و کوه تنگ آمد برایشان

Strophe: 10

- Verse: a تو گفתי بود بر دشت نهماوند
Verse: b ز بس جنگ آوران کوه دماوند

Strophe: 11

- Verse: a همه آرسته جنگ آوری را
Verse: b به جان بخریده کین و دواری را

Strophe: 12

- Verse: a همه گردان و فرسوده دلیران
Verse: b به روز زهرهء فیلان و شیران

Strophe: 13

- Verse: a ز کوه دیلمان چندان پیاده
Verse: b که گویی کوه سنگند ایستاده

Strophe: 14

- Verse: a صز دشت تازیان چندان سواران
Verse: b کجا بودند پیش از قطر بارانص

Strophe: 15

Verse: a پس آنکه سالخورده شیر گیران

Verse: b هنرمندان و رزم آرای پیران

Strophe: 16

Verse: a پس و پیش سپه دیدار کرده

Verse: b به هر جایی یکی سالار کرده

Strophe: 17

Verse: a همیدون راست و چپ شاهانیان را

Verse: b سپرده آه جنگیان را

Strophe: 18

Verse: a وزان سو شاه موید هم بدین سان

Verse: b سپاه آراست همچون باغ نیسان

Page of edition: 66

Strophe: 19

Verse: a سپاهی را پس و پیش و چپ و راست

Verse: b به گردان و هنرجویان بیاراست

Strophe: 20

Verse: a چو آمد با سپاه از **مرو** بیرون

Verse: b زمین گفتی روان شد همچو **جیهون**

Strophe: 21

Verse: a زبس آواز کوس و ناله نای

Verse: b همی برخواست گویی گیتی از جای

Strophe: 22

Verse: a همی رفت از زمین آسمان گرد

Verse: b تو گفتی خاک با مه راز می کرد

Strophe: 23

Verse: a و یا دیوان به گردون بر دویدند

Verse: b که گفتار سروشان می شنیدند

Strophe: 24

Verse: a به گرد اندر چنان بودند لشکر

Verse: b که در میغ تنگ تابنده اختر

Strophe: 25

Verse: a همی آمد یکی سیل از خراسان

Verse: b که مه بر آسمان زو بسد ترسان

Strophe: 26

Verse: a نه سیل آب و باران هوا بود

Verse: b که سیل شیر تند و اژدها بود

Strophe: 27

Verse: a چنان آمد همی لشکر به انبوه

Verse: b که گه را دشت کرد و دشت را کوه

Strophe: 28

Verse: a همی مآمد چنین تا کضور ماه

Verse: b هم آشفته سپه هم کینه ور شاه

Strophe: 29

Verse: a دو لشکر یکدگر را شد برابر

Verse: b چو دریای دمان از باد صرصر

Strophe: 30

Verse: a میان آن یکی پر تیغ برآن

Verse: b کنار این یکی پر شیر غران

Chapter: 16

اندر صفت جنگ موبد و ویرو

Strophe: 1

Verse: a چو از خاور بر آمد اختران شاه

Verse: b شهبی کش مه وزیرست آسمان گاه

Page of edition: 67

Strophe: 2

Verse: a دو کوس کین بغرید از دو درگاه

Verse: b به جنگ آمد دو لشکر پیش دو شاه

Strophe: 3

Verse: a نه کوس جنگ بود آن دیو کین بود

Verse: b که پر کین گشت هرک آن بانگ بشنود

Strophe: 4

Verse: a عدیل صور شد نای دمنده

Verse: b تبیره مرده را می کرد زنده

Strophe: 5

Verse: a چنان کز بانگ رعد نو بهاران

Verse: b برون آید بهار از شاخساران

Strophe: 6

Verse: a به بنگ کوس کین آمد همیدون

Verse: b ز لشکر گه بهار جنگ بیرون

Strophe: 7

Verse: a به قلب اندر دهل فریاد خوانان

Verse: b که بشتابید هیچ ای جان ستانان

Strophe: 8

Verse: a در آن فریاد صنج او را عدیلی

Verse: b چو قولان سرایان با سپیلی

Strophe: 9

Verse: a هم آن شیپور بر صد راه نالان

Verse: b بسان بلبل اندر آبسالان

Strophe: 10

Verse: a خروشان گاو دُم با او به یک جا

Verse: b چو با هم دو سراینده به همتا

Strophe: 11

Verse: a ز پیش آنکه بی جان گشت یک تن

Verse: b همی کرد از شگفتی بوق شیون

Strophe: 12

Verse: a به جنگ جنگجویان تیغ رخشان

Verse: b همی خندید هم بر جان ایشان

Strophe: 13

Verse: a صف جوشن وران بر روی صحرا

Verse: b چو کوه اندر میان موج دریا

Strophe: 14

Verse: a به موج اندر دلیران چون نهنگان

Verse: b به کوه اندر سواران چون پلنگان

Strophe: 15

Verse: a همان مردم کجا فرزانه بودند

Verse: b به دشت جنگ چون دیوانه بو

Page of edition: 68

Strophe: 16

Verse: a کجا دیوانه ای باشد به هر باب

Verse: b که نز آتش بپرهیزد نه از آب

Strophe: 17

Verse: a نه از نیزه بترسد نی ز شمشیر

Verse: b نه از پیلان بیندیشد نه از شیر

Strophe: 18

Verse: a در آن صحرا یلان بودند چونین

Verse: b فدای نام کرده جان شیرین

Strophe: 19

Verse: a تترسیدند از مردن گه جنگ

Verse: b ز نام بد بترسیدند و از ننگ

Strophe: 20

Verse: a هوا چون بیشهء دد بود یکسر

Verse: b ز ببر و شیر و گرگ و خوک پیکر

Strophe: 21

Verse: a چو سر و ستان شده دشت از درفشان

Verse: b ز دیبای درفشان مه درفشان

Strophe: 22

Verse: a فراز هر یکی زرّین یکی مرغ

Verse: b عقاب و باز با طاووس و سیمرغ

Strophe: 23

Verse: a به زیر باز در شیر نکو رنگ

Verse: b تو گفتی شیر دارد باز در جنگ

Strophe: 24

Verse: a پی پیلان و سمّ باد پایان

Verse: b شده آتش فشانان سنگ سایان

Strophe: 25

Verse: a زمین از زیر ایشان شد بر افراز

Verse: b به گردون رفت و پس آمد از او باز

Strophe: 26

Verse: a نبودش جای بنشستن به گیهان
Verse: b همی شد در دهان و چشم ایشان

Strophe: 27

Verse: a بسا اسپ سیاه و مرد برنا
Verse: b که گشت از گرد خنگ و پیر سیما

Strophe: 28

Verse: a دل اور آمد از بد دل پدیدار
Verse: b که این با خرّمی بد آن به تیمار

Strophe: 29

Verse: a یکی را گونه شد هم رنگ دینار
Verse: b یکی را چهره شد مانند هلنار

Strophe: 30

Verse: a چو آمد هر دو لشکر تنگ در هم
Verse: b ز کین بردند گردان حمله برهم

Strophe: 31

Verse: a تو گفתי ناگهان دو کوه پولاد
Verse: b در آن صحرا به یکدیگر در افتاد

Strophe: 32

Verse: a پیمبر شد میان هر دو لشکر
Verse: b خدنگ چار پرو خشک سه پر

Strophe: 33

Verse: a رسولانی که از دل راه جستند
Verse: b همی در چشم یا در دل نشستند

Strophe: 34

Verse: a به هر خانه که منزلگاه کردند
Verse: b ز خانه کدخدایش را ببرند

Page of edition: 69

Strophe: 35

Verse: a مصاف جنگ و بیم جان چنان شد
Verse: b که رستاخیز مردم را عیان شد

Strophe: 36

Verse: a برادر از برادر گشت بیزار

Verse: b بجز کردار خود کس را نبند یار

Strophe: 37

Verse: a بجز بازو ندیدند ایچ یاور

Verse: b بجز خنجر ندیدند ایچ داور

Strophe: 38

Verse: a هر آن کس را که بازو یآوری کرد

Verse: b به کام خویش خنجر داوری کرد

Strophe: 39

Verse: a تو گفتی جنگیان کارنده گشتند

Verse: b همه در چشم و دل پولاد کشتند

Strophe: 40

Verse: a سخن گویان همه خاموش بودند

Verse: b چو هشیاران همه بیهوش بودند

Strophe: 41

Verse: a کسی نشنید آوازی در آن جای

Verse: b مگر آواز کوس و ناله نای

Strophe: 42

Verse: a گهی اندر زره شد تیغ چون آب

Verse: b گهی در دیدگان شد تیر چون خواب

Strophe: 43

Verse: a گهی رفتی سنان چون عشق در بر

Verse: b گهی رفتی تبر چون هوش در سر

Strophe: 44

Verse: a همی دانست گفتی تیغ خونخوار

Verse: b که جان در تن کجا بنهاد دادار

Strophe: 45

Verse: a بدان راهی کجا تیغ اندرون شد

Verse: b ز مردم هم بدان ره جان برون شد

Strophe: 46

Verse: a چو میخی بود تیغ هندوانی

Verse: b ازو بارنده سیل ارغوانی

Strophe: 47

Verse: a
چو شاخ مُرد بر وی برگ گلنر

Verse: b
چو برگ نار بر وی دانهء نار

Strophe: 48

Verse: a
به رزم اندر چو درزی بود ژوپین

Verse: b
همی جنگ آوران را دوخت برزین

Strophe: 49

Verse: a
چو بر جان دلیران شد قصا چیر

Verse: b
یکی گور دمنده شد یکی شیر

Strophe: 50

Verse: a
چو بر رزم دلیران تنگ شد روز

Verse: b
یکی غُرم دونده شد یکی یوز

Strophe: 51

Verse: a
در آن انبوه گردان و سواران

Verse: b
وز آن شمشیر زخم و تیرباران

Strophe: 52

Verse: a
گرامی باب ویسه گرد قارن

Verse: b
به زاری کشته شد بر دست دشمن

Strophe: 53

Verse: a
به گرد قارن از گردان ویرو

Verse: b
صد و سی گرد کشته گشت با او

Page of edition: 70

Strophe: 54

Verse: a
ز کشته پشته ای شد زعفرانی

Verse: b
ز خون رودی به گردش ارغوانی

Strophe: 55

Verse: a
تو گفتی چرخ زرین ژاله بارید

Verse: b
به گرد ژاله برگ لاله بارید

Strophe: 56

Verse: a
چو ویرو دید گردان چنان زار

Verse: b
به گرد قارن اندر کشته بسیار

Strophe: 57

Verse: a
همه جان بر سر جانش نهاده

Verse: b
به زاری کشته با خواری فتاده

Strophe: 58

Verse: a
بگفت آزادگانش را به تندی
Verse: b
که از جنگ آوران زشتست کندي

Strophe: 59

Verse: a
شما را شرم باد از کردهء خویش
Verse: b
وزین کشته یلان افتاده در پیش

Strophe: 60

Verse: a
نبیند این همه یاران و خویشان
Verse: b
که دشمن شاد گشت از مرگ ایشان

Strophe: 61

Verse: a
ز قارن تان نیفزاید همی کین
Verse: b
که ریش پیر او گشتست خونین

Strophe: 62

Verse: a
بدین زاری بکشتستند شاهی
Verse: b
ز لشکر نیست او را کینه خواهی

Strophe: 63

Verse: a
فرو شد آفتاب نیک نامی
Verse: b
سپه شد روزگار شادکامی

Strophe: 64

Verse: a
بترسم کافتاب آسمانی
Verse: b
کنون در باختر گردد نهانی

Strophe: 65

Verse: a
من از بد خواه او ناخواسته کین
Verse: b
نکرده دشمنانش را بنفرین

Strophe: 66

Verse: a
همی بینید کامد شب به نزدیک
Verse: b
جهان گردد هم اکنون تنگ و تاریک

Strophe: 67

Verse: a
شما از بامدادان تا به اکنون
Verse: b
بسی جنگ آوری کردید و افسون

Strophe: 68

Verse: a
هنوز این پیکر وارون به پایست

Verse: b هنوز این موبد جادو به جایست

Strophe: 69

Verse: a کنون با من زمانی یار باشید

Verse: b به تندی اژدها کردار باشید

Strophe: 70

Verse: a که من زنگ از گهر خواهم زدودن

Verse: b به کینه رستخیز او را ننودن

Strophe: 71

Verse: a جهان را از بدش آزاد کردن

Verse: b روان قارن از وی شاد کردن

Strophe: 72

Verse: a چو ویرو با دلیران این سخن گفت

Verse: b ز مردی پر دلی را هیچ ننهفت

Page of edition: 71

Strophe: 73

Verse: a پس آنکه با پسندیده سواران

Verse: b ستوده خاصگان و نامداران

Strophe: 74

Verse: a ز صفّ خویش بیرون تاخت چون باد

Verse: b چو آتش در سپاه دشمن افتاد

Strophe: 75

Verse: a ز تندی بود همچون سیل طوفان

Verse: b کجا او را به مردی بست نتوان

Strophe: 76

Verse: a سخن آنجا به شمشیر و تبر بود

Verse: b همیدون بازی گردان به سر بود

Strophe: 77

Verse: a نکرد از بُن پدر آرم فرزندان

Verse: b نه مرد جنگ روی خویش و پیوند

Strophe: 78

Verse: a برادر با برادر کینه ور بود

Verse: b ز کینه دوست از دشمن بتر بود

Strophe: 79

Verse: a یکی تریکی از گیتی بر آمد

Verse: b که پیش از شب رسیدن شب در آمد

Strophe: 80

Verse: a در آن دم گشت مردم پاک شبکور

Verse: b به گرد انبشته شد چشمهء هور

Strophe: 81

Verse: a چو اندر گرد شد دیدار بسته

Verse: b برادر را برادر کرد خسته

Strophe: 82

Verse: a پدر فرزند خود را باز نشناخت

Verse: b به تیغش سر همی از تن بینداخت

Strophe: 83

Verse: a سنان نیزه گفتی بازهن بود

Verse: b برو بر مرغ مرد تیغ زن بود

Strophe: 84

Verse: a خدنگ چار پر همچون درختان

Verse: b برسته از دو چشم شوربختان

Strophe: 85

Verse: a درخت زندگانی رسته از تن

Verse: b به پیشش ده گشته خود و جوشن

Strophe: 86

Verse: a چو خنجر پرده را تن بدرید

Verse: b درخت زندگانی را ببرید

Strophe: 87

Verse: a هوا از نیزه گشته چون نیستان

Verse: b زمین از خون مردم چون میستان

Strophe: 88

Verse: a ز بس گرزو ز بس شمشیر خونبار

Verse: b جهان پر دود و آتش بود هنوار

Strophe: 89

Verse: a تو گفتی همچو باد تند شد مرگ

Verse: b سر جنگاوران می ریخت چون برگ

Strophe: 90

Verse: a سر جنگاوران چون گوی میدان
Verse: b چو دست پای ایشان بود چو گان

Page of edition: 72

Strophe: 91

Verse: a یلان را مرگ بر گل خوابنیده
Verse: b چو سروستان سغد از بن بریده

Strophe: 92

Verse: a چو خورشید فلک در باختر شد
Verse: b چو روی عاشقان هم‌رنگ زر شد

Strophe: 93

Verse: a تو گفتی بخت موبد بود خورشید
Verse: b جهان از فرّ او ببرید امید

Strophe: 94

Verse: a ز شب آن را ستوهی بد به گردون
Verse: b ز دشمن بود موبد را همیدون

Strophe: 95

Verse: a هم آن بینندگان را شد ز دیدار
Verse: b جهان بر خیل او زیر و زیر گشت

Strophe: 96

Verse: a یکی بدبخت و خسته شد به زاری
Verse: b یکی بدروز و کشته شد به خواری

Strophe: 97

Verse: a میانجی گر نه شب بودی در آن جنگ
Verse: b نرستی جان شاهنشاه از آن ننگ

Strophe: 98

Verse: a ننودش تیره شب راه رهایی
Verse: b ز تریکی بُد او را روشنایی

Strophe: 99

Verse: a عنان بر تافت از راه خراسان
Verse: b کشید از دینور سوی سپاهان

Strophe: 100

Verse: a نه ویرو خود مرو را آمد از پس

Verse: b نه از گردان و سالاران او کس

Strophe: 101

Verse: a گمان بودش که شاهنشاه بگریشت

Verse: b به دام تنگ و رسوایی در آویخت

Strophe: 102

Verse: a دگر لشکر به کوهستان نیارد

Verse: b دگر آزار او جستن نیارد

Strophe: 103

Verse: a دگر گون بود ویرو را گمانی

Verse: b دگر گون بود حکم آسمانی

Strophe: 104

Verse: a چو ویرو چیره شد بر شاه شاهان

Verse: b بدید از بخت کام نیکخواهان

Strophe: 105

Verse: a در آمد لشکری از کوه دیلم

Verse: b گرفته از سپاهش دشت تارام

Page of edition: 73

Strophe: 106

Verse: a سپهداری که آنجا بود بگریخت

Verse: b ابا دیلم به کوشش در نیاویخت

Strophe: 107

Verse: a کجا دشمنش پر مایه کسی بود

Verse: b مرو را زان زمین لشکر بسی بود

Strophe: 108

Verse: a چو آگه شد از آن بدخواه ویرو

Verse: b شگفت آمدش کار چرخ بدخو

Strophe: 109

Verse: a که باشد کام و نازش جفت تیمار

Verse: b چو روز روشنسست جفت شب تار

Strophe: 110

Verse: a نه بی رنج است او را شادمانی

Verse: b نه بی مرگست او را زندگانی

Strophe: 111

Verse: a بدو در انده از شادی فزونست

Verse: b دل دانا به دست او زبونست

Strophe: 112

Verse: a چو از موبد یکی شادیش بننود

Verse: b به بدخواه دگر شادیش بر بود

Strophe: 113

Verse: a سپاهی شد از پویان به راهی

Verse: b ز دیگر سو فراز آمد سپاهی

Strophe: 114

Verse: a هنوزش بود خون آلود خنجر

Verse: b هنوزش بود گرد آلود پیکر

Strophe: 115

Verse: a دگر ره کار جنگ دشمنان ساخت

Verse: b دگر ره پیکر کینه بر افراخت

Strophe: 116

Verse: a دگر ره خنجر پر خون بر آهیخت

Verse: b به جنگ شاه دیلم جشکر انگیخت

Strophe: 117

Verse: a چو ویرو رفت با لشکر بدان راه

Verse: b ز کارش آگهی آمد بر شاه

Strophe: 118

Verse: a شهنشه در زمان از راه برگشت

Verse: b به راه اندر تو گفتم پرور گشت

Strophe: 119

Verse: a چنان بشتاب لشکر را همی رانگ

Verse: b که باد اندر هوا زو باز پس پیکر

Page of edition: 74

Chapter: 17

آمدن شاه موبد به گوراب به جهت ویس

Strophe: 1

Verse: a چو خورشید بتان **ویس** دلارام
Verse: b تن خود دید همچون مرغ در دام

Strophe: 2

Verse: a به فندق مشک را از سیم بر کند
Verse: b ز نرگس بر سمن گوهر پراگند

Strophe: 3

Verse: a خروشان زان با دایه همی گفت
Verse: b به زاری نیست در گیتی مرا جفت

Strophe: 4

Verse: a ندانم زاری خود با که گویم
Verse: b ندانم چارهء خویش از که جویم

Strophe: 5

Verse: a بدین هنگام فریاد از که خواهم
Verse: b ز بیداد جهان داد از که خواهم

Strophe: 6

Verse: a به **ویرو** خویشتن را چون رسانم
Verse: b ز **موبد** جان خود را چون رهانم

Strophe: 7

Verse: a به چه روز و به چه طالع بزادم
Verse: b که تا زادم به سختی اوفتادم

Strophe: 8

Verse: a چرا من جان ندادم **پیش قارن**
Verse: b ز **پیش** از آنکه دیدم کام دشمن

Strophe: 9

Verse: a پدر مرد و برادر شد ز من دور
Verse: b بماندم من چنین ناکام و رنجور

Strophe: 10

Verse: a ز بدبختی چه بد دیدم ندانم
Verse: b چه خواهم دید گر زین پس بمانم

Strophe: 11

Verse: a از این بدتر چه باشد مر مرا بد

Verse: b که ناکام اوفتم در دست موبد

Strophe: 12

Verse: a چو بخروشم خروشم نشنود کس

Verse: b نه در سختی مرا یاور بود کس

Strophe: 13

Verse: a بوم تا من زیم حیران و رنجور

Verse: b به کام دشمنان از دوستان دور

Strophe: 14

Verse: a همی گفت آن صنم با دایه چونین

Verse: b همی بارید بر رخ سیل خونین

Page of edition: 75

Strophe: 15

Verse: a رسولی آمد از پیش شهنشاه

Verse: b پیام آورد ازو نزدیک آن ماه

Strophe: 16

Verse: a سخنهای به شیرینی چو شکر

Verse: b ز نیکویی بدان رخسار در خور

Strophe: 17

Verse: a صچنین دادش پیام از شاه شاهان

Verse: b که دل خرسند کن ای ماه ماهانص

Strophe: 18

Verse: a مزن پیلستکین دو دست بر روی

Verse: b مکن از ماه تابان عنبورین موی

Strophe: 19

Verse: a که نتوانی ز بند چرخ جستن

Verse: b ز نقدیری که یزدان کرد رستی

Strophe: 20

Verse: a نگر تا در دلت ناری گمانی

Verse: b که کوشی با قصای آسمانی

Strophe: 21

Verse: a اگر خواهد به من دادن ترا بخت

Verse: b چه سود آید ترا از کوشش سخت

Strophe: 22

Verse: a قصا رفت و قلم بنوشت فرمان

Verse: b ترا جز صبر دیگر نیست درمان

Strophe: 23

Verse: a من از بهر تو ایدر آمدستم

Verse: b کجا در مهر تو بیدل شدستم

Strophe: 24

Verse: a اگر باشی به نیکی مر مرا یار

Verse: b ترا از من بر آید کام بسیار

Strophe: 25

Verse: a کنم با تو به مهر امروز پیمان

Verse: b کزین پس مان دو سر باشد یکی جان

Strophe: 26

Verse: a همه کامی ز خشنودیت جویم

Verse: b به فرمان تو گویم هر چه گویم

Strophe: 27

Verse: a کلید گنجها پیش تو آرم

Verse: b کم و بیشم به دست تو سپارم

Strophe: 28

Verse: a صچنان دارم ترا با زرّ و زیور

Verse: b که بر روی تورکس آردمه و خور >

Strophe: 29

Verse: a دل و جان مرا دارو تو باشی

Verse: b شبستان مرا بانو تو باشی

Strophe: 30

Verse: a ز کام تو بیاراید مرا کام

Verse: b ز نام تو بیفرزاید مرا نام

Page of edition: 76

Strophe: 31

Verse: a بدین پیمان کنم با تو یکی بند

Verse: b درستیهها به مهر و خط و سوگند

Strophe: 32

Verse: a همی تا جان من باشد به تن در

Verse: b ترا با جان خود دارم برابر

Chapter: 18

جواب دادن ویس رسول شاه موبد را

Strophe: 1

Verse: a چو ویس دلبر این پیغام بشنید

Verse: b تو گفתי زو بسی دشنام بشنید

Strophe: 2

Verse: a حریرین جامه را بر تن زدش چاک

Verse: b بلورین سیه را میک کوفد بی باک

Strophe: 3

Verse: a چو او زد چاک بر تن پرنیانش

Verse: b پدید آمد ز گردن تا میانش

Strophe: 4

Verse: a هوای فتنهء عشقی نهیبی

Verse: b بلای تن گدازی دلفریبی

Strophe: 5

Verse: a حریری قاقمی خزی پرندی

Verse: b خرد بر صبر سوزی خواب بندی

Strophe: 6

Verse: a چو جامه چاک زد ماه دو هفته

Verse: b پدید آورد نسرین شکفته

Strophe: 7

Verse: a به نوشین لب جوابی داد چون سنگ

Verse: b به روی مهر بر زد خنجر جنگ

Strophe: 8

Verse: a بدو فگت این پایم بد شنیدم

Verse: b وزو زهر گزاینده چشیدم

Strophe: 9

Verse: a کنون رو موبد فرتوت را گوی

Verse: b به میدان در میفگن با بلا گوی

Strophe: 10

Verse: a مبر زین بیش در امید من رنج

Verse: b به باد یافه کاری بر مده گنج

Strophe: 11

Verse: a صمرا کاری به رایت رهنمایست

Verse: b بدانستم که رایت تا چه جایستص

Strophe: 12

Verse: a نگر تا تو نپنداری که هر گز

Verse: b مرا زنده به زیر آری ازین دز

Strophe: 13

Verse: a و یا هر گز تو از من شاد باشی

Verse: b و گر چه جادوی استاد باشی

Strophe: 14

Verse: a مرا **ویرو** خداوندست و شاهست

Verse: b به بالا سرو و از دیدار ماهست

Page of edition: 77

Strophe: 15

Verse: a مرا او مهتر و فرخ برادر

Verse: b من او را نیز جفت و نیک خوار

Strophe: 16

Verse: a در این گیتی به جای او که بینم

Verse: b برو بر دیگری را کی گزینم

Strophe: 17

Verse: a تو هر گز کام خویش از من نبینی

Verse: b و گر خود جاودان اینجا نشینی

Strophe: 18

Verse: a کجا من با برادر یار گشتم

Verse: b ز مهر دیگران بیزار گشتم

Strophe: 19

Verse: a مرا تا هست سرو خویش و شمشاد

Verse: b چرا آرم ز بید دیگران یاد

Strophe: 20

Verse: a و گر **ویرو** مرا بر سر نبودی

Verse: b مرا مهر تو هم در خور نبودی

Strophe: 21

Verse: a تو قارن را بدان زاری بکشتی

Verse: b نبخودی بر آن پیر بهشتی

Strophe: 22

Verse: a مرا کشته بود باب دلاور

Verse: b که دارم خود ازو بنیاد و گوهر

Strophe: 23

Verse: a کجا اندر خورد پیوند جویی

Verse: b تو این پیغام یافه چند گویی

Strophe: 24

Verse: a من از پیوند جان سپرم بدین درد

Verse: b کزو تا من زیم غم بایدم خورد

Strophe: 25

Verse: a چو ویرو نیست در گیتی مرا کس

Verse: b ز پیوندم نباشد شاد ازین پس

Strophe: 26

Verse: a چو کار وی بدین بنیاد باشد

Verse: b کسی دیگر ز من چون شاد باشد

Strophe: 27

Verse: a و گر با او خورم در مهر زنهار

Verse: b چه غر آرم بدان سر پیش دادار

Strophe: 28

Verse: a من از دادار ترسم با جوانی

Verse: b نترسی تو که پیر ناتوانی

Strophe: 29

Verse: a بترس ار بخردی از داد داور

Verse: b کجا این ترس پیران را نکوتر

Strophe: 30

Verse: a مرا پیرایه و دیبا و دینار

Verse: b فراوان است گنج و شهر بسیار

Strophe: 31

Verse: a به پیرایه مرا مفرب دیگر

Verse: b که داد ایزد مرا پیرایه بی مر

Page of edition: 78

Strophe: 32

Verse: a مرا تا مرگ **قارن** یاد باشد

Verse: b ز پیرایه دلم کی شاد باشد

Strophe: 33

Verse: a اگر بفریبدم دیبا و دینار

Verse: b نباشد بانوی بر من سزاوار

Strophe: 34

Verse: a و گر من زین همه پیرایه شادم

Verse: b نه از پشت پدر باشد نژادم

Strophe: 35

Verse: a نه بشکوهد دل من زین سپاهت

Verse: b نه نیز امید دارم بار گاهت

Strophe: 36

Verse: a تو نیز از من مدار امید پیوند

Verse: b که امیدت نخواهد بد برومند

Strophe: 37

Verse: a چو بر چیز کسان امید داری

Verse: b ز نومیدی به روی آیدت خواری

Strophe: 38

Verse: a به دیدارم چنین تا کی شتابی

Verse: b که نه هر گز تو بر من دست یابی

Strophe: 39

Verse: a و گر گیتی به رویم سختی آرد

Verse: b مرا روزی به دست تو سپارد

Strophe: 40

Verse: a تو از پیوند من شادی نبینی

Verse: b نه با من یک زمان خرم نشینی

Strophe: 41

Verse: a برادر کاو مرا جفت گزیدست

Verse: b هنوز او کام خویش از من ندیدست

Strophe: 42

Verse: a تو بیگانه ز من چون کام یابی

Verse: b و گر خود آفتاب و ماهتابی

Strophe: 43

Verse: a تن سیمین برادر را ندارم

Verse: b کجا با او ز یک مادر بزادم

Strophe: 44

Verse: a ترا ای ساده دل چون داد خواهم

Verse: b که ویران شد به دست جایگاهم

Strophe: 45

Verse: a بلرزم چون بیندیشم ز نامت

Verse: b بدین دل چون توانم جست کامت

Strophe: 46

Verse: a میان ما چو این کینه در افتاد

Verse: b نباشد نیز ما را دل به هم شاد

Strophe: 47

Verse: a اگر چه پادشاه و کامرانی

Verse: b ز دشمن دوست کردن چون توانی

Strophe: 48

Verse: a نپیوندند با هم مهر و کینه

Verse: b که کین آهن بود مهر آبگینه

Strophe: 49

Verse: a درخت تلخ هم تلخ آورد بر

Verse: b اگر چه ما دهیمش آب شکر

Page of edition: 79

Strophe: 50

Verse: a به مهر آنگه بود با تو مرا ساز

Verse: b که باشد جفت با کبگ دری باز

Strophe: 51

Verse: a کرا با مهتری دانش بود یار

Verse: b کجا اندر خورد جفتی بدین زار

Strophe: 52

Verse: a چه ورزیدن بدین سان مهربانی

Verse: b چه زهر ناب خوردن بر گمانی

Strophe: 53

Verse: a ترا چون بشنوی تلخ آید این پند

Verse: b چو بینی بار او شیرین تر از قند

Strophe: 54

Verse: a اگر فرزانه ای نیکو بیندیش

Verse: b که روز آید ترا گفتار من پیش

Strophe: 55

Verse: a چو خوی بد ترا روزی بد آرد

Verse: b پشیمانی خوری سودی ندارد

Strophe: 56

Verse: a چو بشنید این سخن مرد شهنشاه

Verse: b ندید از دوستی رنگی در آن ماه

Strophe: 57

Verse: a برفت و شاه را زو آگهی داد

Verse: b شنیده کرد یک یک پیش او یاد

Strophe: 58

Verse: a شهنشه را فزون شد مهر در دل

Verse: b تو گفتی شکرش بارید بر دل

Strophe: 59

Verse: a خوش آمد در دلش گفتار دلبر

Verse: b که کام دل ندید از من برادر

Strophe: 60

Verse: a همی گفت آن سخن **ویسه** همه راست

Verse: b وزین گفتار شه را خرمی خاست

Strophe: 61

Verse: a کجا آن شب که **ویرو** بود داماد

Verse: b به دامادیش هر کس خرم و شاد

Strophe: 62

Verse: a عروسش را پدید آمد یکی حال

Verse: b کزو داماد را وارونه شد فال

Strophe: 63

Verse: a فرود آمد قصابی آسمانی

Verse: b که ایشان را ببست از کامرانی

Strophe: 64

Verse: a گشاد آن سیمین را علت از تن

Verse: b به خون آلوده شد آزاده سوسن

Page of edition: 80

Strophe: 65

Verse: a دو هفته ماه یک هفته چنان بود

Verse: b که گفتی کان یاقوت روان بود

Strophe: 66

Verse: a زن مغ چون برین کردار باشد

Verse: b به صحبت مرد ازو بیزار باشد

Strophe: 67

Verse: a و گر زن حال ازو دارد نهانی

Verse: b بر او گردد حرام جاودانی

Strophe: 68

Verse: a همی تا ویس بت پیکر چنان بود

Verse: b جهان از دست موبد در فغان بود

Strophe: 69

Verse: a عروس ار چند نغز و با وفا بود

Verse: b عروسی با نهیب و با بلا بود

Strophe: 70

Verse: a کجا داماد نادیده یکی کام

Verse: b جهان بنهاد بر راهش دو صد دام

Strophe: 71

Verse: a ز بس سختی که آمد پیش داماد

Verse: b بشد داماد را دامادی از یاد

Strophe: 72

Verse: a زبس زاری که آمد پیش لشکر

Verse: b همه کس را برون شد شادی از سر

Strophe: 73

Verse: a چراغی بود گفتی سور و پرو

Verse: b برو زد ناگهان بادی به نیرو

Strophe: 74

Verse: a چو شاهنشاه حال ویس بشنود

Verse: b به جان اندر هوای ویس بفزود

Strophe: 75

Verse: a برادر بود او را دو گرامی

Verse: b یکی رامین و دیگری زرد نامی

Strophe: 76

Verse: a شهنشه پیش خواند آن هر دوان را

Verse: b بر ایشان یاد کرد این داستان را

Strophe: 77

Verse: a دل رامین ز گاه کودکی باز

Verse: b هوای ویس را میداشتی راز

Strophe: 78

Verse: a همی پرورد عشق ویس در جان

Verse: b ز مردم کرده حال خویش پنهان

Strophe: 79

Verse: a چو کشتی بود عشقش پژمریده

Verse: b امید از آب و از باران بریده

Page of edition: 81

Strophe: 80

Verse: a چو آمد با برادر سوی گوراب

Verse: b دگر باره شد اندر کشت او آب

Strophe: 81

Verse: a امید ویس عشقش را روان شد

Verse: b هوای پیر در جانش جوان شد

Strophe: 82

Verse: a چو تازه گشت مهر اندر روانش

Verse: b پدید آمد درشتی از زبانش

Strophe: 83

Verse: a در آن هنگام وی را کرد پستی

Verse: b ننود اندر سخن لختی درشتی

Strophe: 84

Verse: a کرا در دل فروزد مهر آتش
Verse: b زبان گرددش در گفتار سر کش

Strophe: 85

Verse: a برون آید زبان بیدل از بند
Verse: b نگوید راز بی کام خداوند

Strophe: 86

Verse: a زبان را دل بود بی شک نگهبان
Verse: b سخن بی دل به دانش گفت نتوان

Strophe: 87

Verse: a مباد آن کس که دارد بی دلی دوست
Verse: b کجا در بی دلی بسیار آهوست

Strophe: 88

Verse: a **چو رامین** را هوا در دل بر آشفست
Verse: b ز روی مهربانی شاه را گفت

Strophe: 89

Verse: a مبر شاها چنین رنج اندرین کار
Verse: b مخور بر **ویس** و بر جستنش تیمار

Strophe: 90

Verse: a کزین کارت به روی آید بسی رنج
Verse: b به بیهوده برافشانی بدی گنج

Strophe: 91

Verse: a چنین تخمی که در شوره فشانی
Verse: b هم از تخم و هم از بر دور مانی

Strophe: 92

Verse: a نه هر گز **ویس** باشد دوستدارت
Verse: b نه هر گز راستی جوید به کارت

Strophe: 93

Verse: a چو گوهر جویی و بسیار پویی
Verse: b نیابی چونکش از معدن نجویی

Strophe: 94

Verse: a چگونه دوستی جویی و پستی
Verse: b ز فرزندی که بابش را بکشتی

Strophe: 95

Verse: a نه بشکوهد ز پیگار و ز لشکر

Verse: b نه بفریید به دینار و به گوهر

Strophe: 96

Verse: a به بسیاری بلا او را بیابی

Verse: b چو یابی با بلای او نتابی

Strophe: 97

Verse: a چو در خانه بود دشمن ترا یار

Verse: b چنان باشد که داری باستین مار

Page of edition: 82

Strophe: 98

Verse: a بتر کاری ترا با ویس آنست

Verse: b که تو پیری و آن دلبر جوانست

Strophe: 99

Verse: a اگر جفتی همی گیری جز او گیر

Verse: b جوان را هم جوان و پیر را پیر

Strophe: 100

Verse: a چنان چون مر ترا باید جوانی

Verse: b مرو را نیز باید همچنانی

Strophe: 101

Verse: a تو دی ماهی و آن دلبر بهارست

Verse: b رسیدن تان به هم دشوار کارست

Strophe: 102

Verse: a و گر بی کام او با او نشینی

Verse: b ز دل در کن کزو شادی نبینی

Strophe: 103

Verse: a همیشه باشی از کرده پشیمان

Verse: b نیابی درد خود را هیچ درمان

Strophe: 104

Verse: a بریدن زو بود پرده دریدن

Verse: b دلت هر گز نتابد زو بریدن

Strophe: 105

Verse: a نه از تیمار او یابی رهایی

Verse: b نه نیز آرام یابی در جدایی

Strophe: 106

Verse: a مثل عشق خوبان همچو دریاست

Verse: b کنار و قعر او هر دو نه پیداست

Strophe: 107

Verse: a اگر خواهی درو آسان توان جست

Verse: b ولیکن گر بخواهی بد توان رست

Strophe: 108

Verse: a تو نیز اکنون همی جویی هوایی

Verse: b که هم فردا شود بر تو بلایی

Strophe: 109

Verse: a درو آسان توانی جستن اکنون

Verse: b ولیکن زو نشاید جست بیرون

Strophe: 110

Verse: a اگر دانی که من میراست گویم

Verse: b ازین گفתי همی سود تو جویم

Strophe: 111

Verse: a ز من بنیوش پند مهربانی

Verse: b چو ننیوشی ترا دارد زیانی

Strophe: 112

Verse: a چو بشنود این سخن موبد ز رامین

Verse: b مرو را تلخ بود این پند شیرین

Strophe: 113

Verse: a چو بیماری بد اندر عشق جانس

Verse: b که شکر تلخ باشد در دهانش

Strophe: 114

Verse: a تنش را گر ز درد آهو نبودی

Verse: b دهانش را شکر شیرین ننودی

Strophe: 115

Verse: a اگر چه پند رامین مهر بر بود

Verse: b شهنته را ز پندش مهر افزود

Strophe: 116

Verse: a دل پر مهر نپذیرد سلامت

Verse: b بیفزاید شنابش را ملامت

Strophe: 117

Verse: a چو دل از دوستی زنگار گیرد

Verse: b هوا از سرزنش بر نار گیرد

Page of edition: 83

Strophe: 118

Verse: a صیچنان کز سال و مه تنین شود مار

Verse: b شود عشق از ملامت صعب و دشخوارص

Strophe: 119

Verse: a ملامت بر جنگ شمشیر تیزست

Verse: b سپر پیشش جگر با او ستیز است

Strophe: 120

Verse: a ستیز آغاز عشق مرد باشد

Verse: b بتفسد زو دل ارچه سرد باشد

Strophe: 121

Verse: a و گر میغی ز گیتی سر برآرد

Verse: b به جای سرزنش زو سنگ بارد

Strophe: 122

Verse: a نترسد عاشق از باران سنگین

Verse: b و گر باشد به جای سنگ ژوپین

Strophe: 123

Verse: a هر آن ازوی ملامت خیسد آهوست

Verse: b مگر از عشق ورزیدن که نیکوست

Strophe: 124

Verse: a به گفتاری که بدگویی بگوید

Verse: b هوا را از دل عاشق نضوید

Strophe: 125

Verse: a چه باشد عشق را بدگوی کژدم

Verse: b هر آنک او نیست عاشق نیست مردم

Strophe: 126

Verse: a چو مهر اندر دل شه بیشتر شد

Verse: b دلش را پند رامین نیشتر شد

Strophe: 127

Verse: a نهانی گفت با دیگر برادر

Verse: b مرا با ویس چاره چیست بنگر

Strophe: 128

Verse: a چه سازم تا بیابم کام خود را

Verse: b بیفزایم به نیکی نام خود را

Strophe: 129

Verse: a اگر نومید از این دژ باز گردم

Verse: b به زشتی در جهان آواز گردم

Strophe: 130

Verse: a برادر گفت شاها چیز بسیار

Verse: b به شهر و بخش و بفریبش به دینار

Strophe: 131

Verse: a به نیکویی امیدش ده فراوان

Verse: b پس آنگاهی به یزدانش بترسان

Strophe: 132

Verse: a بگو با این جهان دیگر جهانست

Verse: b گرفتاری روان را جاودانست

Strophe: 133

Verse: a چه عذر آرد روانت پیش دادار

Verse: b چو در بند گنه باشد گرفتار

Strophe: 134

Verse: a چو گویندت چرا زنهار خوردی

Verse: b چرا بشکستی آن پیمان که کردی

Page of edition: 84

Strophe: 135

Verse: a بمانی شرم زد در پیش داور

Verse: b نبینی هیچ کس را پشت و یاور

Strophe: 136

Verse: a از این گونه سخنها را بیارای

Verse: b به دینار و به دیبایش بیارای

Strophe: 137

Verse: a بدین دو چیز بفریبد شاهان

Verse: b روا باشد که بفریبد ماهان

Strophe: 138

Verse: a بدیند هر دو فریبد مرد هشیار

Verse: b همه کس را به دینار و به گفتار

Chapter: 19

نامه نوشتن موبد نزد شهرو و فریفتن به مال

Strophe: 1

Verse: a شهنشه را خوش آمد پاسخ زرد

Verse: b همانگه نزد شهرو نامه ای کرد

Strophe: 2

Verse: a به نامه در سخنها گفت شیرین

Verse: b به گوهر کرده وی را گوهر آگین

Strophe: 3

Verse: a صفراوان دانش و گفتار زیبا

Verse: b ز شیرینی سخنهای فریباص

Strophe: 4

Verse: a که شهرو راه مینو را مفرموش

Verse: b سخنهایم به گوش دلت بنیوش

Strophe: 5

Verse: a به یاد آور ز شرم جاودانت

Verse: b کجا از دادگر بیند روانت

Strophe: 6

Verse: a به یاد آور ز داور گاه دادار

Verse: b ز هول دوزخ و فرجام کردار

Strophe: 7

Verse: a تو دانی کاین جهان روزی سر آید

Verse: b وزو رفته جهانی دیگر آید

Strophe: 8

Verse: a بدین یک روزه کام این جهانی

Verse: b مخر تیمار و درد جاودانی

Strophe: 9

Verse: a بدین سان پشت بر یزدان مکن پاک

Verse: b مگو بر کام اهریمن سخن پاک

Strophe: 10

Verse: a مباح از جملهء زنهار خواران

Verse: b که یزدان است با زنهار داران

Strophe: 11

Verse: a تو خود دانی که چون کردیم پیوند

Verse: b بران پیوند چون خوردیم سوگند

Strophe: 12

Verse: a نه دشمن کامم اکنون دوست کامم

Verse: b نه ننگم من ترا بر سر که نامم

Strophe: 13

Verse: a چرا از من چنین بیزار گشتی

Verse: b به دل با دشمنانم یار گشتی

Strophe: 14

Verse: a تو این دختر به فر من بزادی

Verse: b چرا اکنون به دیگر جفت دادی

Strophe: 15

Verse: a بدان کز بخت من بود اینکه داماد

Verse: b نگشت از ویس و از پیوند اوشاد

Strophe: 16

Verse: a به جفت من دگر کس چون رسیدی

Verse: b ز داد کردگار این چون سزیدی

Strophe: 17

Verse: a اگر نیکو بیندیشی بدانی

Verse: b که این بودست کار آسمانی

Strophe: 18

Verse: a چو نام بند من بر ویس افتاد

Verse: b ازو شادی نبیند هیچ دامد

Strophe: 19

Verse: a تو این پیوند نو را باد می دار
Verse: b همیدون دل از آن پیوند بردار

Strophe: 20

Verse: a به من ده ماه پیکر دخترت را
Verse: b ز کین من رها کن کضورت را

Strophe: 21

Verse: a به هر خونی که ما ریزیم ایدر
Verse: b گرفتاری ترا باشد در آن سر

Strophe: 22

Verse: a اگر یاور نه ای با دیو دژ خیم
Verse: b ز یزدان هیچ هست ار در دلت بیم

Page of edition: 86

Strophe: 23

Verse: a همان بهتر که این کینه ببری
Verse: b جهانی را به یک زن باز خری

Strophe: 24

Verse: a و گر نه بوم ماه از کین شود پست
Verse: b تو آنکه چون توانی زین گنه رست

Strophe: 25

Verse: a به نادانی مدان این کینه را خرد
Verse: b که کس کین چنین را خرد نشمرد

Strophe: 26

Verse: a و گر زین کین به مهر من گرای
Verse: b کنم در دست و **ویرو** پادشایی

Strophe: 27

Verse: a سپارم پاک وی را دستگاهم
Verse: b بود مهتر سپهبد بر سپاهم

Strophe: 28

Verse: a تو باشی نیز بانو در **کهستان**
Verse: b چو باشد **ویس** بانو در **خراسان**

Strophe: 29

Verse: a اگر ماندست لختی زندگانی
Verse: b گذاریمش به ناز و شادمانی

Strophe: 30

Verse: a جهان از دست ما آسوده باشد

Verse: b ز پرخاش و ستم پالوده باشد

Strophe: 31

Verse: a چو گیتی را به آسانی توان خورد

Verse: b چه باید با همه کس دشمنی کرد

Strophe: 32

Verse: a چو شاهنشاه از این نامه پرداخت

Verse: b خزینه از گهر و ز گنج پرداخت

Strophe: 33

Verse: a به شهرو خواسته چندان فرستاد

Verse: b که نتوان کرد آن در دفتری یاد

Strophe: 34

Verse: a صد اشتر بود با مهر و عماری

Verse: b دگر پانصد ستر بودند باری

Strophe: 35

Verse: a همیدون پانصد اشتر بود پر بار

Verse: b بر ایشان بارها از جامه شهوار

Strophe: 36

Verse: a صد اسپ تازی و سیصد نخاره

Verse: b ز گوهر همچو گردون پر ستاره

Strophe: 37

Verse: a دو صد سرو روان از چین و خلخ

Verse: b بنفشه زلف و سنبل جعد و گلرخ

Strophe: 38

Verse: a به بالا هر یکی چون سرو سیمین

Verse: b برو بارنده هفتورنگ و پروین

Strophe: 39

Verse: a کمرها بر میان از گوهر ناب

Verse: b به سر تاج زرّو درّ خوشاب

Verse: a بهاری بود ازان هر دلستانی

Verse: b ز رخسارش بدو در گلستانی

Strophe: 41

Verse: a همه با یار و با طوق زرین

Verse: b سراسر چون دهن شان گوهر آگین

Strophe: 42

Verse: a دو صد زرینه افسر بود دیگر

Verse: b همان صد درج زرین پر ز گوهر

Strophe: 43

Verse: a بلورین بود و زرین هفتصد جام

Verse: b به سان ماه با زهره گه بام

Strophe: 44

Verse: a دگر دیبای رومی بیست خروار

Verse: b به گونه همچو نو بشکفته گلنار

Strophe: 45

Verse: a جز این بسیار چیز گونه گون بود

Verse: b کجا از وصف و اندازه برون بود

Strophe: 46

Verse: a تو گفתי در جهان گوهر نماندست

Verse: b که نه موبد به شهرو برفشان دست

Strophe: 47

Verse: a چو شهرو دید چندین گونه گون بار

Verse: b چه از گوهر چه از دیا و دینار

Strophe: 48

Verse: a ز بس نعمت چو مستان گشت بیهوش

Verse: b پسر را کرد و دختر را فراموش

Strophe: 49

Verse: a ز یزدان نیز آمد در دلش بیم

Verse: b دلش زان نامه شد گفתי به دو نیم

Strophe: 50

Verse: a چو گردون دیو شب را بند بگشاد

Verse: b پس آنکه ماه تابان را بدو داد

Strophe: 51

Verse: a بران دذ نیز شهرو همچنان کرد

Verse: b بیامخت آنچه برج آسمان کرد

Strophe: 52

Verse: a کجا در گاه دذ بر شاه بگشاد

Verse: b به دز در شد هم آنگه شاه دلشاد

Strophe: 53

Verse: a شیی تاریک و آلوده به قطران

Verse: b سیاه و سهمگین چون روز هجران

Page of edition: 88

Strophe: 54

Verse: a به روی چرخ بر چون تودهء نیل

Verse: b به روی خاک بر چون رای بر پیل

Strophe: 55

Verse: a سیه چون انده و نازان چو امید

Verse: b فرو هشته چو پرده پیش خورشید

Strophe: 56

Verse: a تو گفتی شب به مغرب کننده بد چاه

Verse: b به چاه افتاده ماه از چراغ ناگاه

Strophe: 57

Verse: a هوا بر سوک او جامه سیه کرد

Verse: b سپهر از هر سوی جمع سپه کرد

Strophe: 58

Verse: a سیه را سوی مغرب برد هنوار

Verse: b که آنجا بود در چه مانده سالار

Strophe: 59

Verse: a سپاه آسمان اندر راواراؤ

Verse: b شب آسوده به سان کام خسرو

Strophe: 60

Verse: a به سان چرخ از رق چترش از بر

Verse: b نگاریده همه چترش به گوهر

Strophe: 61

Verse: a درنگی گشته و ایمن نشسته

Verse: b طناب خیمه را بر کوه بسته

Strophe: 62

Verse: a مه و خورشید هر دو رخ نهفته

Verse: b به سان عاشق و معضوق خفته

Strophe: 63

Verse: a ستاره هریکی بر جای مانده

Verse: b چو مروارید در مینا نشانده

Strophe: 64

Verse: a فلک چون آهنین دیوار گشته

Verse: b ستاره از روش بیزار گشته

Strophe: 65

Verse: a حمل با ثور کرده روی درروی

Verse: b ز شیر آسمانی یافته بوی

Strophe: 66

Verse: a ز بیم شیر مانده هر دو برجای

Verse: b برفته روشنان از دست و از پای

Strophe: 67

Verse: a دو پیکر باز چون دو یار در خواب

Verse: b به یکدیگر بیچیده چو دولاب

Strophe: 68

Verse: a به پای هردوان در خفته خرچنگ

Verse: b تو گفتی بی روان گشسته و بی چنگ

Strophe: 69

Verse: a اسد در پیش خرچنگ ایستاده

Verse: b کمان کردار دم بر سر نهاده

Strophe: 70

Verse: a چو عاشق کرده خونین هر دودیده

Verse: b ز فر بگشاده چون نار کفیده

Strophe: 71

Verse: a زن دوشیزه را دو خوشه در دست

Verse: b ز سستی مانده بر <یک> جای چون مست

Strophe: 72

Verse: a ترازو را همه رشته گسست
Verse: b دو پله مانده و شاهین شکست

Page of edition: 89

Strophe: 73

Verse: a در آورده به هم کژدم سر و دم
Verse: b ز سستی همچو سرما خورده مردم

Strophe: 74

Verse: a کمان ور را کمان در چنگ مانده
Verse: b دو پای آزرده دست از جنگ مانده

Strophe: 75

Verse: a بزده از تیر او ایمن بخفته
Verse: b میان سبزه و لاله نهفته

Strophe: 76

Verse: a ز ناگه بر بزه تیری گشاده
Verse: b بزه خسته ز تیرش اوفتاده

Strophe: 77

Verse: a فتاده آب کش را دلو در چاه
Verse: b بمانده آبکش خیره چو گمراه

Strophe: 78

Verse: a بمانده ماهی از رفتن به ناکام
Verse: b تو گفתי ماهی است افتاده در دام

Strophe: 79

Verse: a فلک هر ساعتی سازی گرفتی
Verse: b بر آوردی دگر گونه شگفتی

Strophe: 80

Verse: a مشعبدوار چابک دست بودی
Verse: b عجایبهای گوناگون ننودی

Strophe: 81

Verse: a ز بس صورت که پیدا کرد و بننود
Verse: b تو گفתי چراغ آن شب بوالعجب بود

Strophe: 82

Verse: a ننود اندر شمال خویش تنین
Verse: b به گرد قطب دنبالش چو پرچین

Strophe: 83

Verse: a غنوده از پس او خرس مهتر
Verse: b چو بچه پیش او از خرس کهتر

Strophe: 84

Verse: a زنی دیگر به زنجیری بسته
Verse: b به پیشش مرد بر زانو نشسته

Strophe: 85

Verse: a برابر کرگسی پر بر گشاده
Verse: b دو پای خویش بر تیری نهاده

Strophe: 86

Verse: a جوانمردی به سان پاسبانی
Verse: b به دست امدرش زرین طشت و خوانی

Strophe: 87

Verse: a دو ماهی راست چون دو خیک پر باد
Verse: b یکی بط گردنش چون سرو آزاد

Strophe: 88

Verse: a یکی بی اسپ هنواره عنان دار
Verse: b یکی دیگر چو مار افسای با مار

Strophe: 89

Verse: a یکی بر کرسی سیمین نشسته
Verse: b ستوری پیش او از بند رسته

Page of edition: 90

Strophe: 90

Verse: a یکی بر کف سر دیوی نهاده
Verse: b کله داری به پیشش ایستاده

Strophe: 91

Verse: a ننود اندر جنوبش تیره جویی
Verse: b زبس پیچ و شکن چون جعدمویی

Strophe: 92

Verse: a به نزد جوی خرگوشی گرازان
Verse: b دو سگ در جستن خرگوش تازان

Strophe: 93

Verse: a ز بند آن هر دو سگ را بر گشاده

Verse: b کمرداری چو شاهی ایستاده

Strophe: 94

Verse: a یکی کشتی پر از رخشنده گوهر

Verse: b مرو را کرده از یاقوت لنگر

Strophe: 95

Verse: a چو شاخ خیزران باریک ماری

Verse: b کلاغی در میان مرغزاری

Strophe: 96

Verse: a نهاده پیش او زرین پیاله

Verse: b به جای می درو افکنده ژاله

Strophe: 97

Verse: a پر از اخگر یکی سیمینه مجمر

Verse: b پر از گوهر یکی شاهانه افسر

Strophe: 98

Verse: a یکی پیکر به سان ماهی شیم

Verse: b پیشیزه بر تنش چون کوب سيب

Strophe: 99

Verse: a یکی استور مردم را خمانا

Verse: b شکفته بر تنش فلهای زیبا

Strophe: 100

Verse: a تو پنداری بیاشفتست چون مست

Verse: b گرفته دست شیری را به دودست

Strophe: 101

Verse: a یکی صورت چو مرغی بی پرو بال

Verse: b چو طاووسی مرو را خوب دنبال

Strophe: 102

Verse: a ز مشرق بر کشیده طالع بد

Verse: b بدان تا بد بود پیوند موبد

Strophe: 103

Verse: a به هم گرد آمده خورشید با ماه

Verse: b چو دستوری که گوید راز با شاه

Strophe: 104

Verse: a رفیق هردو گشته تیر و کیوان

Verse: b چهارم چرخ طالع جای ایشان

Strophe: 105

Verse: a به هفتم خانه طالع را برابر

Verse: b ذنب انباز بهرام ستمگر

Strophe: 106

Verse: a میان هردوان درمانده ناهید

Verse: b ز کردار همایون گشته نومید

Strophe: 107

Verse: a نبود از داد جویان هیچ کس یار

Verse: b که فرخ بود پیوندش بدن کار

Page of edition: 91

Strophe: 108

Verse: a بدین طالع شهنشه ویس را دید

Verse: b ندید از جفت خود آن کش پسندید

Strophe: 109

Verse: a چو در دز رفت شاهنشاه موبد

Verse: b به ایدون وقت وایدون طالع بد

Strophe: 110

Verse: a فراوان جست ویس دلستان را

Verse: b ندید آن نو شکفت بوستان را

Strophe: 111

Verse: a ولیکن نور پیشانی و رویش

Verse: b همیدون بوی زلف مشکبویش

Strophe: 112

Verse: a شهنشه را از آن دلبر خبر داد

Verse: b که مشکین بود خاک و عنبرین باد

Strophe: 113

Verse: a همی شد تا به پیش او شهنشه

Verse: b بلورین دست او بگرفت ناگاه

Strophe: 114

Verse: a کشان از دز به لشکر گاه بردش

Verse: b به نزدیکان و جانداران سپردش

Strophe: 115

Verse: a نشاندنش همنگه در عماری

Verse: b رماری گشت ازو باغ بهاری

Strophe: 116

Verse: a به گردش خادمان و نامداران

Verse: b گزیده ویزگان و جانسپاران

Strophe: 117

Verse: a همانگه نای رویین در دمیدند

Verse: b سر پیکر به دو پیکر کشیدند

Strophe: 118

Verse: a همان ساعت به راه افتاد خسرو

Verse: b برابر گشت با باد سبکرو

Strophe: 119

Verse: a شتابان روز و شب در راه تازان

Verse: b به روی دلبر خودگشته نازان

Strophe: 120

Verse: a چنان شیری که بیند گور بسیار

Verse: b و یا مفلس که یابد گنج شهوار

Strophe: 121

Verse: a اگر خرم بد از دلبر سزا بود

Verse: b که صیدش بهتر از ماه سما بود

Strophe: 122

Verse: a روا بود ار کشید از بهر او رنج

Verse: b که ناگه یافت از خوبی یکی گنج

Strophe: 123

Verse: a درو یا قوت خندان و سخنگوی

Verse: b چو سیم ناب رخشان و سمن بوی

Page of edition: 92

Chapter: 20

آگاهی یافتن و **برو** از بردن شاه **ویس** را

Strophe: 1

Verse: a چو ویرو از شهنشاه آگاهی یافت

Verse: b ز تارام باز گشت و تیره بشتافت

Strophe: 2

Verse: a چو او آمد شهنشه بود رفته

Verse: b به چاره ماهرویش را گرفته

Strophe: 3

Verse: a هزاران گوهر زیبا سپرده

Verse: b به جای او یکی گوهر ببرده

Strophe: 4

Verse: a بخورده با پسر زنهار شهرو

Verse: b نهاده آتش اندر جان ویرو

Strophe: 5

Verse: a دل ویرو پر از پیکان تیمار

Verse: b هم از مادر هم از خواهر بآزار

Strophe: 6

Verse: a هم از باغ وفا رفته بهارش

Verse: b هم از کاخ صفا رفته نگارش

Strophe: 7

Verse: a حصارش درج و در افتاده از درج

Verse: b کنارش برج و ماه افتاده از برج

Strophe: 8

Verse: a چو کان سیم بود از ویس جانش

Verse: b قصا پرداخته از سیم کانش

Strophe: 9

Verse: a اگر چه کان سیمین بی گهر شد

Verse: b ز گوهر چشم او کان دگر شد

Strophe: 10

Verse: a دل ویرو ز هجران بود نالان

Verse: b دل موبد ز جانان بود بالان

Strophe: 11

Verse: a گهی ارید چشمش بر گل زرد

Verse: b گهی نالید جانش از غم و درد

Strophe: 12

Verse: a چنان بگسست غم رنگ از رخانش

Verse: b که گفتم از تنش بگسست جانش

Strophe: 13

Verse: a جدایی پردهء صبرش بدرید

Verse: b ز مغزش هوش چون مرغی بپرید

Page of edition: 93

Strophe: 14

Verse: a بسی نفرید بر گشت زمانه

Verse: b که کردش تیر هجران را نشانه

Strophe: 15

Verse: a ازو بستند نیازی دلبرش را

Verse: b به خاک افگند ناگه اخترش را

Strophe: 16

Verse: a ولیکن گر چه با **ویرو** جفا کرد

Verse: b بدان کردار با **موید** وفا کرد

Strophe: 17

Verse: a ازو بستند دلارام و بدو داد

Verse: b یکی بیداد برد از وی یکی داد

Strophe: 18

Verse: a یکی را خانهء شادی کشفته

Verse: b یکی را باغ پیروزی شکفته

Strophe: 19

Verse: a یکی را سنگ بر دل خاک بر سر

Verse: b یکی را جام بر کف دوست در بر

Chapter: 21

دیدن **رامین ویس** را و عاشق شدن بر وی

Strophe: 1

Verse: a چو روشن گشت شه را چشم امید

Verse: b ز پستای **خراسان** برد خورشید

Strophe: 2

Verse: a به راه اندر همی شد خرم و شاد

Verse: b جفاهای جهانش رفته از یاد

Strophe: 3

Verse: a صز روی ویس بت پیکر عماری

Verse: b به راه اندر چو پر گوهر سماری ص

Strophe: 4

Verse: a چو بادی بر عماری بر گذشتی

Verse: b جهان از بوی او خوش بوی گشتی

Strophe: 5

Verse: a تو گفتی آن عماری گنبدی بود

Verse: b ز موی ویس یکسر عنبر آلود

Strophe: 6

Verse: a نگاریده بدو در آفتابی

Verse: b فرو هشته برو زرین نقابی

Strophe: 7

Verse: a گهی تابنده از وی زهره و ماه

Verse: b گهی بارنده مشک سوده بر راه

Strophe: 8

Verse: a گهی کرده درو خوبی گل افشان

Verse: b زنخدان گوی کرده زلف چوگان

Page of edition: 94

Strophe: 9

Verse: a عماری بود چون فردوس یزدان

Verse: b عماری دار او فرخنده رصوان

Strophe: 10

Verse: a چو تنگ آمد قصای آسمانی

Verse: b که بر رامین سر آید شادمانی

Strophe: 11

Verse: a ز عشق اندر دلش آتش فروزد

Verse: b بر آتش عقل و صبرش را بسوزد

Strophe: 12

Verse: a بر آمد تند باد نوبهاری
Verse: b یکایک پرده بر بود از عماری

Strophe: 13

Verse: a تو گفתי کز نیام آهخته شد تیغ
Verse: b و یا خورشید بیرون آمد از میغ

Strophe: 14

Verse: a رخ ویسه پدید آمد ز پرده
Verse: b دل رامین شد از دیدنش برده

Strophe: 15

Verse: a تو گفתי جادوی چهره ننودش
Verse: b به یک دیدر جان از تن ربودش

Strophe: 16

Verse: a اگر پیکان زهر آلود بودی
Verse: b نه زخم بدین سان زود بودی

Strophe: 17

Verse: a کجا چون دید رامین روی آن ماه
Verse: b تو گفתי خورد بر دل تیر ناگاه

Strophe: 18

Verse: a ز پشت اسپ که پیکر بیفتاد
Verse: b چو برگی کز درختش بگند باد

Strophe: 19

Verse: a گرفته زاتش دل مغز سرجوش
Verse: b هم از تن دل رمین هم ز سر هوش

Strophe: 20

Verse: a ز راه دیده شد عشقش فرو دل
Verse: b ازان بسته به یک دیدار ازو دل

Strophe: 21

Verse: a درخت عاشقی رست از روانش
Verse: b ولیکن کشت روشن دیدگانش

Strophe: 22

Verse: a مگر زان کشت او را دید در جان
Verse: b که او را زود آرد بار مرجان

Strophe: 23

- Verse: a زمانی همچنان بود اوفتاده
Verse: b چو مست مست بی حد خورده باده

Strophe: 24

- Verse: a رخ گلگونش گشته ز عفران گون
Verse: b لب میگونش گشته آسمان گون

Strophe: 25

- Verse: a ز رویش رفته رنگ زندگانی
Verse: b برو پیدا نشان مهربانی

Strophe: 26

- Verse: a دلبران هم سوار و هم پیاده
Verse: b ز لشکر گرد رامین ایستاده

Page of edition: 95

Strophe: 27

- Verse: a به دردش کرده خون آلود دیده
Verse: b امید از جان شیرینش بریده

Strophe: 28

- Verse: a ندانست ایچ کس کاورا چه بودست
Verse: b چه بدیدست و چه رنج آست

Strophe: 29

- Verse: a به دردش هر کسی خسته جگر بود
Verse: b به زاری هر که دیدش زو بتر بود

Strophe: 30

- Verse: a زبان بسته رگ از دیده گشاده
Verse: b نهیب عاشقی در دل فتاده

Strophe: 31

- Verse: a چو لختی هوش باز آمد به جانش
Verse: b ز گوهر چون صدف شد دیدگانش

Strophe: 32

- Verse: a دو دست خویش بر دیده بمالید
Verse: b ز شرم مردمان دیگر ننالید

Strophe: 33

- Verse: a چنان آمد گمان هر خردمند

Verse: b که او را باد صرع از پای افگند

Strophe: 34

Verse: a چو بر باره نشست آزاده رامین

Verse: b ز بس غم تلخ بودش جان شیرین

Strophe: 35

Verse: a به راه اندر همی شد همچو گمراه

Verse: b چو دیوانه ز حال خود نه آگاه

Strophe: 36

Verse: a دل اندر پنجهء ابلیس مانده

Verse: b دو چشمش سوی مهد ویس مانده

Strophe: 37

Verse: a چو آن دزدی که دارد چشم یکسر

Verse: b بدان جایی که باشد درج گوهر

Strophe: 38

Verse: a همی گفتی چه بودی گر دگر راه

Verse: b ننودی بشت نیکم روی آن ماه

Strophe: 39

Verse: a چه بودی گر دگر ره باد بودی

Verse: b ز روی ویس پرده در ربودی

Strophe: 40

Verse: a چه بودی گر یکی آهم شنیدی

Verse: b نهان از پرده رویم را بدیدی

Strophe: 41

Verse: a شدی رحمش به دل از روی زردم

Verse: b ببخضودی برین تیمار و دردم

Strophe: 42

Verse: a چه بودی گر به راه اندر ازین پس

Verse: b عماری دار او من بودمی بس

Strophe: 43

Verse: a صچه بودی گر کسی دستم گرفتی

Verse: b یکایک حال من با او بگفتی ص

Strophe: 44

Verse: a چه بودی گر کسی مردی بکردی

Verse: b درود من بدان بت روی بردی

Page of edition: 96

Strophe: 45

Verse: a چه بودی گر مرا در خواب دیدی

Verse: b دو چشم من پر از خوناب دیدی

Strophe: 46

Verse: a دل سنگینش لختی نرم گشتی

Verse: b به تاب مهربانی گرم گشتی

Strophe: 47

Verse: a چه بودی گر شدی او نیز چون من

Verse: b ز مهر دوستان به کام دشمن

Strophe: 48

Verse: a مگر چون حسرت عشق آی

Verse: b چنین جبار و گردنکش نبودی

Strophe: 49

Verse: a گهی رامین چنین اندیشه کردی

Verse: b گهی با دل صبوری پیشه کردی

Strophe: 50

Verse: a گهی در چاه و سواس او فتادی

Verse: b گهی دل را به دانش پند دادی

Strophe: 51

Verse: a الا ای دل چه بودت چند گویی

Verse: b وزین اندیشهء باطل چه جویی

Strophe: 52

Verse: a تو پیچان گشته ای در عشق آن ماه

Verse: b خود او را نیست از حال تو آگاه

Strophe: 53

Verse: a چرا داری به وصل ویس امید

Verse: b که هر گز کس نیابد وصل خورشید

Strophe: 54

Verse: a چرا چون ابلهان امید داری

Verse: b بدان کت نیست زو امیدواری

Strophe: 55

Verse: a تو همچون تشنگان جویای آبی

Verse: b ولیکن در بیابان با سرابی

Strophe: 56

Verse: a بیخشاید بر تو کردگارت

Verse: b که بس دشوار و آشفته ست کارت

Strophe: 57

Verse: a چو رامین شد به بند مهر بسته

Verse: b امید اندر دل خسته شکسته

Strophe: 58

Verse: a نه کام خویش جستن می توانست

Verse: b نه جز صبر ایچ راه چاره دانست

Strophe: 59

Verse: a به راه اندر همی شد با دلارام

Verse: b به همراهیش دل بنهاده ناکام

Strophe: 60

Verse: a ز همراهی جزین سودی ندیدی

Verse: b که بودی آن سمن عارض شنیدی

Strophe: 61

Verse: a چو جانش روز و شب در بند بودی

Verse: b به بودی مهد او خرسند بودی

Strophe: 62

Verse: a ز عاشق زارتر زاری نباشد

Verse: b ز کار او بتر کاری نباشد

Page of edition: 97

Strophe: 63

Verse: a کسی را کش تبی باشد بپرسند

Verse: b وز آن مایه تبش بر وی بترسند

Strophe: 64

Verse: a دل عاشق در آتش سال تا سال

Verse: b نپرسد ایچ کس وی را ازان حال

Strophe: 65

- Verse: a خردمندا ستم باشد ازین بیش
Verse: b که عشق را همی عشق آورد پیش

Strophe: 66

- Verse: a سزد گر دل بر آن مردم بسوزد
Verse: b که عشق اندر دلش آتش فروزد

Strophe: 67

- Verse: a بس است این درد عاشق را که هنوار
Verse: b بود با درد عشق و حسرت یار

Strophe: 68

- Verse: a همی بایدش درد دل نهفتن
Verse: b نیارد راز خود با کس بگفتن

Strophe: 69

- Verse: a چنان چون بود مهر افزای رامین
Verse: b چو کبگ خسته دل درچنگ شاهین

Strophe: 70

- Verse: a نه مرده بود یکباره نه زنده
Verse: b میان این و آن شخصی رونده

Strophe: 71

- Verse: a ز سیمین کوه او مانده نشانی
Verse: b ز سروین قدّ او مانده کمانی

Strophe: 72

- Verse: a بدین زاری که گفتم راه بگذاشت
Verse: b سراسر راه خود را چاه پنداشت

Chapter: 22

رسیدن شاه موید به **مرو** با **ویس** و جشن عروسی

Strophe: 1

- Verse: a چو در **مرو** گزین شد شاه شاهان
Verse: b عدیل شاه شاهان ماه ماهان

Strophe: 2

- Verse: a به **مرو** اندر هزار آذین بیستند
Verse: b پری رویان بر آذینها نشستند

Strophe: 3

Verse: a مهانش گوهر و عنبر فشاندند

Verse: b کههانش فندق و شکر فشاندند

Strophe: 4

Verse: a غبارش برهوا خود عنبرین بود

Verse: b چو ریگ اندر زمینش گوهرین بود

Strophe: 5

Verse: a جهان را خود همان روزی شمردند

Verse: b به جای خاک سیم و زر سپردند

Page of edition: 98

Strophe: 6

Verse: a بهشت آن روز مرو شاهجان بود

Verse: b بدو در گلستان گوهر فشان بود

Strophe: 7

Verse: a ز بس بر بامها از روی گل فام

Verse: b همی تابید صد زهره زهره بام

Strophe: 8

Verse: a ز بس رامشگران و رود سازان

Verse: b ز بس سیمین بران و دلنوازان

Strophe: 9

Verse: a به دل آفت همی آمد ز دیدن

Verse: b به جان خویشی و شادی از شنیدن

Strophe: 10

Verse: a چو در شهر این نشاط گونه گون بود

Verse: b سرای شاه خود دانی که چون بود

Strophe: 11

Verse: a ز بس زیور چو گنج شایگان بود

Verse: b ز بس اختر چو چرخ آسمان بود

Strophe: 12

Verse: a صز بس نقش وشی چون شوشتر بود

Verse: b ز بس سرو چون غاتفر بودص

Strophe: 13

Verse: a سرایی از فراخی چون جهانی

Verse: b بلند ایوان او چون آسمانی

Strophe: 14

Verse: a ستورش بود گفتی پشت ایوان

Verse: b کجا بودش سر اندر تیر و کیوان

Strophe: 15

Verse: a در و دیوار و بوم و آستانه

Verse: b نگاریده به نقش چینبانه

Strophe: 16

Verse: a ز خوبی همچو بخت نیک روزان

Verse: b ز زیبایی چو روی دل فروزان

Strophe: 17

Verse: a چو بخت شه شکفته بوستانش

Verse: b چو روی ویس خندان گلستانش

Strophe: 18

Verse: a شه شاهان به فیروزی نشسته

Verse: b دل از غم پاک همچون سیم شسته

Strophe: 19

Verse: a ز لشکر مهتران و نامداران

Verse: b برو بارنده سیم و زر چو باران

Strophe: 20

Verse: a یکایک با نثاری آمده پیش

Verse: b چو کوهی تودهء گوهر زده پیش

Strophe: 21

Verse: a همی کرد و همی خورد و همی داد

Verse: b بکن وانگه خور و ده تا بود داد

Strophe: 22

Verse: a نشسته ویس بانو در شبستان

Verse: b شبستان زو شده همچون گلستان

Page of edition: 99

Strophe: 23

Verse: a شه شاهان نشسته شاد و خرم

Verse: b ولیکن ویس بنشسته به ماتم

Strophe: 24

Verse: a به زاری روز و شب چون ابر گریان

Verse: b همه دلها به دردش گشته بریان

Strophe: 25

Verse: a گهی بگریستی بر یاد شهر و

Verse: b گهی ناله زدی بر درد و ویر و

Strophe: 26

Verse: a گهی خاموش خون از دیده راندی

Verse: b گهی چون بیدلان فریاد خواندی

Strophe: 27

Verse: a نه لب را بر سخن گفتن گشادی

Verse: b نه مر گوینده را پاسخ بدادی

Strophe: 28

Verse: a تو گفتی در رسیدی هر زمانی

Verse: b از آنده جان او را کاروانی

Strophe: 29

Verse: a تنش همچون قصب خیزران گشت

Verse: b به رنگ و گونه همچون زعفران گشت

Strophe: 30

Verse: a زنان سرکشان و نامداران

Verse: b بگرد و بس همچون سو کواران

Strophe: 31

Verse: a بسی لابه برو کردند و خواهش

Verse: b دریغ و درد او نگرفت کاهش

Strophe: 32

Verse: a هر آن گاهی که موبد را بدیدی

Verse: b به جای جامه تن را بر دریدی

Strophe: 33

Verse: a نه گفتاری که او گفتی شنودی

Verse: b نه روی خوب خود او را ننودی

Strophe: 34

Verse: a نگارین روی در دیوار کردی

Verse: b به رخ بر دیده را خونبار کردی

Strophe: 35

Verse: a چنین بود او چه در **مرو** و چه در راه

Verse: b ازو خرم نشد روزی شهنشاه

Strophe: 36

Verse: a چو باغی بود روی **ویس** خرم

Verse: b ولیکن باغ را در بسته مهکم

Chapter: 23

آگاهی یافتن دایه از کار **ویس** و رفتن به **مرو**

Strophe: 1

Verse: a چو دایه شد ز کار **ویس** آگاه

Verse: b که چون آواره برد او را شهنشاه

Page of edition: 100

Strophe: 2

Verse: a جهان تریک شد بردیدگانش

Verse: b تو گفتی دود شد در مغز جانش

Strophe: 3

Verse: a بجز گریه نبودش هیچ کاری

Verse: b بجز **موید** نبودش هیچ چاری

Strophe: 4

Verse: a به گریه دشتهها را کرد **جیحون**

Verse: b به **موید** کوهها را کرد هامون

Strophe: 5

Verse: a همی گفت ای دو هفته ماه تابان

Verse: b بتان ماهان شده تو ماه ماهان

Strophe: 6

Verse: a چه کین دارد به جای تو زمانه

Verse: b که کردت در همه عالم فسانه

Strophe: 7

Verse: a هنوز از شیر آلوده دهانت

Verse: b بشد در هر دهانی داستانت

Strophe: 8

Verse: a نرسته نار دو پستانت از بر

Verse: b هوای تو برست از هفت کضور

Strophe: 9

Verse: a تو خود کوچک چرا نامت بزرگست

Verse: b تو خود آهو چرا عشق تو گرگست

Strophe: 10

Verse: a ترا سال اندک و جوینده بسیار

Verse: b تو بی غدر هوادارانت غدار

Strophe: 11

Verse: a ترا از خان و مان آواره کردند

Verse: b مرا بی دختر و بی چاره کردند

Strophe: 12

Verse: a ترا از خویش خود بیگانه کردند

Verse: b مرا بی دختر و بی خانه کردند

Strophe: 13

Verse: a ترا کردند بهواره ز شهرت

Verse: b مرا کردند آواره ز بهرت

Strophe: 14

Verse: a سترا از شهر خود بیگانه کردند

Verse: b مرا در شهر خود دیوانه کردندص

Strophe: 15

Verse: a مرا دیدار تو ایزد چو جان کرد

Verse: b ابی جان زندگانی چون توان کرس

Strophe: 16

Verse: a مبادا در جهان از من نشانی

Verse: b اگر بی تو بخوایم زندگانی

Strophe: 17

Verse: a پس آنکه سی جمازه ساخت راهی

Verse: b بریشان گونه گونه ساز شاهی

Strophe: 18

Verse: a ببرد از بهر دختر هر چه بایست

Verse: b یکایک آنچه شاهان را بشایست

Strophe: 19

Verse: a به یک هفته به **مرو** شاهجان شد

Verse: b تن بیجان تو گفתי نزد چان شد

Page of edition: 101

Strophe: 20

Verse: a **چو ویس** خسته دل را دید دایه

Verse: b ز شادی گشت جانش نیک مایه

Strophe: 21

Verse: a میان خاک و خاکستر نشسته

Verse: b شخوده لاله و سنبل گسسته

Strophe: 22

Verse: a به حال زار گریان بر جوانی

Verse: b بریده دل ز جان و زندگانی

Strophe: 23

Verse: a شده نالان و گریان بر تن خویش

Verse: b فگنده سر چو بوتیمار در پیش

Strophe: 24

Verse: a گهی خاک زمین بر سر همی بیخت

Verse: b گهی خون مژه بر بر همی ریخت

Strophe: 25

Verse: a رخانش همچو تیغ زنگ خورده

Verse: b به ناخن سر بسر افگار کرده

Strophe: 26

Verse: a دلش تنگ آمده همچون دهانش

Verse: b تنش لاغر شده همچون میانش

Strophe: 27

Verse: a **چو دایه** دید وی را زار و گریان

Verse: b دلش بر آتش غم گشت بریان

Strophe: 28

Verse: a بدو گفت ای گرنامه‌ی نیازی

Verse: b چرا جان در تباهی میگذاری

Strophe: 29

Verse: a چه پردازی تن از خونی که جانست

Verse: b چه ریزی آنکه جان را زو زیانست

Strophe: 30

Verse: a توی چشم سرم را روشنایی

Verse: b توی با بخت نیکم آشنایی

Strophe: 31

Verse: a ترا جز نیکی و شادی نخواهم

Verse: b هم از تو بر تو بیدادی نخواهم

Strophe: 32

Verse: a مکن ماها چنین با بخت مستیز

Verse: b چو بستیزی بدین سان سخت مستیز

Strophe: 33

Verse: a که آید زین دریغ و زارواری

Verse: b رخت را زشتی و تن را نزاری

Strophe: 34

Verse: a رتا در دست موبد داد مادر

Verse: b پس آنکه از پست نامد برادر

Strophe: 35

Verse: a کنون در دست شاه کامرانی

Verse: b مرو را همبر و جان و جهانی

Strophe: 36

Verse: a برو دل خوش کن و او را میازار

Verse: b که نازارد شهان را هیچ هشیار

Strophe: 37

Verse: a اگر چه شاه و شهزدست ربرو

Verse: b به چاه و فادشاهی نیست چون او

Strophe: 38

Verse: a در می گر چه از دست فتادست

Verse: b یکی گوهر خدایت باز دادست

Strophe: 39

Verse: a برادر گر نبودت پشت و یاور

Verse: b پست پشت ایزد و اقبال یاور

Strophe: 40

Verse: a و گر پیوند **ویرو** با تو بشکست

Verse: b جهاندار یچنین با تو بیوست

Strophe: 41

Verse: a فلک بستند ز تو یک سیب سیمین

Verse: b به جای آن ترنجی داد زرین

Strophe: 42

Verse: a دری بست و دو در همبرش بگشاد

Verse: b چراغی برد و شمعی باز بنهاد

Strophe: 43

Verse: a نکرد آن بد به جای تو زمانه

Verse: b که جویی گریه را چندین بهانه

Strophe: 44

Verse: a نباید ناسپاسی کرد زین سان

Verse: b که زود از از کار خودگردی پشیمان

Strophe: 45

Verse: a ترا امروز روز شاد خواریست

Verse: b نه روز غمگینی و سو کواریست

Strophe: 46

Verse: a اگر فرمانبری بر خیزی از خاک

Verse: b بیوشی خسروانی جامهء پاک

Strophe: 47

Verse: a نهی بر فرق مشکین تاخ زرین

Verse: b بیارایی مه رخ را به پروین

Strophe: 48

Verse: a به قد از تخت سروی بر جهانی

Verse: b به روی از کاخ باغی بشکفاکی

Strophe: 49

Verse: a ز گلگون رخ گل خوبی بیاری

Verse: b به میگون لب می نوشی گساری

Strophe: 50

Verse: a به غمزه جان ستانی دل ربایی

Verse: b به بوسه جان فزایی دل گشایی

Strophe: 51

Verse: a به شاب روزآوری از لاله گونروی

Verse: b چو شب آری به روز از عنبرین موی

Strophe: 52

Verse: a دهی خورشید را از چهره تصویر

Verse: b نهی بر جادوان از زلف زنجیر

Strophe: 53

Verse: a به خنده کم کنی مقدار شکر

Verse: b به گیسو بشکنی بازار عنبر

Strophe: 54

Verse: a دل مردان کنی بر نیکوان سرد

Verse: b رخ شیران کنی بر آهوان زرد

Strophe: 55

Verse: a اگر بر تن کنی پیرایهء خویش

Verse: b چنین باشی که من گفتم و زین بیش

Page of edition: 103

Strophe: 56

Verse: a تو در هر دل ز خوبی گوهر آری

Verse: b تو در هر جان ز خوشی شکر آری

Strophe: 57

Verse: a ز گوهر زیوری کن گوهرت را

Verse: b ز پیکر جامه ای کن پیکرت را

Strophe: 58

Verse: a کجا خوبی بیارایده به گوهر

Verse: b همان خوشی بفرزاید به زیور

Strophe: 59

Verse: a جوانی داری و خوبی و شاهی

Verse: b زون تر زین که تو داری چه خواهی

Strophe: 60

Verse: a مکن بر حکم یزدان ناپسندی

Verse: b مده بی درد ما را دردمندی

Strophe: 61

Verse: a ز فریاد نترسد حکم یازدان

Verse: b نگرده باز پس گردون گردان

Strophe: 62

Verse: a پس این فریاد بی معنی چه خوانی

Verse: b ز چشم این اشک بیهوده چه رانی

Strophe: 63

Verse: a چو دایه کرد چندین پندها یاد

Verse: b چه آن گفتار دایه بود و چه بار

Strophe: 64

Verse: a تو گفتی گوز بر گندی همی شاند

Verse: b و یا در بادیه کشتی همی راند

Strophe: 65

Verse: a جوابش داد ویس ماه فیکر

Verse: b که گفتار تو چون تخمی است بی بر

Strophe: 66

Verse: a دل من سیر گشت از بوی و از رنگ

Verse: b نپوشم جامه نشینم به او رنگ

Strophe: 67

Verse: a مرا جامه پلاس و تخت خاکست

Verse: b ندیمم مویه و همراز باکست

Strophe: 68

Verse: a نه موبد بیند از من شادکامی

Verse: b نه من بینم ز موبد نیکنامی

Strophe: 69

Verse: a چو با ویرو بدم خرمای بی خار

Verse: b کنون خاری که خارما ناورم بار

Strophe: 70

Verse: a اگر شویم ز بهر کام باید

Verse: b مرا بی کام بودن بهتر آید

Strophe: 71

Verse: a چو او را بود ناکامی بهفرجام
Verse: b مبیند ایچ کس دیگر ز من کام

Page of edition: 104

Strophe: 72

Verse: a دگر باره زبان بگشاد دایه
Verse: b که بود اند سخن بسیار مایه

Strophe: 73

Verse: a بدو گفت ای چرخ و چشم مادر
Verse: b سزد گر نالی از بهر برادر

Strophe: 74

Verse: a که بودت هم برادر هم دلارم
Verse: b شما از یکدگر نیافته کام

Strophe: 75

Verse: a چه بدتر زانکه دو یار وفادار
Verse: b به هم باشد سال و ماه بسیار

Strophe: 76

Verse: a به شادی روز و شب با هم نشینند
Verse: b ولیکن کام دل از هم نبینند

Strophe: 77

Verse: a پس آنکه هر دو از هم دور مانند
Verse: b رسیدن را به هم چاره ندانند

Strophe: 78

Verse: a دریغ این بود با حسرت آن
Verse: b بماند جاودانی درد ایشان

Strophe: 79

Verse: a چنان مردی که باشد خارو درویش
Verse: b ز ناگهان یکی گنج آیدش پیش

Strophe: 80

Verse: a کند سستی و آن را بر ندارد
Verse: b مر آن را برده و خورده شمارد

Strophe: 81

Verse: a چو باز آید نبیند گنج بر جای
Verse: b بماند جاودان با حسرت و واری

Strophe: 82

- Verse: a جکین بودست با تو حال ویرو
Verse: b کنون بد گشت و تیره فال ویرو

Strophe: 83

- Verse: a شد آن روز و شد آن هنگام فرخ
Verse: b که بتوانست زد پیلی دو شه رخ

Strophe: 84

- Verse: a به نادانی مکن تندی و مستیز
Verse: b مرا فرمان بر و زین خاک بر خیز

Strophe: 85

- Verse: a به آب گل سر و گیسو فرو شوی
Verse: b پس از گنجور نیکوجامه ای جوی

Strophe: 86

- Verse: a بیوش آن جامه بر اورنگ بنشین
Verse: b به سر بر نه مرصع تاج زرین

Strophe: 87

- Verse: a کجا ایدر زنان آیند نامی
Verse: b هم از تخم بزرگان گرامی

Strophe: 88

- Verse: a نخواهم کت بدین زاری ببینند
Verse: b چنین با تو به خاک اندر نشینند

Strophe: 89

- Verse: a هر آییند خرد دارّی و دانی
Verse: b که تو امروز در شهر کسانی

Page of edition: 105

Strophe: 90

- Verse: a ز بهر مردم بیگانه صد کار
Verse: b به نام و ننگ باید کرد ناچار

Strophe: 91

- Verse: a بهین کاریست نام و ننگ جستن
Verse: b زبان مردم بیگانه بستن

Strophe: 92

Verse: a هران کس کاو ترا بیند بدین حال

Verse: b بگوید بر تو این گفتار در حال

Strophe: 93

Verse: a یکی بهره ز رعنائی شمارند

Verse: b دگر بهره ز بدرایی شمارند

Strophe: 94

Verse: a گهی گویند نشکوهید ما را

Verse: b ز بهر آنکه نپسندید ما را

Strophe: 95

Verse: a گهی گویاند او خود کیست باری

Verse: b که ما را زو بیاید برد باری

Strophe: 96

Verse: a صواب آنست اگر تو هوشمندی

Verse: b که ایشان را زبان بر خود ببندی

Strophe: 97

Verse: a هر آن کاو مردمان را خوار دارد

Verse: b بدان کاو دشمن بسیار دارد

Strophe: 98

Verse: a هر آن کاو برمنش با شدبه گشی

Verse: b نباشد عیش او را هیچ خوشی

Strophe: 99

Verse: a ترا گفتم مدار این عادت بد

Verse: b ز بهر مردمان نز بهر موبد

Strophe: 100

Verse: a کجا بر چشم او زشت تو نیکوست

Verse: b که او از جان و دل دارد ترا دوست

Strophe: 101

Verse: a چو بشنید این سخن ویس دلارم

Verse: b به دل باز آمد او را لختی آرام

Strophe: 102

Verse: a خوش آمد در دلش گفتار دایه

Verse: b نجست از هیچ رو آزاد دایه

Strophe: 103

Verse: a همانگاه از میان خاک بر خاست

Verse: b تن سیمین بشست و پس بیاراست

Strophe: 104

Verse: a همی پیراست دایه روی و مویش

Verse: b همی گسترده بروی رنگ و بویش

Strophe: 105

Verse: a دو چشم ویس بر پیرایه گریان

Verse: b ز غم بر خویشتن چون ماه پیچان

Strophe: 106

Verse: a همی گفت آه از بخت نگونسار

Verse: b گه یکباره ز من گشتست بیزار

Strophe: 107

Verse: a چه پران مرغ و چه باد هوایی

Verse: b دهد هر یک به درد من گوایی

Page of edition: 106

Strophe: 108

Verse: a ببخشانید هر دم بر غریبان

Verse: b برند از بهر بیماران طایبان

Strophe: 109

Verse: a ببخشانید بر چون من غریبی

Verse: b بیاریدم چو من خواهم طیبی

Strophe: 110

Verse: a منم از خان و مان خویش برده

Verse: b غریب و زان و بر دل تیر خورده

Strophe: 111

Verse: a ز شایسته رفیقان دور گشته

Verse: b ز یکدل دوستان مهجور گشته

Strophe: 112

Verse: a به درد مادر و فرخ برادر

Verse: b تنم در موج دریا دل بر آذر

Strophe: 113

Verse: a جهان با من به کین و بخت بستیز

Verse: b فلک بس تند با من دهر بس تیز

Strophe: 114

Verse: a قضا بارید بر من سیل بیداد

Verse: b قدر آهیخت بر من تیغ فولاد

Strophe: 115

Verse: a اگر بودی به گیتی داد و داور

Verse: b مرا بودی گیا و ریگ یاور

Strophe: 116

Verse: a چو دایه ماه خوبان را بیاراست

Verse: b بنفشه بر گل خیری بیاراست

Strophe: 117

Verse: a ز پیشانیش تابان تیر و ناهید

Verse: b زر خسارش فروزان ماه و خورشید

Strophe: 118

Verse: a چو بهرام ستمگر چشم جادوش

Verse: b چو کیوان بد آیین زلف هندوش

Strophe: 119

Verse: a لبان چون مشتری فرخنده کردار

Verse: b همه ساله شکر بار و گهی بار

Strophe: 120

Verse: a صدو گیسو در برافکنده کمندش

Verse: b پری در زیر آن هر دو پرندش

Strophe: 121

Verse: a دو زلفش مشک و رخ کافور و سنگرف

Verse: b چو زاغی او فتاده کشته بر برف

Strophe: 122

Verse: a رخانش هست گفتی توده گل

Verse: b لبانش هست گفتی قطره مل

Strophe: 123

Verse: a چه بالا و چه پهنا زان سمن بر

Verse: b سرا پا هر دو چون دو یار در خور

Strophe: 124

Verse: a دو رانش گرد و آکنده دو بازو

Verse: b درخت دلربایی گشته هر دو

Page of edition: 107

Strophe: 125

Verse: a بریشان شاخها از نقرهء ناب

Verse: b و لیکن شاخها را میوه عتاب

Strophe: 126

Verse: a دهان چون غنیچهء گل نا شکفته

Verse: b بدو در سی و دو لولو نهفته

Strophe: 127

Verse: a به سان سی و دو گوهر در فشان

Verse: b نهان در زیر دو لعل بدخشان

Strophe: 128

Verse: a نشستہ همچو ماهی با روان بود

Verse: b چو بر می خاستی سرو روان بود

Strophe: 129

Verse: a خرد در روی او خیره بماندی

Verse: b ندانستی که آن بت را چه خواندی

Strophe: 130

Verse: a ندیدی هیچ بت چون او بی آهو

Verse: b بلند و چابک و شیرین و نیکو

Strophe: 131

Verse: a به خوبی همچو بخت و کامرانی

Verse: b ز خوشی همچو جان و زندگانی

Strophe: 132

Verse: a ز بس زیور چو باغ نوبهاری

Verse: b ز بس گوهر چو گنج شاهواری

Strophe: 133

Verse: a اگر فرزانه آن بت را بدیدی

Verse: b چو دیوانه به تن جانہ دریدی

Strophe: 134

Verse: a وگر رضوان بر آن بت بر گذشتی

Verse: b به چشمش روی حوران زشت گشتی

Strophe: 135

Verse: a ور آن بت مرده را آواز دادی
Verse: b به خاک اندر جوابش باز دادی

Strophe: 136

Verse: a و گر رخ را در آب شور شستی
Verse: b ز پیرامنش نی شکر برستی

Strophe: 137

Verse: a و گر بر کهربا لب را بسودی
Verse: b به ساعت کهربا یاقوت بودی

Strophe: 138

Verse: a چنین بود آن نگار سرو بالا
Verse: b چنین بود آن بت حورشید سیما

Strophe: 139

Verse: a بتان جین و مهرویان بربر
Verse: b به پیشش همچو پیش ماه اختر

Strophe: 140

Verse: a رخش تابنده بر اورنگ زرین
Verse: b میان نقش روم و پیکر چین

Page of edition: 108

Strophe: 141

Verse: a چو ماهی در چمن گاه بهران
Verse: b ستاره گرد ماه اندر مزاران

Strophe: 142

Verse: a که داند کرد یک در سخن یار
Verse: b که شاهنشاه وی را چه فرستاد

Strophe: 143

Verse: a ز تخت جامها و درج گوهر
Verse: b ز طبل عطرها و جام زیور

Strophe: 144

Verse: a ز چینی و ز رومی ماه رویان
Verse: b همه کافور رویان مشک مویان

Strophe: 145

Verse: a یکایک چون گوزن رودباری

Verse: b ندیده روی شیر مرغزاری

Strophe: 146

Verse: a بخوبی همچو طاو و سان گرازان

Verse: b بدیشان نارسیده چنگ بازان

Strophe: 147

Verse: a نشسته ویس بانواز بر تخت

Verse: b مشاطه گشته مر خوبیش را بخت

Strophe: 148

Verse: a نیستان گشته پیش او شبستان

Verse: b چو سروستان زده پیش گلستان

Strophe: 149

Verse: a جهان زو شاد و او از مهر غمگین

Verse: b به گوشش آفرین مانند نفرین

Strophe: 150

Verse: a یکی هفته به شادی شاه موبد

Verse: b گهی می خورد و گه چوگان همی زد

Strophe: 151

Verse: a وزان پس رفت یک هفته به نخچیر

Verse: b نیامد از کمانش بر زمین تیر

Strophe: 152

Verse: a نه روز باده خوردن سیم و زر ماند

Verse: b نه روز صید کردن جانور ماند

Strophe: 153

Verse: a چو چوگان زد به پیروزی چنان زد

Verse: b که گویش از زمین بر آسمان زد

Strophe: 154

Verse: a کف دستش همی بوسید چوگان

Verse: b سم اسپش همی بوسید میدان

Strophe: 155

Verse: a چو باده خورد با مردم چنان خورد

Verse: b که دریک روز دخل یک جهان خورد

Strophe: 156

Verse: a کف دستش چو ابری بود باران

Verse: b به ابراندر قدح چون برق رخشان

Page of edition: 109

Chapter: 24

اندر بستن دایه مر شاه موبد را بر ویس

Strophe: 1

Verse: a چو دایه ویس را چونان بیاراست

Verse: b که خورشید از رخ او نور می خواست

Strophe: 2

Verse: a دو چشم ویس از گریه نیاسود

Verse: b تو گفתי هر زمانش درد بفزود

Strophe: 3

Verse: a نهان از هر کسی مر دایه را گفت

Verse: b که بخت شور من با من بر آشف

Strophe: 4

Verse: a دلم را سیر کرد از زندگانی

Verse: b وزو بر کند بیخ شادمانی

Strophe: 5

Verse: a اگر تو مر مرا چاره نجویی

Verse: b وزین اندیشه جانم را نصویی

Strophe: 6

Verse: a من این چاره که گفتم زود سازم

Verse: b بدو کوته کنم رنج درازم

Strophe: 7

Verse: a کجا هر گه که موبد را ببینم

Verse: b تو گویی بر سر آتش نشینم

Strophe: 8

Verse: a چه مرگ آید به پیش من چه موجه

Verse: b که روزش بادهمچو روز من بد

Strophe: 9

Verse: a اگر چه دل به آب صبر شستست

Verse: b هوای دل هنوز از من نجستست

Strophe: 10

Verse: a همی ترسم که روزی هم بجویی

Verse: b نهفته راز دل روزی بگوید

Strophe: 11

Verse: a ز پس آنکه او جوید ز من کام

Verse: b ترا گسترده باید در رشت دام

Strophe: 12

Verse: a که من یک سال نسپارم بدو تن

Verse: b پرهیزم ز پادفراه دشمن

Strophe: 13

Verse: a نباشد سوک قران کم ز یک سال

Verse: b مرا یک سال بینی هم بدین حال

Strophe: 14

Verse: a ندارد موبدم یک سال آزره

Verse: b کجا او را ز من بیم و نه شرم

Page of edition: 110

Strophe: 15

Verse: a یکی نیزنگ سال از هوشمندی

Verse: b مگر مردیش را بر من ببندی

Strophe: 16

Verse: a چو سالی بگذرد پس بر گشایی

Verse: b رهی گرددت چون یابد رهایی

Strophe: 17

Verse: a صمگر چون زین سخن سالی بر آید

Verse: b به من بر روز بدبختی سر آیدص

Strophe: 18

Verse: a وگر این چاره کت گفتم نسازی

Verse: b تو نیز از بخت من هرگز ننازی

Strophe: 19

Verse: a شما را باد کام اینجهانی

Verse: b تو با موبد همی کن شادمانی

Strophe: 20

Verse: a که من نیکی به ناکامی نخواهم

Verse: b همان شادی و بدنامی نخواهم

Strophe: 21

Verse: a بهل تا کام موبد برنیاید

Verse: b و گر جانم برآید نیز شاید

Strophe: 22

Verse: a به بی کامی نگویی کام او ده

Verse: b که بیجانی ز بیکامی مرا به

Strophe: 23

Verse: a چو گفت این راز را با دایهء پیر

Verse: b تو گفتی بردلش زد ناو کی تیر

Strophe: 24

Verse: a دو چشم دایه بر وی ماند خیره

Verse: b جهان بر هردو چشمش گشت تیره

Strophe: 25

Verse: a بدو گفت ای چراغ و چشم دایه

Verse: b نبینم با تو از داد ایچ مایه

Strophe: 26

Verse: a سیه دل گشتی از رنج آی

Verse: b سیاهی از شبه نتوان زدودی

Strophe: 27

Verse: a سپاه دیو جادو بر تو ره یافت

Verse: b ترا از راه داد و مهر بر تافت

Strophe: 28

Verse: a ولیکن چون تو بی آرام گشتی

Verse: b بیکباره خرد را در نوشتی

Strophe: 29

Verse: a ندانم چاره جز کام تو جستی

Verse: b بهافسون شاه را بر تو بیستی

Strophe: 30

Verse: a کجا آنکه روی هر دو بیاورد

Verse: b طلسم هر یکی را صورتی کرد

Strophe: 31

Verse: a به آهن هر دوان را بست بر هم

Verse: b به افسون بند هر دو کرد محکم

Page of edition: 111

Strophe: 32

Verse: a همی تا بسته ماندی بند آهن

Verse: b ز بندش بسته ماندی مرد بر زن

Strophe: 33

Verse: a و گر بندش کسی بر هم شکستی

Verse: b همان گه مردی بسته برستی

Strophe: 34

Verse: a چو بسته شد به افسون شاه بر ماه

Verse: b ببرد آن بند ایشان را سحر گاه

Strophe: 35

Verse: a زمینی بر لب رودی نشان کرد

Verse: b مر آن را زیر خاک اندر نهان کرد

Strophe: 36

Verse: a چو باز آمد یکایک ویس را گفت

Verse: b که آن افسون کدامین جای بنهفت

Strophe: 37

Verse: a بدو گفت آنچه فرمودی بکردم

Verse: b اگر چه من ز فرمانت بدردم

Strophe: 38

Verse: a ز فرمان تو خشنودیت جستم

Verse: b چنین آزاد مردی را بیستم

Strophe: 39

Verse: a به پیمانی که چون یک مه برآید

Verse: b ترا این روز بدخویی سر آید

Strophe: 40

Verse: a به حکم ایزدی خرسند گردی

Verse: b ستیز و کینه از دل در نوردی

Strophe: 41

Verse: a نگیوی همچین باشد یکی سال

Verse: b که نپسندد خرد بر تو چنین حال

Strophe: 42

Verse: a چو تو دل خوش کنی با شهریارم

Verse: b من آن افسون بنهفته بیارم

Strophe: 43

Verse: a بر آتش بر نهم یکسر بسوزی

Verse: b شما را دل به شادی بفروزی

Strophe: 44

Verse: a کجا تا آن بود در آب و در نم

Verse: b بود هنواره بند شاه محکم

Strophe: 45

Verse: a به گوهر آب دارد طبع سردی

Verse: b به سردی بسته ماند زور مردی

Strophe: 46

Verse: a چو آتش بند افسون را بسوزد

Verse: b دگر ره شمع مردی بفروزد

Strophe: 47

Verse: a چو دایه ویس را دل کرد خرسند

Verse: b که تا یک ماه نگشاید ز شه بند

Strophe: 48

Verse: a قصای بد ستیز خویش بننود

Verse: b نگر تا زهر چون بر شکر آلود

Strophe: 49

Verse: a بر آمد نیلگون ابری ز دریا

Verse: b به آب سیل دریا کرد صحرا

Strophe: 50

Verse: a رسید آن آب در هر مرغزاری

Verse: b پدید آمد چو جیحون رودباری

Strophe: 51

Verse: a به رود مرو بفرود آب چندان

Verse: b که نیمی مرو شد از آب ویران

Page of edition: 112

Strophe: 52

Verse: a تبه کرد آن نشان و زمین را

Verse: b ببردی آن بند شاه بافرین را

Strophe: 53

Verse: a قصا کرد آن زمین را رودخانه

Verse: b بماند آن بند بر شه جاودانه

Strophe: 54

Verse: a به چشمش دریمانند آن دلبر خویش

Verse: b چو دینار کسان در چشم درویش

Strophe: 55

Verse: a چو شیر گرسنه بسته به زنجیر

Verse: b چران در پیش او بیباک نخچیر

Strophe: 56

Verse: a هنوز او زنده بود از بخت کام

Verse: b فرو مرد از تنش گفتی یک اندام

Strophe: 57

Verse: a به راه شادی اندر گشت گمراه

Verse: b ز خوشی دست کامش گشت کوتاه

Strophe: 58

Verse: a به کام دشمن در صلت دوست

Verse: b چو زندان بود گفتی برتنش پوست

Strophe: 59

Verse: a به شب در بر گرفته دوست را تنگ

Verse: b تو گفتی دور بودی شصت فرسنگ

Strophe: 60

Verse: a همان دو شوی کرده ویس بتروی

Verse: b به مهر دختری مانده چو بی شوی

Strophe: 61

Verse: a نه موبد کام ازو دیده نه ویرو

Verse: b جهان بنگر چه بازی کرد با او

Strophe: 62

Verse: a
بپروردش به ناز و شادکامی

Verse: b
بر آوردش به جاه و نیکنامی

Strophe: 63

Verse: a
چو قدش آفت سرو سهی شد

Verse: b
دو هفته ماه رویش را رهی شد

Strophe: 64

Verse: a
شکفته شد به رخ بر لالهزارش

Verse: b
به بار آمد زبر سیمثن دونارش

Strophe: 65

Verse: a
جهان با او ز راه مهر برگشت

Verse: b
سراسر حالهای او دگر گشت

Strophe: 66

Verse: a
بگویم با یک یک حال آن ماه

Verse: b
چه با دایه چه با رمین چه با شاه

Strophe: 67

Verse: a
بہگفتاری که چون عاشق بخواند

Verse: b
به درد دل ز دیده خون چکانه

Strophe: 68

Verse: a
بگویم داستان عاشقانه

Verse: b
بدو در عشق را چندین فسانه

Page of edition: 113

Chapter: 25

بغایت رسیدن عشق رامین بر ویس

Strophe: 1

Verse: a
چو بر رمین بیدل کار شد سخت

Verse: b
به عشق اندر مرورا خوار شد بخت

Strophe: 2

Verse: a
همچنین جای بیانوه جستی

Verse: b
که بنشستی به تنهایی گرستی

Strophe: 3

Verse: a به شب پهلو سوی بستر نبودى
Verse: b همه شب تا به روز اختر شمردى

Strophe: 4

Verse: a به روز از هيچ گونه نارميدى
Verse: b چو گور و آهن از مردم رميدى

Strophe: 5

Verse: a ز بس کاو قد دجبر کردى
Verse: b کجا سروى بديدى سجده بردى

Strophe: 6

Verse: a به باغ اندر گل صد برگ جستى
Verse: b به يادروى او بر گل گرستى

Strophe: 7

Verse: a بنفشه برچدى هر بامدادى
Verse: b به ياد زلف او بر دل نهادى

Strophe: 8

Verse: a ز بيم ناشکيبى مى نخوردى
Verse: b که يکباره قرارش مى ببردى

Strophe: 9

Verse: a هميشه مونسش طنبور بودى
Verse: b نديمش عاشق مهجور بودى

Strophe: 10

Verse: a صبههر راهى سرودى زار گفتى
Verse: b سراسر بر فراق يادر گفتى ص

Strophe: 11

Verse: a چو باد حسرت از دل بر کشيدى
Verse: b به نيسان باد دى ماهى دميدى

Strophe: 12

Verse: a به ناله دل چنان از تن بکندى
Verse: b که بلبل را ز شاخ اندر فگندى

Strophe: 13

Verse: a به گونه اشک خون چندان براندى
Verse: b که از خون پاى او در گل بماندى

Strophe: 14

Verse: a به چشمش روز روش تار بودی

Verse: b به زیرش خز و دیبا خار بودی

Strophe: 15

Verse: a بدین زاری و بیماری همی زیست

Verse: b نگفتی کس که بیماریت از چیست

Strophe: 16

Verse: a چو شمعی بود سوزان و گدازان

Verse: b سپرده دل به مهر دنوازان

Page of edition: 114

Strophe: 17

Verse: a به چشمش خوار گشته زندگانی

Verse: b دلش پدرود کرده شادمانی

Strophe: 18

Verse: a ز گریه جامه خون آلود گشته

Verse: b ز ناله روی زراندود گشته

Strophe: 19

Verse: a ز رنج عشق جان بر لب رسیده

Verse: b امید از جان و از جانسان بریده

Strophe: 20

Verse: a خیال دوست در دیده بمانده

Verse: b ز چشمش خواب نوشین را برانده

Strophe: 21

Verse: a به دریای جدایی غرقه گشته

Verse: b جهان بر چشم او چون حلقه گشته

Strophe: 22

Verse: a ز بس اندیشه همچون مست بیهوش

Verse: b جهان از یاد او گشته فراموش

Strophe: 23

Verse: a گهی قرعه زدی بر نام یارش

Verse: b که با او چون بود فرجام کارش

Strophe: 24

Verse: a گهی در باغ شاهنشاه رفتی

Verse: b ز هر سروی گرا بر خود گرفتی

Strophe: 25

Verse: a همی گفתי گوا باشید بر من

Verse: b ببینیدم چنین بر کام دشمن

Strophe: 26

Verse: a چو ویس ایدر بود با وی بگویند

Verse: b دلش را از ستمگاری بضویید

Strophe: 27

Verse: a گهی با بلبلان پیگار کردی

Verse: b بدیشان سرزنش بسیار کردی

Strophe: 28

Verse: a همی گفתי چرا خوانید فریاد

Verse: b شما را از جهان باری چه افتاد

Strophe: 29

Verse: a شما با جفت خود بر شاخسارید

Verse: b نه چون من مستمند و کوارید

Strophe: 30

Verse: a شما را از هزاران گونه باغست

Verse: b مرا بر دل هزاران گونه داغست

Strophe: 31

Verse: a شما را بخت جفت و باغ دادست

Verse: b مرا در عشق درد و داغ دادست

Strophe: 32

Verse: a شما را ناله پیش یار باشد

Verse: b چرا بساید که ناله زار باشد

Strophe: 33

Verse: a مرا زیباست ناله گاه و بیگاه

Verse: b که یارم نیست از درد من آگاه

Page of edition: 115

Strophe: 34

Verse: a چنین گویان همی گشت اندران باغ

Verse: b دو دیده پر زخون و دلپر از داغ

Strophe: 35

Verse: a قصا را دایه پیش آمد یکی روز

Verse: b چنو گردان در آن باغ دل فروز

Strophe: 36

Verse: a چو رامین دایه را دید اندر آن جای

Verse: b چو چان اندر خور و چون دیده دورای

Strophe: 37

Verse: a ز شادی خون ز رخسارش بجوشید

Verse: b رخس گفتی ز لاله جامه پوشید

Strophe: 38

Verse: a ز شرم دایه رویش گشت پر خوی

Verse: b بسان در فشانده بر سر می

Strophe: 39

Verse: a گل ار چه سخت نیکو بود و بر بار

Verse: b رخ رامین نکوتر بود صد بار

Strophe: 40

Verse: a هنوزش بود سیمین دو بناگوش

Verse: b نگشته سیمش از سنبل سیه پوش

Strophe: 41

Verse: a هنوزش بود کافروی زنخدان

Verse: b دو زلفش بود چون مشکین دو چوگان

Strophe: 42

Verse: a هنوزش بود پشت لب چو ملحم

Verse: b لبش چون انگبین و بارده درهم

Strophe: 43

Verse: a هنوزش بود خنده همچو شکر

Verse: b وزان شکر فروبارنده گوهر

Strophe: 44

Verse: a بهیالا همچو شمشاد روان بود

Verse: b ولیکن بار شمشاد ارغوان بود

Strophe: 45

Verse: a به پیکر همچو ماه جانور بود

Verse: b ولیکن با کلاه و با کمر بود

Strophe: 46

Verse: a
قبا بروی نکوتر بود صد بار
Verse: b
که نقش چینیان بر بت فرخار

Strophe: 47

Verse: a
کلاه او را نکوتر بود بر سرا
Verse: b
که شاهان جهان را بر سر افسر

Strophe: 48

Verse: a
به گوهر تا به آدم نامور شاه
Verse: b
به پیکر در زمانه سیمبر ماه

Strophe: 49

Verse: a
به دیدار آفت جان خردمند
Verse: b
به آفت جان هر کس آرزومند

Page of edition: 116

Strophe: 50

Verse: a
هم از خوبی هم از کضور خدایی
Verse: b
سزا بروی دو گونه پادشایی

Strophe: 51

Verse: a
برادر بود موید را و فرزند
Verse: b
ولیکن ماه را شاه و خداوند

Strophe: 52

Verse: a
چو چشمش دید جادو گشت خستو
Verse: b
که بهتر زین نباشد هیچ جادو

Strophe: 53

Verse: a
چو رویش دید رزوان داد اقرار
Verse: b
که بر حوران جزین کس نیست سالار

Strophe: 54

Verse: a
چنین رویی بدین زیب و بدین نام
Verse: b
ز مهر ویس بی دل بود و بی کام

Strophe: 55

Verse: a
چو تنها دایه را در بوستان دید
Verse: b
تو گفتی روی بخت جاودان دید

Strophe: 56

Verse: a نمازش برد و بسیار آفرین کرد

Verse: b مرد را نیز دایه همچنین کرد

Strophe: 57

Verse: a پرسیدند چون دو مهربان یار

Verse: b بخوشی یکدگر را مهربانوار

Strophe: 58

Verse: a پس آنکه دست یکدیگر گرفتند

Verse: b به مرز سوسی آزاد رفتند

Strophe: 59

Verse: a ز هر گونه سخن گفتند با هم

Verse: b سخنشان ریش دل را گشت مرهم

Strophe: 60

Verse: a بدو گفت ای مرا از جان فزونت

Verse: b منم پیش تو از برده زیون تر

Strophe: 61

Verse: a تو شیرینی و گفتار تو شیرین

Verse: b تو نوشینی و دیدار تو نوشین

Strophe: 62

Verse: a ترا از بخت خواهم روشنایی

Verse: b مرا با بخت نیکت آشنایی

Strophe: 63

Verse: a مرا تو مادری ویسه خداوند

Verse: b به جان وی خورم هنواره سوگند

Strophe: 64

Verse: a چنو خورشید چهر و ماه پیکر

Verse: b چنو بانوژاد و شاهگوهر

Strophe: 65

Verse: a نبود اندر جهان و هم نباشد

Verse: b کرا او جفت باشد غم نباشد

Strophe: 66

Verse: a بدان زادست پنداری ز مادر

Verse: b که آتش بر کشد از گفت کضور

Strophe: 67

Verse: a به خاصه زین دل بدبخت رامین

Verse: b که آتشیگاه خرداد است و برزین

Strophe: 68

Verse: a اگر چه من همی سوزم ز بیدار

Verse: b دل او بر چنین آتش مسوزاد

Page of edition: 117

Strophe: 69

Verse: a وگر چه بخت با من خورد زنهار

Verse: b مرو را بخت فرخ باد و بیدار

Strophe: 70

Verse: a همی گویم چو از عشقش بنالم

Verse: b مبادا حال او هر گز چو حالم

Strophe: 71

Verse: a همی گویم چو از مهرش بسوزم

Verse: b مبادا روز او هرگز چو روزم

Strophe: 72

Verse: a به هر دردی که من بنیم ز مهرش

Verse: b کنم صد آفرین بر خوب چهرش

Strophe: 73

Verse: a چنین خواهم که باشد جاودانی

Verse: b مرا زو رنج و او را شادمانی

Strophe: 74

Verse: a خوش آمد دایه را گفتار رامین

Verse: b ز بیجاده پدید آورد پروین

Strophe: 75

Verse: a به خنده گفت راما جاودان زی

Verse: b به کام دوستان دور از بدان زی

Strophe: 76

Verse: a درود و تن درستی مر ترا باد

Verse: b مباد از بخت بر جان تو بیداد

Strophe: 77

Verse: a به فرّت من درست و شادکامم

Verse: b به کامت نیک بخت و نیکنامم

Strophe: 78

Verse: a همیدون دخترم روشن حور و ماه

Verse: b که بسته باد بر وی چشم بدخواه

Strophe: 79

Verse: a چو رویش باد نیکو ماه و سالش

Verse: b چو مویش باد پیچان بدسگالش

Strophe: 80

Verse: a همه گفتار تو دیدم بی آهو

Verse: b چو دیدار تو جان افزای و نیکو

Strophe: 81

Verse: a جز آن کاو مر ترا بدبخت کردست

Verse: b که بریباد تو دل سخت کردست

Strophe: 82

Verse: a ندارم از تو این گفتار باور

Verse: b که او بر تو نه شاهست و نه داور

Strophe: 83

Verse: a دگر باره جوابش داد رامین

Verse: b که چون عاشق نباشد هیچ مسکین

Strophe: 84

Verse: a دل او را دشمنی باشد ز خانه

Verse: b بر او جویانده هر روزی بهانه

Strophe: 85

Verse: a گهی نالد به درد و حسرت دوست

Verse: b گهی گرید به داغ فرقت دوست

Page of edition: 118

Strophe: 86

Verse: a به دست عشق گر چه زار گردد

Verse: b ز بهر او ز جان بیزار گردد

Strophe: 87

Verse: a صو گر چه زاو بلا بسیار بیند

Verse: b ز دیگر کامها او را گزیندص

Strophe: 88

Verse: a دو چشم مرد را از کام نایاب
Verse: b گاهی بی خواب دارد گاه با آب

Strophe: 89

Verse: a همی آن چیز جوید کش نیابد
Verse: b وز آن چیزی که یابد سر بتابد

Strophe: 90

Verse: a بلای عشق را بر تن گمارد
Verse: b پس آنکه درد را شادی شمارد

Strophe: 91

Verse: a اگر با عشق بودی مرد را خواب
Verse: b چه عشق دوست بودی چه می ناب

Strophe: 92

Verse: a کجا خویشی با تلخیش یارست
Verse: b چنانکش خرمی جفت خمارست

Strophe: 93

Verse: a چه عاشق باشد اندر عشق مست
Verse: b کجا بر چشم او نیکو بود گست

Strophe: 94

Verse: a به عشق اندر چو مست آشفته باشد
Verse: b ز ناخفتش بسان خفته باشد

Strophe: 95

Verse: a خرد باشد که زشت از خوب داند
Verse: b چو مهر آید خرد در دل نماند

Strophe: 96

Verse: a ستنبه دیو بر وی زود دارد
Verse: b همیشه چشم او را کور دارد

Strophe: 97

Verse: a خرد با مهر هرگز چون بسازد
Verse: b که آن چون می همی این را بتازد

Strophe: 98

Verse: a نفرماید خرد آن را گزیدن
Verse: b کزو آید همی پرده دریدن

Strophe: 99

Verse: a مرا از عشق شد پرده دریده
Verse: b شکیب از دل خرد از تن بریده

Strophe: 100

Verse: a بر آمد ناگهان یک روز بادی
Verse: b مرا بننود روی حور زادی

Strophe: 101

Verse: a چو دیدم ویس بود آن ماه پیکر
Verse: b چو ماهم کرد دور از خواب واز خور

Page of edition: 119

Strophe: 102

Verse: a دو چشمم تا بهشتی دید خرم
Verse: b دلم چون دوزخی افتاد در غم

Strophe: 103

Verse: a نه بادی بود گفتی آفتی بود
Verse: b مرا ناگاه روی فتنه بننود

Strophe: 104

Verse: a مرا در کودکی تو پروریدی
Verse: b وزان پس مر مرا بسیار دیدی

Strophe: 105

Verse: a ندیدی حال من هرگز بدین سان
Verse: b ز درد دل نه باجان و نه بی جان

Strophe: 106

Verse: a تو گویی شیر من روباه گشت
Verse: b از این سخنی و کوهم کاه گشت

Strophe: 107

Verse: a تنم دیگر شدست و گونه دیگر
Verse: b یکی مویست پنداری یکی زر

Strophe: 108

Verse: a مژه بر چشم من گشتست مسمار
Verse: b همیدون موی بر اندام من مار

Strophe: 109

Verse: a اگر روزی کنم با دوستان بزم
Verse: b تو گویی می کنم با دشمن رزم

Strophe: 110

Verse: a گه رامش چنان دلتنگ و زارم
Verse: b که گویی با بلا در کارزارم

Strophe: 111

Verse: a اگر گردم به رامش در گلستان
Verse: b به گمره گشته مانم در بیابان

Strophe: 112

Verse: a به شب در بستر و بالین دیبا
Verse: b تو گویی غرقه ام در ژرف دریا

Strophe: 113

Verse: a به روز اندر میان غمگساران
Verse: b چو گویم پیش چوگان سواران

Strophe: 114

Verse: a به شبگیران چنان نالم به زاری
Verse: b که بلبل بر گلان نوبهاری

Strophe: 115

Verse: a سحرگاهان چنان گریم به تیمار
Verse: b که ابر دی مهی بر شخ کهسار

Strophe: 116

Verse: a بیاریدست از آن دو چشم دلگیر
Verse: b مرا بر دل هزاران ناوکی تیر

Strophe: 117

Verse: a بیفتادست از دو زلف دلبند
Verse: b مرا بر دل هزاران گونه گون بند

Strophe: 118

Verse: a به گور خسته مانم در بیابان
Verse: b به دل بر خرده زهر آلوده پیکان

Page of edition: 120

Strophe: 119

Verse: a به شیر تند مانم پوی پویان

Verse: b خورشان بچهء گمگشته چویان

Strophe: 120

Verse: a به طفل خرد مانم دل شکسته

Verse: b هم از مادر هم از دایه گسته

Strophe: 121

Verse: a به شاخ مردم مانم نغز رسته

Verse: b قصای آسمان او راشکسته

Strophe: 122

Verse: a کنون از تو همی زنهار خواهم

Verse: b جوانمردیت را من یار خواهم

Strophe: 123

Verse: a صمرا زین آتش سوزنده برهان

Verse: b ز جنگ شیر مردم خوار بستانص

Strophe: 124

Verse: a جوانمردی چنان کت هست بنمای

Verse: b بر این فرزند بیچاره ببخشای

Strophe: 125

Verse: a ببژشاید دلتء بیگانگان را

Verse: b همان رحماًورد دیوانگان را

Strophe: 126

Verse: a تو چونان دان که من بیگانه ای ام

Verse: b ویا از بیهشی دیوانه ای ام

Strophe: 127

Verse: a به هر حالی به بخشایش سزایم

Verse: b که چونین در دم سرخ ازدهایم

Strophe: 128

Verse: a تو نیز از مردمی بر من ببخشای

Verse: b به نیکی در دلت مهرم بیفزای

Strophe: 129

Verse: a پیام من بگو سرو روان را

Verse: b بت گویا و ماه باروان را

Strophe: 130

Verse: a صپری دیدار خورشید زمین را

Verse: b شکر گفتار حور راستین راص

Strophe: 131

Verse: a سیه زلفین بت یاقوت لب را

Verse: b بهار خرمی باغ طرب را

Strophe: 132

Verse: a بگو ای از نگویی آفریده

Verse: b به ناز و شادکامی پروریده

Strophe: 133

Verse: a ترا حویان به خوبی مهر داده

Verse: b بتان پیش تو سر بر خط نهاده

Strophe: 134

Verse: a سپاه جادوان از تو رمیده

Verse: b نگار چینیان از تو شمیده

Strophe: 135

Verse: a دو هفته ماه پیشت سجده برده

Verse: b فروغ خویش رویت را سپرده

Strophe: 136

Verse: a رخانت خسروان را بنده کرده

Verse: b لبانت مردگان را زنده کرده

Page of edition: 121

Strophe: 137

Verse: a بت بربر ز رویات خوار گشته

Verse: b همان بتگر ز بت بیزار گشته

Strophe: 138

Verse: a گدازان شد تنم از بیم و امید

Verse: b چو برف کوهسار از تاب خورشید

Strophe: 139

Verse: a دلم افتاد در مهرت به ناکام

Verse: b شنابان همچو گوری مانده در دلم

Strophe: 140

Verse: a خرد آواره گشته هوش رفته

Verse: b دل اندر تن نه بیدار و نه خفته

Strophe: 141

Verse: a نه زاسایش دارم نه از رنج

Verse: b ناز رامش به دل شادم نه از گنج

Strophe: 142

Verse: a نه با یاران به میدان اسپ تازم

Verse: b نه چوگان گیرم و نه گوی بازم

Strophe: 143

Verse: a نه یوزان را سوی گوران دوانم

Verse: b نه بازان را سوی کبگان پرانم

Strophe: 144

Verse: a نه می گیرم نه با خوبان نشینم

Verse: b نه جز وی در جهان کس را گزینم

Strophe: 145

Verse: a نه یک ساعت ز درد آزاد باشم

Verse: b نه یک روزی به چیزی شاد باشم

Strophe: 146

Verse: a به خانء خویش در چونین اسیرم

Verse: b نبینم دوستدار و دستگیرم

Strophe: 147

Verse: a به شب تا روز پیچان و نوانم

Verse: b چو ماری چوب خورده در میانم

Strophe: 148

Verse: a تنم درمان ز گفتار تو یابد

Verse: b دلم دارو ز دیدار تو یابد

Strophe: 149

Verse: a من آنکه باز یابم صبر و هوشم

Verse: b که خوش گفتار تو آید به گوشم

Strophe: 150

Verse: a اگر چه سال و مه از تو به دردم

Verse: b چنین با اشک سرخ و روی زردم

Strophe: 151

Verse: a مرا عشق تو در جان خوشتر از جان

Verse: b وگرچه جان من زوگشت رنجان

Strophe: 152

Verse: a نخواهم بی هوایت زندگانی

Verse: b نجویم بی وفایت شادمانی

Strophe: 153

Verse: a اگر جانم ز مهرت سیر گردد

Verse: b به سر بر موی من شمشیر گردد

Strophe: 154

Verse: a همی دانم که تا من زنده باشم

Verse: b به پیش بندگانت بنده باشم

Strophe: 155

Verse: a سپیدی روزم از روی تو باشد

Verse: b سیاهی شب هم از موی تو باشد

Page of edition: 122

Strophe: 156

Verse: a رخ رنگینت باشد نوبهارم

Verse: b لب نوشیند باشد غمگسارم

Strophe: 157

Verse: a ز رخسار تو تابد آفتابم

Verse: b ز گیسوی تو بوید مشک نابم

Strophe: 158

Verse: a ز اندام تو باشد یاسمینم

Verse: b ز گفتار تو باشد آفرینم

Strophe: 159

Verse: a بهشت جاودان آن روز بینم

Verse: b که آن رخسار جان افروز بینم

Strophe: 160

Verse: a ز دولت کام خود آنکه یابم

Verse: b که با پیوند رویت راه یابم

Strophe: 161

Verse: a ز یزدان این خواهم شب و روز

Verse: b که گردد بختم از روی تو فیروز

Strophe: 162

Verse: a دلت بر من نماید مهربانی

Verse: b نجوید سر کشی و بد گمانی

Strophe: 163

Verse: a صاگر کین وروز و با من ستیزد

Verse: b به جان من که خون من بریزدص

Strophe: 164

Verse: a چه باید ریختن خون جوانی

Verse: b که هر گز بر تو نامد زو زیانی

Strophe: 165

Verse: a زبس کاو بر تو دارد مهربانی

Verse: b تو او را خویشتری از زندگانی

Strophe: 166

Verse: a ببرد دل ز جان وز تو نبود

Verse: b به دیده خاک پایت را بخرد

Strophe: 167

Verse: a ز گیهان مر ترا خواهد به ناچار

Verse: b ازیرا کش تو بردی دل به آزار

Strophe: 168

Verse: a اگر خوبی کنی تن پیش دارد

Verse: b وگر نه بر سر دل جان سپارد

Strophe: 169

Verse: a چو بشنید این سخنها دایه پیر

Verse: b تو گفתי خورد بر دل ناو کی تبع

Strophe: 170

Verse: a نهانی دلش بر رامین ببخضود

Verse: b ولیکن آشکارا هیچ ننود

Page of edition: 123

Strophe: 171

Verse: a مرو را گفت راما نیکناما

Verse: b نگردهد همچو نامت ویس راما

Strophe: 172

Verse: a نگر تا تو نداری هر گز امید
Verse: b که تابد بر تو آن تابنده خورشید

Strophe: 173

Verse: a نگر تا تو نپنداری که دستان
Verse: b بکار آیدت با آن سرو بستان

Strophe: 174

Verse: a نگر تا در دلت ناید که نیرو
Verse: b توانی کرد با فرزندى شهرو

Strophe: 175

Verse: a ترا آن به که دل وی نبندی
Verse: b کزین دلبندى آید مستمندی

Strophe: 176

Verse: a نپیمایی به دل راه تباهی
Verse: b کزو رسته نیامدء هیچ راهی

Strophe: 177

Verse: a خردمندی و شرم و دانش و رای
Verse: b به کار آید روان را در چنین جای

Strophe: 178

Verse: a که زشت از خوب و نیک از بدبدانی
Verse: b به دل کاری سگالی کش توانی

Page of edition: 124

Strophe: 179

Verse: a کاگر تو آسمان را در نوردی
Verse: b و گر دریا بینباری به مردی

Strophe: 180

Verse: a میان بادیه جیهون برانی
Verse: b ز روی سنگ لاله بشکفانی

Strophe: 181

Verse: a جهانی دیگر از گوهر بر آری
Verse: b زمینش بر سر مویی بداری

Strophe: 182

Verse: a ابا این جادوی و نیک دانی

Verse: b به کار ویس هم خیره بمانی

Strophe: 183

Verse: a به مهرت ویسه آنکه سر در آرد

Verse: b که شاخ ارغوان خرما برآرد

Strophe: 184

Verse: a سزد گردل ز پیوندش بتابی

Verse: b که او ماهست پیوندش نیابی

Strophe: 185

Verse: a که یارد گفتن این گفتار با وی

Verse: b که یارد جستن این آزاد با وی

Strophe: 186

Verse: a مدانی کاو چگونه خویش کامست

Verse: b ز خوی خود چگونه دیر رامست

Strophe: 187

Verse: a اگر من زهرهء صد شیر دارم

Verse: b پیامت پیش او گفتن نیارم

Strophe: 188

Verse: a هر آینه تو نپسندی که در من

Verse: b به زشتی راه یابد گفت دشمن

Strophe: 189

Verse: a تو خود دانی که ویس امروز چونست

Verse: b به خوبی از همه خوبان فزونست

Strophe: 190

Verse: a هر آن گه کاین سژن با وی بگویم

Verse: b به رسوایی بریزد آب رویم

Strophe: 191

Verse: a چنانست او میان ویس دختان

Verse: b که خسرو در میان نیک بختان

Strophe: 192

Verse: a منش بر آسمان دارد به گشی

Verse: b و با مردم نیامیزد به خوشی

Strophe: 193

Verse: a همش در تخمه پرمایه ست گوهر

Verse: b همش در گنج شهوارست جوهر

Strophe: 194

Verse: a بدان گوهر ز شاهان سر فرازست

Verse: b بدین جوهر ز مردم بی نیازست

Strophe: 195

Verse: a نه از کار بزرگ آید نهییش

Verse: b نه از گنج گران آید فریبش

Page of edition: 125

Strophe: 196

Verse: a کنون ژود دلش لشتی مستمندست

Verse: b نه تنهایی و بی شهری نژندست

Strophe: 197

Verse: a ز خان و مان و شهر خویش دورست

Verse: b هم از رامست هم از مردم نفورست

Strophe: 198

Verse: a گهی آب از مژه بارد گهی خون

Verse: b گهی از بخت نالد گه ز گردون

Strophe: 199

Verse: a چو یاد آرد ز مادر وز برادر

Verse: b بجوشد همچو عود تر بر آذر

Strophe: 200

Verse: a کند نفرین بر آن سال و مه شوم

Verse: b که دوری دادش از آرام و از بوم

Strophe: 201

Verse: a بدین سان بانوی جمشید گوهر

Verse: b به خوبی نامدار هفت کضور

Strophe: 202

Verse: a بهلاله خواسته مادر ز یازدانش

Verse: b بیورده میان ناز و فرمانش

Strophe: 203

Verse: a کنون پر درد و پر تیمار و نالان

Verse: b ز همزادان بریده وز همالان

Strophe: 204

Verse: a به پیش وی که یارد برد نامت

Verse: b که یارد گفتن این یافه پیمان

Strophe: 205

Verse: a مرا این کار بیهوده مفرمای

Verse: b که سر گز نداند رفت چون پای

Strophe: 206

Verse: a سبانم گر فزون از قطر میغست

Verse: b زبانی این سخن گفتن دریغست

Strophe: 207

Verse: a چو بشنید این سخن رامین بیدل

Verse: b ز آب دیده کردش خاک را گل

Strophe: 208

Verse: a ز سختی گریه اندر برش بشکست

Verse: b شکنج گریه گفتارش فرو بستت

Strophe: 209

Verse: a هم از گریه بماند و هم از گفتار

Verse: b بران بخشان کاو باشد چنین زار

Page of edition: 126

Strophe: 210

Verse: a به مغزش بر شد از دل آتش مهر

Verse: b دمیدش زعفران از لاله گون چهر

Strophe: 211

Verse: a چو یک ساعت زبانش بود بسته

Verse: b دل اندر بر شکسته دم گسسته

Strophe: 212

Verse: a دگر باره سخنها گفت زیبا

Verse: b ز دردی سخن و حالی ناشکیبا

Strophe: 213

Verse: a بسی زاری و لابه کرد و خواهش

Verse: b نیامد در ستیز دایه کاهش

Strophe: 214

Verse: a چو رامین بیش کردی زارواری

Verse: b ازو بیش آمدی نومیدواری

Strophe: 215

Verse: a به فرجام اندرو آویخت رامین

Verse: b برو ریزان ز دیده اشک خونین

Strophe: 216

Verse: a همی گفت ای انوشین دایه زنهار

Verse: b مکن جان مرا یکباره آوار

Strophe: 217

Verse: a مبر امیدم از جان و جوانی

Verse: b مکن چون زهر بر من زندگانی

Strophe: 218

Verse: a توی از دوستان پشت و پناهم

Verse: b توی فریادجوی و چاره خواهم

Strophe: 219

Verse: a چه بشاد گر کنی مردم ستانی

Verse: b مرا از چنگ بدبختی رهانی

Strophe: 220

Verse: a در بسته ز پیشم بر گشایی

Verse: b به روی وپسه ام راهی نمایی

Strophe: 221

Verse: a گر اکنون از تو نومیدی پذیرم

Verse: b به مرگ ناگهان پیشت بمیرم

Strophe: 222

Verse: a مکن بی چرم را در چاه مفگن

Verse: b نمک بر سوخته کمتر پراگن

Strophe: 223

Verse: a ترا بنده شدستم بنده بپذیر

Verse: b وزین سختی یکی ره دست من گیر

Strophe: 224

Verse: a توی در مان دردم در جهان بس

Verse: b درین بیچارگی فریاد من رس

Strophe: 225

Verse: a بجز تو در جهان کس را ندانم

Verse: b که با او راز خود گفتن توانم

Strophe: 226

Verse: a پیام من بگو با آن سمنبر

Verse: b بهانه بیش ازین پیشم میاور

Page of edition: 127

Strophe: 227

Verse: a بچاره آسیا سازند بر باد

Verse: b بر آرند از میان رود بنیاد

Strophe: 228

Verse: a به زیر آرند مرغان را زگردون

Verse: b ز دریا ماهیان آرند بیرون

Strophe: 229

Verse: a به دام آرند شیران ژیان را

Verse: b به بند آرند پیلان دمان را

Strophe: 230

Verse: a برون آرند ماران را ز سوراخ

Verse: b به افسونها کنندش رام گستاخ

Strophe: 231

Verse: a تو نیز افسون ز هر کس بیش دانی

Verse: b همیدون چاره ها کردن توانی

Strophe: 232

Verse: a سژن دانی بسی هنگام گفتار

Verse: b هنر داری بسی در وقت کردار

Strophe: 233

Verse: a سخن را با هنر نیکو ببیوند

Verse: b وزیشان هر دو برنه ویس را بند

Strophe: 234

Verse: a اگر نه بخت من بودی نکورای

Verse: b ترا پیشم نیاوردی دراین جای

Page of edition: 128

Strophe: 235

Verse: a چنان چون تو مرا یاری درین کار

Verse: b خدا بادا به هر کاری ترا یار

Strophe: 236

Verse: a بگفت این و پس او را تنگ در بر

Verse: b کشید و داد بوسی چند بر سر

Strophe: 237

Verse: a وزان پس داد بوسش بر لب و روی

Verse: b بیامد دیو و رفت اندر دلش کاشت

Strophe: 238

Verse: a چو بر زن کام دل راندی یکی بار

Verse: b چنان دان کش نهادی بر سر اسپار

Strophe: 239

Verse: a چو رامین از کنار دایه بر خاست

Verse: b دل دایه به تیمارش بیارست

Strophe: 240

Verse: a دریده شد همانگه پردهء شرم

Verse: b شد آن گفتار سردش در زمان گرم

Strophe: 241

Verse: a بدو گفت ای فریبنده سخن گوی

Verse: b بپردی از همه کس در سخن گوی

Strophe: 242

Verse: a دلت از هر کسی جوپای کامست

Verse: b ترا هر زن که بینی ویس نامست

Strophe: 243

Verse: a مرا تو دوست بودی دل افروز

Verse: b ولیکن دوستر گشتم از امروز

Strophe: 244

Verse: a گسسته شد میان ما بهانه

Verse: b که شد تیر هوا سوی نشانه

Strophe: 245

Verse: a ازین پس هر چه تو خواهی بفرمای

Verse: b که از فرمانت بیرون ناورم پای

Strophe: 246

Verse: a کنم بخت ترا بر ویس پیروز

Verse: b ستانم داد مهتر زان دل افروز

Strophe: 247

Verse: a چو بشنید این سخن دلخسته رامین

Verse: b بدو گفت ای مرا رویش جهان بین

Strophe: 248

Verse: a ترا زین پس نگر تا چون پرستم

Verse: b به پیشت جان به خدمت چون فرستم

Strophe: 249

Verse: a همی بینی که پیچان همچو مارم

Verse: b چگونه صعب و آشفته ست کارم

Page of edition: 129

Strophe: 250

Verse: a به شب گویم نماند زنده تا بام

Verse: b جو بام آید ندارم طمع تا شام

Strophe: 251

Verse: a بدان مانم که در دریا نشنید

Verse: b ز دریا باد و موج سخت بیند

Strophe: 252

Verse: a نگر تا او زمانه چون گذارد

Verse: b که یک ساعت امید جان ندارد

Strophe: 253

Verse: a من از تیمار ویسه همچنانم

Verse: b شبان از روز و از شب ندانم

Strophe: 254

Verse: a کنون امید در کار تو بستم

Verse: b مگر گیری درین آسیب دستم

Strophe: 255

Verse: a چو از تو این نوازشها شنیدم

Verse: b تو دادی بند شادی را کلیدم

Strophe: 256

Verse: a جوانمردی بکار آرد به کردار

Verse: b که بی کردار ناخوبست گفتار

Strophe: 257

Verse: a بگو تا روی فرخ کی نمایی

Verse: b بدیدارم دگر باره کی آیی

Strophe: 258

Verse: a کجا من روز و ساعت می شمارم

Verse: b همیشه دیدنت را چشم دارم

Strophe: 259

Verse: a همی تا شادمانت باز بینم

Verse: b بر آتش خسیم و بر وی نشینم

Strophe: 260

Verse: a به دیدارت چنان باشد شتابم

Verse: b که یک ساعت قرار تن نیابم

Strophe: 261

Verse: a چو آشفته نمانم بر یکی رای

Verse: b چو دیوانه نپایم بر یکی جای

Strophe: 262

Verse: a بخنده گفت جادو کیش دایه

Verse: b تو هستی در سخن بسیار مایه

Strophe: 263

Verse: a بدین گفتار نغز و لابه چون نوش

Verse: b به مغز بیهشان باز آوری هوش

Strophe: 264

Verse: a دلم را تو بدین گفتار خستی

Verse: b چو جانم را بدین زنهار بستی

Strophe: 265

Verse: a ز جان خویش بندی بر گشادی

Verse: b بیاوردی و بر جانم نهادی

Strophe: 266

Verse: a نگر تا هیچ گونه غم نداری

Verse: b کزین اندوهت آید رستگاری

Strophe: 267

Verse: a تو خود بینی که کامت چون بر آرم

Verse: b به نیکی روی کارت چون نگارم

Strophe: 268

Verse: a ترا بر اسپ تازی چون نشانم

Verse: b به چشم دشمنان بر چون دوانم

Page of edition: 130

Chapter: 25

بغایت رسیدن عشق رامین بر ویس

Strophe: 1

Verse: a چو بر رمین بیدل کار شد سخت

Verse: b به عشق اندر مرورا خوار شد بخت

Strophe: 2

Verse: a همچنین جای بیانوه جستی

Verse: b که بنشستی به تنهایی گرسی

Strophe: 3

Verse: a به شب پهلو سوی بستر نبودی

Verse: b همه شب تا به روز اختر شمردی

Strophe: 4

Verse: a به روز از هیچ گونه نارمیدی

Verse: b چو گور و آهن از مردم رمیدی

Strophe: 5

Verse: a ز بس کاو قد دجبر کردی

Verse: b کجا سروی بدیدی سجده بردی

Strophe: 6

Verse: a به باغ اندر گل صد برگ جستی

Verse: b به یادروی او بر گل گرسی

Strophe: 7

Verse: a بنفشه برچدی هر بامدادی

Verse: b به یاد زلف او بر دل نهادی

Strophe: 8

Verse: a ز بیم ناشکیبی می نخوردی

Verse: b که یکباره قرارش می ببردی

Strophe: 9

Verse: a همیشه مونسش طنبور بودی

Verse: b ندیمش عاشق مهجور بودی

Strophe: 10

Verse: a صیبه‌هر راهی سرودی زار گفتی

Verse: b سراسر بر فراق یادگر گفتی ص

Strophe: 11

Verse: a چو باد حسرت از دل بر کشیدی

Verse: b به نیسان باد دی ماهی دمیدی

Strophe: 12

Verse: a به ناله دل چنان از تن بکندی

Verse: b که بلبل را ز شاخ اندر فگندی

Strophe: 13

Verse: a به گونه اشک خون چندان براندی

Verse: b که از خون پای او در گل بماندی

Strophe: 14

Verse: a به چشمش روز روش تار بودی

Verse: b به زیرش خز و دیبا خار بودی

Strophe: 15

Verse: a بدین زاری و بیماری همی زیست

Verse: b نگفتی کس که بیماریت از چیست

Strophe: 16

Verse: a چو شمعی بود سوزان و گدازان

Verse: b سپرده دل به مهر دلنوازان

Page of edition: 114

Strophe: 17

Verse: a به چشمش خوار گشته زندگانی

Verse: b دلش پدرود کرده شادمانی

Strophe: 18

Verse: a ز گریه جامه خون آلود گشته

Verse: b ز ناله روی زراندود گشته

Strophe: 19

Verse: a ز رنج عشق جان بر لب رسیده

Verse: b امید از جان و از جانسان بریده

Strophe: 20

Verse: a خیال دوست در دیده بمانده

Verse: b ز چشمش خواب نوشین را برانده

Strophe: 21

Verse: a به دریای جدایی غرقه گشته

Verse: b جهان بر چشم او چون حلقه گشته

Strophe: 22

Verse: a ز بس اندیشه همچون مست بیهوش

Verse: b جهان از یاد او گشته فراموش

Strophe: 23

Verse: a گهی قرعه زدی بر نام یارش

Verse: b که با او چون بود فرجام کارش

Strophe: 24

Verse: a گهی در باغ شاهنشاه رفتی

Verse: b ز هر سروی گرا بر خود گرفتی

Strophe: 25

Verse: a همی گفتی گوا باشید بر من

Verse: b ببینیدم چنین بر کام دشمن

Strophe: 26

Verse: a چو ویس ایدر بود با وی بگویند

Verse: b دلش را از ستمگاری بضویند

Strophe: 27

Verse: a گهی با بلبلان پیگار کردی

Verse: b بدیشان سرزنش بسیار کردی

Strophe: 28

Verse: a همی گفتی چرا خوانید فریاد

Verse: b شما را از جهان باری چه افتاد

Strophe: 29

Verse: a شما با جفت خود بر شاخسارید

Verse: b نه چون من مستمند و کوارید

Strophe: 30

Verse: a شما را ار هزاران گونه باغست

Verse: b مرا بر دل هزاران گونه داغست

Strophe: 31

Verse: a شما را بخت جفت و باغ دادست

Verse: b مرا در عشق درد و داغ دادست

Strophe: 32

Verse: a شما را ناله پیش یار باشد

Verse: b چرا بساید که ناله زار باشد

Strophe: 33

Verse: a مرا زیباست ناله گاه و بیگاه

Verse: b که یارم نیست از درد من آگاه

Page of edition: 115

Strophe: 34

Verse: a چنین گویان همی گشت اندران باغ

Verse: b دو دیده پر زخون و دلپر از داغ

Strophe: 35

Verse: a قصا را دایه پیش آمد یکی روز

Verse: b چنو گردان در آن باغ دل فروز

Strophe: 36

Verse: a چو رامین دایه را دید اندر آن جای

Verse: b چو چان اندر خور و چون دیده دورای

Strophe: 37

Verse: a ز شادی خون ز رخسارش بجوشید

Verse: b رخس گفتی ز لاله جامه پوشید

Strophe: 38

Verse: a ز شرم دایه رویش گشت پر خوی

Verse: b بسان در فشانده بر سر می

Strophe: 39

Verse: a گل ار چه سخت نیکو بود و بر بار

Verse: b رخ رامین نکوتر بود صد بار

Strophe: 40

Verse: a هنوزش بود سیمین دو بناگوش

Verse: b ننگشته سیمش از سنبل سیه پوش

Strophe: 41

Verse: a هنوزش بود کافروی زنخدان

Verse: b دو زلفش بود چون مشکین دو چوگان

Strophe: 42

Verse: a هنوزش بود پشت لب چو ملحم

Verse: b لبش چون انگبین و بارده درهم

Strophe: 43

Verse: a هنوزش بود خنده همچو شکر

Verse: b وزان شکر فروبارنده گوهر

Strophe: 44

Verse: a بهیالا همچو شمشاد روان بود

Verse: b ولیکن بار شمشاد ارغوان بود

Strophe: 45

Verse: a به پیکر همچو ماه جانور بود

Verse: b ولیکن با کلاه و با کمر بود

Strophe: 46

Verse: a قبا بروی نکوتر بود صد بار

Verse: b که نقش چینیان بر بت فرخار

Strophe: 47

Verse: a کلاه او را نکوتر بود بر سرا

Verse: b که شاهان جهان را بر سر افسر

Strophe: 48

Verse: a به گوهر تا به آدم نامور شاه

Verse: b به پیکر در زمانه سیمبر ماه

Strophe: 49

Verse: a به دیدار آفت جان خردمند

Verse: b به آفت جان هر کس آرزومند

Page of edition: 116

Strophe: 50

Verse: a هم از خوبی هم از کضور خدایی

Verse: b سزا بروی دو گونه پادشایی

Strophe: 51

Verse: a برادر بود موید را و فرزند

Verse: b ولیکن ماه را شاه و خداوند

Strophe: 52

Verse: a چو چشمش دید جادو گشت خستو

Verse: b که بهتر زین نباشد هیچ جادو

Strophe: 53

Verse: a چو رویش دید رزوان داد اقرار

Verse: b که بر حوران جزین کس نیست سالار

Strophe: 54

Verse: a چنین رویی بدین زیب و بدین نام

Verse: b ز مهر ویس بی دل بود و بی کام

Strophe: 55

Verse: a چو تنها دایه را در بوستان دید

Verse: b نو گفתי روی بخت جاودان دید

Strophe: 56

Verse: a نمازش برد و بسیار آفرین کرد

Verse: b مرد را نیز دایه همچنین کرد

Strophe: 57

Verse: a پرسیدند چون دو مهربان یار

Verse: b بخوشی یکدگر را مهربانوار

Strophe: 58

Verse: a پس آنکه دست یکدیگر گرفتند

Verse: b به مرز سوسی آزاد رفتند

Strophe: 59

Verse: a ز هر گونه سخن گفتند با هم

Verse: b سخنشان ریش دل را گشت مرهم

Strophe: 60

Verse: a بدو گفت ای مرا از جان فرونتر

Verse: b منم پیش تو از برده زیون تر

Strophe: 61

Verse: a تو شیرینی و گفتار تو شیرین

Verse: b تو نوشینی و دیدار تو نوشین

Strophe: 62

Verse: a ترا از بخت خواهیم روشنایی

Verse: b مرا با بخت نیکت آشنایی

Strophe: 63

Verse: a مرا تو مادری ویسه خداوند

Verse: b به جان وی خورم هنواره سوگند

Strophe: 64

Verse: a چنو خورشید چهر و ماه پیکر

Verse: b چنو بانوژاد و شاهگوهر

Strophe: 65

Verse: a نبود اندر جهان و هم نباشد

Verse: b کرا او جفت باشد غم نباشد

Strophe: 66

Verse: a بدان زادست پنداری ز مادر

Verse: b که آتش بر کشد از گفت کضور

Strophe: 67

Verse: a به خاصه زین دل بدبخت رامین

Verse: b که آتشگاه خرداد است و برزین

Strophe: 68

Verse: a اگر چه من همی سوزم ز بیدار

Verse: b دل او بر چنین آتش مسوزاد

Page of edition: 117

Strophe: 69

Verse: a وگر چه بخت با من خورد زنهار

Verse: b مرو را بخت فرخ باد و بیدار

Strophe: 70

Verse: a همی گویم چو از عشقش بنالم

Verse: b مبادا حال او هر گز چو حالم

Strophe: 71

Verse: a همی گویم چو از مهرش بسوزم

Verse: b مبادا روز او هرگز چو روزم

Strophe: 72

Verse: a به هر دردی که من بنیم ز مهرش

Verse: b کنم صد آفرین بر خوب چهرش

Strophe: 73

Verse: a چنین خواهم که باشد جاودانی

Verse: b مرا زو رنج و او را شادمانی

Strophe: 74

Verse: a خوش آمد دایه را گفتار رامین

Verse: b ز بیجاده پدید آورد پروین

Strophe: 75

Verse: a به خنده گفت راما جاودان زی

Verse: b به کام دوستان دور از بدان زی

Strophe: 76

Verse: a درود و تن درستی مر ترا باد

Verse: b مباد از بخت بر جان تو بیداد

Strophe: 77

Verse: a به فرّت من درست و شادکامم

Verse: b به کامت نیک بخت و نیکنامم

Strophe: 78

Verse: a همیدون دخترم روشن حور و ماه

Verse: b که بسته باد بر وی چشم بدخواه

Strophe: 79

Verse: a چو رویش باد نیکو ماه و سالش

Verse: b چو مویش باد پیچان بدسگالش

Strophe: 80

Verse: a همه گفتار تو دیدم بی آهو

Verse: b چو دیدار تو جان افزای و نیکو

Strophe: 81

Verse: a جز آن کاو مر ترا بدبخت کردست

Verse: b که بریباد تو دل سخت کردست

Strophe: 82

Verse: a ندارم از تو این گفتار باور

Verse: b که او بر تو نه شاهست و نه داور

Strophe: 83

Verse: a دگر باره جوابش داد رامین

Verse: b که چون عاشق نباشد هیچ مسکین

Strophe: 84

Verse: a دل او را دشمنی باشد ز خانه

Verse: b بر او جویانده هر روزی بهانه

Strophe: 85

Verse: a گهی نالد به درد و حسرت دوست

Verse: b گهی گرید به داغ فرقت دوست

Page of edition: 118

Strophe: 86

Verse: a به دست عشق گر چه زار گردد

Verse: b ز بهر او ز جان بیزار گردد

Strophe: 87

Verse: a صو گر چه زاو بلا بسیار بیند

Verse: b ز دیگر کامها او را گزیندص

Strophe: 88

Verse: a دو چشم مرد را از کام نایاب

Verse: b گاهی بی خواب دارد گاه با آب

Strophe: 89

Verse: a همی آن چیز جوید کش نیابد

Verse: b وز آن چیزی که یابد سر بتابد

Strophe: 90

Verse: a بلای عشق را بر تن گمارد

Verse: b پس آنکه درد را شادی شمارد

Strophe: 91

Verse: a اگر با عشق بودی مرد را خواب

Verse: b چه عشق دوست بودی چه می ناب

Strophe: 92

Verse: a کجا خویشی با تلخیش یارست

Verse: b چنانکش خرمی جفت خمارست

Strophe: 93

Verse: a چه عاشق باشد اندر عشق مست

Verse: b کجا بر چشم او نیکو بود گست

Strophe: 94

Verse: a به عشق اندر چو مست آشفته باشد

Verse: b ز ناخفتش بسان خفته باشد

Strophe: 95

Verse: a خرد باشد که زشت از خوب داند

Verse: b چو مهر آید خرد در دل نماند

Strophe: 96

Verse: a ستنبه دیو بر وی زود دارد

Verse: b همیشه چشم او را کور دارد

Strophe: 97

Verse: a خرد با مهر هرگز چون بسازد

Verse: b که آن چون می همی این را بتازد

Strophe: 98

Verse: a نفرماید خرد آن را گزیدن

Verse: b کزو آید همی پرده دریدن

Strophe: 99

Verse: a مرا از عشق شد پرده دریده

Verse: b شکیب از دل خرد از تن بریده

Strophe: 100

Verse: a بر آمد ناگهان یک روز بادی

Verse: b مرا بننود روی حور زادی

Strophe: 101

Verse: a چو دیدم ویس بود آن ماه پیکر

Verse: b چو ماهم کرد دور از خواب واز خور

Page of edition: 119

Strophe: 102

Verse: a دو چشمم تا بهستی دید خرم

Verse: b دلم چون دوزخی افتاد در غم

Strophe: 103

Verse: a نه بادی بود گفتی آفتی بود

Verse: b مرا ناگاه روی فتنه بننود

Strophe: 104

Verse: a مرا در کودکی تو پروریدی

Verse: b وزان پس مر مرا بسیار دیدی

Strophe: 105

Verse: a ندیدی حال من هرگز بدین سان

Verse: b ز درد دل نه باجان و نه بی جان

Strophe: 106

Verse: a تو گویی شیر من روباه گشت

Verse: b از این سخنی و کوهم کاه گشت

Strophe: 107

Verse: a تنم دیگر شدست و گونه دیگر

Verse: b یکی مویست پنداری یکی زر

Strophe: 108

Verse: a مژه بر چشم من گشتت مسمار

Verse: b همیدون موی بر اندام من مار

Strophe: 109

Verse: a اگر روزی کنم با دوستان بزم

Verse: b تو گویی می کنم با دشمنان رزم

Strophe: 110

Verse: a گه رامش چنان دلتنگ و زارم

Verse: b که گویی با بلا در کارزارم

Strophe: 111

Verse: a اگر کردم به رامش در گلستان

Verse: b به گمره گشته مانم در بیابان

Strophe: 112

Verse: a به شب در بستر و بالین دیا

Verse: b تو گویی غرقه ام در ژرف دریا

Strophe: 113

Verse: a به روز اندر میان غمگساران

Verse: b چو گویم پیش چوگان سواران

Strophe: 114

Verse: a به شبگیران چنان نالم به زاری

Verse: b که بلبل بر گلان نوبهاری

Strophe: 115

Verse: a سحرگاهان چنان گریم به تیمار

Verse: b که ابر دی مهی بر شخّ کھسار

Strophe: 116

Verse: a بیاریدست از آن دو چشم دلگیر

Verse: b مرا بر دل هزاران ناوکی تیر

Strophe: 117

Verse: a بیفتادست از دو زلف دلبند

Verse: b مرا بر دل هزاران گونه گون بند

Strophe: 118

Verse: a به گور خسته مانم در بیابان

Verse: b به دل بر خرده زهر آلوده پیکان

Page of edition: 120

Strophe: 119

Verse: a به شیر تند مانم پوی پویان

Verse: b خورشان بچهء گمگشته چویان

Strophe: 120

Verse: a به طفل خرد مانم دل شکسته

Verse: b هم از مادر هم از دایه گسته

Strophe: 121

Verse: a به شاخ مردم مانم نغز رسته

Verse: b قصای آسمان او راشکسته

Strophe: 122

Verse: a کنون از تو همی زنهار خواهم

Verse: b جوانمردیت را من یار خواهم

Strophe: 123

Verse: a صمرا زین آتش سوزنده برهان

Verse: b ز جنگ شیر مردم خوار بستانص

Strophe: 124

Verse: a جوانمردی چنان کت هست بنمای

Verse: b بر این فرزند بیچاره ببخشای

Strophe: 125

Verse: a بیژشاید دلت بیگانگان را

Verse: b همان رحماًورد دیوانگان را

Strophe: 126

Verse: a تو چونان دان که من بیگانه ای ام

Verse: b ویا از بیهشی دیوانه ای ام

Strophe: 127

Verse: a به هر حالی به بخشایش سزایم

Verse: b که چونین در دم سرخ ازدهایم

Strophe: 128

Verse: a تو نیز از مردمی بر من ببخشای

Verse: b به نیکی در دلت مهرم بیفزای

Strophe: 129

Verse: a پیام من بگو سرو روان را

Verse: b بت گویا و ماه باروان را

Strophe: 130

Verse: a صپری دیدار خورشید زمین را

Verse: b شکر گفتار حور راستین راص

Strophe: 131

Verse: a سیه زلفین بت یاقوت لب را

Verse: b بهار خرمی باغ طرب را

Strophe: 132

Verse: a بگو ای از نگویی آفریده

Verse: b به ناز و شادکامی پروریده

Strophe: 133

Verse: a ترا حویان به خوبی مهر داده

Verse: b بتان پیش تو سر بر خط نهاده

Strophe: 134

Verse: a سپاه جادوان از تو رمیده

Verse: b نگار چینیان از تو شمیده

Strophe: 135

Verse: a دو هفته ماه پیشت سجده برده

Verse: b فروغ خویش رویت را سپرده

Strophe: 136

Verse: a رخانت خسروان را بنده کرده

Verse: b لبانت مردگان را زنده کرده

Page of edition: 121

Strophe: 137

Verse: a بت بربر ز رویات خوار گشته

Verse: b همان بتگر ز بت بیزار گشته

Strophe: 138

Verse: a گدازان شد تنم از بیم و امید

Verse: b چو برف کوهسار از تاب خورشید

Strophe: 139

Verse: a دلم افتاد در مهرت به ناکام

Verse: b شنابان همچو گوری مانده در دلم

Strophe: 140

Verse: a خرد آواره گشته هوش رفته

Verse: b دل اندر تن نه بیدار و نه خفته

Strophe: 141

Verse: a نه زاسایش دارم نه از رنج

Verse: b ناز رامش به دل شادم نه از گنج

Strophe: 142

Verse: a نه با یاران به میدان اسپ تازم

Verse: b نه چوگان گیرم و نه گوی بازم

Strophe: 143

Verse: a نه یوزان را سوی گوران دوانم

Verse: b نه بازان را سوی کبگان پرانم

Strophe: 144

Verse: a نه می گیرم نه با خوبان نشینم

Verse: b نه جز وی در جهان کس را گزینم

Strophe: 145

Verse: a نه یک ساعت ز درد آزاد باشم
Verse: b نه یک روزی به چیزی شاد باشم

Strophe: 146

Verse: a به خانء خویش در چونین اسیرم
Verse: b نبینم دوستدار و دستگیرم

Strophe: 147

Verse: a به شب تا روز پیچان و نوانم
Verse: b چو ماری چوب خورده در میانم

Strophe: 148

Verse: a تنم درمان ز گفتار تو یابد
Verse: b دلم دارو ز دیدار تو یابد

Strophe: 149

Verse: a من آنکه باز یابم صبر و هوشم
Verse: b که خوش گفتار تو آید به گوشم

Strophe: 150

Verse: a اگر چه سال و مه از تو به دردم
Verse: b چنین با اشک سرخ و روی زردم

Strophe: 151

Verse: a مرا عشق تو در جان خوشتر از جان
Verse: b و گرچه جان من زوگشت رنجان

Strophe: 152

Verse: a نخواهم بی هوایت زندگانی
Verse: b نجویم بی وفایت شادمانی

Strophe: 153

Verse: a اگر جانم ز مهرت سیر گردد
Verse: b به سر بر موی من شمشیر گردد

Strophe: 154

Verse: a همی دانم که تا من زنده باشم
Verse: b به پیش بندگان بنده باشم

Strophe: 155

Verse: a سپیدی روزم از روی تو باشد

Verse: b سیاهی شب هم از موی تو باشد

Page of edition: 122

Strophe: 156

Verse: a رخ رنگینت باشد نوبهارم

Verse: b لب نوشیند باشد غمگسارم

Strophe: 157

Verse: a ز رخسار تو تابد آفتابم

Verse: b ز گیسوی تو بوید مشک نابم

Strophe: 158

Verse: a ز اندام تو باشد یاسمینم

Verse: b ز گفتار تو باشد آفرینم

Strophe: 159

Verse: a بهشت جاودان آن روز بینم

Verse: b که آن رخسار جان افروز بینم

Strophe: 160

Verse: a ز دولت کام خود آنکه یابم

Verse: b که با پیوند رویت راه یابم

Strophe: 161

Verse: a ز یزدان این خواهم شب و روز

Verse: b که گردد بختم از روی تو فیروز

Strophe: 162

Verse: a دلت بر من نماید مهربانی

Verse: b نجوید سر کشی و بد گمانی

Strophe: 163

Verse: a صاگر کین وروز و با من ستیزد

Verse: b به جان من که خون من بریزدص

Strophe: 164

Verse: a چه باید ریختن خون جوانی

Verse: b که هر گز بر تو نامد زو زیانی

Strophe: 165

Verse: a زبس کاو بر تو دارد مهربانی

Verse: b تو او را خویشتری از زندگانی

Strophe: 166

Verse: a
بیرد دل ز جان وز تو نبود
Verse: b
به دیده خاک پایت را بخرد

Strophe: 167

Verse: a
ز گیهان مر ترا خواهد به ناچار
Verse: b
ازیرا کش تو بردی دل به آزار

Strophe: 168

Verse: a
اگر خوبی کنی تن پیش دارد
Verse: b
وگر نه بر سر دل جان سپارد

Strophe: 169

Verse: a
چو بشنید این سخنها دایه پیر
Verse: b
تو گفتی خورد بر دل ناو کی تبع

Strophe: 170

Verse: a
نهانی دلش بر رامین ببخضود
Verse: b
ولیکن آشکارا هیچ ننود

Page of edition: 123

Strophe: 171

Verse: a
مرو را گفت رامانیکناما
Verse: b
نگردد همچو نامت ویس رامان

Strophe: 172

Verse: a
نگر تا تو نداری هر گز امید
Verse: b
که تا بد بر تو آن تابنده خورشید

Strophe: 173

Verse: a
نگر تا تو نپنداری که داستان
Verse: b
بکار آیدت با آن سرو بستان

Strophe: 174

Verse: a
نگر تا در دلت ناید که نیرو
Verse: b
توانی کرد با فرزندى شهرو

Strophe: 175

Verse: a
ترا آن به که دل وی نبندی
Verse: b
کزین دلبندى آید مستمندی

Strophe: 176

Verse: a نپیمایی به دل راه تباهی

Verse: b کزو رسته نیامده هیچ راهی

Strophe: 177

Verse: a خردمندی و شرم و دانش و رای

Verse: b به کار آید روان را در چنین جای

Strophe: 178

Verse: a که زشت از خوب و نیک از بدبدانی

Verse: b به دل کاری سگالی کش توانی

Page of edition: 124

Strophe: 179

Verse: a کاگر تو آسمان را در نوردی

Verse: b و گر دریا بینباری به مردی

Strophe: 180

Verse: a میان بادیه جیهون برانی

Verse: b ز روی سنگ لاله بشکفانی

Strophe: 181

Verse: a جهانی دیگر از گوهر بر آری

Verse: b زمینش بر سر مویی بداری

Strophe: 182

Verse: a ابا این جادوی و نیک دانی

Verse: b به کار ویس هم خیره بمانی

Strophe: 183

Verse: a به مهرت ویسه آنکه سر در آرد

Verse: b که شاخ ارغوان خرما برآرد

Strophe: 184

Verse: a سزد گردل ز پیوندش بتابی

Verse: b که او ماهست پیوندش نیابی

Strophe: 185

Verse: a که یارد گفتن این گفتار با وی

Verse: b که یارد جستن این آزاد با وی

Strophe: 186

Verse: a مدانی کاو چگونه خویش کامست

Verse: b ز خوی خود چگونه دیر رامست

Strophe: 187

Verse: a اگر من زهرهء صد شیر دارم

Verse: b پیامت پیش او گفتن نیارم

Strophe: 188

Verse: a هر آینه تو نپسندی که در من

Verse: b به زشتی راه یابد گفت دشمن

Strophe: 189

Verse: a تو خود دانی که ویس امروز چونست

Verse: b به خوبی از همه خوبان فزونست

Strophe: 190

Verse: a هر آن گه کاین سژن با وی بگویم

Verse: b به رسوایی بریزد آب رویم

Strophe: 191

Verse: a چنانست او میان ویس دختان

Verse: b که خسرو در میان نیک بختان

Strophe: 192

Verse: a منش بر آسمان دارد به گشتی

Verse: b و با مردم نیامیزد به خوشی

Strophe: 193

Verse: a همش در تخمه پرمایه ست گوهر

Verse: b همش در گنج شهوارست جوهر

Strophe: 194

Verse: a بدان گوهر ز شاهان سر فرازست

Verse: b بدین جوهر ز مردم بی نیازست

Strophe: 195

Verse: a نه از کار بزرگ آید نهییش

Verse: b نه از گنج گران آید فرییش

Page of edition: 125

Strophe: 196

Verse: a کنون ژود دلش لشتی مستمندست

Verse: b نه تنهایی و بی شهری نژندست

Strophe: 197

Verse: a ز خان و مان و شهر خویش دورست

Verse: b هم از رامست هم از مردم نفورست

Strophe: 198

Verse: a گهی آب از مژه بارد گهی خون

Verse: b گهی از بخت نالد گه ز گردون

Strophe: 199

Verse: a چو یاد آرد ز مادر وز برادر

Verse: b بجوشد همچو عود تر بر آذر

Strophe: 200

Verse: a کند نفرین بر آن سال و مه شوم

Verse: b که دوری دادش از آرام و از بوم

Strophe: 201

Verse: a بدین سان بانوی جمشید گوهر

Verse: b به خوبی نامدار هفت کضور

Strophe: 202

Verse: a بهلاله خواسته مادر ز یازدانش

Verse: b بپرورده میان ناز و فرمانش

Strophe: 203

Verse: a کنون پر درد و پر تیمار و نالان

Verse: b ز همزادان بریده وز همالان

Strophe: 204

Verse: a به پیش وی که یارد برد نامت

Verse: b که یارد گفتن این یافه پیمان

Strophe: 205

Verse: a مرا این کار بیهوده مفرمای

Verse: b که سر گز نداند رفت چون پای

Strophe: 206

Verse: a سبانم گر فزون از قطر میغست

Verse: b زبانی این سخن گفتن دریغست

Strophe: 207

Verse: a چو بشنید این سخن رامین بیدل

Verse: b ز آب دیده کردش خاک را گل

Strophe: 208

Verse: a ز سختی گریه اندر برش بشکست

Verse: b شکنج گریه گفتارش فرو بستت

Strophe: 209

Verse: a هم از گریه بماند و هم از گفتار

Verse: b بران بخشان کاو باشد چنین زار

Page of edition: 126

Strophe: 210

Verse: a به مغزش بر شد از دل آتش مهر

Verse: b دمیدش زعفران از لاله گون چهر

Strophe: 211

Verse: a چو یک ساعت زبانش بود بسته

Verse: b دل اندر بر شکسته دم گسسته

Strophe: 212

Verse: a دگر باره سخنها گفت زیبا

Verse: b ز دردی سخن و حالی ناشکیبا

Strophe: 213

Verse: a بسی زاری و لابه کرد و خواهش

Verse: b نیامد در ستیز دایه کاهش

Strophe: 214

Verse: a چو رامین بیش کردی زارواری

Verse: b ازو بیش آمدی نومیدواری

Strophe: 215

Verse: a به فرجام اندرو آویخت رامین

Verse: b برو ریزان ز دیده اشک خونین

Strophe: 216

Verse: a همی گفت ای انوشین دایه زنهار

Verse: b مکن جان مرا یکباره آوار

Strophe: 217

Verse: a مبر امیدم از جان و جوانی

Verse: b مکن چون زهر بر من زندگانی

Strophe: 218

Verse: a توی از دوستان پشت و پناهم

Verse: b توی فریادجوی و چاره خواهم

Strophe: 219

Verse: a چه بشاد گر کنی مردم ستانی

Verse: b مرا از چنگ بدبختی رهانی

Strophe: 220

Verse: a در بسته ز پیشم بر گشایی

Verse: b به روی ویسه ام راهی نمایی

Strophe: 221

Verse: a گر اکنون از تو نومیدی پذیرم

Verse: b به مرگ ناگهان پیشت بمیرم

Strophe: 222

Verse: a مکن بی چرم را در چاه مفکن

Verse: b نمک بر سوخته کمتر پراگن

Strophe: 223

Verse: a ترا بنده شدستم بنده بپذیر

Verse: b وزین سختی یکی ره دست من گیر

Strophe: 224

Verse: a توی در مان دردم در جهان بس

Verse: b درین بیچارگی فریاد من رس

Strophe: 225

Verse: a بجز تو در جهان کس را ندانم

Verse: b که با او راز خود گفتن توانم

Strophe: 226

Verse: a پیام من بگو با آن سمبیر

Verse: b بهانه بیش ازین پیشم میاور

Page of edition: 127

Strophe: 227

Verse: a بچاره آسیا سازند بر باد

Verse: b بر آوند از میان رود بنیاد

Strophe: 228

Verse: a به زیر آرند مرغان را زگردون

Verse: b ز دریا ماهیان آرند بیرون

Strophe: 229

Verse: a به دام آرند شیران ژیان را

Verse: b به بند آرند پیلان دمان را

Strophe: 230

Verse: a برون آرند ماران را ز سوراخ

Verse: b به افسونها کنندش رام گستاخ

Strophe: 231

Verse: a تو نیز افسون ز هر کس بیش دانی

Verse: b همیدون چاره ها کردن توانی

Strophe: 232

Verse: a سژن دانی بسی هنگام گفتار

Verse: b هنر داری بسی در وقت کردار

Strophe: 233

Verse: a سخن را با هنر نیکو بییوند

Verse: b وزیشان هر دو برنه ویس را بند

Strophe: 234

Verse: a اگر نه بخت من بودی نکورای

Verse: b ترا پیشم نیاوردی دراین جای

Page of edition: 128

Strophe: 235

Verse: a چنان چون تو مرا یاری درین کار

Verse: b خدا بادا به هر کاری ترا یار

Strophe: 236

Verse: a بگفت این و پس او را تنگ در بر

Verse: b کشید و داد بوسی چند بر سر

Strophe: 237

Verse: a وزان پس داد بوسش بر لب و روی

Verse: b بیامد دیو و رفت اندر دلش کاشت

Strophe: 238

Verse: a چو بر زن کام دل راندی یکی بار

Verse: b چنان دان کش نهادی بر سر اسپار

Strophe: 239

Verse: a چو رامین از کنار دایه بر خاست

Verse: b دل دایه به تیمارش بیارست

Strophe: 240

Verse: a دریده شد همانگه پردهء شرم

Verse: b شد آن گفتار سردش درزمان گرم

Strophe: 241

Verse: a بدو گفت ای فریبنده سخن گوی

Verse: b بپردی از همه کس در سخن گوی

Strophe: 242

Verse: a دلت از هر کسی جویای کامست

Verse: b ترا هر زن که بینی ویس نامست

Strophe: 243

Verse: a مرا تو دوست بودی دل افروز

Verse: b ولیکن دوستر گشتم از امروز

Strophe: 244

Verse: a گسسته شد میان ما بهانه

Verse: b که شد تیر هوا سوی نشانه

Strophe: 245

Verse: a ازین پس هر چه تو خواهی بفرمای

Verse: b که از فرمانت بیرون ناورم پای

Strophe: 246

Verse: a کنم بخت ترا بر ویس پیروز

Verse: b ستانم داد مهتر زان دل افروز

Strophe: 247

Verse: a چو بشنید این سخن دلخسته رامین

Verse: b بدو گفت ای مرا رویش جهان بین

Strophe: 248

Verse: a ترا زین پس نگر تا چون پرستم

Verse: b به پیشت جان به خدمت چون فرستم

Strophe: 249

Verse: a همی بینی که پیچان همچو مارم

Verse: b چگونه صعب و آشفته ست کارم

Page of edition: 129

Strophe: 250

Verse: a به شب گویم نماند زنده تا بام

Verse: b جو بام آید ندارم طمع تا شام

Strophe: 251

Verse: a بدان مانم که در دریا نشنید

Verse: b ز دریا باد و موج سخت بیند

Strophe: 252

Verse: a نگر تا او زمانه چون گذارد

Verse: b که یک ساعت امید جان ندارد

Strophe: 253

Verse: a من از تیمار ویسه همچنانم

Verse: b شبان از روز و از شب ندانم

Strophe: 254

Verse: a کنون امید در کار تو بستم

Verse: b مگر گیری درین آسیب دستم

Strophe: 255

Verse: a چو از تو این نوازشها شنیدم

Verse: b تو دادی بند شادی را کلیدم

Strophe: 256

Verse: a جوانمردی بکار آرد به کردار

Verse: b که بی کردار ناخوبست گفتار

Strophe: 257

Verse: a بگو تا روی فرخ کی نمایی

Verse: b بدیدارم دگر باره کی آیی

Strophe: 258

Verse: a کجا من روز و ساعت می شمارم

Verse: b همیشه دیدنت را چشم دارم

Strophe: 259

Verse: a همی تا شادمانت باز بینم

Verse: b بر آتش خسپم و بر وی نشینم

Strophe: 260

Verse: a به دیدارت چنان باشد شتابم

Verse: b که یک ساعت قرار تن نیابم

Strophe: 261

Verse: a چو آشفته نمانم بر یکی رای

Verse: b چو دیوانه نیابم بر یکی جای

Strophe: 262

Verse: a بخنده گفت جادو کیش دایه

Verse: b تو هستی در سخن بسیار مایه

Strophe: 263

Verse: a بدین گفتار نغز و لابه چون نوش

Verse: b به مغز بیهشان باز آوری هوش

Strophe: 264

Verse: a دلم را تو بدین گفتار خستی

Verse: b چو جانم را بدین زنهار بستی

Strophe: 265

Verse: a ز جان خویش بندی بر گشادی

Verse: b بیاوردی و بر جانم نهادی

Strophe: 266

Verse: a نگر تا هیچ گونه غم نداری

Verse: b کزین اندوهت آید رستگاری

Strophe: 267

Verse: a تو خود بینی که کامت چون بر آرم

Verse: b به نیکی روی کارت چون نگارم

Strophe: 268

Verse: a ترا بر اسپ تازی چون نشانم

Verse: b به چشم دشمنان بر چون دوانم

Page of edition: 130

Chapter: 25

بغایت رسیدن عشق رامین بر ویس

Strophe: 1

Verse: a
چو بر رمین بیدل کار شد سخت
Verse: b
به عشق اندر مرورا خوار شد بخت

Strophe: 2

Verse: a
همچنین جای بیانوه جستی
Verse: b
که بنشستی به تنهایی گرستی

Strophe: 3

Verse: a
به شب پهلو سوی بستر نبودى
Verse: b
همه شب تا به روز اختر شمردى

Strophe: 4

Verse: a
به روز از هیچ گونه نارمیدی
Verse: b
چو گور و آهن از مردم رمیدی

Strophe: 5

Verse: a
ز بس کاو قد دجبر کردى
Verse: b
کجا سروى بدیدى سجده بردى

Strophe: 6

Verse: a
به باغ اندر گل صد برگ جستی
Verse: b
به یادروى او بر گل گرستی

Strophe: 7

Verse: a
بنفشه برچدى هر بامدادى
Verse: b
به یاد زلف او بر دل نهادى

Strophe: 8

Verse: a
ز بیم ناشکیبی می نخوردى
Verse: b
که یکباره قرارش می ببردى

Strophe: 9

Verse: a
همیشه مونسش طنبور بودى
Verse: b
ندیمش عاشق مهجور بودى

Strophe: 10

Verse: a
صبحه راهی سرودى زار گفتى
Verse: b
سراسر بر فراق یادگر گفتى

Strophe: 11

Verse: a
چو باد حسرت از دل بر کشیدی

Verse: b به نیشان باد دی ماهی دمیدی

Strophe: 12

Verse: a به ناله دل چنان از تن بکندی

Verse: b که بلبل را ز شاخ اندر فگندی

Strophe: 13

Verse: a به گونه اشک خون چندان براندی

Verse: b که از خون پای او در گل بماندی

Strophe: 14

Verse: a به چشمش روز روش تار بودی

Verse: b به زیرش خز و دیبا خار بودی

Strophe: 15

Verse: a بدین زاری و بیماری همی زیست

Verse: b نگفتی کس که بیماریت از چیست

Strophe: 16

Verse: a چو شمعی بود سوزان و گدازان

Verse: b سپرده دل به مهر دلنوازان

Page of edition: 114

Strophe: 17

Verse: a به چشمش خوار گشته زندگانی

Verse: b دلش پدرود کرده شادمانی

Strophe: 18

Verse: a ز گریه جامه خون آلود گشته

Verse: b ز ناله روی زراندود گشته

Strophe: 19

Verse: a ز رنج عشق جان بر لب رسیده

Verse: b امید از جان و از جانسان بریده

Strophe: 20

Verse: a خیال دوست در دیده بمانده

Verse: b ز چشمش خواب نوشین را برانده

Strophe: 21

Verse: a به دریای جدایی غرقه گشته

Verse: b جهان بر چشم او چون حلقه گشته

Strophe: 22

Verse: a ز بس اندیشه همچون مست بیهوش

Verse: b جهان از یاد او گشته فراموش

Strophe: 23

Verse: a گهی قرعه زدی بر نام یارش

Verse: b که با او چون بود فرجام کارش

Strophe: 24

Verse: a گهی در باغ شاهنشاه رفتی

Verse: b ز هر سروی گرا بر خود گرفتی

Strophe: 25

Verse: a همی گفתי گوا باشید بر من

Verse: b ببینیدم چنین بر کام دشمن

Strophe: 26

Verse: a چو ویس ایدر بود با وی بگویند

Verse: b دلش را از ستمگاری بضویند

Strophe: 27

Verse: a گهی با بلبان پیگار کردی

Verse: b بدیشان سرزنش بسیار کردی

Strophe: 28

Verse: a همی گفתי چرا خوانید فریاد

Verse: b شما را از جهان باری چه افتاد

Strophe: 29

Verse: a شما با جفت خود بر شاخسارید

Verse: b نه چون من مستمند و کوارید

Strophe: 30

Verse: a شما را از هزاران گونه باغست

Verse: b مرا بر دل هزاران گونه داغست

Strophe: 31

Verse: a شما را بخت جفت و باغ دادست

Verse: b مرا در عشق درد و داغ دادست

Strophe: 32

Verse: a شما را ناله پیش یار باشد

Verse: b چرا بساید که ناله زار باشد

Strophe: 33

Verse: a مرا زیباست ناله گاه و بیگاه

Verse: b که یارم نیست از درد من آگاه

Page of edition: 115

Strophe: 34

Verse: a چنین گویان همی گشت اندران باغ

Verse: b دو دیده پر زخون و دلپر از داغ

Strophe: 35

Verse: a قصا را دایه پیش آمد یکی روز

Verse: b چنو گردان در آن باغ دل فروز

Strophe: 36

Verse: a چو رامین دایه را دید اندر آن جای

Verse: b چو چان اندر خور و چون دیده دورای

Strophe: 37

Verse: a ز شادی خون ز رخسارش بجوشید

Verse: b رخس گفتی ز لاله جامه پوشید

Strophe: 38

Verse: a ز شرم دایه رویش گشت پر خوی

Verse: b بسان در فشانده بر سر می

Strophe: 39

Verse: a گل ار چه سخت نیکو بود و بر بار

Verse: b رخ رامین نکوتر بود صد بار

Strophe: 40

Verse: a هنوزش بود سیمین دو بناگوش

Verse: b نگشته سیمش از سنبل سیه پوش

Strophe: 41

Verse: a هنوزش بود کافروی زنخدان

Verse: b دو زلفش بود چون مشکین دو چوگان

Strophe: 42

Verse: a هنوزش بود پشت لب چو ملحم

Verse: b لبش چون انگبین و بارده درهم

Strophe: 43

Verse: a هنوزش بود خنده همچو شکر

Verse: b وزان شکر فروبارنده گوهر

Strophe: 44

Verse: a بهبالا همچو شمشاد روان بود

Verse: b ولیکن بار شمشاد ارغوان بود

Strophe: 45

Verse: a به پیکر همچو ماه جانور بود

Verse: b ولیکن با کلاه و با کمر بود

Strophe: 46

Verse: a قبا بروی نکوتر بود صد بار

Verse: b که نقش چینیان بر بت فرخار

Strophe: 47

Verse: a کلاه او را نکوتر بود بر سرا

Verse: b که شاهان جهان را بر سر افسر

Strophe: 48

Verse: a به گوهر تا به آدم نامور شاه

Verse: b به پیکر در زمانه سیمبر ماه

Strophe: 49

Verse: a به دیدار آفت جان خردمند

Verse: b به آفت جان هر کس آرزومند

Page of edition: 116

Strophe: 50

Verse: a هم از خوبی هم از کضور خدایی

Verse: b سزا بروی دو گونه پادشایی

Strophe: 51

Verse: a برادر بود موبد را و فرزند

Verse: b ولیکن ماه را شاه و خداوند

Strophe: 52

Verse: a چو چشمش دید جادو گشت خستو

Verse: b که بهتر زین نباشد هیچ جادو

Strophe: 53

Verse: a چو رویش دید رزوان داد اقرار

Verse: b که بر حوران جزین کس نیست سالار

Strophe: 54

Verse: a چنین رویی بدین زیب و بدین نام

Verse: b ز مهر ویس بی دل بود و بی کام

Strophe: 55

Verse: a چو تنها دایه را در بوستان دید

Verse: b تو گفتی روی بخت جاودان دید

Strophe: 56

Verse: a نمازش برد و بسیار آفرین کرد

Verse: b مرد را نیز دایه همچنین کرد

Strophe: 57

Verse: a پرسیدند چون دو مهربان یار

Verse: b بخوشی یکدگر را مهربانوار

Strophe: 58

Verse: a پس آنکه دست یکدیگر گرفتند

Verse: b به مرز سوسی آزاد رفتند

Strophe: 59

Verse: a ز هر گونه سخن گفتند با هم

Verse: b سخنشان ریش دل را گشت مرهم

Strophe: 60

Verse: a بدو گفت ای مرا از جان فزونتر

Verse: b منم پیش تو از برده زیون تر

Strophe: 61

Verse: a تو شیرینی و گفتار تو شیرین

Verse: b تو نوشینی و دیدار تو نوشین

Strophe: 62

Verse: a ترا از بخت خواهم روشنایی

Verse: b مرا با بخت نیکت آشنایی

Strophe: 63

Verse: a مرا تو مادری ویسه خداوند

Verse: b به جان وی خورم هنواره سوگند

Strophe: 64

Verse: a چنو خورشید چهر و ماه پیکر

Verse: b چنو بانوژاد و شاهگوهر

Strophe: 65

Verse: a نبود اندر جهان و هم نباشد

Verse: b کرا او جفت باشد غم نباشد

Strophe: 66

Verse: a بدان زادست پنداری ز مادر

Verse: b که آتش بر کشد از گفت کضور

Strophe: 67

Verse: a به خاصه زین دل بدبخت رامین

Verse: b که آتشگاه خرداد است و برزین

Strophe: 68

Verse: a اگر چه من همی سوزم ز بیدار

Verse: b دل او بر چنین آتش مسوزاد

Page of edition: 117

Strophe: 69

Verse: a وگر چه بخت با من خورد زنهار

Verse: b مرو را بخت فرخ باد و بیدار

Strophe: 70

Verse: a همی گویم چو از عشقش بنالم

Verse: b مبادا حال او هرگز چو حالم

Strophe: 71

Verse: a همی گویم چو از مهرش بسوزم

Verse: b مبادا روز او هرگز چو روزم

Strophe: 72

Verse: a به هر دردی که من بنیم ز مهرش

Verse: b کنم صد آفرین بر خوب چهرش

Strophe: 73

Verse: a چنین خواهم که باشد جاودانی

Verse: b مرا زو رنج و او را شادمانی

Strophe: 74

Verse: a خوش آمد دایه را گفتار رامین

Verse: b ز بیجاده پدید آورد پروین

Strophe: 75

Verse: a به خنده گفت راما جاودان زی

Verse: b به کام دوستان دور از بدان زی

Strophe: 76

Verse: a درود و تن درستی مر ترا باد

Verse: b مباد از بخت بر جان تو بیداد

Strophe: 77

Verse: a به فرّت من درست و شادکامم

Verse: b به کامت نیک بخت و نیکنامم

Strophe: 78

Verse: a همیدون دخترم روشن حور و ماه

Verse: b که بسته باد بر وی چشم بدخواه

Strophe: 79

Verse: a چو رویش باد نیکو ماه و سالش

Verse: b چو مویش باد پیچان بدسگالش

Strophe: 80

Verse: a همه گفتار تو دیدم بی آهو

Verse: b چو دیدار تو جان افزای و نیکو

Strophe: 81

Verse: a جز آن کاو مر ترا بدبخت کردست

Verse: b که برییداد تو دل سخت کردست

Strophe: 82

Verse: a ندارم از تو این گفتار باور

Verse: b که او بر تو نه شاهست و نه داور

Strophe: 83

Verse: a دگر باره جوابش داد رامین

Verse: b که چون عاشق نباشد هیچ مسکین

Strophe: 84

Verse: a دل او را دشمنی باشد ز خانه

Verse: b بر او جوینده هر روزی بهانه

Strophe: 85

Verse: a گهی نالد به درد و حسرت دوست

Verse: b گهی گرید به داغ فرقت دوست

Page of edition: 118

Strophe: 86

Verse: a به دست عشق گر چه زار گردد

Verse: b ز بهر او ز جان بیزار گردد

Strophe: 87

Verse: a صو گر چه زاو بلا بسیار بیند

Verse: b ز دیگر کامها او را گزیندص

Strophe: 88

Verse: a دو چشم مرد را از کام نایاب

Verse: b گاهی بی خواب دارد گاه با آب

Strophe: 89

Verse: a همی آن چیز جوید کش نیابد

Verse: b وز آن چیزی که یابد سر بتابد

Strophe: 90

Verse: a بلای عشق را بر تن گمارد

Verse: b پس آنکه درد را شادی شمارد

Strophe: 91

Verse: a اگر با عشق بودی مرد را خواب

Verse: b چه عشق دوست بودی چه می ناب

Strophe: 92

Verse: a کجا خویشی با تلخیش یارست

Verse: b چنانکش خرمی جفت خمارست

Strophe: 93

Verse: a چه عاشق باشد اندر عشق مست

Verse: b کجا بر چشم او نیکو بود گست

Strophe: 94

Verse: a به عشق اندر چو مست آشفته باشد

Verse: b ز ناخفتش بسان خفته باشد

Strophe: 95

Verse: a خرد باشد که زشت از خوب داند

Verse: b چو مهر آید خرد در دل نماند

Strophe: 96

Verse: a
ستنبه دیو بر وی زود دارد

Verse: b
همیشه چشم او را کور دارد

Strophe: 97

Verse: a
خرد با مهر هرگز چون بسازد

Verse: b
که آن چون می همی این را بتازد

Strophe: 98

Verse: a
نفرماید خرد آن را گزیدن

Verse: b
کز و آید همی پرده دریدن

Strophe: 99

Verse: a
مرا از عشق شد پرده دریده

Verse: b
شکیب از دل خرد از تن بریده

Strophe: 100

Verse: a
بر آمد ناگهان یک روز بادی

Verse: b
مرا بننود روی حور زادی

Strophe: 101

Verse: a
چو دیدم ویس بود آن ماه پیکر

Verse: b
چو ماهم کرد دور از خواب واز خور

Page of edition: 119

Strophe: 102

Verse: a
دو چشمم تا بهشتی دید خرم

Verse: b
دلّم چون دوزخی افتاد در غم

Strophe: 103

Verse: a
نه بادی بود گفتی آفتی بود

Verse: b
مرا ناگاه روی فتنه بننود

Strophe: 104

Verse: a
مرا در کودکی تو پروریدی

Verse: b
وزان پس مر مرا بسیار دیدی

Strophe: 105

Verse: a
ندیدی حال من هرگز بدین سان

Verse: b
ز درد دل نه باجان و نه بی جان

Strophe: 106

Verse: a
تو گویی شیر من روباه گشت

Verse: b
از این سخنی و کوهم کاه گشت

Strophe: 107

Verse: a تنم دیگر شدست و گونه دیگر

Verse: b یکی مویست پنداری یکی زر

Strophe: 108

Verse: a مژه بر چشم من گشست مسمار

Verse: b همیدون موی بر اندام من مار

Strophe: 109

Verse: a اگر روزی کنم با دوستان بزم

Verse: b تو گویی می کنم با دشمنان رزم

Strophe: 110

Verse: a که رامش چنان دلتنگ و زارم

Verse: b که گویی با بلا در کارزارم

Strophe: 111

Verse: a اگر گردم به رامش در گلستان

Verse: b به گمره گشته مانم در بیابان

Strophe: 112

Verse: a به شب در بستر و بالین دیبا

Verse: b تو گویی غرقه ام در ژرف دریا

Strophe: 113

Verse: a به روز اندر میان غمگساران

Verse: b چو گویم پیش چوگان سواران

Strophe: 114

Verse: a به شبگیران چنان نالم به زاری

Verse: b که بلبل بر گلان نوبهاری

Strophe: 115

Verse: a سحرگاهان چنان گریم به تیمار

Verse: b که ابر دی مهی بر شخ کھسار

Strophe: 116

Verse: a بیاریدست از آن دو چشم دلگیر

Verse: b مرا بر دل هزاران ناوکی تیر

Strophe: 117

Verse: a بیفتادست از دو زلف دلبد

Verse: b مرا بر دل هزاران گونه گون بند

Strophe: 118

Verse: a به گور خسته مانم در بیابان

Verse: b به دل بر خرده زهر آلوده پیکان

Page of edition: 120

Strophe: 119

Verse: a به شیر تند مانم پوی پویان

Verse: b خورشان بچهء گمگشته چویان

Strophe: 120

Verse: a به طفل خرد مانم دل شکسته

Verse: b هم از مادر هم از دایه گسته

Strophe: 121

Verse: a به شاخ مردم مانم نغز رسته

Verse: b قصای آسمان او را شکسته

Strophe: 122

Verse: a کنون از تو همی زنهار خواهم

Verse: b جوانمردیت را من یار خواهم

Strophe: 123

Verse: a صمرا زین آتش سوزنده برهان

Verse: b ز جنگ شیر مردم خوار بستانص

Strophe: 124

Verse: a جوانمردی چنان کت هست بنمای

Verse: b بر این فرزند بیچاره ببخشای

Strophe: 125

Verse: a ببژشاید دلت بیگانگان را

Verse: b همان رحماًورد دیوانگان را

Strophe: 126

Verse: a تو چونان دان که من بیگانه ای ام

Verse: b ویا از بیهشی دیوانه ای ام

Strophe: 127

Verse: a به هر حالی به بخشایش سزایم

Verse: b که چونین در دم سرخ ازدهایم

Strophe: 128

Verse: a تو نیز از مردمی بر من بیخشای

Verse: b به نیکی در دلت مهرم بیفزای

Strophe: 129

Verse: a پیام من بگو سرو روان را

Verse: b بت گویا و ماه باروان را

Strophe: 130

Verse: a صبری دیدار خورشید زمین را

Verse: b شکر گفتار حور راستین راص

Strophe: 131

Verse: a سیه زلفین بت یاقوت لب را

Verse: b بهار خرمی باغ طرب را

Strophe: 132

Verse: a بگو ای از نگویی آفریده

Verse: b به ناز و شادکامی پروریده

Strophe: 133

Verse: a ترا حویان به خوبی مهر داده

Verse: b بتان پیش تو سر بر خط نهاده

Strophe: 134

Verse: a سپاه جادوان از تو رمیده

Verse: b نگار چینیان از تو شمیده

Strophe: 135

Verse: a دو هفته ماه پیشت سجده برده

Verse: b فروغ خویش رویت را سپرده

Strophe: 136

Verse: a رخانت خسروان را بنده کرده

Verse: b لبانت مردگان را زنده کرده

Page of edition: 121

Strophe: 137

Verse: a بت بربر ز رویات خوار گشته

Verse: b همان بتگر ز بت بیزار گشته

Strophe: 138

Verse: a
گدازان شد تنم از بیم و امید
Verse: b
چو برف کوهسار از تاب خورشید

Strophe: 139

Verse: a
دلم افتاد در مهرت به ناکام
Verse: b
شنابان همچو گوری مانده در دلم

Strophe: 140

Verse: a
خرد آواره گشته هوش رفته
Verse: b
دل اندر تن نه بیدار و نه خفته

Strophe: 141

Verse: a
نه زاسایش دارم نه از رنج
Verse: b
ناز رامش به دل شادم نه از گنج

Strophe: 142

Verse: a
نه با یاران به میدان اسپ تازم
Verse: b
نه چوگان گیرم و نه گوی بازم

Strophe: 143

Verse: a
نه یوزان را سوی گوران دوانم
Verse: b
نه بازان را سوی کبگان پرانم

Strophe: 144

Verse: a
نه می گیرم نه با خوبان نشینم
Verse: b
نه جز وی در جهان کس را گزینم

Strophe: 145

Verse: a
نه یک ساعت ز درد آزاد باشم
Verse: b
نه یک روزی به چیزی شاد باشم

Strophe: 146

Verse: a
به خانء خویش در چونین اسیرم
Verse: b
نبینم دوستدار و دستگیرم

Strophe: 147

Verse: a
به شب تا روز پیچان و نوانم
Verse: b
چو ماری چوب خورده در میانم

Strophe: 148

Verse: a
تنم درمان ز گفتار تو یابد
Verse: b
دلم دارو ز دیدار تو یابد

Strophe: 149

Verse: a من آنکه باز یابم صبر و هوشم
Verse: b که خوش گفتار تو آید به گوشم

Strophe: 150

Verse: a اگر چه سال و مه از تو به دردم
Verse: b چنین با اشک سرخ و روی زردم

Strophe: 151

Verse: a مرا عشق تو در جان خوشتر از جان
Verse: b و گرچه جان من زوگشت رنجان

Strophe: 152

Verse: a نخواهم بی هوایت زندگانی
Verse: b نجویم بی وفایت شادمانی

Strophe: 153

Verse: a اگر جانم ز مهرت سیر گردد
Verse: b به سر بر موی من شمشیر گردد

Strophe: 154

Verse: a همی دانم که تا من زنده باشم
Verse: b به پیش بندگانم بنده باشم

Strophe: 155

Verse: a سپیدی روزم از روی تو باشد
Verse: b سیاهی شب هم از موی تو باشد

Page of edition: 122

Strophe: 156

Verse: a رخ رنگینت باشد نوبهارم
Verse: b لب نوشیند باشد غمگسارم

Strophe: 157

Verse: a ز رخسار تو تابد آفتابم
Verse: b ز گیسوی تو بوید مشک نابم

Strophe: 158

Verse: a ز اندام تو باشد یاسمینم
Verse: b ز گفتار تو باشد آفرینم

Strophe: 159

Verse: a بهشت جاودان آن روز بینم
Verse: b که آن رخسار جان افروز بینم

Strophe: 160

Verse: a ز دولت کام خود آنکه یابم
Verse: b که با پیوند رویت راه یابم

Strophe: 161

Verse: a ز یزدان این خواهم شب و روز
Verse: b که گردد بختم از روی تو فیروز

Strophe: 162

Verse: a دلت بر من نماید مهربانی
Verse: b نجوید سر کشی و بد گمانی

Strophe: 163

Verse: a صاگر کین وروز و با من ستیزد
Verse: b به جان من که خون من بریزدص

Strophe: 164

Verse: a چه باید ریختن خون جوانی
Verse: b که هر گز بر تو نامد زو زیانی

Strophe: 165

Verse: a زبس کاو بر تو دارد مهربانی
Verse: b تو او را خویشتری از زندگانی

Strophe: 166

Verse: a ببرد دل ز جان وز تو نبود
Verse: b به دیده خاک پایت را بخرد

Strophe: 167

Verse: a ز گیهان مر ترا خواهد به ناچار
Verse: b ازیرا کش تو بردی دل به آزار

Strophe: 168

Verse: a اگر خوبی کنی تن پیش دارد
Verse: b وگر نه بر سر دل جان سپارد

Strophe: 169

Verse: a چو بشنید این سخنها دایه پیر
Verse: b تو گفتی خورد بر دل ناو کی تبع

Strophe: 170

Verse: a نهانی دلش بر رامین بیخضود

Verse: b ولیکن آشکارا هیچ نننود

Page of edition: 123

Strophe: 171

Verse: a مرو را گفت راما نیکناما

Verse: b نگرود همچو نامت ویس راما

Strophe: 172

Verse: a نگر تا تو نداری هر گز امید

Verse: b که تابد بر تو آن تابنده خورشید

Strophe: 173

Verse: a نگر تا تو نپنداری که دستان

Verse: b بکار آیدت با آن سرو بستان

Strophe: 174

Verse: a نگر تا در دلت ناید که نیرو

Verse: b توانی کرد با فرزندش شهر و

Strophe: 175

Verse: a ترا آن به که دل وی نبندی

Verse: b کزین دلبندی آید مستمندی

Strophe: 176

Verse: a نپیمایی به دل راه تباهی

Verse: b کزو رسته نیامد هیچ راهی

Strophe: 177

Verse: a خردمندی و شرم و دانش و رای

Verse: b به کار آید روان را در چنین جای

Strophe: 178

Verse: a که زشت از خوب و نیک از بدبدانی

Verse: b به دل کاری سگالی کش توانی

Page of edition: 124

Strophe: 179

Verse: a کاگر تو آسمان را در نوردی

Verse: b و گر دریا بینباری به مردی

Strophe: 180

Verse: a میان بادیه جیهون برانی
Verse: b ز روی سنگ لاله بشکفانی

Strophe: 181

Verse: a جهانی دیگر از گوهر بر آری
Verse: b زمینش بر سر مویی بداری

Strophe: 182

Verse: a ابا این جادوی و نیک دانی
Verse: b به کار ویس هم خیره بمانی

Strophe: 183

Verse: a به مهرت ویسه آنکه سر در آرد
Verse: b که شاخ ارغوان خرما برآرد

Strophe: 184

Verse: a سزد گردل ز پیوندش بتابی
Verse: b که او ماهست پیوندش نیابی

Strophe: 185

Verse: a که یارد گفتن این گفتار با وی
Verse: b که یارد جستن این آزاد با وی

Strophe: 186

Verse: a مدانی کاو چگونه خویش کامست
Verse: b ز خوی خود چگونه دیر رامست

Strophe: 187

Verse: a اگر من زهرهء صد شیر دارم
Verse: b پیامت پیش او گفتن نیارم

Strophe: 188

Verse: a هر آینه تو نپسندی که در من
Verse: b به زشتی راه یابد گفت دشمن

Strophe: 189

Verse: a تو خود دانی که ویس امروز چونست
Verse: b به خوبی از همه خوبان فزونست

Strophe: 190

Verse: a هر آن گه کاین سژن با وی بگویم

Verse: b به رسوایی بریزد آب رویم

Strophe: 191

Verse: a چنانست او میان ویس دختران

Verse: b که خسرو در میان نیک بختان

Strophe: 192

Verse: a منش بر آسمان دارد به گشی

Verse: b و با مردم نیامیزد به خوشی

Strophe: 193

Verse: a همش در تخمه پرمایه ست گوهر

Verse: b همش در گنج شهوارست جوهر

Strophe: 194

Verse: a بدان گوهر ز شاهان سر فرازست

Verse: b بدین جوهر ز مردم بی نیازست

Strophe: 195

Verse: a نه از کار بزرگ آید نهییش

Verse: b نه از گنج گران آید فرییش

Page of edition: 125

Strophe: 196

Verse: a کنون ژود دلش لشتی مستمندست

Verse: b نه تنهایی و بی شهری نژندست

Strophe: 197

Verse: a ز خان و مان و شهر خویش دورست

Verse: b هم از رامست هم از مردم نفورست

Strophe: 198

Verse: a گهی آب از مژه بارد گهی خون

Verse: b گهی از بخت نالد گه ز گردون

Strophe: 199

Verse: a چو یاد آرد ز مادر وز برادر

Verse: b بجوشد همچو عود تر بر آذر

Strophe: 200

Verse: a کند نفرین بر آن سال و مه شوم

Verse: b که دوری دادش از آرام و از بوم

Strophe: 201

Verse: a بدین سان بانوی جمشید گوهر

Verse: b به خوبی نامدار هفت کضور

Strophe: 202

Verse: a بهلاله خواسته مادر ز یازدانش

Verse: b پیورده میان ناز و فرمانش

Strophe: 203

Verse: a کنون پر درد و پر تیمار و نالان

Verse: b ز همزادان بریده وز همالان

Strophe: 204

Verse: a به پیش وی که یارد برد نامت

Verse: b که یارد گفتن این یافه پیمان

Strophe: 205

Verse: a مرا این کار بیهوده مفرمای

Verse: b که سر گر نداند رفت چون پای

Strophe: 206

Verse: a سبانم گر فزون از قطر میغست

Verse: b زبانی این سخن گفتن دریغست

Strophe: 207

Verse: a چو بشنید این سخن رامین بیدل

Verse: b ز آب دیده کردش خاک را گل

Strophe: 208

Verse: a ز سختی گریه اندر برش بشکست

Verse: b شکنج گریه گفتارش فرو بستت

Strophe: 209

Verse: a هم از گریه بماند و هم از گفتار

Verse: b بران بخشان کاو باشد چنین زار

Page of edition: 126

Strophe: 210

Verse: a به مغزش بر شد از دل آتش مهر

Verse: b دمیدش زعفران از لاله گون چهر

Strophe: 211

Verse: a چو یک ساعت زبانش بود بسته

Verse: b دل اندر بر شکسته دم گسسته

Strophe: 212

Verse: a دگر باره سخنها گفت زیبا

Verse: b ز دردی سخن و حالی ناشکیبا

Strophe: 213

Verse: a بسی زاری و لابه کرد و خواهش

Verse: b نیامد در ستیز دایه کاهش

Strophe: 214

Verse: a چو رامین بیش کردی زارواری

Verse: b ازو بیش آمدی نومیدواری

Strophe: 215

Verse: a به فرجام اندرو آویخت رامین

Verse: b برو ریزان ز دیده اشک خونین

Strophe: 216

Verse: a همی گفت ای انوشین دایه زنهار

Verse: b مکن جان مرا یکباره آوار

Strophe: 217

Verse: a مبر امیدم از جان و جوانی

Verse: b مکن چون زهر بر من زندگانی

Strophe: 218

Verse: a توی از دوستان پشت و پناهم

Verse: b توی فریادجوی و چاره خواهم

Strophe: 219

Verse: a چه بشاد گر کنی مردم ستانی

Verse: b مرا از چنگ بدبختی رهانی

Strophe: 220

Verse: a در بسته ز پیشم بر گشایی

Verse: b به روی ویسه ام راهی نمایی

Strophe: 221

Verse: a گر اکنون از تو نومیدی پذیرم

Verse: b به مرگ ناگهان پیشت بمیرم

Strophe: 222

Verse: a ممکن بی چرم را در چاه مگن

Verse: b نمک بر سوخته کمتر پراگن

Strophe: 223

Verse: a ترا بنده شدستم بنده بپذیر

Verse: b وزین سختی یکی ره دست من گیر

Strophe: 224

Verse: a توی در مان دردم در جهان بس

Verse: b درین بیچارگی فریاد من رس

Strophe: 225

Verse: a بجز تو در جهان کس را ندانم

Verse: b که با او راز خود گفتن توانم

Strophe: 226

Verse: a پیام من بگو با آن سمنبر

Verse: b بهانه بیش ازین پیشم میاور

Page of edition: 127

Strophe: 227

Verse: a بچاره آسیا سازند بر باد

Verse: b بر آرند از میان رود بنیاد

Strophe: 228

Verse: a به زیر آرند مرغان را زگردون

Verse: b ز دریا ماهیان آرند بیرون

Strophe: 229

Verse: a به دام آرند شیران ژیان را

Verse: b به بند آرند پیلان دمان را

Strophe: 230

Verse: a برون آرند ماران را ز سوراخ

Verse: b به افسونها کنندش رام گستاخ

Strophe: 231

Verse: a تو نیز افسون ز هر کس بیش دانی

Verse: b همیدون چاره ها کردن توانی

Strophe: 232

Verse: a سژن دانی بسی هنگام گفتار

Verse: b هنر داری بسی در وقت کردار

Strophe: 233

Verse: a سخن را با هنر نیکو بییوند

Verse: b وزیشان هر دو برنه ویس را بند

Strophe: 234

Verse: a اگر نه بخت من بودی نکورای

Verse: b ترا پیشم نیاوردی دراین جای

Page of edition: 128

Strophe: 235

Verse: a چنان چون تو مرا یاری درین کار

Verse: b خدا بادا به هر کاری ترا یار

Strophe: 236

Verse: a بگفت این و پس او را تنگ در بر

Verse: b کشید و داد بوسی چند بر سر

Strophe: 237

Verse: a وزان پس داد بوشش برلب و روی

Verse: b بیامد دیو و رفت اندر دلش کاشت

Strophe: 238

Verse: a چو بر زن کام دل راندی یکی بار

Verse: b چنان دان کش نهادی بر سر اسپار

Strophe: 239

Verse: a چو رامین از کنار دایه بر خاست

Verse: b دل دایه به تیمارش بیارست

Strophe: 240

Verse: a دریده شد همانانگه پردهء شرم

Verse: b شد آن گفتار سردش درزمان گرم

Strophe: 241

Verse: a بدو گفت ای فریبنده سخن گوی

Verse: b ببردی از همه کس در سخن گوی

Strophe: 242

Verse: a دلت از هر کسی جوئی کامست

Verse: b ترا هر زن که بینی ویس نامست

Strophe: 243

Verse: a مرا تو دوست بودی دل افروز

Verse: b ولیکن دوستر گشتم از امروز

Strophe: 244

Verse: a گسسته شد میان ما بهانه

Verse: b که شد تیر هوا سوی نشانه

Strophe: 245

Verse: a ازین پس هر چه تو خواهی بفرمای

Verse: b که از فرمانت بیرون ناورم پای

Strophe: 246

Verse: a کنم بخت ترا بر ویس پیروز

Verse: b ستانم داد مهتر زان دل افروز

Strophe: 247

Verse: a چو بشنید این سخن دلخسته رامین

Verse: b بدو گفت ای مرا رویش جهان بین

Strophe: 248

Verse: a ترا زین پس نگر تا چون پرستم

Verse: b به پیشت جان به خدمت چون فرستم

Strophe: 249

Verse: a همی بینی که پیچان همچو مارم

Verse: b چگونه صعب و آشفته ست کارم

Page of edition: 129

Strophe: 250

Verse: a به شب گویم نماند زنده تا بام

Verse: b جو بام آید ندارم طمع تا شام

Strophe: 251

Verse: a بدان مانم که در دریا نشنید

Verse: b ز دریا باد و موج سخت بیند

Strophe: 252

Verse: a نگر تا او زمانه چون گذارد

Verse: b که یک ساعت امید جان ندارد

Strophe: 253

Verse: a من از تیمار ویسه همچنانم

Verse: b شبان از روز و از شب ندانم

Strophe: 254

Verse: a کنون امید در کار تو بستم

Verse: b مگر گیری درین آسیب دستم

Strophe: 255

Verse: a چو از تو این نوازشها شنیدم

Verse: b تو دادی بند شادی را کلیدم

Strophe: 256

Verse: a جوانمردی بکار آرد به کردار

Verse: b که بی کردار ناخوبست گفتار

Strophe: 257

Verse: a بگو تا روی فرخ کی نمایی

Verse: b بدیدارم دگر باره کی آیی

Strophe: 258

Verse: a کجا من روز و ساعت می شمارم

Verse: b همیشه دیدنت را چشم دارم

Strophe: 259

Verse: a همی تا شادمانت باز بینم

Verse: b بر آتش خسپم و بر وی نشینم

Strophe: 260

Verse: a به دیدارت چنان باشد شتابم

Verse: b که یک ساعت قرار تن نیابم

Strophe: 261

Verse: a چو آشفته نمانم بر یکی رای

Verse: b چو دیوانه نیابم بر یکی جای

Strophe: 262

Verse: a بخنده گفت جادو کیش دایه

Verse: b تو هستی در سخن بسیار مایه

Strophe: 263

Verse: a بدین گفتار نغز و لابه چون نوش

Verse: b به مغز بیهشان باز آوری هوش

Strophe: 264

Verse: a دلم را تو بدین گفتار خستی

Verse: b چو جانم را بدین زنهار بستی

Strophe: 265

Verse: a ز جان خویش بندی بر گشادی

Verse: b بیاوردی و بر جانم نهادی

Strophe: 266

Verse: a نگر تا هیچ گونه غم نداری

Verse: b کزین اندوهت آید رستگاری

Strophe: 267

Verse: a تو خود بینی که کامت چون بر آرم

Verse: b به نیکی روی کارت چون نگارم

Strophe: 268

Verse: a ترا بر اسپ تازی چون نشانم

Verse: b به چشم دشمنان بر چون دوانم

Page of edition: 130

Chapter: 28

دین ویس رامین را و عاشق شدن بر او

Strophe: 1

Verse: a چو روز رام شاهنشاه کضور

Verse: b نبرد آراست با گردان لشکر

Strophe: 2

Verse: a سرایش پر ستاره گشت و پر ماه

Verse: b ز بس خوبان و سالاران در گاه

Strophe: 3

Verse: a همه طبعی چو خسرو بود با کام

Verse: b همه دستی چو نرگس بود با جام

Page of edition: 154

Strophe: 4

Verse: a ز جام می همی بارید شادی

Verse: b چو از مستی جوانمردی و رادی

Strophe: 5

Verse: a سپهداران و سالاران لشکر

Verse: b یکایک همچو مه بودند و اختر

Strophe: 6

Verse: a دریشان آفتابی بود رامین

Verse: b دو چشم از نرگس و عارض ز نسرین

Strophe: 7

Verse: a دو زلف انگور و رخ چون آب انگور

Verse: b غلام هر دو گشته مشک و کافور

Strophe: 8

Verse: a به بالا همچو سرو جویباری

Verse: b فراز سرو باغ نوبهاری

Strophe: 9

Verse: a دلش تنگ و دهان تنگ و میان تنگ

Verse: b ز دلتنگی شده بروی جهان تنگ

Strophe: 10

Verse: a به بزم اندر نشسته با می و رود

Verse: b به سان غرقهء افتاده در رود

Strophe: 11

Verse: a ز عشق و جام می او را دو مستی

Verse: b ز مستی و ز هجرانش دو سستی

Strophe: 12

Verse: a رخ از مستی بسان زرّ در تاب

Verse: b دل از سستی بسان خفته در خواب

Strophe: 13

Verse: a به چشم اندر چو باده روی دلبر

Verse: b به مغز اندر چو ریحان بوی دلبر

Strophe: 14

Verse: a نشسته ویس بر بالای گلشن

Verse: b ز روی ویس گلشن گشته روشن

Strophe: 15

Verse: a بیاورده مرو را دایه پنهان

Verse: b به بسیاری فریب و رنگ و دستان

Strophe: 16

Verse: a نشاندش بر میان بام گلشن

Verse: b نهاده چشم بر سوراخ روزن

Strophe: 17

Verse: a همی گفتش ببین ای جان مادر

Verse: b که تا کس دیدی از رامین نکوتر

Strophe: 18

Verse: a نگر تا هست شیرین و بی آهو

Verse: b چو مادر گفت مانده به ویرو

Strophe: 19

Verse: a نه رویست این که یزدانی نگارست

Verse: b سرای شاه ازو خرم بهارست

Strophe: 20

Verse: a سزد گر با چنین رخ عشق بازی

Verse: b سحد گر با چنین دلبر بسازی

Strophe: 21

Verse: a همی تا ویس رامین را همی دید

Verse: b تو گفتی جان شیرین را همی دید

Strophe: 22

Verse: a چو نیک اندر رخ رامین نگه کرد

Verse: b وفا و مهر ویرو را تبه کرد

Page of edition: 155

Strophe: 23

Verse: a پس اندیشه کنان با دل همی گفت

Verse: b چه بودی گر شدی رامین مرا جفت

Strophe: 24

Verse: a < چو خواهم دید گویی زین دل ازار

Verse: b > که ویرو را ازو بشکست بازار

Strophe: 25

Verse: a کنون کز مادر و فرخ برادر

Verse: b جدا ماندم چرا سوزم بر آذر

Strophe: 26

Verse: a چرا چندین به تنهایی نشینم

Verse: b بلا تا کی کشم نه آهینم

Strophe: 27

Verse: a ازین بهتر دلارامی نیابم

Verse: b سر از پیمان و فرمانش نتابم

Strophe: 28

Verse: a چنین اندیشهها با دل همی کرد

Verse: b دریغ روزگار رفته می خورد

Strophe: 29

Verse: a نکرد این دوستی بر دایه پیدا

Verse: b اگر چه گشته بود از عشق شیدا

Strophe: 30

Verse: a مرو را گفت رامین همچنانست

Verse: b که تو گفتی و بس روشن روانست

Strophe: 31

Verse: a هنرهای بزرگ و نیک داند

Verse: b به فرخ بخت و **ویرو** نیک ماند

Strophe: 32

Verse: a و لیکن آنکه می جوید نیابد

Verse: b رخم گر مه بود بر وی نتابد

Strophe: 33

Verse: a نه خود را همچنین بیمار خواهم

Verse: b نه نیز او را درین تیمار خواهم

Strophe: 34

Verse: a نه من شایم به ننگ و ناپسندی

Verse: b نه او شاید به رنج و مستمندی

Strophe: 35

Verse: a خدا از بهر من نیکی دهداش

Verse: b برفته نام و مهر من ز یادش

Strophe: 36

Verse: a چو ویس آمد به زیر از بام گلشن
Verse: b به چشمش تیره شد خورشید روشن

Strophe: 37

Verse: a ستنبه دیو مهر آمد به جنگش
Verse: b بزد بر دلش زهر آلوده چنگش

Strophe: 38

Verse: a ربود و برد و بستردش بدان چنگ
Verse: b ز جان هوش وز دل صبر وز رخ رنگ

Strophe: 39

Verse: a چو بد دل بود ویس دل شکسته
Verse: b ز جان آرام و از دل خون گسسته

Strophe: 40

Verse: a گهی اندیشه بر وی زور کردی
Verse: b هوا چشم خرد را کور کردی

Page of edition: 156

Strophe: 41

Verse: a گهی گفتی چه خواهد بود بر من
Verse: b جز آن کز من بر آید کام دشمن

Strophe: 42

Verse: a نه هر گز مهربانی کس نورزید
Verse: b و یا کام دلی رنجی نیرزید

Strophe: 43

Verse: a اگر آزاده ای باشد چو رامین
Verse: b چرا پر هیزد از بدخواه چندین

Strophe: 44

Verse: a گهی شرمش هوا را دور کردی
Verse: b خرد اندیشه را دستور کردی

Strophe: 45

Verse: a بترسیدی ز ننگ این جهانی
Verse: b ز پادافراه کار آسمانی

Strophe: 46

Verse: a چو از یزدان و از دوزخ بترسید
Verse: b خرد مر شرم را بر مهر بگزید

Strophe: 47

Verse: a پشیمان شد ز مهر و مهرکاری

Verse: b گزید آزادگی و ترسگاری

Strophe: 48

Verse: a بران بنهاد دل کز هیچ گونه

Verse: b نپیوندد به کردار ننونه

Strophe: 49

Verse: a خرد را دوستر دارد ز رامین

Verse: b نیارد سر به ناشایست بالین

Strophe: 50

Verse: a چو بر دل راستی را پادشا کرد

Verse: b روان را ترسگاری پارسا کرد

Strophe: 51

Verse: a نبود آگه ز کار ویس دایه

Verse: b که او جان را ز نیکی داد مایه

Strophe: 52

Verse: a به رامین شد مرو را مؤذگان برد

Verse: b که شاخ بخت سر بر آسمان برد

Strophe: 53

Verse: a رمیده صید لختی رام تر شد

Verse: b وزان تندی و بد سازی دگر شد

Strophe: 54

Verse: a چنان دانم که با تو سر در آرد

Verse: b درخت آندهت شادی بر آرد

Strophe: 55

Verse: a چنان دلشان شد آزاده رامین

Verse: b که مرده باز یابد جان شیرین

Strophe: 56

Verse: a زمین را بوسه داد او پیش دایه

Verse: b بدو گفت ای به دانش نیک مایه

Strophe: 57

Verse: a سپاست بر سرم بهتر ز دیهیم

Verse: b که کردی مر مرا از مرگ بی نیم

Strophe: 58

Verse: a بدین رنج و بدین گفتار نیکو

Verse: b ترا داشتن دهاد ایزد به مینو

Page of edition: 157

Strophe: 59

Verse: a که من داشتن ندانم در خور تو

Verse: b و گر جان بر فشانم بر سر تو

Strophe: 60

Verse: a توی مادر منم پیش تو فرزند

Verse: b ترا دارم همیشه چون خداوند

Strophe: 61

Verse: a سر از فرمان تو بیرون نیارم

Verse: b تن و جان را دریغ از تو ندارم

Strophe: 62

Verse: a هر آن کامی که تو خواهی بجویم

Verse: b به کردار و به گنج و آبرویم

Strophe: 63

Verse: a چو زین ساز نیکویها گفت بسیار

Verse: b نهاد از پیش او سه بدره دینار

Strophe: 64

Verse: a دگر شاهانه درجی از زرناب

Verse: b در و شش هار مروارید خوشاب

Strophe: 65

Verse: a بسی انگشتی از زر و گوهر

Verse: b بسی مشک و بسی کافور و عنبر

Strophe: 66

Verse: a نپذیرفت ایچ داشتن دایه از رام

Verse: b بدو گفت ای شه فرخنده بر کام

Strophe: 67

Verse: a ترا نز بهر چیزی دوستدارم

Verse: b که من خود خواسته بسیار دارم

Strophe: 68

Verse: a توی چشم مرا خورشید روشن

Verse: b مرا دیدار تو باید نه داشن

Strophe: 69

Verse: a یکی انگشرتی برداشت سیمین

Verse: b که دارد یادگار شاه رامین

Chapter: 29

رفتن دایه دیگر به پیش ویس و حال گفتن

Strophe: 1

Verse: a چو پیش ویس رفت اورا دژم دید

Verse: b ز گریه در کنارش آب زم دید

Strophe: 2

Verse: a دگر ره ویس با دایه بر آشفت

Verse: b ز شرم و بیم یزدانش سخن گفت

Strophe: 3

Verse: a که من خود چون براندیشم ز یزدان

Verse: b نه رامین بایدم نه شرم گیهان

Page of edition: 158

Strophe: 4

Verse: a چرا زشتی کنم زشتی سگالم

Verse: b که از زشتی بود روزی و بالم

Strophe: 5

Verse: a بدین سر چون کسان من بدانند

Verse: b مرا زان پس چه گویند و چه خوانند

Strophe: 6

Verse: a بدان سر چون شوم پیش خدایم

Verse: b چه عذر آرم چه پوزشها نمایم

Strophe: 7

Verse: a چه گویم ، گویم از بهر یکی کام

Verse: b به صد زشتی فرو بردم سر و نام

Strophe: 8

Verse: a اگر رامین خوشست و مهربانست

Verse: b ازو بهتر بهشت جاودانست

Strophe: 9

Verse: a و گر رامین بود بر من دلازار

Verse: b چه باشد چون بود خشنود دادار

Strophe: 10

Verse: a چو در دوزخ شوم از بهر رامین

Verse: b مرا کی سود دارد مهر رامین

Strophe: 11

Verse: a نه کردم نی کنم هرگز تباهی

Verse: b اگر روزم چو شب گیرد سیاهی

Strophe: 12

Verse: a چو بشنید این سخن دایه از آن ماه

Verse: b گرفت از جاره کردن طبع روباه

Strophe: 13

Verse: a بدو گفت ای نیاز جان دایه

Verse: b بجز تندی نداری هیچ مایه

Strophe: 14

Verse: a چرا بر یک سخن هرگز نیایی

Verse: b به گردانی چو چرخ آسیائی

Strophe: 15

Verse: a بگردد روزگار و تو بگردی

Verse: b به سان کعبتین بر تخت نردی

Strophe: 16

Verse: a چو پیروزه بگردانی همی رنگ

Verse: b چو آهی هر زمان پیدا کنی رنگ

Strophe: 17

Verse: a تو از فرمان یزدان کی گریزی

Verse: b و با گردون گردان کی ستیزی

Strophe: 18

Verse: a اگر تو این چنین بدخو بمانی

Verse: b نشاید کرد با تو زندگانی

Strophe: 19

Verse: a زمین **مرو** با **موبد** ترا باد

Verse: b زمین **ماه** با **شهر** مرا باد

Strophe: 20

Verse: a مرا در **مرو** جز تو هیچ کس نیست

Verse: b تو خود دانی که با تو دیو بس نیست

Strophe: 21

Verse: a مرا چون بد سگالان خوار داری

Verse: b به روزی چند بارم بر شماری

Strophe: 22

Verse: a شوم با مادرت خرم نشینم

Verse: b ترا با این همه تندى نینم

Page of edition: 159

Strophe: 23

Verse: a تو دانی با خدا و با دگر کس

Verse: b مرا از **مرو** و از کردار تو بس

Strophe: 24

Verse: a جوابش داد **ویس** و گفت چندین

Verse: b چرا در دل گرفتی **مهر رامین**

Strophe: 25

Verse: a همی بیگانه ای را یار گردی

Verse: b ز بهر او ز من بیزار گردی

Strophe: 26

Verse: a ترا دل چون دهد از من بریدن

Verse: b برفتن با دگر کس آرمیدن

Strophe: 27

Verse: a ابی تو چون توانم بود ایدر

Verse: b که تو هستی مرا همتای مادر

Strophe: 28

Verse: a چه آسفتست بخت و روزگارم

Verse: b چه بد فرجام و دشوارست کارم

Strophe: 29

Verse: a هم از ژانه جدا ام ز مادر

Verse: b هم از پر مایه خویشان و برادر

Strophe: 30

Verse: a تو بودی از جهان با من بمانده

Verse: b مرا از داغ تنهایی رهانده

Strophe: 31

Verse: a تو نیز اکنون ز من بیزار گشتی

Verse: b و با زنهار خواران یار گشتی

Strophe: 32

Verse: a مرا کردی چنین یکباره پدرود

Verse: b فگندی نام و ننگ خویش در رود

Strophe: 33

Verse: a بسا روزا که تو باشی پشیمان

Verse: b نیابی درد خود را هیچ درمان

Strophe: 34

Verse: a دگر ره دایه گفت ای ماه خوبی

Verse: b مضو گمراه تو از راه خوبی

Strophe: 35

Verse: a قصا بر کار تو رفت و بیاسود

Verse: b چه سود اکنون ازین گفتار بی سود

Strophe: 36

Verse: a به یک سو نه سخنهای نگارین

Verse: b بگو تا کی ببینی روی رامین

Strophe: 37

Verse: a مرو را در پناهت کی پذیری

Verse: b درین کارش چگونه دست گیری

Strophe: 38

Verse: a دراز آهنگ شد گفتار بی مر

Verse: b درازی سخت بی معنی و بی بر

Strophe: 39

Verse: a سخن را با جوانمردی بیامیز

Verse: b جوانی را ز خواب خوش بر انگیز

Strophe: 40

Verse: a پدید بهور بهار مردمی را
Verse: b به بار بهور درخت خرمی را

Strophe: 41

Verse: a ز شاهی و جوانی بهره بردار
Verse: b به پیروزی و شادی روز بگذار

Page of edition: 160

Strophe: 42

Verse: a به گوهر نه خدایی نه فرشته
Verse: b یکی ای همچو ما از گل سرشته

Strophe: 43

Verse: a همیشه آزمند و آرزومند
Verse: b ز آرزو بر تو بسی بند

Strophe: 44

Verse: a خدای ما سرشت ما چنین کرد
Verse: b که زن را نیست کامی خوشتر از مرد

Strophe: 45

Verse: a تو از مردان ندیدی شادمانی
Verse: b ازیرا خوشی مردان ندانی

Strophe: 46

Verse: a گر آمیزش کنی با مرد یک بار
Verse: b به جان من که نشکیمی ازین کار

Strophe: 47

Verse: a جوابش داد ویس ماه پیکر
Verse: b بهشت جاودان از مرد خوشتر

Strophe: 48

Verse: a اگر تو کم کنی پند و فریبم
Verse: b من از شادی و از مردان شکیم

Strophe: 49

Verse: a مرا ازار تو سختست بر دل
Verse: b و گر نه هیچ کامم نیست در دل

Strophe: 50

Verse: a مرا گر بیم آزارت نبودی
Verse: b بسا رنجا که رامین آیی

Strophe: 51

Verse: a نه گر شاهین شدی در من رسیدی

Verse: b و گر بادی شدی بر من وزیدی

Strophe: 52

Verse: a کنون کوشش بدان کن تا توانی

Verse: b که این راز از جهان باشد نهانی

Strophe: 53

Verse: a تو خود دانی که موید چون بزرگست

Verse: b به گاه خشم راندن چون سترگست

Strophe: 54

Verse: a گنه نادیده چون تیغست بران

Verse: b ستم نابرده چون شیرست غران

Strophe: 55

Verse: a اگر روزی برد بر من گمانی

Verse: b ازو مارا به جان باشد زیبانی

Strophe: 56

Verse: a همی تا این سخن باشد نهفته

Verse: b بدو بر ما بلا را چشم خفته

Chapter: 30

رسیدن ویس و رامین به هم

Strophe: 1

Verse: a چه خواهد بد درختی راست بالا

Verse: b چه بر روید بود ز آغاز پیدا

Page of edition: 161

Strophe: 2

Verse: a همیدون چون بود سالی دل افروز

Verse: b پدید آیدش خوشی هم ز نوروز

Strophe: 3

Verse: a چنان چون بود کار ویس و رامین

Verse: b که هست آغازش آینده به آیین

Strophe: 4

اگر چه درد دل بسیار بردند Verse: a
به وصل اندر خوشی بسیار کردند Verse: b

Strophe: 5

چو ویس از مهر بر رامین ببخضود Verse: a
زمانه زنگ کین از دلش بزود Verse: b

Strophe: 6

در آن هفته به یکدیگر رسیدند Verse: a
چنان کز هیچ کس رنجی ندیدند Verse: b

Strophe: 7

شهنشه بار بر بست از خراسان Verse: a
سرا پرده بزد بر راه گرگان Verse: b

Strophe: 8

وز آنجا سوی کوهستان سفر کرد Verse: a
چو بهمد بر ری و ساوه گذر کرد Verse: b

Strophe: 9

بماند بهسوده رامین در خراسان Verse: a
کجا او خویشان را ساحت نالان Verse: b

Strophe: 10

برادر تخت و جای خود بدو داد Verse: a
بفرمودش که مردم را دهد داد Verse: b

Strophe: 11

شهنشه رفته از مرو نو آیین Verse: a
به مرو اندر بمانده ویس و رامین Verse: b

Strophe: 12

نخستین روز بنشست آن پری روی Verse: a
پر از ناز و پر از رنگ و پر از بوی Verse: b

Strophe: 13

میان گنبدی سر بر دو پیکر Verse: a
نگاریده به زرین نفش بتگر Verse: b

Strophe: 14

نهادش همچو مهر رام محکم Verse: a
نگارش همچو روی ویس خرم Verse: b

Strophe: 15

از و سه در گشاده در گلستان Verse: a
سه دیگر در به ایوان و شبستان Verse: b

Strophe: 16

نشسته ویس چون خورشید بر تخت Verse: a
هم از خوبی به آزادی هم از بخت Verse: b

Strophe: 17

میان گوهر و زیور سرپای Verse: a
بتان را زشت کرده زیب و آرای Verse: b

Strophe: 18

هزاران گل شکفته بر رخانش Verse: a
نهفته سی ستاره در دهانش Verse: b

Strophe: 19

دمان بوی بهشت از ویس بت روی Verse: a
چنان چون بوی خوش از باغ خوشبوی Verse: b

Page of edition: 162

Strophe: 20

نسیم باغ و بوی ویس در هم Verse: a
روان خسته را بودند مرهم Verse: b

Strophe: 21

شکفته گل به خوبی چون رخ ویس Verse: a
به بوی مشک همچون پاسخ ویس Verse: b

Strophe: 22

چو ابری بسته دود مشک و عنبر Verse: a
که دید ابری بر آینده ز مجمر Verse: b

Strophe: 23

ز روی دلبران او را بهاران Verse: a
وز آب گل مرو را قطر باران Verse: b

Strophe: 24

بهشتی بود گفتی کاخ و ایوان Verse: a
مرو را حور ویس و دایه رسوان Verse: b

Strophe: 25

گهی آراست ویس دلستان را Verse: a

گهی ایوان و خوم بوستان را Verse: b

Strophe: 26

چو گنبد را ز بیگانه تهی کرد Verse: a

ز راه بام رامین را در آورد Verse: b

Strophe: 27

چو رامین آمد اندر گنبد شاه Verse: a

نه گنبد دید گردون دید با ماه Verse: b

Strophe: 28

اگر چه دید روی ویس دلبر Verse: a

نیامد دلش را دیدار باور Verse: b

Strophe: 29

دل بیمارش از شادی چنان شد Verse: a

که گفتی پیر بود از سر جوان شد Verse: b

Strophe: 30

تن نالانش از شادی دگر شد Verse: a

تو گفتی مرده بود او جانور شد Verse: b

Strophe: 31

روانش همچو کشت پژمریده Verse: a

امید از آب و از باران بریده Verse: b

Strophe: 32

ز بوی ویس آب زندگانی Verse: a

بخورد و ماند نامش جاودانی Verse: b

Strophe: 33

چو با ماه جهان افروز بنشست Verse: a

ز جانش دود آتش سوز بنشست Verse: b

Strophe: 34

بدو گفت ای بهشت کام و شادی Verse: a

به تو یزدان ننوده اوستادی Verse: b

Strophe: 35

به گوهر بانوان را بانوی تو Verse: a

به غمزه جادوان را جادوی تو Verse: b

Strophe: 36

گل کافور رنگ مشک بویی Verse: a

بت شمشاد قد لاله رویی Verse: b

Strophe: 37

تو از خوبی کنون چون آفتابی Verse: a

خنک آن کس که تو بروی بتابی Verse: b

Page of edition: 163

Strophe: 38

به بالای تو ماند سرو و شمشاد Verse: a

اگر بر هر دو ماند نقش نوشاد Verse: b

Strophe: 39

تو در زیبایی آن رخشنده ماهی Verse: a

کجا تاریکی و تیمار کاهی Verse: b

Strophe: 40

ترا دادست بخت آن روشنایی Verse: a

که زنگ از جان بدبختان زدایی Verse: b

Strophe: 41

اگر باشم ترا از پیشکاران Verse: a

خداوندی کنم بر کامگاران Verse: b

Strophe: 42

و گر پیشت پرستش را بشایم Verse: a

بجز با مشتری پهلوی نسایم Verse: b

Strophe: 43

چو بشنید این سخن ویس پری زاد Verse: a

به شرم و ناز و گشی پاسخش داد Verse: b

Strophe: 44

بدو گفت ای جوانمرد جوانبخت Verse: a

بسی تیمار دیدم در جهان سخت Verse: b

Strophe: 45

ندیدم هیچ تیماری بدین سان Verse: a

که شد بر چشم من سوایی آسان Verse: b

Strophe: 46

Verse: a تن پاکیزه را آلوده کردم
Verse: b وفا و شرم را نابوده کردم

Strophe: 47

Verse: a ز دو کس یافتم این زشت مایه
Verse: b یکی از بخت بد دیگر ز دایه

Strophe: 48

Verse: a مرا دایه درین رسوایی افگند
Verse: b به نیرنگ و به دستان و به سوگند

Strophe: 49

Verse: a بکرد او هر چه بتوانست کردن
Verse: b ز خواهش کردن و تیمار خوردن

Strophe: 50

Verse: a بگو تا تو چه خواهی کرد با من
Verse: b ز کام دوستان وز کام دشمنان

Strophe: 51

Verse: a به مهر اندر چو گل يك روزه باشی
Verse: b نه چون یاقوت و چون فیروزه باشی

Strophe: 52

Verse: a بگردد سال و ماه و تو بگردی
Verse: b پیشیمانیت باشد زین که کردی

Strophe: 53

Verse: a اگر پیمان چنین خواهدت بودن
Verse: b چه باید این همه زاری ننودن

Strophe: 54

Verse: a به یکروزه مرادی کش برانی
Verse: b چه باید برد ننگ جاودانی

Strophe: 55

Verse: a نیرزد کام صد ساله یکی ننگ
Verse: b کزو بر جان بماند جاودان زنگ

Strophe: 56

Verse: a پس آن کامی که او یکروزه باشد
Verse: b سزد گر جان ازو با روزه باشد

Strophe: 57

دگر باره زبان بگشاد رامین Verse: a
بدو گفت ایرونده سرو سیمین Verse: b

Strophe: 58

ندانم کضوری چون کضور ماه Verse: a
که دروی رست چون تو سرو با ماه Verse: b

Strophe: 59

ندانم مادری چون پاک شهر و Verse: a
که بودش دخت ویس و پور و پرو Verse: b

Strophe: 60

هزاران آفرین بر کضورت باد Verse: a
همیدون بر خجسته گوهرت باد Verse: b

Strophe: 61

هزاران آفرین بر مادر تو Verse: a
کز و زاد این بهشتی پیکر تو Verse: b

Strophe: 62

خنک آن را که هستت نیک مادر Verse: a
مر آن را نیز کاو هستت برادر Verse: b

Strophe: 63

دگر آن را که روزی با تو بودست Verse: a
ترا دیدست یا نامت شنودست Verse: b

Strophe: 64

دگر آن را که کردت دایگانی Verse: a
ویا ورزید با تو دوستگانی Verse: b

Strophe: 65

بسست این خر مرو شاهجان را Verse: a
که آرامست چون تو دلستان را Verse: b

Strophe: 66

بسست این نام و این اورنگ شه را Verse: a
که دارد در شبستان چون تو مه را Verse: b

Strophe: 67

مرا این خرمی بس تا به جاوید Verse: a

Verse: b که نامی گشتم از پیوند خورشید

Strophe: 68

Verse: a بدین گوشه که آوازت شنیدم

Verse: b بدین چشمی که دیدارت دیدم

Strophe: 69

Verse: a ازین پس نشنوم جز نیکنامی

Verse: b نبینم جز مراد و شادکامی

Strophe: 70

Verse: a پس آنکه ویس و رامین هر دو با هم

Verse: b بیستند از وفا پیمان محکم

Strophe: 71

Verse: a نخست آزاده رامین خورد سوگند

Verse: b به یزدان کاوست گیتی را خداوند

Strophe: 72

Verse: a به ماه روشن و تابنده خورشید

Verse: b نه فرخ مشتری و پاک ناهید

Strophe: 73

Verse: a به نان و با نمک با دین یزدان

Verse: b به روشن آتش و جان سخن دان

Strophe: 74

Verse: a که تا بادی وزد بر کوهساران

Verse: b ویا آبی رود بر رودباران

Strophe: 75

Verse: a بماند با شب تیره سیاهی

Verse: b بیوسد در درون جوی ماهی

Page of edition: 165

Strophe: 76

Verse: a روش دارد ستاره آسمان بر

Verse: b همیدون مهر دارد تن به جان بر

Strophe: 77

Verse: a نگردد بر وفا رامین پیشیمان

Verse: b نه هرگز بشکند با دوست پیمان

Strophe: 78

نه جز بر روی ویسه مهر بندد Verse: a
نه کس را دوست گیرد نه پسندد Verse: b

Strophe: 79

چو رامین بر وفا سوگندها خورد Verse: a
به مهر و دوستی پیمانها کرد Verse: b

Strophe: 80

پس آنکه ویس با وی خورد سوگند Verse: a
که هرگز نشکند با دوست پیوند Verse: b

Strophe: 81

به رامین داد یک دسته بنفشه Verse: a
به یادم دار گفتا این همیشه Verse: b

Strophe: 82

کجا بینی بنفشه تازه بر بار Verse: a
ازین پیمان و این سوگند یاد آر Verse: b

Strophe: 83

چنین بادا کبود و کوژ بالا Verse: a
هر آن کاو بشکند پیمانش از ما Verse: b

Strophe: 84

که من چون گل ببینم در گلستان Verse: a
به یاد ارم ازین سوگند و پیمان Verse: b

Strophe: 85

چو گل یک روزه بادا جان آن کس Verse: a
که از ما بشکند پیمان ازین پس Verse: b

Strophe: 86

چو زین سان هر دوان سوگند خوردند Verse: a
به مهر و دوستی پیمان بکردند Verse: b

Strophe: 87

گوا کردند یزدان جهان را Verse: a
همیدون اختران آسمان را Verse: b

Strophe: 88

وزان پس هر دوان با هم بختند Verse: a
گذشته حالها با هم بگفتند Verse: b

Strophe: 89

Verse: a به شادی ویس را بد شاه در بر
Verse: b چو رامین را دو هفته ماه در بر

Strophe: 90

Verse: a در آورده به ویسه دست رامین
Verse: b چو زرین طوق گرد سرو سیمین

Strophe: 91

Verse: a گر ایشان را بدیدی چشم رسوان
Verse: b ندانستی که نیکوتر از ایشان

Strophe: 92

Verse: a همه بستر پر از گل بود و گوهر
Verse: b همه بالین پر از مشک و ز عنبر

Strophe: 93

Verse: a شکرشان در سخن همراز گشته
Verse: b گهرشان در خوشی انراز گشته

Page of edition: 166

Strophe: 94

Verse: a لب اندر لب نهاده روی بر روی
Verse: b در افکنده به میدان از خوشی گوی

Strophe: 95

Verse: a ز تنگی دوست را در بر گرفتن
Verse: b دو تن بودند در بستر چو يك تن

Strophe: 96

Verse: a اگر باران بر آن هر دو سمن بر
Verse: b بباریدی نگشتی سینه شان تر

Strophe: 97

Verse: a دل رامین سراسر خسته از غم
Verse: b نهاده ویس دل بر وی چو مرهم

Strophe: 98

Verse: a ز نرگس گر زیان بودی فراوان
Verse: b زیانی را ز شکر خواست تاوان

Strophe: 99

Verse: a به هر تیری که **ویسه** بر دلش زد

Verse: b گزاران بوسه **رامین** بر گلش زد

Strophe: 100

Verse: a چو در میدان شادی سر کشی کرد

Verse: b کلید کام در قفل خوشی کرد

Strophe: 101

Verse: a بدان دلیر فزونتر شد پسندش

Verse: b کجا با مُهر یزدان دید بندش

Strophe: 102

Verse: a بسفت آن نغز درّ پر بهارا

Verse: b بکرد آن پارسا نا پارسارا

Strophe: 103

Verse: a چو تیر از زخمگاه آهیخت بیرون

Verse: b نشانه بود و تیرش هر دو پر خون

Strophe: 104

Verse: a به تیرش خسته شد **ویس** دلارام

Verse: b بر آمد دلش را زان خستگی کام

Strophe: 105

Verse: a چو کام دل بر آمد این و آن را

Verse: b فزون شد مهربانی هردوان را

Strophe: 106

Verse: a وزان پس همچنان دو مه بماندند

Verse: b بجز خوشی و کام دل نراندند

Strophe: 107

Verse: a چو آگه گشت شاهنشاه ز **رامین**

Verse: b که سر برداشت نالنده ز بالین

Strophe: 108

Verse: a همانگاه نامه زی **رامین** فرستاد

Verse: b که ما بی تو دل آزاریم و باشاد

Strophe: 109

Verse: a همه بی روی تو بدرام و دلگیر

Verse: b چه می خوردن چه چوگان و چه نخچیر

Strophe: 110

Verse: a بیا تا چند گه نخچیر جوییم
Verse: b بیاساییم و زنگ از دل بضوییم

Strophe: 111

Verse: a که سبزست از بهاران کضور ماه
Verse: b همی تابد ز خاکش زُهره و ماه

Strophe: 112

Verse: a قصب پوشیده رومی کوه اروند
Verse: b کلاه قاقم از تارك بیفگند

Strophe: 113

Verse: a کنون غُرمش میان لاله خفتست
Verse: b همان رنگش تن اندر گل نهفتست

Strophe: 114

Verse: a ز بس بر دشت غرقاب بهاری
Verse: b نگیرد یوز آهو بی سماری

Strophe: 115

Verse: a چو این نامه بخوانی زود بشتاب
Verse: b بهاران را به کام خویش دریاب

Strophe: 116

Verse: a همیدون ویس را با خود بیاور
Verse: b که می ژواهد ما دیدار مادر

Strophe: 117

Verse: a چو آمد نامهء مؤبد به رامین
Verse: b به درگاهش دمان سد نای رویین

Strophe: 118

Verse: a به راه افتاد رامین با دلارام
Verse: b به روی دوست راهش خوش بد ورام

Strophe: 119

Verse: a چو آمد شادمان در کضور ماه
Verse: b پذیره رفت شاه و لشکر شاه

Strophe: 120

Verse: a هم از ره ویس شد تا پیش مادر

Verse: b شده شرمنده از روی برادر

Strophe: 121

Verse: a به دیدار یکایک شادمان شد

Verse: b پس آن شادیش یکسر اندهان شد

Strophe: 122

Verse: a کجا از روی رامین شد گسسته

Verse: b برو دیدار رامین گشت بسته

Strophe: 123

Verse: a به هفتم روی او یک راه دیدی

Verse: b به نزد شاه یا در راه دیدی

Strophe: 124

Verse: a بر آن دیدار خرسندی نبودش

Verse: b فزونی جست اندوهان نمودش

Strophe: 125

Verse: a هوا او را چنان یکباره بفریفت

Verse: b که یک ساعت همی از رام نشکیفت

Strophe: 126

Verse: a ز جانش خوشتر آمد مهر رامین

Verse: b چه خوش باشد به دل یار نخستین

Page of edition: 168

Chapter: 31

آگاه شدن شاه موبد از کار ویس و رامین

Strophe: 1

Verse: a چه رامین بود با خسرو یکی ماه

Verse: b به نخچیر و به رامش گاه و بیگاه

Strophe: 2

Verse: a پس از یک مه به موقان خواست رفتن

Verse: b درو نخچیر دریایی گرتی

Strophe: 3

Verse: a شهنش خفته بود و ویس دربر

Verse: b دل اندر داغ آن خورشید دلبر

Strophe: 4

که در بر داشت چونان دلفروزی Verse: a

ز پیوندش نشد دلشاد روزی Verse: b

Strophe: 5

بیامد دایه پنهان ویس را گفت Verse: a

به چونین روز ویسا چون توان خفت Verse: b

Strophe: 6

که رامین رفت خواهد سوی ارمن Verse: a

به نخچیر شکار و جنگ دشمن Verse: b

Strophe: 7

سپه را از شدنش آگاه کردند Verse: a

سرا پرده به دشت ماه بردند Verse: b

Strophe: 8

هم اکنون بانگ کوس و نای رویین Verse: a

ز در گاهش رسد بر ماه و پروین Verse: b

Strophe: 9

اگر خواهی که رویش باز بینی Verse: a

بسی نیکوتر از دیبای چینی Verse: b

Strophe: 10

یکی بر بام شو بنگر ز بامت Verse: a

که چون ناگه بخواد رفت کامت Verse: b

Strophe: 11

به تیر و یوز و باز و چرخ و شاهین Verse: a

شکار دلت ژواهد کرد رامین Verse: b

Strophe: 12

بخواد رفتن و دوری ننودن Verse: a

ز تو آرام وز من جان ربودن Verse: b

Strophe: 13

قصا را شاه موبد بود بیدار Verse: a

شنید از دایه آن وارونه گفتار Verse: b

Strophe: 14

بجست از خوابگاه و تند بنشست Verse: a

Verse: b چو پیل خشمناک آشفته و مست

Strophe: 15

Verse: a زبان بگشاد بر دشمنان دایه

Verse: b همی گفت ای پلید خوار مایه

Strophe: 16

Verse: a به گیتی نی ز تو ناپارساتر

Verse: b ز سگ رسواتر و زو بی بهاتر

Page of edition: 169

Strophe: 17

Verse: a بیارید این پلید بد کنش را

Verse: b بلایه گندپیر سگ منش را

Strophe: 18

Verse: a که من کاری کنم باوی سزایش

Verse: b دهم مر دایگانی را جزایش

Strophe: 19

Verse: a سزد گر ز آسمان بر شهر خوزان

Verse: b نبارد جاودان جز سنگ باران

Strophe: 20

Verse: a که چونین روسپی خیزد از آن بوم

Verse: b ز بی شرمی و شوخی بر جهان شوم

Strophe: 21

Verse: a بد آموزی کند مر کهتران را

Verse: b بد اندیشی کند مر مهتران را

Strophe: 22

Verse: a ز خوزان خود نیاید جز بداندیش

Verse: b تباهی جوی و بد کردار و بد کیش

Strophe: 23

Verse: a مبادا کس که ایشان را پذیرد

Verse: b و زیشان دوست جوید دایه گیرد

Strophe: 24

Verse: a کزیشان دایگانی جست شهر و

Verse: b سرای خویش را پر کرد زاهو

Strophe: 25

چه خوزانی به گاه دایگانی Verse: a

چه نا بینا به گاه دیدبانی Verse: b

Strophe: 26

هر آن کاو زاغ باشد رهنمایش Verse: a

به گورستان بود هنواره جایش Verse: b

Strophe: 27

پس آنکه گفت ویسا خویشکابا Verse: a

ز بهر دیو گشته زشت ناما Verse: b

Strophe: 28

نه جانب را خرد نه دیده را شرم Verse: a

نه جانت را خرد نه دیده را شرم Verse: b

Strophe: 29

نه رایت را راستی نه کارت آزرم Verse: a

Strophe: 30

بخوردی ننگ و شرم و زینهارا Verse: a

Strophe: 31

به ننگ اندر زدی خود را و مارا Verse: a

Strophe: 32

ز دین و راستی بیزار گشتی Verse: a

به چشم هر که بودی خوار گشتی Verse: b

Strophe: 33

ز تو نپسندد این آیین برادر Verse: a

نه نزدیکان و خویشان و نه مادر Verse: b

Strophe: 34

به گونه رویشان چون دوده کردی Verse: a

که و مه را به ننگ آلوده کردی Verse: b

Strophe: 35

همی تا دایه باشد رهنمایت Verse: a

بود دیو تباهی همسرایت Verse: b

Strophe: 36

معلم چون کند دستان نوازی Verse: a

Verse: b کند کودک به پیشش پای بازی

Strophe: 37

Verse: a پس آنکه نزد **ویرو** کس فرستاد

Verse: b بخواند و کرد با او يك به يك یاد

Strophe: 38

Verse: a بفرمودش که خواهر را بفرهنج

Verse: b به شفشاهنگ فرهنجش در آهنج

Page of edition: 170

Strophe: 39

Verse: a همیدون دایه را لختی بپیرای

Verse: b به پادافراه و بر جانش مباحشای

Strophe: 40

Verse: a اگر فرهنگشان من کرد بایم

Verse: b گزند افزون ز اندازه منایم

Strophe: 41

Verse: a دو چشم **ویس** با آتش بسوزم

Verse: b وزان پس دایه را بر دار دوزم

Strophe: 42

Verse: a ز شهر خویش **رامین** را برانم

Verse: b دگر هر گز به نامش بر نخوانم

Strophe: 43

Verse: a بپردازم ز رسوایی جهان را

Verse: b ز ننگ هر سه بزدایم روان را

Strophe: 44

Verse: a ننگه کن تا سمن بر **ویس** گل رخ

Verse: b به تندى شاه را چون داد پاسخ

Strophe: 45

Verse: a اگر چه شرم بی اندازه بودش

Verse: b قصا شرم از دو دیده بر ربودش

Strophe: 46

Verse: a ز تخت شاه چون شمشاد بر جست

Verse: b به کش کرده بلورین بازو و دست

Strophe: 47

مرو را گفت شاه کامگارا Verse: a

چه ترسانی به پادافراه مارا Verse: b

Strophe: 48

سخنها راست گفתי هر چه گفתי Verse: a

نکو کردی که آهو نا نهفتی Verse: b

Strophe: 49

کنون خواهی بکش خواهی برانم Verse: a

و گر خواهی بر آور دیدگانم Verse: b

Strophe: 50

و گر خواهی ببند جاودان دار Verse: a

و گر خواهی بر **هند** کن به بازار Verse: b

Strophe: 51

که **رامینم** گزین دو جهانست Verse: a

تنم را جان و جانم را روانست Verse: b

Strophe: 52

چراغ چشم و آرام دلم اوست Verse: a

خداوندست و یار و دلبر و دوست Verse: b

Strophe: 53

چه باشد گر به مهرش جان سپارم Verse: a

که من خود جان برای مهر دارم Verse: b

Strophe: 54

من از **رامین** وفا و مهربانی Verse: a

نبرم تا نبرد زندگانی Verse: b

Strophe: 55

مرا آن رخ بر آن بالای چون سرو Verse: a

به دل بر خوشترست از **ماه** و از **مرو** Verse: b

Strophe: 56

مرا رخسار او ماهست و خورشید Verse: a

مرا دیدار او کامست و امید Verse: b

Strophe: 57

مرا **رامین** گرامی تر ز شهروست Verse: a

مرا رامین نیازی تر ز ویروست Verse: b

Strophe: 58

بگتم راز پیشت آشکارا Verse: a
تو خواهی خشم کن خواهی مدارا Verse: b

Strophe: 59

اگر خواهی بکش خواهی بر آویز Verse: a
نه کردم نه کنم از رام پرهیز Verse: b

Strophe: 60

تو با ویرو به من بر پادشایید Verse: a
به شاهی هر دوان فرمان روایید Verse: b

Strophe: 61

گرم ویرو بسوزد یا ببندد Verse: a
پسندم هر چه او بر من پسندد Verse: b

Strophe: 62

و گر تیغ تو از من جان ستاند Verse: a
مرا این نام جاویدان بماند Verse: b

Strophe: 63

که جان بسپرد ویس از بهر رامین Verse: a
به صد جان می خرم من نام چونین Verse: b

Strophe: 64

و لیکن تابود بر جای زنده Verse: a
شکاری شیر جان گیر و دمنده Verse: b

Strophe: 65

که دل دارد کنامش را شکفتن Verse: a
که یارد بچگانش را گرفتن Verse: b

Strophe: 66

هزاران سال اگر رامین بماند Verse: a
که دل دارد که جان من ستاند Verse: b

Strophe: 67

چو در دستم بود دریای سر کش Verse: a
چرا پرهیزم از سوزنده آتش Verse: b

Strophe: 68

Verse: a مرا آنکه توانی زو بریدن

Verse: b که تو مردم توانی آفریدن

Strophe: 69

Verse: a مرا نز مرگ بیمست و نه از درد

Verse: b ببین تا که چه چاره بایدت کرد

Strophe: 70

Verse: a چو بشنید این سخن و **پرو** ز خواهر

Verse: b برو آن حال شد از مرگ بدتر

Strophe: 71

Verse: a برفت و **ویس** را در خانه ای برد

Verse: b بدو گفت این نبد پتیاره ای خرد

Strophe: 72

Verse: a که تو در پیش من با شاه کردی

Verse: b هم آب خود هم آب من ببردی

Strophe: 73

Verse: a ترا از شاه و از من شرم ناید

Verse: b که **رامین** بایدت **موبد** نباید

Page of edition: 172

Strophe: 74

Verse: a نگوئی تا تو از **رامین** چه دیدی

Verse: b چرا او را ز هر کس بر گزیدی

Strophe: 75

Verse: a به گنجش در چه دارد مرد گنجور

Verse: b بجز رود و سرود و چنگ و طنبور

Strophe: 76

Verse: a همین داند که طنبوری بسازد

Verse: b بر او راهی و دستانی نوازد

Strophe: 77

Verse: a نبینندش مگر مست و خرشان

Verse: b نهاده جامه نزد می فروشان

Strophe: 78

Verse: a **جهودانش** حریف و دوستانند

Verse: b همیشه زو بهای می ستانند

Strophe: 79

Verse: a ندانم تو بدو چون او فتادی
Verse: b به مهر او را دل از بهر چه دادی

Strophe: 80

Verse: a کنون از شرم و از مینو بیندیش
Verse: b مکن کاری کزو ننگ آیدت پیش

Strophe: 81

Verse: a چو شهر و مادر و چون من برادر
Verse: b چرا داری به ننگ خویش در خور

Strophe: 82

Verse: a نماندست از نیاکان تو جز نام
Verse: b به زشتی نام ایشان را مکن خام

Strophe: 83

Verse: a مضو یکباره کام دیو را رام
Verse: b بده نام دو گیتی از پی رام

Strophe: 84

Verse: a اگر رامین همه نوش است و شکر
Verse: b بهشت جاودان زو هست خوشتر

Strophe: 85

Verse: a بگفتم آنچه من دانستم از پیش
Verse: b تو به دان خدا و شوهر خویش

Strophe: 86

Verse: a همی گفت این سخن و پرو به خواهر
Verse: b همی بارید ویس از دیده گوهر

Strophe: 87

Verse: a بدو گفت ای برادر راست گفتمی
Verse: b درخت راستی را بر تو رفتی

Strophe: 88

Verse: a روانیم نه چنان در آتش افتاد
Verse: b که آید هیچ پند او را به فریاد

Strophe: 89

Verse: a دل من نه چنان در مهر بشکست

که داند مردم او را باز پیوست Verse: b

Strophe: 90

قصا بر من برفت و بودنی بود Verse: a
از این اندرز و زین گفتار چه سود Verse: b

Page of edition: 173

Strophe: 91

در خانه کنون بستن چه سودست Verse: a
که دزدم هرچه در خانه ربودست Verse: b

Strophe: 92

مرا رامین به مهر اندر چنان بست Verse: a
که نتوانم ز بندش جاودان رست Verse: b

Strophe: 93

اگر گویم یکی زین هر دو بگزین Verse: a
بهشت جاودان و روی رامین Verse: b

Strophe: 94

به جان من که رامین را گزینم Verse: a
که رویش را بهشت خویش بینم Verse: b

Strophe: 95

چو بشنید این سخن ویرو ز خواهر Verse: a
دگر بر خوگ نفشاند ایچ گوهر Verse: b

Strophe: 96

برفت از پیش ایشان دل پر آزار Verse: a
سفرده کار ایشان را به دادار Verse: b

Strophe: 97

چو خورشید جهان بر چرخ گردان Verse: a
چو زرین گوی شد بر روی میدان Verse: b

Strophe: 98

شهنشه گوی زد با نامداران Verse: a
بجوشیده در آن میدان سواران Verse: b

Strophe: 99

ز یک سو شاه موبد بود سالار Verse: a
ز گردان بر گزیده بیست همکار Verse: b

Strophe: 100

Verse: a ز يك سو شاه ويرو بود مهتر
Verse: b ز گردان بر گزیده بيست ياور

Strophe: 101

Verse: a رفيدا يار موبد بود و رامين
Verse: b چو ارغش يار ويرو بود و شروين

Strophe: 102

Verse: a دگر آزادگان و نامداران
Verse: b بزرگان و دليران و سواران

Strophe: 103

Verse: a پس آنکه گوی در میدان فگندند
Verse: b به چوگان گوی بر کیوان فگندند

Strophe: 104

Verse: a هنر آن روز ويرو کرد و رامين
Verse: b گه اين زان گوی برد و گاه آن زين

Strophe: 105

Verse: a ز چندان نامداران هنر جوی
Verse: b به از رامين و ويرو کس نزد گوی

Strophe: 106

Verse: a ز بام گوشك ويس ماه پيكر
Verse: b نکه می کرد با خوبان لشکر

Strophe: 107

Verse: a برادر را و رامين را همی دید
Verse: b ز چندان مردم ايشان را پسندید

Strophe: 108

Verse: a ز بس اندیشه کردن گشت دلتنگ
Verse: b رخس بی رنگ و پيشانی پر آژنگ

Page of edition: 174

Strophe: 109

Verse: a تن سيمينش را لرزه بيفتاد
Verse: b تو گفتي سرو بد لرزند از باد

Strophe: 110

Verse: a خمارین نر گسان را کرد پر آب
Verse: b به گل بر ریخت مروارید خوشاب

Strophe: 111

Verse: a به شیرین لابه دایه گفت با ویس
Verse: b چرا بر تو چنین شد چیره ابلیس

Strophe: 112

Verse: a چرا با جان خود چندین ستیزی
Verse: b چرا بیهوده چندین اشک ریزی

Strophe: 113

Verse: a نه بابت قارنست و مام شهرو
Verse: b نه شویت موبدست و پشت و پرو

Strophe: 114

Verse: a نه تو امروز ویس خوب چهری
Verse: b میان ماه رویان همچو مهری

Strophe: 115

Verse: a نه ایران را توی بابوی مهتر
Verse: b نه توران را توی خاتون دلبر

Strophe: 116

Verse: a به ایران و به توران نامداری
Verse: b که بر ایران و توران کامگاری

Strophe: 117

Verse: a به روی از گل به موی از مشک نابی
Verse: b ستیز ماه و رشک آفتابی

Strophe: 118

Verse: a به شاهی و به خوبی نام داری
Verse: b چو رامین دوستی خود کام داری

Strophe: 119

Verse: a اگر صد گونه غم داری به دل بر
Verse: b نماند چون ببینی روی دلبر

Strophe: 120

Verse: a فلک خواهد که چون تو ماه دارد
Verse: b جهان خواهد که چون او شاه دارد

Strophe: 121

Verse: a چرا خوانی ز یزدان خیره فریاد

Verse: b که در گیتی بهشت خود ترا داد

Strophe: 122

Verse: a مکن بر بخت چندین ناپسندی

Verse: b که آرد ناپسندی مستمندی

Strophe: 123

Verse: a چه دانی خواست از بخشنده یزدان

Verse: b ازین بهتر که دادست به گیهان

Strophe: 124

Verse: a خداوندی و خوبی و جوانی

Verse: b تن آسانی و ناز و کامرانی

Strophe: 125

Verse: a چو چیزی زین که داری بیش خواهی

Verse: b ز بیشی خواستن یابی تباهی

Strophe: 126

Verse: a مکن ماها به بخت خویش ببسند

Verse: b بدین کت داد یزدان باش حرسند

Page of edition: 175

Strophe: 127

Verse: a به تندی شاه را چندین میازار

Verse: b برادر را مکن بر خود دل آزار

Strophe: 128

Verse: a که این آزارها چون قطر باران

Verse: b چو گرد آید شود يك روز طوفان

Strophe: 129

Verse: a جوابش داد خورشید سخن گوی

Verse: b نگار سر و قدّ یاسمین بوی

Strophe: 130

Verse: a بگفت ای دایه تاکی یافه گویی

Verse: b ز نادانی در آتش آب جویی

Strophe: 131

Verse: a مگر نشنیدی از گیتی شناسان

Verse: b که باشد جنگ بر نظاره آسان

Strophe: 132

Verse: a مگر نشنیدی این زرینه گفتار

Verse: b که بر چشم کسان درد کسان خوار

Strophe: 133

Verse: a منم همچون پیاده تو سواری

Verse: b ز رنج رفتن آگاهی نداری

Strophe: 134

Verse: a منم بیمار و نالان تو درستی

Verse: b ندانی چیست بر من درد و سستی

Strophe: 135

Verse: a مرا شاه جهان سالار و شویست

Verse: b و لیکن بدسگال و کیته جویست

Strophe: 136

Verse: a اگر شویست بس نا دلپذیرست

Verse: b کجا بد رای و بد کردار و پیرست

Strophe: 137

Verse: a و گر **ویروست** بر من بد گمانس

Verse: b به چشم من چو دینار کسانست

Strophe: 138

Verse: a و گر **ویرو** و بجز ماه سما نیست

Verse: b مرا چه سود باشد چون مرا نیست

Strophe: 139

Verse: a و گر **رامین** همه ژوبی و زیبست

Verse: b تو خود دانی چگونه دل فریبست

Strophe: 140

Verse: a ندارد مایه جز شیرین زبانی

Verse: b نجوید راستی در مهرتبانی

Strophe: 141

Verse: a زبانش را شکر آمد نمایش

Verse: b نهانش حنظل اندر آزمایش

Strophe: 142

Verse: a منم با یار در صد کار بی کار

Verse: b به گاه مهر با صد یار بی یار

Strophe: 143

Verse: a همم یارست و هم شو هم برادر

Verse: b من از هر سه همی سوزی بر آذر

Page of edition: 176

Strophe: 144

Verse: a مرا نامی رسید از شوی داری

Verse: b مرا رنجی رسید از مهر کاری

Strophe: 145

Verse: a ه شوی من چو شوی بانوانست

Verse: b نه یار من چو یار نیکوانست

Strophe: 146

Verse: a چه باید مر مرا آن شوی و آن یار

Verse: b کزو باشد به جانم رنج و تیمار

Strophe: 147

Verse: a مرا آن طشت زرین نیست در خور

Verse: b که دشمن خون من ریزد در و در

Strophe: 148

Verse: a اگر بختم مرا یاری ننودی

Verse: b دلارامم بجز **ویرو** نبودى

Strophe: 149

Verse: a نه **موبد** جفت من بودى نه **رامین**

Verse: b نبهره دوستان دشمن آیین

Strophe: 150

Verse: a یکی با من چو غم با جان به گینه

Verse: b یکی دیگر چو سنگ و آبگینه

Strophe: 151

Verse: a یکی را با زبان دل نیست یاور

Verse: b یکی را این و آن هر دو ستمگر

Chapter: 32

باز گشتن شاه **موبد** از **کهستان** به **خراسان**

Strophe: 1

Verse: a خوشا جایا بر و بوم خراسان
Verse: b درو باش و جهان را می خور آسان

Strophe: 2

Verse: a زبان پهلوی هر کام شناسد
Verse: b خواسان آن بود کز وی خور آسد

Strophe: 3

Verse: a خور آسد پهلوی باشد خود آید
Verse: b عراق و پارس را خور زو بر آید

Strophe: 4

Verse: a خراسان را بود معنی خور آیان
Verse: b کجا از وی خور آید سوی ایران

Page of edition: 177

Strophe: 5

Verse: a چه خوش نامست و چه خوش آب خاکست
Verse: b زمین و آب و خاکش هر سه پاکست

Strophe: 6

Verse: a به خاصه مرو در شهر خراسان
Verse: b چنان آمد که اندر سال نیسان

Strophe: 7

Verse: a روان اندر هوای او بنازد
Verse: b که آب و باد او با این بسازد

Strophe: 8

Verse: a تو گفنی رود مروش کوثر آمد
Verse: b همان بومش بهشتی دیگر آمد

Strophe: 9

Verse: a چو نیک اختر شهنشاه سرافراز
Verse: b ز کوهستان به شهر مرو شد باز

Strophe: 10

Verse: a به بام گوشك شد با سیمتن ویس
Verse: b نشسته چون سلیمان بود و بلقیس

Strophe: 11

Verse: a ننگه کرد آن شکفته دشت و در دید

Verse: b جهان چون روی ویس سیمبر دید

Strophe: 12

Verse: a به ناز و خنده آن بت روی را گفت

Verse: b جهان بنگر که چون روی تو بشکفت

Strophe: 13

Verse: a ننگه کن دشت مرو و مرغزارش

Verse: b همیدون بوستان و رودبارش

Strophe: 14

Verse: a زر اندر زر شکفته باغ در باغ

Verse: b ز خوبی و خوشی وی را که وراغ

Strophe: 15

Verse: a نگوئی تا کدامین خوشتر ای ماه

Verse: b به چشم نرگسینت مرو یا ماه

Strophe: 16

Verse: a به چشم من زمین مرو خوشتر

Verse: b که گویم آسمانستی پر اختر

Strophe: 17

Verse: a زمین مرو پنداری بهشتت

Verse: b خدایش ز افرین خود سرشتت

Strophe: 18

Verse: a چنان کز ماه خوشتر مرو شهجان

Verse: b ز ویرو نیز من بیشم به هر سان

Strophe: 19

Verse: a مرا چون ماه بسیارست کضور

Verse: b چو ویرو نیز بسیارست چاکر

Strophe: 20

Verse: a نگر تا ویس چون آرم بر داشت

Verse: b کجا در مهر چون شیران جگرداشت

Strophe: 21

Verse: a مرو را گفت شاها مرو آباد

Verse: b اگر نیکست و ر بد مر ترا باد

Strophe: 22

Verse: a من اینجا دل نهادستم به ناکام
Verse: b که هستم گوروار افتاده در دام

Strophe: 23

Verse: a اگر دیدار **رامین** را نبودی
Verse: b تو نام **ویس** از آن گیهان شنودی

Strophe: 24

Verse: a چو بینم روی **رامین** گاه و بی گاه
Verse: b مرا چه **مرو** باشد جای و چه **ماه**

Strophe: 25

Verse: a گلستانم بود بی او بیابان
Verse: b بیابانم بود با او گلستان

Strophe: 26

Verse: a مرا گر دل نه با او آرمیدی
Verse: b تو تا اکنون مرا زنده ندیدی

Strophe: 27

Verse: a ترا از بهر **رامین** می پرستم
Verse: b که دل در مهر آن بی مهر بستم

Strophe: 28

Verse: a منم چون باغبان اندر پی گل
Verse: b پرستم خار گل را بر پی گل

Strophe: 29

Verse: a شهنشه چون شنید این سخت پاسخ
Verse: b پدید آمدش رنگ خشم بر رخ

Strophe: 30

Verse: a به سرخی چشم او چون ارغوان شد
Verse: b به زردی روی او چون زعفران شد

Strophe: 31

Verse: a دلش در تن چو آتش گشت سوزان
Verse: b تنش از کینه شد چون بید لرزان

Strophe: 32

Verse: a چو از کین خواستی او را بکشتی

Verse: b خرد با مهر بر کین چیره گشتی

Strophe: 33

Verse: a چو تندی هوش را اندام دادی

Verse: b خرد تندیش را آرام دادی

Strophe: 34

Verse: a چو گشتی آتش تیزیش سر کش

Verse: b زدی دست قضا آبی بر آتش

Strophe: 35

Verse: a چو نیکو بود روی خواست یزدان

Verse: b به زشتی شاه ازو چون بستدی جان

Strophe: 36

Verse: a خبر دارد ز یزدان تیر و خنجر

Verse: b نبرد هر کرا او هست یاور

Strophe: 37

Verse: a نگردهد هیچ بد خواهی بر او چیر

Verse: b جهد از پای پیل و از دم شیر

Strophe: 38

Verse: a چنان چون ویس بت پیکر همی جست

Verse: b قضا دست بلا بر وی همی بست

Page of edition: 179

Strophe: 39

Verse: a چو گنجی بود در بندی نهاده

Verse: b به هر کس بسته بر رامین گشاده

Strophe: 40

Verse: a چو شاهنشاه زمانی بود دژمان

Verse: b به خشم اندر خرد را برد فرمان

Strophe: 41

Verse: a نکردش هیچ پادافراه کردار

Verse: b زبان بگشاد بر وارونه گفتار

Strophe: 42

Verse: a بدو گفت ای ز سگ بوده نژادت

Verse: b به بابل دیو بوده اوستادت

Strophe: 43

Verse: a بریده باد بند از جان شهر و

Verse: b کشفته باد خان و مان و پرو

Strophe: 44

Verse: a که جز بد کیش از آن مادر نزاید

Verse: b بجز جادو از آن گوهر نیاید

Strophe: 45

Verse: a نباشد مار را بچه بجز مار

Verse: b نیارد شاخ بد جز تخم بد بار

Strophe: 46

Verse: a بچه بودست شهر و را سی و اند

Verse: b نژادست او ز يك شوهر دو فرزند

Strophe: 47

Verse: a < چو آذرباد و فرخ زاد و پرو

Verse: b > چو بهرام یل و ساسان و گیلو

Strophe: 48

Verse: a چو ایزدیار و گردان شاه و روین

Verse: b چو آب ناز و همچون ویس و شیرین

Strophe: 49

Verse: a یکایک را ز ناسایست زاده

Verse: b بلایه دایگانی شیر داده

Strophe: 50

Verse: a ازیشان خود تو از جمشید زادی

Verse: b تو نیز آن گوهرت بر باد دادی

Strophe: 51

Verse: a کنون سه راه در پیشت نهادست

Verse: b به هر جایی که خواهی ره گشادست

Strophe: 52

Verse: a یکی گرگان دگر راه دماوند

Verse: b سه دیگر راه همدان و نهاوند

Strophe: 53

Verse: a برون رو تو به هر راهی که خواهی

Verse: b رفیقت سحتی و رهبر تباهی

Strophe: 54

Verse: a همیشه بادت از پس چاهت از پیش

Verse: b همه راهت ز نان و آب درویش

Strophe: 55

Verse: a کهش پر برف باد و دشت پر مار

Verse: b نبات او کبست و آب او قار

Strophe: 56

Verse: a به روزت شیر همراه و به شب غول

Verse: b نه آبت را گذر نه رود را پول

Page of edition: 180

Chapter: 33

رفتن ویس از مرو شاهجان به کوهستان

Strophe: 1

Verse: a چو بشنید این سخن آزاده شمشاد

Verse: b شد از گفتار موبد خرم و شاد

Strophe: 2

Verse: a نمازش برد و چون گلنار بشکفت

Verse: b ز پیشش باز گشت و دایه را گفت

Strophe: 3

Verse: a برو دایه بشارت بر به شهر و

Verse: b همیدون مژده خواه از شاه ویرو

Strophe: 4

Verse: a بگو آمد نیازی خواهر تو

Verse: b گرامی دوستگان و دلبر تو

Strophe: 5

Verse: a بر آمد مر ترا نابنده خورشید

Verse: b از آن سو کت نبودت هیچ امید

Strophe: 6

Verse: a امیدت را پدید آمد نشانی

Verse: b از آن سو کت نبد در دل گمانی

Strophe: 7

کنون کت روز تنهایی سر آمد Verse: a
دو خورشید از خراسانت بر آمد Verse: b

Strophe: 8

همیون مادرم را مژدگان خواه Verse: a
که رسته شد ز چنگ ازدها ماه Verse: b

Strophe: 9

بریده شد ز خار تیر خرما Verse: a
بهار تازه شد ایمن ز سرما Verse: b

Strophe: 10

در آمد دولت فرخنده از خواب Verse: a
بر آمد گوهر رخشنده از آب Verse: b

Strophe: 11

مرا چون ایزد از موبد رهانید Verse: a
چآن دانم که از هر بد رهانید Verse: b

Strophe: 12

پس آنکه گفت شاها جاودان زی Verse: a
به کام دوستان دور از بدان زی Verse: b

Strophe: 13

ترا از من درود و خرمی باد Verse: a
روانت آفتاب مردمی باد Verse: b

Strophe: 14

زنی کن زن سپس بر تو سزاوار Verse: a
که باشد همچو ویسه صد پرستار Verse: b

Strophe: 15

ز بت رویان آن جوی بر من Verse: a
که از دیدنش گردد کور دشمن Verse: b

Page of edition: 181

Strophe: 16

چراغ گوهر و خورشید دوده Verse: a
هم از پاکی هم از خوبی ستوده Verse: b

Strophe: 17

چو مه در هر زبانی گشته نامی Verse: a

Verse: b
چو جان بر هر دلی گشته گرامی

Strophe: 18

Verse: a
ترا بی من بزرگی باد و رادی

Verse: b
مرا بی تو درستی باد و شادی

Strophe: 19

Verse: a
چنین بادا ازین پس هر دو را روز

Verse: b
که باشد بخت ما بر کام پیروز

Strophe: 20

Verse: a
چنان در خرمی گیتی گذاریم

Verse: b
که هرگز یکدگر را یاد ناریم

Strophe: 21

Verse: a
پس آنکه بردگان را کرد آزاد

Verse: b
کلید گنجها مر شاه را داد

Strophe: 22

Verse: a
بدو گفت این به گنجوری دگر ده

Verse: b
که باشد در شبستانت ز من به

Strophe: 23

Verse: a
ترا بی من مبادا هیچ تیمار

Verse: b
مرا بی تو مبادا هیچ آزار

Strophe: 24

Verse: a
بگفت این پس نمازش برد گشت

Verse: b
سرای شاه ازو زیر و زبر گشت

Strophe: 25

Verse: a
ز هر کنجی بر مآمد زار واری

Verse: b
ز هر چشمی روان شد رودباری

Strophe: 26

Verse: a
کسان شاه و سرپوشیدگانش

Verse: b
به زاری سوخته کردند جانش

Strophe: 27

Verse: a
ز اشك چشم خونین رود کردند

Verse: b
سراسر و پس را پدرود کردند

Strophe: 28

Verse: a
بسا چشما که بر وی فشت گریان
Verse: b
بسا دل کز فراقش گشت بریان

Strophe: 29

Verse: a
همه کس دل در آن تیمار بسپرد
Verse: b
تو گفتی سیل هجران دل همی برد

Strophe: 30

Verse: a
ز هجرش هر کسی خسته جگر بود
Verse: b
وزیشان شاه رامین خسته تر بود

Strophe: 31

Verse: a
نیار امید روز و شب ز تیمار
Verse: b
ز درد دل دگر ره گشت بیمار

Strophe: 32

Verse: a
ز گریه گر چه جانش را بند سود
Verse: b
همی يك ساعت از گریه نیاسود

Page of edition: 182

Strophe: 33

Verse: a
گهی بر دل گریست و گاه بر جفت
Verse: b
خروشان روز و شب بادل همی گفت

Strophe: 34

Verse: a
چه خواهی ای دل از جانم چه خواهی
Verse: b
که جان را از تو ناید جز تباهی

Strophe: 35

Verse: a
سیه کردی به داغ عشق روزم
Verse: b
دو تا کردی جوانه سرو نوزم

Strophe: 36

Verse: a
تو تلخی عشق را اکنون بدانی
Verse: b
که کام تو باشد زندگانی

Strophe: 37

Verse: a
نبد در هجر يك روزه قرارت
Verse: b
چگونه باشد اکنون روزگارت

Strophe: 38

Verse: a
بسا تلخا که تو خواهی چشیدن
Verse: b
بسا رنجا که تو خواهی کشیدن

Strophe: 39

کنون بیسیج تا تیمار بینی Verse: a
جدایی را چو نیش مار بینی Verse: b

Strophe: 40

کنون کت ناگه آمد فرقت یار Verse: a
بشد خرما و آمد نوبت خار Verse: b

Strophe: 41

بیچ ای دل که ارزانی به دردی Verse: a
به بار آمد ترا آن بد که کردی Verse: b

Strophe: 42

بریز ای چشم خون دل ز دیدی Verse: a
که از پیش تو شد یار گزیده Verse: b

Strophe: 43

سرشکت را کنون باشد روایی Verse: a
که بفروشی به بازار جدایی Verse: b

Strophe: 44

بدین غم در خوری چندانکه یاری Verse: a
بیاور خون دل چندانکه داری Verse: b

Strophe: 45

نگارین روی آن دلبر تو دیدی Verse: a
مرا در دام عشقش تو کشیدی Verse: b

Strophe: 46

کنون هم تو ز دیده خون بیالای Verse: a
به گاه فرقت از گریه میاسای Verse: b

Strophe: 47

به خون مصقول کن رنگ رخانم Verse: a
سیاهی را بضوی از دیدگانم Verse: b

Strophe: 48

جهان را شاید از دیگر نبینی Verse: a
که همچون ویس یک دلبر نبینی Verse: b

Strophe: 49

چه باید مر ترا دیدار ازین پس Verse: a

Verse: b که دیدار تو نپسندد جز او کس

Strophe: 50

Verse: a گر از دیدار او بردارم امید
Verse: b نبینم نیز هر گز ماه و خورشید

Strophe: 51

Verse: a دو چشم خویش را از بن بر آرم
Verse: b که با هجرانش کوری دوست دارم

Strophe: 52

Verse: a چو دیدار نگارینم نباشد
Verse: b سزد گر خود جهان بینم نباشد

Page of edition: 183

Strophe: 53

Verse: a الا ای تیره گشته بخت شورم
Verse: b تو شیر خشمناکی منت گورم

Strophe: 54

Verse: a به پیشم بود خرم مر غزاری
Verse: b درو با من به هم شایسته یاری

Strophe: 55

Verse: a کمین کردی و یارم را ببردی
Verse: b مرا بی مونس و بی یار کردی

Strophe: 56

Verse: a کنون جانم ببر کم جان نباید
Verse: b چو من بدبخت جز بی جان نشاید

Strophe: 57

Verse: a ستمگارا و زُفتا روزگارا
Verse: b که نتوانست با هم دید ما را

Strophe: 58

Verse: a به گیتی خود یکی کامم روا کرد
Verse: b پس آن کام مرا از من جدا کرد

Strophe: 59

Verse: a اگر پیشه ندارد جور و بیداد
Verse: b چرا بستند همان چیزی که او داد

Strophe: 60

همی گفتی چنین دلخسته رامین Verse: a

تن از آرام دور و سر ز بالین Verse: b

Strophe: 61

بسی اندیشه کرد اندر جدایی Verse: a

که چون یابد ز اندوهش رهایی Verse: b

Strophe: 62

به دست چاره دامی کرد و بنهاد Verse: a

به شاهنشاه پیغامی فرستاد Verse: b

Strophe: 63

که شش ماگست تا من دردمند Verse: a

منم بسته که بیمار یست بدم Verse: b

Strophe: 64

کنونم زور لختی در تن آمد Verse: a

نشاط تندرستی در من آمد Verse: b

Strophe: 65

ندیدم اسپ و ساز خویش هنوار Verse: a

همه مانده چو من شش ماه بیکار Verse: b

Strophe: 66

سمند و رخس من با یوز و باسگ Verse: a

سراسر خفته اند آسوده از تگ Verse: b

Strophe: 67

نه یوز انم سوی غرمان دویند Verse: a

نه باز انم سوی کبگان پریدند Verse: b

Strophe: 68

دلم بگرفت ازین آسوده کاری Verse: a

چه آسایش بود بنیاد خواری Verse: b

Strophe: 69

اگر شاهم دهد همداستانی Verse: a

کنم يك چند گه نخچیرگانی Verse: b

Strophe: 70

روم زینجا سوی گرگان و ساری Verse: a

بپرانم درو باز شکاری Verse: b

Strophe: 71

Verse: a چو شش مه بگذرد روزی بیایم
Verse: b ز **کوهستان** به سوی شه گرایم

Strophe: 72

Verse: a چو شاهنشاه شنید این یافه پیغام
Verse: b به زشتی داد یکسر پاسخ رام

Strophe: 73

Verse: a بدانست او که گفتارش دروغست
Verse: b ز **دستان** کرده چاری بی فروغست

Strophe: 74

Verse: a مرو را عشق بد نه خانه دلگیر
Verse: b دلش را **ویس** بایستی نه نخچیر

Strophe: 75

Verse: a زبان بگشاد بر دشنام و نفرین
Verse: b همی گفت از جهان گم باد **رامین**

Strophe: 76

Verse: a شدن بادش به راه و آمدن نه
Verse: b که او را مرگ هست از آمدن به

Strophe: 77

Verse: a بگو هر جا که خواهی رو هم اکنون
Verse: b رفیقہ فال شوم و بخت وارون

Strophe: 78

Verse: a رخت مارین و کھسارت پلنگین
Verse: b گیا و سنگش از خون تو رنگین

Strophe: 79

Verse: a تو پیش **ویس** جان خود سفرده
Verse: b همیدون **ویس** در چشم تو مرده

Strophe: 80

Verse: a ترا این خوی بد با جان بر آید
Verse: b وزین خوی بدت دوزخ نماید

Strophe: 81

Verse: a ترا گفتار من امروز پندست
Verse: b چو می تلخست لیکن سودمندست

Strophe: 82

Verse: a اگر پند مرا در گوش گیری
Verse: b ازو بسیار گونه هوش گیری

Strophe: 83

Verse: a به **کوهستان** زنی نامی بجویی
Verse: b مرو را هم بزرگی هم نکویی

Page of edition: 185

Strophe: 84

Verse: a کنی با او به فال نیک پیوند
Verse: b بدان پیوند باشی شاد و خرسند

Strophe: 85

Verse: a نگردی بیش ازین پیرامن **ویس**
Verse: b که پس کشته شوی در دامن **ویس**

Strophe: 86

Verse: a بر افروزم ز روی خنجر اذر
Verse: b برو هم زن بسوزم هم برادر

Strophe: 87

Verse: a برادر چون مرا زو ننگ باشد
Verse: b همان بهتر که زیر سنگ باشد

Strophe: 88

Verse: a نگر تا این سخن بازی نداری
Verse: b که بازی نیست با شیر شکاری

Strophe: 89

Verse: a چو ابر آید تو با بارانش مستیز
Verse: b به زودی از گذار سیل برخیز

Strophe: 90

Verse: a چو بشنید این سخن آزاده **رامین**
Verse: b بسی بر زشت کیشان کرد نفرین

Strophe: 91

Verse: a به ماه و مهر تابان خورد سوگند

Verse: b به جان شاه و جان خویش و پیوند

Strophe: 92

Verse: a که هرگز نگذرم بر کضور ماه

Verse: b نه بیرون ایم از پند شهنشاه

Strophe: 93

Verse: a نه روی ویس را هرگز ببینم

Verse: b نه با کسها و خویشانانش نشینم

Strophe: 94

Verse: a پس آنکه گفت شاهها تو ندانی

Verse: b که من با تو دگر دارم نهانی

Strophe: 95

Verse: a تو از يك روی بر ما پادشایی

Verse: b ز دیگر روی مارا چون خدایی

Strophe: 96

Verse: a گر از فرمانت لختی سر بتانم

Verse: b سراندر پیش خود افگند یابم

Strophe: 97

Verse: a چنان ترسم ز تو کز پاك یزدان

Verse: b یکی دارم شمارا گاه فرمان

Strophe: 98

Verse: a همی داد این پیام شکر آلود

Verse: b و لیکن در دلش چیزی دگر بود

Strophe: 99

Verse: a شتابش بود تا کی راه گیرد

Verse: b به راه اندر شکار ماه گیرد

Page of edition: 186

Chapter: 34

رفتن رامین به همدان به جهت ویس

Strophe: 1

Verse: a چه بیرون آمد از دروازه خرم

Verse: b شد از تیمار هجرش نیمه ای کم

Strophe: 2

Verse: a چو بادی از کهستان بر دمیدی
Verse: b بهشتی بوی خوش زی او رسیدی

Strophe: 3

Verse: a خوشا راها که باشد راه ایشان
Verse: b که دارند در سفر هنجار جانان

Strophe: 4

Verse: a اگر چه صعب راهی پیش دارند
Verse: b مران را گلشن و طارم شمارند

Strophe: 5

Verse: a هر آن کش راه باشد بی کران تر
Verse: b به روی دوست باشد شاذمان تر

Strophe: 6

Verse: a اگر چه راه ناپدرام باشد
Verse: b بپدر امد چو خوش فرجام باشد

Strophe: 7

Verse: a چنان چون راه مهر افزای رامین
Verse: b چو کاری تلخ کش انجام شیرین

Strophe: 8

Verse: a و زو ناکام ویس ماه پیکر
Verse: b بیژمنده چو برگ از ماه آذر

Strophe: 9

Verse: a زمین ماه بر وی چاه گشته
Verse: b گل رویش به رنگ کاه گشته

Strophe: 10

Verse: a سراسر زیور از تن بر گشاده
Verse: b همه پیریه ها یک سو نهاده

Strophe: 11

Verse: a ز خورد و خواب و از شادی بریده
Verse: b هوای دل برو پرده دریده

Strophe: 12

Verse: a همه کار جهان در دل شکسته
Verse: b دل از کام و لبان از خنده بسته

Strophe: 13

Verse: a به چشمش روی مادر مار گشته
Verse: b همیدون مهر **ویرو** خوار گشته

Strophe: 14

Verse: a به روزش مهر بودی مونس روز
Verse: b چو روی رام تابان و دل افروز

Page of edition: 187

Strophe: 15

Verse: a شب تاریک بودی غمگسارش
Verse: b ز مشکین موی **رامین** یادگارش

Strophe: 16

Verse: a نشستہ روز و شب بالای ایوان
Verse: b بمانده چشم در راه **خراسان**

Strophe: 17

Verse: a همی گفتی چه بودی گر یکی روز
Verse: b ازین راه آمدی باد دل افروز

Strophe: 18

Verse: a سحر گاهان نسیمی خوش دمیدی
Verse: b پگاه بام **رامین** در رسیدی

Strophe: 19

Verse: a ز پشت رخس رسته چون سهی سرو
Verse: b مرو را روی بر من پشت بر مرو

Strophe: 20

Verse: a گرازان خش چون طاووس صدرنگ
Verse: b به پشتش بر نشستہ نقش ارتنگ

Strophe: 21

Verse: a درین اندیشه مانده **ویس** هنوار
Verse: b سپرده تن به رنج و دل به تیمار

Strophe: 22

Verse: a یکی روزی نشستہ بر لب بام
Verse: b پگه آنکه که خور بیرون نهد گام

Strophe: 23

Verse: a دو خورشید از خراسان روی بننود

Verse: b که از گیتی دو گونه زنگ بزود

Strophe: 24

Verse: a یکی بزود زنگ شب ز گیهان

Verse: b یکی بزود زنگ غم ز جانان

Strophe: 25

Verse: a چنان آمد به نزد ویس بانو

Verse: b که آید دردمندی پیش دارو

Strophe: 26

Verse: a ببیچیدند بر هم مُرد و شمشاد

Verse: b ز شادی هر دوان را گریه افتاد

Strophe: 27

Verse: a ببوسیدند هر دو ارغون را

Verse: b پس آنکه بسدین نوشین لبان را

Strophe: 28

Verse: a ز شادی هر دو چون گل بر شکفتند

Verse: b گرفته دست هم در خانه رفتند

Strophe: 29

Verse: a به رامین گفت ویس ماه پیکر

Verse: b رسیدت دل به کام و کان به گوهر

Strophe: 30

Verse: a ترا باد این سرای خسروانی

Verse: b درو بنشین به ناز و شادمانی

Page of edition: 188

Strophe: 31

Verse: a گهی در خانه زلف و جام می گیر

Verse: b گهی در دشت مرغان گیر و نخچیر

Strophe: 32

Verse: a به نخچیر آمدستی از خراسان

Verse: b به پیش آمد ترا نخچیر آسان

Strophe: 33

Verse: a ترا من هم گوزنم هم تدروم
Verse: b چو هم شمشادم و هم زاد سروم

Strophe: 34

Verse: a گهی بنشین به پای سرو و شمشاد
Verse: b نه نخچیر چو من می کن دلت شاد

Strophe: 35

Verse: a من و تو روز در شادی گذاریم
Verse: b ز ردا هیچ گونه یاد ناریم

Strophe: 36

Verse: a چو روز خوش بود خرم نشینیم
Verse: b که خود جز خرمی کاری نبینیم

Strophe: 37

Verse: a به روز پاک جام نوش گیریم
Verse: b به شب معسوق در آغوش گیریم

Strophe: 38

Verse: a زمانی دل زشادی بر نتابیم
Verse: b همه کامی بجوییم و بیابیم

Strophe: 39

Verse: a هوای دل به پیروزی برانیم
Verse: b که هم پیروز بخت و هم جوانیم

Strophe: 40

Verse: a پس آنکه هر دو کام دل براندند
Verse: b به شادی هفت مه با هم بماندند

Strophe: 41

Verse: a زمستان بود و سرمای کهستان
Verse: b دو عاشق مست و خرم در شبستان

Strophe: 42

Verse: a میان نعمت و فرمان روایی
Verse: b نشاط عاشقی و پادشایی

Strophe: 43

Verse: a نگر تا کام دل چون خوش براندند
Verse: b ز شادی ذره ای باقی نماندند

Chapter: 35

آگاه شدن موبد از رفتن رامین نزد ویس

Strophe: 1

Verse: a چو آگه گشت شاهنشاه موبد

Verse: b که پیدا کرد رامین گوهر بد

Page of edition: 189

Strophe: 2

Verse: a دگر باره بشد با ویس بنشست

Verse: b گسسته مهر دیگر ره بپیوست

Strophe: 3

Verse: a دل رام آنگهی بشکبید از ویس

Verse: b که از کردار بد بشکبید ابلیس

Strophe: 4

Verse: a اگر خر گوش روزی شیر گردد

Verse: b دل رامین ز ویسه سیر گردد

Strophe: 5

Verse: a و گر گنجشک روزی باز گردد

Verse: b دل رامین ازین خو باز گردد

Strophe: 6

Verse: a همان گه شاه شد تا پیش مادر

Verse: b به دلتنگی گله کرد از برادر

Strophe: 7

Verse: a مرو را گفت نیکه باشد این کار

Verse: b ننگه کن تا پسندد هیچ هشیار

Strophe: 8

Verse: a که رامین با زخم جوید تباهی

Verse: b کند بدنام بر من گاه شاهی

Strophe: 9

Verse: a یکی زن چون بود با دو برادر

Verse: b چه باشد در جهان زین ننگ بدتر

Strophe: 10

دلم یکباره بُر گشت از مدارا Verse: a
ازیرا کردم این راز آشکارا Verse: b

Strophe: 11

من این ننگ از تو بسیاری نهفتم Verse: a
چو بیچاره شدم با تو بگفتم Verse: b

Strophe: 12

بدان تا تو بدانی حال رامین Verse: a
نخوانی مرا بیهوده نفرین Verse: b

Strophe: 13

که من زان ساک کشم او را به زاری Verse: a
که گردد چشم تو ابر بهاری Verse: b

Strophe: 14

مرا تو دوزخی هم تو بهشتی Verse: a
تو نپسندی به من این نام زشتی Verse: b

Strophe: 15

سپید آنکه شود از ننگ رویم Verse: a
که رویم را به خون وی بضویم Verse: b

Strophe: 16

جوابش داد مادر گفت هرگز Verse: a
دو دست خود نبرد هیچ گریز Verse: b

Strophe: 17

مکش او را که او هستت برادر Verse: a
ترا چون او برادر نیست دیگر Verse: b

Strophe: 18

نه در رزمت بود انبار و یاور Verse: a
نه در بزمت بود خورشیدانور Verse: b

Page of edition: 190

Strophe: 19

چو بی رامین شود بی کس بمانی Verse: a
نه خوش باشدت بی او زندگانی Verse: b

Strophe: 20

چو بنشینی نباشد همنشینت Verse: a

همان انباز و پشت راستینت Verse: b

Strophe: 21

ترا ایزد ندادست ایچ فرزند Verse: a

که روزی بر جهان باشد خداوند Verse: b

Strophe: 22

بمان تا کاو بود پشت و پناهت Verse: a

به دست او بماند جایگاهت Verse: b

Strophe: 23

نباشد عمر مردم جاودانی Verse: a

برو روزی سر آید زندگانی Verse: b

Strophe: 24

چو فرمان خدا آید به جانت Verse: a

به دست دشمن افتد خان و مانت Verse: b

Strophe: 25

همان بهتر که او بر جای باشد Verse: a

مگر چون تو جهان آرای باشد Verse: b

Strophe: 26

مگر شاهی درین گوهر بماند Verse: a

نژاد ما درین کضور بماند Verse: b

Strophe: 27

برادر را مکش زن را گسی کن Verse: a

کلید مهر در دست کسی کن Verse: b

Strophe: 28

بتان و خوبرویان بی شمارند Verse: a

که زلف از مشک و بر از سیم دارند Verse: b

Strophe: 29

یکی را بت گزین و دل برو نه Verse: a

کلید گنجها در دست او ده Verse: b